

ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី
និង
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
អភិធម្មបិដក
កថាវត្ថុ បឋមភាគ

៨៤

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

គ.ស ២៥០៨

អភិធម្មបិដក

កថាវត្ថុ បរិមោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភក្កវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បុគ្គលកថា

[១] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
នាតិ^(១) ។ អាមត្តា ។ យោ សង្ខិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរម-
ដ្ឋេនាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។ អាជាជាហិ និក្ខ-
ហំ ហត្ថំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
តេន វត វេ វត្ថុញ យោ សង្ខិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
នាតិ យំ តត្ថ វេនេសិ វត្ថុញ ខោ បុគ្គលោ
ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ខោ ច វត្ថុញ
យោ សង្ខិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ

១ ឧ. ម. សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ សព្វត្ថ ទិស្សន្តយេវ ។ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ឯត្ថ
សង្ខិកដ្ឋោតិ មាយាមវិចិអាវយោ វិយ អក្ខតាការេន អត្តហេតុញ្ចោ ភូតដ្ឋោតិ អដ្ឋកថា ។

អភិធម្មបិដក

កថាវត្ថុ បរិមោភាគ

សូមមេស្តា ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ជាអហេតុសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ។

បុគ្គលកថា

[១] (សករាជី សួរថា) បុគ្គល គេដឹងបានដោយអត្តដ៍ពិត
និងអត្តដ៍ទុក្ខម្ហូ ។ (បរាជី ឆ្លើយថា) អើ ។ (សករាជី សួរថា)
បុគ្គលណា មានអត្តដ៍ពិត មានអត្តដ៍ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
នោះ គេដឹងបានដោយអត្តដ៍ពិត និងអត្តដ៍ទុក្ខម្ហូ ។ (បរាជី ឆ្លើយ
ថា) អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ (សករាជី ពោលថា) អ្នក
ចូរដឹងខ្ញុំកុំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដ៍ពិត និងអត្ត
ដ៍ទុក្ខម ម្ចាស់អត្តដ៍ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល
ណា មានអត្តដ៍ពិត និងអត្តដ៍ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេ
ដឹងបានដោយអត្តដ៍ពិត និងអត្តដ៍ទុក្ខមដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ
អ្នកពោលខ្វះពាក្យណា គួរពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹង
បាន ដោយអត្តដ៍ពិត និងអត្តដ៍ទុក្ខម តែអ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
ណា មានអត្តដ៍ពិត មានអត្តដ៍ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ

ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា ធា ចេ បន
 វត្ថុព្វេ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គ-
 លោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ធា វត វេ^(១)
 វត្ថុព្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ, សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 យំ តត្ថ វេនេសិ វត្ថុព្វេ ចោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ធា ច វត្ថុព្វេ យោ សច្ចិក-
 ដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា ។

អនុលោមបញ្ចកំ ។

[២] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ។
 អាមត្តា ។ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ន
 ហេវី វត្ថុព្វេ ។ អាជាជាហិ បដិកម្មំ ហញ្ចិ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត វេ

១ ឧ.ម. តោ ច វត វេ លត្ត វិស្សតិ យេវ ។

គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស
 ម្យ៉ាងទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត
 មានអត្ថជីវត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត
 និងអត្ថជីវត្តមដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដឹងចំរើន អ្នកក៏មិនគួរពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរ
 នោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គួរពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេ
 ដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម តែអ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
 ណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះគេ
 ដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។

ចប់ អនុលោមបញ្ចកៈ ។

[២] បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិតនិងអត្ថជីវត្តមឬ ។
 អើ ។ បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្តម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបានដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងខ្លះអំពីដូច្នេះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិន
 ដឹងបានដោយអត្ថជីវិតនិងអត្ថជីវត្តមទេ ម្ចាស់អ្នកដឹងចំរើន ព្រោះហេតុនោះ

វត្តព្វ យោ សង្ឃិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ
 ទូបលត្ថតិ សង្ឃិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ យំ តត្ថ វេទសិ
 វត្តព្វ ខោ បុគ្គលោ ទូបលត្ថតិ សង្ឃិកដ្ឋបរមដ្ឋោ
 នោ ច វត្តព្វ យោ សង្ឃិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ
 បុគ្គលោ ទូបលត្ថតិ សង្ឃិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ មិច្ឆា នោ
 ច បន វត្តព្វ យោ សង្ឃិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ
 សោ បុគ្គលោ ទូបលត្ថតិ សង្ឃិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ
 នោ វត្ត វេ វត្តព្វ បុគ្គលោ ទូបលត្ថតិ សង្ឃិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋោនាតិ យំ តត្ថ វេទសិ វត្តព្វ ខោ បុគ្គ-
 លោ ទូបលត្ថតិ សង្ឃិកដ្ឋបរមដ្ឋោ នោ ច វត្តព្វ
 យោ សង្ឃិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ
 ទូបលត្ថតិ សង្ឃិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ មិច្ឆា ។

អ្នកគោរពថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្ថុប
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និង
 អត្ថជីវត្ថុ ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកគោរពវិញ្ញាណ
 គួរគោរពតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត
 និងអត្ថជីវត្ថុ តែអ្នកមិនគួរគោរពថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត
 មានអត្ថជីវត្ថុ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថ
 ជីវិតនិងអត្ថជីវត្ថុ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិន
 បើ អ្នកមិនគួរគោរពថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្ថុ
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិតនិងអត្ថជី
 វត្ថុដូច្នេះទេ ម្ចាស់អត្ថជីវិត អ្នកមិនគួរគោរពថា បុគ្គលគេ
 មិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិតនិងអត្ថជីវត្ថុដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរ
 នោះ អ្នកគោរពវិញ្ញាណ អ្នកគួរគោរពតែពាក្យនោះថា បុគ្គល
 គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិតនិងអត្ថជីវត្ថុ តែអ្នកមិនគួរគោរពថា
 បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្ថុ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 នោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិតនិងអត្ថជីវត្ថុដូច្នេះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស ។

[៣] ឡោ បទ មញ្ញសិ វត្តោ ទោ បុគ្គលោ
 ទូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន ឆោ ច វត្តោ យោ
 សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទូប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ តេន ភិំ^(១) តត្ថ ហេ-
 តាយ បដិញ្ញាយ ហេវំ បដិជានន្តំ ហេវំ និក្ខហេ-
 តោ មថ ភំ និក្ខណ្ឌាម សុនិក្ខហិតោ ហោសិ
 ហព្វំ បុគ្គលោ ទូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន តេន
 វត វេ វត្តោ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ
 សោ បុគ្គលោ ទូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ យំ
 តត្ថ វេសិ វត្តោ ទោ បុគ្គលោ ទូបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋន ឆោ ច វត្តោ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរ-
 មដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋនាតិ មិច្ឆា ឆោ ថេ បទ វត្តោ យោ

១ ឧ. ម. សព្វត្ថ ពភី ទិស្សតិ ។

[៣] ប្រសិនបើ អ្នកសំគាល់ថា អ្នកគួរពោលថា បុគ្គលនេះ
 មិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ តែអ្នកមិនគួរពោលថា
 បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 នោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ដូច្នេះទេ ព្រោះ
 ហេតុនោះ កាលអ្នកប្តេជ្ញាយ៉ាងនេះ ដោយពាក្យប្តេជ្ញានេះ ក្នុងចំណែក
 នៃពាក្យថា គេមិនដឹងនោះ^(១) ត្រូវយើងសង្កត់សង្កិន យ៉ាងនេះឯង
 កាលបើ យើងសង្កត់សង្កិនអ្នក អ្នកឈ្មោះថា យើងសង្កត់សង្កិនត្រឹម
 ត្រូវហើយ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏
 ទុក្ខ ម្ចាស់អត្ថដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល
 ណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេ
 មិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ
 គួរពោលនៅពាក្យណា គួរពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេមិនដឹង
 បាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ តែអ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
 ណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេ
 មិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យ
 សេ មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលណា

១ ក្នុងចំណែកនៃពាក្យថា គេមិនដឹង ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ។ អង្គថា ។

សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ធូប-
 លត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ ឆោ វត វេ វត្ថុឲ្យ
 បុគ្គលោ ធូបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ យំ តត្ថ
 វេទសិ វត្ថុឲ្យ ឆោ បុគ្គលោ ធូបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋោ ឆោ ច វត្ថុឲ្យ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
 តតោ សោ បុគ្គលោ ធូបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោ-
 នាតិ វេទំ តេ មិច្ឆា ។

ឧត្តហរកុក្កំ ។

[២] ឯសេ ច ធូដ្ឋិត្តហិតេ ហោវមេវ តត្ថ
 ធូត្ថ វត្ថុឲ្យ ឆោ បុគ្គលោ ធូបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋប-
 រមដ្ឋោ ឆោ ច វត្ថុឲ្យ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
 តតោ សោ បុគ្គលោ ធូបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ

មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមដូច្នេះទេ ម្ចាស់អត្ថដ៏ចម្រើន អ្នកក៏មិនគួរ
 ពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមដូច្នេះដែរ
 បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលឲ្យពាក្យណា គួរពោលតែពាក្យ
 នោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអ្នក
 មិនគួរពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះ
 ហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម
 ដូច្នេះទេ ព្រោះពាក្យរបស់អ្នកនេះ ជាពាក្យខុស ។

ចប់ ឧត្តហរកុក្កៈ ។

[២] យើងខ្ញុំរបស់អ្នកខ្ញុំ យើងសង្កត់សង្កិនបានដោយលំបាក អ្នក
 ចូរយើញក្នុងពាក្យសង្កត់សង្កិនយើងនោះ យ៉ាងនេះថា អ្នកគួរពោល
 ថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគួរ
 ពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ដូច្នេះឡើយ

៦

ដោ ច បយំ តយា តត្ថ ហេតាយ បដិញ្ញាយ
 ហេវំ បដិដានន្តា ហេវំ ជិត្តហេតុវា មដ មំ
 ជិត្តស្មាសិ ធុជិត្តហិតាវ^(១) ហោម ហាញំ បុគ្គលា
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ភេន វត វេ វត្តេព្វ
 យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលា
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វនេសិ
 វត្តេព្វ ហោ បុគ្គលា ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេន ដោ ច វត្តេព្វ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
 តតោ សោ បុគ្គលា ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា ដោ ច បន វត្តេព្វ យោ សច្ចិ-
 កដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលា ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ដោ វត វេ វត្តេព្វ បុគ្គលា
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វនេសិ
 វត្តេព្វ ហោ បុគ្គលា ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន

តែយើង កាលប្តេជ្ញា យ៉ាងនេះ ដោយពាក្យប្តេជ្ញានេះ ក្នុងពាក្យថា
 អើ ក្នុងអនុលោមបញ្ចកៈនោះ អ្នកមិនត្រូវសង្កត់សង្កិន យ៉ាងនេះទេ
 កាលបើ អ្នកសង្កត់សង្កិនយើង យើងឈ្មោះថា អ្នកសង្កត់សង្កិន មិន
 ត្រឹមត្រូវឡើយ ប្រសិនបើ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និង
 អត្តដ៏ទុក្ខម ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល
 ណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេ
 ដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរ
 នោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គួរពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេ
 មិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគួរពោលថា
 បុគ្គលណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 នោះ គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នេះទេ ព្រោះថា
 ពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលណា
 មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេ
 ដឹងបានដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន អ្នក
 ក៏មិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបានដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
 ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគួរ
 ពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម

១ ឧ. ម. សព្វន្ត បសក្កោ ទិស្សតិយេវ ។

នោ ច វត្ថុព្យ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ
 សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ
 នំនិ តេ មិច្ឆា ។

ឧបនយនចក្កំ ។

[៥] ន ហេរិ និក្ខហេតព្យ តេន ហិ យំ និក្ខ-
 ល្ហាសិ ហត្ថំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋន តេន វត វេ វត្ថុព្យ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរ-
 មដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋនាតិ យំ តត្ថ វេនសិ វត្ថុព្យ ទោ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន នោ ច វត្ថុព្យ
 យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ មិច្ឆា នោ ច
 បន វត្ថុព្យ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ
 សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ

តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខ
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏
 ទុក្ខ ដូច្នេះទេ ព្រោះពាក្យរបស់អ្នកនេះ ជាពាក្យខុស ។

ចប់ ឧបនយនចក្កៈ ។

[៥] ខ្ញុំមិនត្រូវអ្នកសង្កត់សង្កិន យំនេះទេ ព្រោះហេតុនោះ
 អ្នកសង្កត់សង្កិនខ្ញុំថា ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត
 និងអត្តដ៏ទុក្ខ ដោយហេតុណា ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ហេតុនោះ អ្នក
 គប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខ ព្រោះ
 ហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ
 ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោល
 តែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ
 តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខ
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏
 ទុក្ខ ដូច្នេះទេ ព្រោះពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា បុគ្គលណា មានអត្តដ៏ពិត មានអត្តដ៏ទុក្ខ ព្រោះហេតុ
 នោះ បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ ដូច្នេះទេ

នោ វត វេ វត្ថុព្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមៈដ្ឋនាតិ យំ តត្ថ វៈនសិ វត្ថុព្វេ ទោ បុគ្គលោ
 ឧបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមៈដ្ឋន ធា ព វត្ថុព្វេ យោ
 សច្ចិកដ្ឋោ បរមៈដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមៈដ្ឋនាតិ វេនំ តេ មិច្ឆា តេន ហិ
 យេ កតេ និក្ខហេ សេ និក្ខហេ នុក្កដេ សុកតេ
 បដិកម្មេ សុកតា បដិចាទនាតិ ។

និក្ខមចក្កំ ។

ឃប្បោ និក្ខហេ ។

[៦] បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមៈដ្ឋនាតិ ។
 អាមត្តា ។ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមៈដ្ឋោ តតោ សោ
 បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមៈដ្ឋនាតិ ។ ន ហេវិ
 វត្ថុព្វេ ។ អាជាជាហិ និក្ខហំ ហញ្ចំ បុគ្គលោ ឧបល-
 ត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមៈដ្ឋន តេន វត វេ វត្ថុព្វេ យោ

ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន អ្នកក៏មិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមជ្ឈច្នេះដែរ បណ្តាភាគ្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 នូវភាគ្យណា គប្បីពោលតែភាគ្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មាន
 អត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹង
 បាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមជ្ឈច្នេះទេ ដ្បិតភាគ្យរបស់អ្នកនេះ
 ជាភាគ្យខុស ព្រោះហេតុនោះ សេចក្តីសន្តត់សន្តិនណា ដែលអ្នកធ្វើ
 ហើយ សេចក្តីសន្តត់សន្តិននោះ គឺអ្នកធ្វើមិនត្រឹមត្រូវទេ អំពើផ្ទុយ
 ខ្ញុំធ្វើល្អហើយ ការញ៉ាំងរបៀបភាគ្យខុសប្រេច ខ្ញុំបានធ្វើល្អហើយ ។

ចប់ និក្ខមចក្កៈ ។

ចប់ និក្ខហៈ ទី ១

[៦] បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។
 អើ ។ បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។
 អ្នកមិនត្រូវពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹង នូវកិហុសចុះ
 ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមទេ
 ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលណា

សង្ខិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទូប-
 លត្ថតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋោតិ យំ តត្ថ វេទសិ វត្ថុព្វ
 ចោ បុគ្គលោ ទូបលត្ថតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋោ ធា
 ច វត្ថុព្វ យោ សង្ខិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ
 បុគ្គលោ ទូបលត្ថតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋោតិ មិច្ឆា
 ធា ច បទ វត្ថុព្វ យោ សង្ខិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
 តតោ សោ បុគ្គលោ ទូបលត្ថតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋោ-
 តាតិ ធា វត រ វត្ថុព្វ បុគ្គលោ ទូបលត្ថតិ សង្ខិក-
 ដ្ឋបរមដ្ឋោតិ យំ តត្ថ វេទសិ វត្ថុព្វ ចោ បុគ្គ-
 លោ ទូបលត្ថតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋោ ធា ច វត្ថុព្វ
 យោ សង្ខិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ
 ទូបលត្ថតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋោតិ មិច្ឆា ។

មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្ថម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹង
 បាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថមដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ
 អ្នកពោលនៅពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន
 ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា
 មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្ថម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិន
 ដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថមដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស
 មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត
 មានអត្ថជីវត្ថម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថ
 ជីវិត និងអត្ថជីវត្ថមដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដំបើង អ្នកមិនគប្បីពោលថា
 បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថមដូច្នេះដែរ បណ្តា
 ពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនៅពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា
 បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម តែអ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្ថម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថមដូច្នេះទេ
 ព្រោះជាពាក្យខុស ។

[៧] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋ-
 ធាតិ ។ អាមត្តា ។ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋា-
 តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋ-
 ធាតិ ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ អាជាជាហិ បដិកម្មំ
 ហញិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេន តេន
 វត វេ វត្តព្វេ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋធាតិ យំ តត្ថ
 វទេសិ វត្តព្វេ ទោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជ-
 បរមដ្ឋេន នោ ច វត្តព្វេ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
 តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋ-
 ធាតិ មិច្ឆា នោ ច បន វត្តព្វេ យោ សច្ចិកដ្ឋោ
 បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កជ្ជបរមដ្ឋធាតិ នោ វត វេ វត្តព្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋធាតិ យំ តត្ថ វទេសិ វត្តព្វេ ទោ

[៧] បុគ្គលគេជីវបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម ។
 អើ ។ បុគ្គល មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 នោះ គេជីវបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកច្បងដឹងឲ្យអំពើផ្ទុយចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេជីវ
 បាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម ម្ចាស់អ្នកដំបើង ព្រោះហេតុ
 នោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្តម
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេជីវបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថ
 ជីវត្តមដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលឲ្យពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេជីវបាន ដោយអត្ថជីវិត និង
 អត្ថជីវត្តម តែអ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មាន
 អត្ថជីវត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេជីវបាន ដោយអត្ថ
 ជីវិត និងអត្ថជីវត្តមដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិន
 បើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្តម
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេជីវបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថ
 ជីវត្តមដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដំបើង អ្នកក៏មិនគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេជីវបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យ
 ទាំងពីរនោះ អ្នកពោលឲ្យពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះ ថា

បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច
 វត្ថុព្វេ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា ។

បដិកម្មវត្ថុ ។

[៨] ត្រូវ បដិ មញ្ញាសិ វត្ថុព្វេ ទោ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច វត្ថុព្វេ យោ
 សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ តេន វិ តត្ថ ហេតាយ
 បដិកាយ ហេរិ បដិដាជន្តិ ហេរិ ជិត្តហេតព្វេ
 អថ តំ ជិត្តណាម សុជិត្តហេតោ ហោសិ ហាវិ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត
 រេ វត្ថុព្វេ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ
 សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 យំ តត្ថ វេនេសិ វត្ថុព្វេ ទោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ

បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា
 បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្ថុម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុមដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។

ចប់ បដិកម្មវត្ថុ ។

[៨] ប្រសិនបើ អ្នកសំគាល់ថា អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែអ្នកមិនគប្បីពោល
 ថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្ថុម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុមដូច្នេះទេ ព្រោះ
 ហេតុនោះ កាលអ្នកប្តេជ្ញាយ៉ាងនេះ ដោយពាក្យប្តេជ្ញានេះ ក្នុងចំណែក
 នៃពាក្យថា គេមិនដឹងនោះ ត្រូវយើងសង្កត់សង្កិន យ៉ាងនេះឯង
 កាលបើយើងសង្កត់សង្កិនអ្នក អ្នកឈ្មោះថា យើងសង្កត់សង្កិនត្រឹមត្រូវ
 ហើយ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម
 ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលណា
 មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្ថុម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹង
 បាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុមដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ
 អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន

សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច វត្ថុព្វេ យោ សច្ចិកដ្ឋោ
 បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋោនាតិ មិច្ឆា នោ ច បទ វត្ថុព្វេ យោ សច្ចិ-
 កដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ នោ វត វេ វត្ថុព្វេ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ យិ តតុ វេនសិ
 វត្ថុព្វេ ទោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 នោ ច វត្ថុព្វេ យោ សច្ចិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ
 សោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ
 ឥទំ នេ មិច្ឆា ។

ចំណុចទី១ ។

(៧) ឯសេ ច ទុដ្ឋិកហិទេ ហេវមេវ តតុ ធកុ
 វត្ថុព្វេ ទោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន

ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា
 មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្ថុម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹង
 បាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុមដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស
 មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត
 មានអត្ថជីវត្ថុម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុមដូច្នេះទេ ម្យ៉ាងអ្នកដទៃនៃ អ្នកមិនគប្បីពោល
 ថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុមដូច្នេះដែរ បណ្តា
 ពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា
 បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែអ្នកមិនគប្បីពោល
 ថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិត មានអត្ថជីវត្ថុម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុមដូច្នេះទេ ព្រោះ
 ពាក្យរបស់អ្នកនេះ ជាពាក្យខុស ។

ចប់ និទ្ទហវគ្គៈ ។

(៨) បើវាទរបស់អ្នកនុ៎ះ យើងសន្មត់សន្តិទានដោយលំបាក
 អ្នកចូរឃើញ ក្នុងពាក្យសន្មត់សន្តិទាន របស់យើងនោះ យ៉ាងនេះចុះថា
 អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម

នោ ច វត្ថុព្វេ យោ សុច្ឆិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ
 សោ បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ សុច្ឆិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ នោ
 ច មយំ តយា តត្ថ ហេតាយ បដិញ្ញាយ ហេរិ
 បដិដានន្តា ហេរិ និក្ខុហាតច្ឆា អថ មំ និក្ខណ្ហាសិ
 ទុទ្ធិក្ខហិតាវ ហោម ហាវិ បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ
 សុច្ឆិកដ្ឋបរមដ្ឋោ តេន វត វេ វត្ថុព្វេ យោ សុច្ឆិ-
 កដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ
 សុច្ឆិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ យំ តត្ថ វេនេសិ វត្ថុព្វេ ចោ
 បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ សុច្ឆិកដ្ឋបរមដ្ឋោ នោ ច
 វត្ថុព្វេ យោ សុច្ឆិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ
 បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ សុច្ឆិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ មិច្ឆា
 នោ ធម៌ បន វត្ថុព្វេ យោ សុច្ឆិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ
 តតោ សោ បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ សុច្ឆិកដ្ឋបរមដ្ឋោនាតិ

តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថ-
 ដ៏ទុក្ខម ដូច្នេះទេ តែយើងកាលប្តេជ្ញាយ៉ាងនេះ ដោយពាក្យប្តេជ្ញានេះ
 ក្នុងពាក្យថា អើ ក្នុងអនុលោមបញ្ចកៈនោះ អ្នកមិនត្រូវសង្កត់សង្កិន
 យ៉ាងនេះទេ កាលបើអ្នកសង្កត់សង្កិនយើង យើងឈ្មោះថា អ្នកសង្កត់
 សង្កិន មិនត្រឹមត្រូវឡើយ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បី
 ពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមដូច្នេះដែរ
 បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យ
 នោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអ្នក
 មិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះ
 ហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម
 ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោល
 ថា បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខម ព្រោះហេតុនោះ
 បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមដូច្នេះទេ

នោ វត វេ វត្ថុព្វេ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្កតិ សង្ខិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋនាតិ យំ តត្ថ វេទសំ វត្ថុព្វេ ចោ បុគ្គលោ
 ទ្ធិបលក្កតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋន ឆោ ច វត្ថុព្វេ យោ
 សង្ខិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្កតិ
 សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ វេទំ តេ មិច្ឆា ។

ឧបសម្ព័ន្ធភ្នំ ។

[១០] ន ហោរំ និក្ខហេតព្វេ តេន ហិ យំ
 និក្ខល្លាសិ ហាវិ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្កតិ សង្ខិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋន តេន វត វេ វត្ថុព្វេ យោ សង្ខិកដ្ឋោ
 បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្កតិ សង្ខិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ យំ តត្ថ វេទសំ វត្ថុព្វេ ចោ បុគ្គលោ
 ទ្ធិបលក្កតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋន ឆោ ច វត្ថុព្វេ យោ
 សង្ខិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្កតិ

ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកបិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 នូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មាន
 អត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹង
 បាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខដូច្នេះទេ ព្រោះពាក្យរបស់អ្នកនេះ
 ជាពាក្យខុស ។

ឬ ឧបសម្ព័ន្ធភ្នំ ។

[១០] ខ្ញុំមិនត្រូវសង្កត់សង្កិនយ៉ាងនេះទេ ព្រោះហេតុនោះ
 អ្នកសង្កត់សង្កិនខ្ញុំថា ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏
 ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ដោយហេតុណា ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ហេតុនោះ
 អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថដ៏ទុក្ខ ព្រោះ
 ហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ
 ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគប្បី
 ពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏
 ទុក្ខ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថដ៏ពិត មានអត្ថ
 ដ៏ទុក្ខ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយ

សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា ជា ចេ បន វត្ថុព្យ
 យោ សង្ខិកដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ
 ទូបលព្ពតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ជា វត រ
 វត្ថុព្យ បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 យំ តត្ថ វេសិ វត្ថុព្យ ចោ បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ
 សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ជា ច វត្ថុព្យ យោ សង្ខិក-
 ដ្ឋោ បរមដ្ឋោ តតោ សោ បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ
 សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ វេទំ តេ មិច្ឆា តេន ហិ
 យេ កតេ និក្ខហេ សេ និក្ខហេ ទុក្ខដេ សុកតេ
 មជ្ជិកម្មេ សុកតា បដិច្ចាធនាតិ ។

និក្ខមចតុត្ថំ ។

ទុតិយោ និក្ខហោ ។

[១០] បុគ្គលោ ទូបលព្ពតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

អត្ថជីវិតំ និវ័អត្ថជីវិត្តមដ្ឋេនេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិន
 បើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិតំ មានអត្ថជីវិត្តម
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលនោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិតំ និវ័
 អត្ថជីវិត្តមដ្ឋេនេ ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិតំ និវ័អត្ថជីវិត្តមដ្ឋេនេ បណ្តាពាក្យ
 ពាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលនៃពាក្យនោះថា បុគ្គល
 គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិតំ និវ័អត្ថជីវិត្តម នៃអ្នកមិនគប្បីពោលថា
 បុគ្គលណា មានអត្ថជីវិតំ មានអត្ថជីវិត្តម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 នោះ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិតំ និវ័អត្ថជីវិត្តមដ្ឋេនេ ព្រោះ
 ពាក្យរបស់អ្នកនេះ ជាពាក្យខុស ព្រោះហេតុនោះ សេចក្តីសង្កត់សង្កិន
 ណា ដែលអ្នកធ្វើហើយ សេចក្តីសង្កត់សង្កិននោះ គឺអ្នកធ្វើមិនត្រឹម
 ត្រូវទេ អំពើផ្ទុយ ខ្ញុំធ្វើល្អហើយ ការញ្ចាំងរបៀបពាក្យខុសប្រែច ខ្ញុំ
 បានធ្វើល្អហើយ ។

ចប់ និក្ខមចតុត្ថំ ។

ចប់ និក្ខហា ទី ២ ។

[១១] បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិតំ និវ័អត្ថជីវិត្តម ។

អាមត្តា ។ សព្វត្ថ បុគ្គលោ ឧបលក្ខតិ សង្ខិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ន ហេវ វត្ថុព្វ ។ អាជាធាហិ
 ធិក្ខហំ ហព្វំ បុគ្គលោ ឧបលក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេន តេន វត វេ វត្ថុព្វ សព្វត្ថ បុគ្គលោ ឧប-
 លក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វិនេសិ វត្ថុព្វ
 ចោ បុគ្គលោ ឧបលក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ធា
 ច វត្ថុព្វ សព្វត្ថ បុគ្គលោ ឧបលក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេនាតិ មិន្នា ធា ចេ បន វត្ថុព្វ សព្វត្ថ
 បុគ្គលោ ឧបលក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ធា វត
 វេ វត្ថុព្វ បុគ្គលោ ឧបលក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 យំ តត្ថ វិនេសិ វត្ថុព្វ ចោ បុគ្គលោ ឧបលក្ខតិ
 សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ធា ច វត្ថុព្វ សព្វត្ថ បុគ្គលោ
 ឧបលក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិន្នា ។ បេ ។

អើ ។ បុគ្គលគេជីនីបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម ក្នុងទីតាំង
 ព្វន្ត ។ អ្នកមិនគប្បីពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរជីវិតកុំហុស
 ចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេជីនីបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម ម្ចាស់
 អ្នកជីវិតនៃ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលគេជីនីបាន
 ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម ក្នុងទីតាំងព្វន្តដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យ
 ទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល
 គេជីនីបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា
 បុគ្គលគេជីនីបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម ក្នុងទីតាំងព្វន្តដូច្នេះទេ
 ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេជីនីបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម ក្នុងទីតាំងព្វន្តដូច្នេះទេ ម្ចាស់
 អ្នកជីវិតនៃ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេជីនីបាន ដោយអត្ថជីវិត
 និងអត្ថជីវត្ថមដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យ
 ណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេជីនីបាន ដោយអត្ថជីវិត
 និងអត្ថជីវត្ថម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេជីនីបាន ដោយអត្ថ
 ជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម ក្នុងទីតាំងព្វន្តដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

(១២) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋ-
 នាតិ ។ អាមត្តា ។ សព្វនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ ។ ន ហេវ វត្ថុព្វេ ។ អា-
 នាបាហំ ធិក្កហំ ហក្ខិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋន តេន វត រេ វត្ថុព្វេ សព្វនា បុគ្គ-
 លោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ យំ តត្ថ
 វនេសិ វត្ថុព្វេ ខោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋន តោ ច វត្ថុព្វេ សព្វនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ មិច្ឆា តោ ច បន វត្ថុព្វេ
 សព្វនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ
 តោ វត រេ វត្ថុព្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ យំ តត្ថ វនេសិ វត្ថុព្វេ ខោ បុគ្គ-
 លោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន តោ ច វត្ថុព្វេ
 សព្វនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ
 មិច្ឆា ។ បេ ។

(១២) បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខបឫ ។
 អើ ។ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ក្នុងកាល
 ទាំងពួងបឫ ។ អ្នកមិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងខ្លួនកុហុសចុះ
 ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ម្ចាស់អ្នក
 ដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរ
 នោះ អ្នកពោលខ្លួនពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹង
 បាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នេះទេ
 ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នេះទេ
 ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 ខ្លួនពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នេះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស ។ បេ ។ ។

[១៣] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 ធាតិ ។ អាមត្តា ។ សព្វេសុ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ ។ ន ហេវំ វត្តេ ។ អាជា-
 ធាហិ និក្ខហំ ហព្វំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត វេ វត្តេ សព្វេសុ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ យំ តត្ថ វិនេសិ
 វត្តេ ចោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 ធា ច វត្តេ សព្វេសុ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ មិច្ឆា ធា ច បន វត្តេ សព្វេសុ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ ធា
 វត វេ វត្តេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេធាតិ យំ តត្ថ វិនេសិ វត្តេ ចោ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ធា ច វត្តេ សព្វេសុ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេធាតិ មិច្ឆា
 ។ បេ ។

[១៣] បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ។
 អើ ។ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ក្នុងធម៌ទាំង
 ពួង ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងទូកំហុសចុះ
 ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ម្ចាស់អ្នក
 ដំបើង ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ក្នុងធម៌ទាំងពួងដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំង
 ពីរនោះ អ្នកពោលទូរោក្សណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា
 បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ក្នុងធម៌ទាំងពួងដូច្នេះ
 ទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោល
 ថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ក្នុងធម៌ទាំងពួង
 ដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដំបើង អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន
 ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តមដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នក
 ពោលទូរោក្សណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន
 ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹង
 បាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ក្នុងធម៌ទាំងពួងទេ ព្រោះជាពាក្យ
 ខុស ។ បេ ។

[១៤] បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 នាតិ ។ អាមត្តា ។ សព្វត្ថ បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្ថតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ អា-
 ជាតាហិ និក្ខហំ ហញ្ញិ បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្ថតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត វេ វត្ថុព្វេ សព្វត្ថ បុគ្គលោ
 ទ្ធិបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វនេសិ
 វត្ថុព្វេ ខោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 នោ ច វត្ថុព្វេ សព្វត្ថ បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្ថតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា នោ ចេ បន វត្ថុព្វេ សព្វត្ថ
 បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ នោ វត
 វេ វត្ថុព្វេ បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 យំ តត្ថ វនេសិ វត្ថុព្វេ ខោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលត្ថតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច វត្ថុព្វេ សព្វត្ថ បុគ្គលោ
 ទ្ធិបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

[១៥] បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម ។
 អើ ។ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម ក្នុង
 ទាំងពួង ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងឲ្យកំហុស
 ចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម
 ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិន
 ដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម ក្នុងទាំងពួងដូច្នេះដែរ បណ្តា
 ពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលឲ្យពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា
 បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម ក្នុង
 ទាំងពួងដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម ក្នុង
 ទាំងពួងដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំង
 ពីរនោះ អ្នកពោលឲ្យពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល
 គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា
 បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមដូច្នេះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស ។ បេ ។

(១៥) បុគ្គលោ ទ្ធូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋ-
 ធាតិ ។ អាមត្តា ។ សព្វទា បុគ្គលោ ទ្ធូបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋធាតិ ។ ន ហេវី វត្ថុទ្ធ ។ អាជាធា-
 ហំ ធិក្កហំ ហញ្ចិ បុគ្គលោ ទ្ធូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋន តេន វត វេ វត្ថុទ្ធ សព្វទា បុគ្គលោ ទ្ធូប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋធាតិ យំ ឥត្ត វេទេសិ វត្ថុទ្ធ
 ទោ បុគ្គលោ ទ្ធូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន ទោ
 ច វត្ថុទ្ធ សព្វទា បុគ្គលោ ទ្ធូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋធាតិ មិច្ឆា ទោ ច បន វត្ថុទ្ធ សព្វទា
 បុគ្គលោ ទ្ធូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋធាតិ ទោ វត
 វេ វត្ថុទ្ធ បុគ្គលោ ទ្ធូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋធាតិ
 យំ ឥត្ត វេទេសិ វត្ថុទ្ធ ទោ បុគ្គលោ ទ្ធូបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន ទោ ច វត្ថុទ្ធ សព្វទា បុគ្គលោ
 ទ្ធូបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋធាតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

[១៥] បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមួយ ។
 អើ ។ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមួយ ក្នុង
 កាលទាំងពួងមួយ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងទូរ
 កំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏
 ទុក្ខមួយ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមួយ ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នេះ
 ដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គប្បីពោល
 តែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមួយ
 តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្ត
 ដ៏ទុក្ខមួយ ក្នុងកាលទាំងពួងទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិន
 បើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និង
 អត្តដ៏ទុក្ខមួយ ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិន
 គប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមួយ
 ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គប្បី
 ពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏
 ទុក្ខមួយ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត
 និងអត្តដ៏ទុក្ខមួយ ក្នុងកាលទាំងពួងដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[១២] បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 នាតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វេសុ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ
 សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ អា-
 ជាធាហំ ធិក្ខហំ ហត្ថំ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ សង្ខិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត រេ វត្ថុព្វេ សព្វេសុ បុគ្គ-
 លោ ទ្ធិបលក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ
 វនេសំ វត្ថុព្វេ ខោ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន នោ ច វត្ថុព្វេ សព្វេសុ បុគ្គលោ ទ្ធិប-
 លក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ មិច្ឆា នោ ចេ បន
 វត្ថុព្វេ សព្វេសុ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេនាតិ នោ វត រេ វត្ថុព្វេ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ
 សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វនេសំ វត្ថុព្វេ ខោ
 បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច វត្ថុព្វេ
 សព្វេសុ បុគ្គលោ ទ្ធិបលក្ខតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 មិច្ឆា ។ បេ ។

[១២] បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម
 ឬ ។ អើ ។ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម
 ក្នុងធម៌ទាំងពួងឬ ។ អ្នកមិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹង
 នូវកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និង
 អត្តជីវត្តម ម្ចាស់អត្តជីវិត ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា
 បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ក្នុងធម៌ទាំង
 ពួងដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បី
 ពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និង
 អត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ត
 ជីវិត និងអត្តជីវត្តម ក្នុងធម៌ទាំងពួងដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស
 មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយ
 អត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ក្នុងធម៌ទាំងពួងដូច្នេះទេ ម្ចាស់អត្តជីវិត
 អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្ត
 ជីវត្តម ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និង
 អត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ត
 ជីវិត និងអត្តជីវត្តម ក្នុងធម៌ទាំងពួងដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។
 ចប់ អដ្ឋកន្ត្រហោ ។

[១៧] បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន

រូបញ្ច ឧបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។
អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ្ច ។
អាណាហិ និក្ខហំ ហញ្ញំ បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ សច្ចិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
តេន វត វេ វត្ថុញ្ច អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ
យំ តត្ថ វនេសិ វត្ថុញ្ច ខោ បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ
សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
មដ្ឋេន នោ ច វត្ថុញ្ច អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ
មិន្នា នោ ច បន វត្ថុញ្ច អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ
បុគ្គលោតិ នោ វត វេ វត្ថុញ្ច បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ
សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
មដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វនេសិ វត្ថុញ្ច ខោ បុគ្គលោ
ឧបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្ថតិ
សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច វត្ថុញ្ច អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ
បុគ្គលោតិ មិន្នា ។ បេ ។

[១៧] បុគ្គលេនីនំបាទ ដោយអត្ថជីវិត និវេទន្តជីវិតប

តាំងប្រគេនីនំបាទ ដោយអត្ថជីវិត និវេទន្តជីវិតប ។ អើ ។
រូបដវៃ បុគ្គលដវៃ ។ អ្នកមិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរ
ដឹងទូកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលេនីនំបាទ ដោយអត្ថជីវិត និវេ
ទន្តជីវិតប តាំងប្រគេនីនំបាទ ដោយអត្ថជីវិត និវេទន្តជីវិតប ម្នាល
អ្នកដឹងចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា រូបដវៃ បុគ្គល
ដវៃ ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យតាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូកំហុសណា
គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលេនីនំបាទ ដោយអត្ថជីវិត និវេទន្ត
ជីវិតប តាំងប្រគេនីនំបាទ ដោយអត្ថជីវិត និវេទន្តជីវិតប តែអ្នក
មិនគប្បីពោលថា រូបដវៃ បុគ្គលដវៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យ
ខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបដវៃ បុគ្គល
ដវៃ ដូច្នេះទេ ម្នាលអ្នកដឹងចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលេនីនំ
បាទ ដោយអត្ថជីវិត និវេទន្តជីវិតប តាំងប្រគេនីនំបាទ ដោយអត្ថជី
វិត និវេទន្តជីវិតប ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យតាំងពីរនោះ អ្នកពោល
ទូកំហុសណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលេនីនំបាទ ដោយ
អត្ថជីវិត និវេទន្តជីវិតប តាំងប្រគេនីនំបាទ ដោយអត្ថជីវិត និវេទន្ត
ជីវិតប តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបដវៃ បុគ្គលដវៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះ
ជាពាក្យខុស ។ បេ ។

(១៨) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 វេទនា ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។
 សញ្ញា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារ ច ឧ-
 បលត្តតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ
 បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុត្វេ ។ អាជាតាហិ និក្ខហំ
 ហត្ថិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វិញ្ញា-
 ណញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត្ថុ វេ
 វត្ថុត្វេ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ
 វេទសំ វត្ថុត្វេ ចោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 ធា ច វត្ថុត្វេ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ
 មិន្នា ធា ចេ បន វត្ថុត្វេ អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ
 បុគ្គលោតិ ធា វត្ថុ វេ វត្ថុត្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វេទសំ វត្ថុត្វេ ចោ បុគ្គលោ

(១៨) បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម
 តាំងវេទនាគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។
 តាំងសញ្ញាគេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសង្ខារគេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងវិញ្ញាណគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ អើ ។
 វិញ្ញាណដ៏ទៃ បុគ្គលដ៏ទៃ ។ អ្នកមិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នក
 ចូរដឹងទូរកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត
 និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តាំងវិញ្ញាណគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏
 ទុក្ខម ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា វិញ្ញាណ
 ដ៏ទៃ បុគ្គលដ៏ទៃ ដូច្នេះដែរ បណ្តាភាគ្យតាំងពីនោះ អ្នកពោលទូរ
 ភាគ្យណា គប្បីពោលតែភាគ្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថ
 ដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តាំងវិញ្ញាណគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថ
 ដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណដ៏ទៃ បុគ្គលដ៏ទៃ ដូច្នេះ
 ទេ ព្រោះជាភាគ្យទុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា
 វិញ្ញាណដ៏ទៃ បុគ្គលដ៏ទៃ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តាំងវិញ្ញាណគេដឹងបាន
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ដូច្នេះដែរ បណ្តាភាគ្យតាំងពីនោះ
 អ្នកពោលទូរភាគ្យណា គប្បីពោលតែភាគ្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន

ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ
សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច វត្ថុញ្ច អញ្ញំ វិញ្ញាណំ
អញ្ញោ បុគ្គលោតិ វិច្ឆា ។ បេ ។

[១៩] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
ចក្កាយតនញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។
សោតាយតនញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ យោនាយតនញ្ច
ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ជីវ្ហាយតនញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
កាយាយតនញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វូចាយតនញ្ច
ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សម្ពាយតនញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
កុម្មាយតនញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ រសាយតនញ្ច
ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ដោដ្ឋញ្ចាយតនញ្ច ឧបលត្តតិ
។ បេ ។ មនាយតនញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ធម្មា-
យតនញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[២០] ចក្កធាតុ ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
បរមដ្ឋេន ។ បេ ។ សោតធាតុ ច ឧបលត្តតិ
។ បេ ។ យោធាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។

ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្ថ
ដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអត្ថមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណដ៏ខែ បុគ្គលដ៏ខែ
ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[១៩] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ទាំង
ចក្កាយតនៈគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។ ទាំង
សោតាយតនៈគេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងយោនាយតនៈគេដឹងបាន ។ បេ ។
ទាំងជីវ្ហាយតនៈ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងកាយាយតនៈ គេដឹងបាន
។ បេ ។ ទាំងវូចាយតនៈ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងសម្ពាយតនៈ គេ
ដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងកុម្មាយតនៈគេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងរសា-
យតនៈគេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងដោដ្ឋញ្ចាយតនៈគេដឹងបាន ។ បេ ។
ទាំងមនាយតនៈគេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងធម្មាយតនៈគេដឹងបាន ដោយ
អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[២០] ចក្កធាតុគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។
ទាំងសោតធាតុគេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងយោធាតុគេដឹងបាន ។ បេ ។

ដំប្លង់ធាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ កាយធាតុ ច ឧប-
 លត្តតិ ។ បេ ។ រូបធាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សន្ទ-
 ធាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ កន្ទធាតុ ច ឧបលត្តតិ
 ។ បេ ។ រសធាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វធាតុ ច
 ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ចក្កវិញ្ញាណធាតុ ច ឧបលត្តតិ
 ។ បេ ។ សោតវិញ្ញាណធាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 យាធិវិញ្ញាណធាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ដំប្លង់វិញ្ញា-
 ណធាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ កាយវិញ្ញាណធាតុ
 ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ មនោធាតុ ច ឧបលត្តតិ
 ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណធាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 ធម្មធាតុ ច ឧបលត្តតិ សង្ខតក្ខន្ធម្មវិញ្ញាណ ។ បេ ។

[២០] ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខតក្ខន្ធម្ម-
 វិញ្ញាណ ។ បេ ។ សោតន្ទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 យាធិន្ទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ដំប្លង់ន្ទ្រិយញ្ច ឧ-
 បលត្តតិ ។ បេ ។ កាយន្ទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 មន្ទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ដំប្លង់ន្ទ្រិយញ្ច
 ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។

តាំងដំប្លង់ធាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងកាយធាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងរូបធាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសន្ទធាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងកន្ទធាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងរសធាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងផោដ្ឋព្វធាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងចក្កវិញ្ញាណធាតុ គេដឹងបាន
 ។ បេ ។ តាំងសោតវិញ្ញាណធាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងយា-
 ធិវិញ្ញាណធាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងដំប្លង់វិញ្ញាណធាតុ គេដឹងបាន
 ។ បេ ។ តាំងកាយវិញ្ញាណធាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងមនោធាតុ
 គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងមនោវិញ្ញាណធាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងធម្មធាតុ គេដឹងបាន ដោយអក្ខរដ៏ពិត និងអក្ខរដ៏ទុក្ខម្យ ។ បេ ។

[២១] ចក្កន្ទ្រិយ គេដឹងបាន ដោយអក្ខរដ៏ពិត និងអក្ខរដ៏ទុក្ខម្យ
 ។ បេ ។ តាំងសោតន្ទ្រិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងយាធិន្ទ្រិយ
 គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងដំប្លង់ន្ទ្រិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំង
 កាយន្ទ្រិយគេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងមន្ទ្រិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងដំប្លង់ន្ទ្រិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងឥន្ទ្រិយ គេដឹងបាន ។ បេ ។

បុរិស្សន្ត្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សុច្ឆន្ត្រ័យញ្ច
 ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ទុក្ខន្ត្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 សោមនស្សន្ត្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ទោមន-
 ស្សន្ត្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខន្ត្រ័យញ្ច
 ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សន្តិទ្ធិន្ត្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 វិរិយន្ត្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សតិទ្ធិន្ត្រ័យញ្ច ឧ-
 បលត្តតិ ។ បេ ។ សមាធិន្ត្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 ចញ្ញន្ត្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អនញ្ញតញ្ញស្ស-
 មីតិទ្ធិន្ត្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញន្ត្រ័យញ្ច ឧ-
 បលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញតារិទ្ធិន្ត្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ សន្និ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញំ អញ្ញតា-
 រិទ្ធិយំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។
 អាជាទាហិ និក្ខហំ ហត្ថិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សន្និកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញតារិទ្ធិន្ត្រ័យញ្ច ឧបលត្តតិ
 សន្និកដ្ឋបរមដ្ឋេន នេន វត រេ វត្ថុព្វេ អញ្ញំ អញ្ញ-
 តារិទ្ធិយំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ វេនេសិ

តាំងបុរិស្សន្ត្រ័យ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសុច្ឆន្ត្រ័យ គេដឹងបាន
 ។ បេ ។ តាំងទុក្ខន្ត្រ័យ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសោមនស្សន្ត្រ័យ
 គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងទោមនស្សន្ត្រ័យ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំង
 ឧបេក្ខន្ត្រ័យ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសន្តិទ្ធិន្ត្រ័យ គេដឹងបាន
 ។ បេ ។ តាំងវិរិយន្ត្រ័យ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសតិទ្ធិន្ត្រ័យ
 គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសមាធិន្ត្រ័យ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងចញ្ញន្ត្រ័យ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងអនញ្ញតញ្ញស្សមីតិទ្ធិន្ត្រ័យ
 គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងអញ្ញន្ត្រ័យ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងអញ្ញ-
 តារិទ្ធិន្ត្រ័យ គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុតម ។ អើ ។
 អញ្ញតារិទ្ធិន្ត្រ័យដ៏ទេ បុគ្គលដ៏ទេ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។
 អ្នកចូរដឹងនូវកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត
 និងអត្ថដ៏ទុតម តាំងអញ្ញតារិទ្ធិន្ត្រ័យ គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និង
 អត្ថដ៏ទុតម ម្ចាស់អត្ថដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា
 អញ្ញតារិទ្ធិន្ត្រ័យដ៏ទេ បុគ្គលដ៏ទេ ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យតាំងពីនោះ

វត្តព្វ ទោ បុគ្គលា ឧបលត្តតិ សង្កកដ្ឋបរមដ្ឋន
 អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ សង្កកដ្ឋបរមដ្ឋន
 នោ ច វត្តព្វ អញ្ញា អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ អញ្ញា បុគ្គលាតិ
 មិន្នា នោ ច បន វត្តព្វ អញ្ញា អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ
 អញ្ញា បុគ្គលាតិ នោ វត វេ វត្តព្វ បុគ្គលា
 ឧបលត្តតិ សង្កកដ្ឋបរមដ្ឋន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយញ្ច ឧ-
 បលត្តតិ សង្កកដ្ឋបរមដ្ឋនាតិ យំ តត្ថ វេនសិ
 វត្តព្វ ទោ បុគ្គលា ឧបលត្តតិ សង្កកដ្ឋបរមដ្ឋន
 អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ សង្កកដ្ឋបរមដ្ឋន នោ
 ច វត្តព្វ អញ្ញា អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ អញ្ញា បុគ្គលាតិ
 មិន្នា ។ បេ ។

[២២] បុគ្គលា ឧបលត្តតិ សង្កកដ្ឋបរមដ្ឋ-
 នាតិ ។ អាមន្តា ។ វត្តំ ភកវតា អត្ថំ បុគ្គលា
 អត្តហិតាយ បដិបន្នា រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្កកដ្ឋប-
 រមដ្ឋនាតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញា បុគ្គលា-
 តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វ ។ អាជាជាហិ បដិកម្មំ ហញ្ញំ

អត្តហេយ បុគ្គលា អប្បិកោលតៃពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ទាំងអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ គេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ដូច្នេះដែរ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតា-
 វិន្ទ្រិយដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត
 ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយដទៃ បុគ្គលដទៃទេ
 ម្ចាស់អត្ថដ៏ពិត អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ទាំងអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ គេដឹងបាន ដោយអត្ថ
 ដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 នូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ទាំងអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ គេដឹងបាន ដោយអត្ថ
 ដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយដទៃ
 បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[២២] បុគ្គល គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម
 ឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងប្រ គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថ
 ដ៏ទុក្ខមឬ ។ អើ ។ ប្រដទៃ បុគ្គលដទៃឬ ។ អ្នកមិនគ្រ
 ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងនូវអំពើដូច្នេះ ប្រសិនបើ

វត្ត កកវត្តា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ
 រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខតក្កដបរមដ្ឋន តេន វត
 រេ វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ
 វនេសិ វត្តោ ចោ វត្តំ កកវត្តា អត្ថិ បុគ្គលោ
 អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខតក្កដ-
 បរមដ្ឋន យោ ច វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ
 មិច្ឆា យោ ច បន វត្តោ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គ-
 លោតិ យោ វត រេ វត្តោ វត្តំ កកវត្តា អត្ថិ បុគ្គលោ
 អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខត-
 ក្កដបរមដ្ឋនាតិ យំ តត្ថ វនេសិ វត្តោ ចោ វត្តំ
 កកវត្តា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ រូបញ្ច
 ឧបលត្តតិ សង្ខតក្កដបរមដ្ឋន យោ ច វត្តោ អញ្ញំ
 រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា ។ បេ ។ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សង្ខតក្កដបរមដ្ឋនាតិ ។ អាមត្តា ។
 វត្តំ កកវត្តា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ

ព្រះបាទព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន
 ទាំងរូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ម្ចាស់អត្តជីវិត
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះដែរ
 បណ្តាពាក្យទាំងនោះនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យ
 នោះថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួន ទាំងរូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែ
 អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ដូច្នេះទេ ម្ចាស់អត្តជីវិត អ្នកមិនគប្បីពោលថា ព្រះបាទ
 ព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងរូប
 គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យ
 ទាំងនោះនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ព្រះ
 មានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំង
 រូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម តែអ្នកមិនគប្បីពោល
 ថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។
 បុគ្គល គេមិនដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ។ អើ ។
 ព្រះបាទព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន

វេទនា ច ឧបលក្ខតិ ។ បេ ។ សញ្ញា ច ឧបលក្ខតិ
 ។ បេ ។ សង្ខារ ច ឧបលក្ខតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណាញ
 ឧបលក្ខតិ សង្ខតដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញ
 វិញ្ញាណំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។
 អាដាធាហិ បដិគម្មំ ហត្ថំ វត្ថំ កកវតា អត្ថិ
 បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបដ្ឋោ វិញ្ញាណាញ ឧប-
 លក្ខតិ សង្ខតដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត វេ វត្ថុព្វេ អញ្ញ
 វិញ្ញាណំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ វេទេសិ វត្ថុព្វេ ចោ
 វត្ថំ កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបដ្ឋោ
 វិញ្ញាណាញ ឧបលក្ខតិ សង្ខតដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច
 វត្ថុព្វេ អញ្ញ វិញ្ញាណំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ មិច្ឆា នោ
 ចេ បន វត្ថុព្វេ អញ្ញ វិញ្ញាណំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ នោ
 វត វេ វត្ថុព្វេ វត្ថំ កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថ-
 ហិតាយ បដិបដ្ឋោ វិញ្ញាណាញ ឧបលក្ខតិ សង្ខតដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វេទេសិ វត្ថុព្វេ ចោ វត្ថំ កកវតា

តាំងវេទនា ហេវំវត្ថុព្វេ ។ បេ ។ តាំងសញ្ញា តេជីវបាន ។ បេ ។
 តាំងសង្ខារតាំងឡាយ តេជីវបាន ។ បេ ។ តាំងវិញ្ញាណ តេជីវបាន
 ដោយអត្ថជីវិត មិនអត្ថជីវិតបច្ចុ ។ ហើ ។ វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ។ អ្នកមិនឆ្លើយតាមយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកច្រើននូវអំពើដូច្នេះ
 ប្រសិនបើ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ខ្លួន តាំងវិញ្ញាណ តេជីវបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិតម
 ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា វិញ្ញាណដទៃ
 បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យតាំងពីនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យ
 ណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គល
 ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន តាំងវិញ្ញាណ តេជីវបាន ដោយ
 អត្ថជីវិត និងអត្ថជីវិតម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន
 អ្នកមិនគប្បីពោលថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន តាំងវិញ្ញាណ តេជីវបាន ដោយអត្ថជីវិត
 និងអត្ថជីវិតម ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យតាំងពីនោះ អ្នកពោលនូវ
 ពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា

អត្ថិ បុគ្គល អត្ថិហិតាយ បដិបន្នោ វិញ្ញាណាញ
 ឧបលត្ថតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច វត្ថុញ
 អញ្ចំ វិញ្ញាណំ អញ្ចោ បុគ្គលាតិ មិន្ទា ។ បេ ។

(២៣) បុគ្គល ឧបលត្ថតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 នាតិ ។ អាមន្តា ។ វត្ថុ កតវតា អត្ថិ បុគ្គល អត្ថ-
 ហិតាយ បដិបន្នោ ចក្កាយតនញ្ច ឧបលត្ថតិ សង្ខិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។ សោតាយតនញ្ច ឧបលត្ថតិ
 ។ បេ ។ ធម្មាយតនញ្ច ឧបលត្ថតិ សង្ខិកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេន ។ បេ ។

(២៤) ចក្កុធាតុ ច ឧបលត្ថតិ សង្ខិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេន ។ បេ ។ កាយធាតុ ច ឧបលត្ថតិ ។ បេ ។
 រូបធាតុ ច ឧបលត្ថតិ ។ បេ ។ វេទ្យធាតុ ច
 ឧបលត្ថតិ ។ បេ ។ ចក្កុវិញ្ញាណធាតុ ច ឧបលត្ថតិ
 ។ បេ ។ មនោវិញ្ញាណធាតុ ច ឧបលត្ថតិ ។ បេ ។
 ធម្មធាតុ ច ឧបលត្ថតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

ហេតុប្បវត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន
 ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុ តែអត្ថមិនឈឺចាប់ វិញ្ញាណ
 ដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យទុស ។ បេ ។

(២៥) បុគ្គលគេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុ
 ឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងចក្កាយតនៈ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និង
 អត្ថជីវត្ថុឬ ។ បេ ។ ទាំងសោតាយតនៈ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំង
 ធម្មាយតនៈ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុឬ ។ បេ ។

(២៦) ចក្កុធាតុ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុ
 ឬ ។ បេ ។ ទាំងកាយធាតុគេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងរូបធាតុ គេ
 ដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងវេទ្យធាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងចក្កុ-
 វិញ្ញាណធាតុ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងមនោវិញ្ញាណធាតុ គេដឹងបាន
 ។ បេ ។ ទាំងធម្មធាតុ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុ
 ឬ ។ បេ ។

[២៥] ឧត្តរ្យ័យ ឧបលក្ខតិ សង្ខត្តជ្ជបរម-
 មន្ត ។ បេ ។ សោតិរ្យ័យ ឧបលក្ខតិ សង្ខ-
 ត្តជ្ជបរមន្ត ។ បេ ។ អញ្ញាតាវ្យ័យ ឧបលក្ខតិ
 សង្ខត្តជ្ជបរមន្ត ។ បេ ។ បុគ្គលោ ឧបលក្ខតិ
 សង្ខត្តជ្ជបរមន្ត ។ អាមន្តា ។ វុត្តិ ភគវតា
 អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ អញ្ញាតាវ្យ័-
 យ ឧបលក្ខតិ សង្ខត្តជ្ជបរមន្ត ។ អាមន្តា ។
 អញ្ញា អញ្ញាតាវ្យ័យ អញ្ញា បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវិ
 វត្តេ ។ អាជាធាហិ បដិកម្មំ ហេវិ វុត្តិ ភគវតា
 អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ អញ្ញាតាវ្យ័-
 យ ឧបលក្ខតិ សង្ខត្តជ្ជបរមន្ត តេន វត ។
 វត្តេ អញ្ញា អញ្ញាតាវ្យ័យ អញ្ញា បុគ្គលោតិ យំ
 ភត្ត វេសិ វត្តេ ខោ វុត្តិ ភគវតា អត្ថិ បុគ្គលោ
 អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ អញ្ញាតាវ្យ័យ ឧបលក្ខតិ
 សង្ខត្តជ្ជបរមន្ត នោ ច វត្តេ អញ្ញា អញ្ញាតា-
 វ្យ័យ អញ្ញា បុគ្គលោតិ មិច្ឆា នោ ច បន វត្តេ

[២៦] ឧត្តរ្យ័យ គេដីនបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ
 ។ បេ ។ ចាំសោតិរ្យ័យ គេដីនបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថ
 ដ៏ទុក្ខ ។ បេ ។ ចាំអញ្ញាតាវ្យ័យ គេដីនបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត
 និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ។ បេ ។ បុគ្គល គេមិនដឹងបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត
 និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មាន
 បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ចាំអញ្ញាតាវ្យ័យ គេដីនបាទ
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ។ អើ ។ អញ្ញាតាវ្យ័យដទៃ
 បុគ្គលដទៃ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងទូរអំពី
 ផ្ទុយចុះ ប្រសិនបើ ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ចាំអញ្ញាតាវ្យ័យ គេដីនបាទ ដោយ
 អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នក
 គប្បីពោលថា អញ្ញាតាវ្យ័យដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះដែរ បណ្តា
 ពាក្យចាំដំបូងនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះ
 ថា ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួន ចាំអញ្ញាតាវ្យ័យ គេដីនបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ
 តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតាវ្យ័យដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ
 ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា

អញ្ចំ អញ្ចាតាវុទ្ធិយំ អញ្ចា បុគ្គលោតិ នោ វត វេ
 វត្ថុព្វេ វត្ថំ ភកវតា អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ
 បដិបដ្ឋោ អញ្ចាតាវុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋនាតិ យំ តត្ថ វេទសិ វត្ថុព្វេ ទោ វត្ថំ ភកវតា
 អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបដ្ឋោ អញ្ចាតាវុទ្ធិ-
 យញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន លោ ច វត្ថុព្វេ
 អញ្ចំ អញ្ចាតាវុទ្ធិយំ អញ្ចា បុគ្គលោតិ មិន្ទា ។ បេ ។

សុទ្ធិកសំសន្តតា ។

[២២] រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន
 វេទនា ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន អញ្ចំ រូបំ
 អញ្ចា វេទនាតិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ចំ រូបំ អញ្ចា បុគ្គ-
 លោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ អាជាបាហិ និក្ខហំ
 ហញ្ចំ រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន វេទនា
 ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន អញ្ចំ រូបំ អញ្ចា
 វេទនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋន

អញ្ចាតាវុទ្ធិយដវៃ បុគ្គលដវៃ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ខ្លួន ចាំឯអញ្ចាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និង
 អត្តជីទុក្ខម ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យចាំឯពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យ
 ណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មាន
 បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ចាំឯអញ្ចាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន
 ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ចាតា-
 វុទ្ធិយដវៃ បុគ្គលដវៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

ចប់ សុទ្ធិកសំសន្តតា ។

[២២] រូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម ចាំឯ
 វេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម តែរូបដវៃ វេទនា
 ដវៃឬ ។ អើ ។ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជី
 ទុក្ខម ចាំឯរូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខមឬ ។ អើ ។
 រូបដវៃ បុគ្គលដវៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នក
 ចូរដឹងនូវកំហុសចុះ ប្រសិនបើ រូប គេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និង
 អត្តជីទុក្ខម ចាំឯវេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម តែ
 រូបដវៃ វេទនាដវៃ បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជីទុក្ខម

រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត វេ
 វត្តេ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ វេនេសិ
 វត្តេ ចោ រូបំ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 វេនេនា ច ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ
 អញ្ញោ វេនេនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ
 ច វត្តេ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា នោ
 ចេ បន វត្តេ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ នោ
 វត វេ វត្តេ រូបំ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 វេនេនា ច ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ រូបំ
 អញ្ញោ វេនេនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ
 តត្ថ វេនេសិ វត្តេ ចោ រូបំ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន វេនេនា ច ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន

វាណុប គេដីបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម ម្ចាស់អត្ថជី
 វិត ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គល
 ដទៃ ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា រូប គេដីបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថ
 ជីវត្ថម ទាំងវេទនាគេដីបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម តែ
 រូបដទៃ វេទនាដទៃ បុគ្គល គេដីបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជី
 វត្ថម ទាំងរូប គេដីបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម តែអ្នកមិន
 គប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស
 មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃទេ
 ម្ចាស់អត្ថជីវិត អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូប គេដីបាន ដោយអត្ថ
 ជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម ទាំងវេទនា គេដីបាន ដោយអត្ថជីវិត និង
 អត្ថជីវត្ថម តែរូបដទៃ វេទនាដទៃ បុគ្គល គេដីបាន ដោយអត្ថជី
 វិត និងអត្ថជីវត្ថម ទាំងរូប គេដីបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជី
 វត្ថម ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា រូប គេដីបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថ
 ជីវត្ថម ទាំងវេទនា គេដីបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថម

អញ្ច រូបំ អញ្ច វេទនា បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 នោ ច វត្ថុព្វេ អញ្ច រូបំ អញ្ច បុគ្គលោតិ មិន្នា
 ។ បេ ។

[២៧] រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន សញ្ញា
 ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ច រូបំ
 អញ្ច វិញ្ញាណតិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ឧប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ច រូបំ អញ្ច
 បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ អាជាតាហិ
 ជិត្តហំ ហញ្ច រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ច រូបំ
 អញ្ច វិញ្ញាណំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន
 វត វេ វត្ថុព្វេ អញ្ច រូបំ អញ្ច បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ
 វេទសំ វត្ថុព្វេ ទោ រូបំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន

តៃរូបដវៃ វេទនាដវៃ បុគ្គល គេដីនំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
 តាំងរូប គេដីនំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោល
 ថា រូបដវៃ បុគ្គលដវៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[២៨] រូប គេដីនំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម តាំង
 សញ្ញា គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំងសង្ខារ គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំង
 វិញ្ញាណ គេដីនំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម តែរូបដវៃ
 វិញ្ញាណដវៃឬ ។ អើ ។ បុគ្គល គេដីនំបាន ដោយអត្តដំពិត និង
 អត្តដ៏ទុក្ខម តាំងរូប គេដីនំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមឬ ។
 អើ ។ រូបដវៃ បុគ្គលដវៃឬ ។ អ្នកមិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។
 អ្នកចូរដឹងទុក្ខកំហុសចុះ ប្រសិនបើ រូប គេដីនំបាន ដោយអត្តដំពិត
 និងអត្តដ៏ទុក្ខម តាំងវិញ្ញាណ គេដីនំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
 តែរូបដវៃ វិញ្ញាណដវៃ បុគ្គល គេដីនំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្ត
 ដ៏ទុក្ខម តាំងរូប គេដីនំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ម្ចាស់អ្នក
 ដឹងរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា រូបដវៃ បុគ្គលដវៃ
 ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យតាំងពីនោះ អ្នកពោលទូរពាក្យណា គប្បីពោល
 តែពាក្យនោះថា រូប គេដីនំបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម

វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខារដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ច
 រូបំ អញ្ច វិញ្ញាណំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខា-
 រដ្ឋបរមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខារដ្ឋបរមដ្ឋេន
 នោ ច វត្ថុញ្ច អញ្ច រូបំ អញ្ច បុគ្គលោតិ មិច្ឆា
 នោ ច បទ វត្ថុញ្ច អញ្ច រូបំ អញ្ច បុគ្គលោតិ នោ
 វត រេ វត្ថុញ្ច រូបំ ឧបលត្តតិ សង្ខារដ្ឋបរមដ្ឋេន
 វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខារដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ច រូបំ
 អញ្ច វិញ្ញាណំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខារដ្ឋប-
 រមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខារដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ
 តត្ថ វេនេសិ វត្ថុញ្ច នោ រូបំ ឧបលត្តតិ សង្ខារដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខារដ្ឋបរមដ្ឋេន
 អញ្ច រូបំ អញ្ច វិញ្ញាណំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខារ-
 ដ្ឋបរមដ្ឋេន រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខារដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ
 ច វត្ថុញ្ច អញ្ច រូបំ អញ្ច បុគ្គលោតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

តាំងវិញ្ញាណ ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែប្រដៅ
 វិញ្ញាណដៅ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តាំងប្រ
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែអ្នកមិនឃើញពេលថា
 ប្រដៅ បុគ្គលដៅ ដូច្នេះ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ
 អ្នកមិនឃើញពេលថា ប្រដៅ បុគ្គលដៅ ដូច្នេះ ម្ចាស់អ្នកដឹងរើន
 អ្នកមិនឃើញពេលថា ប្រ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម
 តាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែប្រដៅ
 វិញ្ញាណដៅ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម
 តាំងប្រ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ដូច្នេះដែរ បណ្តា
 ពាក្យតាំងពិភាក្សា អ្នកពេលឮពាក្យណា ឃើញពេលតែពាក្យនោះថា
 ប្រ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តាំងវិញ្ញាណ គេ
 ដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែប្រដៅ វិញ្ញាណដៅ
 បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តាំងប្រ គេដឹងបាន
 ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែអ្នកមិនឃើញពេលថា ប្រដៅ
 បុគ្គលដៅ ដូច្នេះ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[២៨] វេទនា ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 សញ្ញា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារ ច ឧប-
 លត្តតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណាត្ថ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 រូបត្ថ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[២៩] សញ្ញា ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 សង្ខារ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណាត្ថ ឧប-
 លត្តតិ ។ បេ ។ រូបត្ថ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វេទនា
 ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៣០] សង្ខារ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 វិញ្ញាណាត្ថ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ រូបត្ថ ឧបលត្តតិ
 ។ បេ ។ វេទនា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សញ្ញា
 ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៣១] វិញ្ញាណំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 រូបត្ថ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វេទនា ច ឧបលត្តតិ
 ។ បេ ។ សញ្ញា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារ ច
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ វិញ្ញាណំ អញ្ញោ
 សង្ខារតិ ។ អាមត្ថា ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ

[២៨] វេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
 តាំងសញ្ញា គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំង
 វិញ្ញាណ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងរូប គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត
 និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[២៩] សញ្ញា គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
 តាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 តាំងរូប គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងវេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត
 និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[៣០] សង្ខារ គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
 តាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងរូប គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំង
 វេទនា គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសញ្ញា គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត
 និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[៣១] វិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
 តាំងរូប គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងវេទនា គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំង
 សញ្ញា គេដឹងបាន ។ បេ ។ តាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និង
 អត្តដ៏ទុក្ខម តែវិញ្ញាណដទៃ សង្ខារដទៃ ។ អើ ។ បុគ្គលគេដឹងបាន

សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន វិញ្ញាណាញ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ចំ វិញ្ញាណំ អញ្ចោ បុគ្គលាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុទ្ធ ។ អាជាតាហិ និក្ខហំ ហត្ថំ វិញ្ញាណំ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន សង្ខារ ច ឧបលត្តន្តិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន អញ្ចំ វិញ្ញាណំ អញ្ចោ សង្ខារ បុគ្គលា ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន វិញ្ញាណាញ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន តេន វត រេ វត្ថុទ្ធ អញ្ចំ វិញ្ញាណំ អញ្ចោ បុគ្គលាតិ យំ តត្ថ វិនេសិ វត្ថុទ្ធ ទោ វិញ្ញាណំ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន សង្ខារ ច ឧបលត្តន្តិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន អញ្ចំ វិញ្ញាណំ អញ្ចោ សង្ខារ បុគ្គលា ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន វិញ្ញាណាញ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន នោ ច វត្ថុទ្ធ អញ្ចំ វិញ្ញាណំ អញ្ចោ បុគ្គលាតិ មិន្នា នោ ចេ បន វត្ថុទ្ធ អញ្ចំ វិញ្ញាណំ អញ្ចោ បុគ្គលាតិ នោ វត រេ វត្ថុទ្ធ វិញ្ញាណំ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន សង្ខារ ច ឧបលត្តន្តិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន អញ្ចំ វិញ្ញាណំ

ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ។ អើ ។ វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គល ដទៃ ។ អ្នកមិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងខ្ញុំកុំហុសចុះ ប្រសិនបើ វិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ទាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែវិញ្ញាណ ដទៃ សង្ខារដទៃ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែវិញ្ញាណ ដទៃ សង្ខារដទៃ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ម្ចាស់អត្ថជីវិត ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គល ដទៃ ដូច្នេះដែរ បណ្តាភាគទាំងពីរនោះ អ្នកពោលថាវិញ្ញាណា គប្បីពោលតែភាគនោះថា វិញ្ញាណគេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ទាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែវិញ្ញាណដទៃ សង្ខារដទៃ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គលដទៃដូច្នេះទេ ព្រោះជាភាគទុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោល ថា វិញ្ញាណដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ ម្ចាស់អត្ថជីវិតចំរើន អ្នកមិន គប្បីពោលថា វិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ទាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែវិញ្ញាណដទៃ

អញ្ចេន សង្ខារ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យេ
 តត្ថ វេទេសិ វត្ថុទ្ធ ខោ វិញ្ញាណំ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន សង្ខារ ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេន អញ្ចេន វិញ្ញាណំ អញ្ចេន សង្ខារ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន ឆោ ច វត្ថុទ្ធ អញ្ចេន វិញ្ញាណំ អញ្ចេន
 បុគ្គលោតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

[៣២] ចក្ខុយតនំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេន សោតាយតនញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ឆម្មាយ-
 តនញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៣៣] សោតាយតនំ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ឆម្មាយ-
 តនំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ចក្ខុយត-
 នញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ មនាយតនញ្ច ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

សង្ខារេវៃ បុគ្គល គេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្ថុម
 តាំងវិញ្ញាណ គេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្ថុម ដូច្នេះវិដេ
 បណ្តាពាក្យតាំងពីនោះ អ្នកពោលខ្លះពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យ
 នោះថា វិញ្ញាណ គេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្ថុម តាំង
 សង្ខារ គេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្ថុម តែវិញ្ញាណវិ
 សង្ខារេវៃ បុគ្គលគេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្ថុម តាំង
 វិញ្ញាណ គេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្ថុម តែអ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា វិញ្ញាណវិ បុគ្គលវិ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យ
 ខុស ។ បេ ។

[៣៤] ចក្ខុយតនៈ គេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជី-
 វត្ថុម តាំងសោតាយតនៈ គេជីនំបាន ។ បេ ។ តាំងឆម្មាយតនៈ
 គេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្ថុម ។ បេ ។

[៣៥] សោតាយតនៈ គេជីនំបាន ។ បេ ។ ឆម្មាយតនៈ
 គេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្ថុម តាំងចក្ខុយតនៈ គេជីនំ
 បាន ។ បេ ។ តាំងមនាយតនៈ គេជីនំបាន ដោយអត្តជីវិត និង
 អត្តជីវត្ថុម ។ បេ ។

[៣៤] ចក្កធាតុ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 សោតធាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ធម្មធាតុ ច ឧប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៣៥] សោតធាតុ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ធម្មធាតុ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ចក្កធាតុ ច ឧបលត្ត-
 តិ ។ បេ ។ មហោវិញ្ញាណធាតុ ច ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៣៦] ចក្កទ្រិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេន សោតទ្រិយំ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញាតា-
 វិទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៣៧] សោតទ្រិយំ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញា-
 តាវិទ្រិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ចក្កទ្រិ-
 យញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញាវិទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញាតាវិទ្រិយំ អញ្ញំ អញ្ញា-
 វិទ្រិយន្តិ ។ អាមត្ថា ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិក-
 ដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញាតាវិទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្ថា ។ អញ្ញំ អញ្ញាតាវិទ្រិយំ

[៣៨] ចក្កធាតុ គេដីនំបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម
 ទាំងសោតធាតុ គេដីនំបាទ ។ បេ ។ ទាំងធម្មធាតុ គេដីនំបាទ
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[៣៩] សោតធាតុ គេដីនំបាទ ។ បេ ។ ធម្មធាតុ គេដីនំបាទ
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ទាំងចក្កធាតុ គេដីនំបាទ ។ បេ ។ ទាំង
 មហោវិញ្ញាណធាតុ គេដីនំបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[៤០] ចក្កទ្រិយ គេដីនំបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម
 ទាំងសោតទ្រិយ គេដីនំបាទ ។ បេ ។ ទាំងអញ្ញាតាវិទ្រិយ គេដីនំបាទ
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[៤១] សោតទ្រិយ គេដីនំបាទ ។ បេ ។ អញ្ញាតាវិទ្រិយ
 គេដីនំបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ទាំងចក្កទ្រិយ គេដីនំ
 បាទ ។ បេ ។ ទាំងអញ្ញាទ្រិយ គេដីនំបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និង
 អត្ថដ៏ទុក្ខម តែអញ្ញាតាវិទ្រិយដទៃ អញ្ញាទ្រិយដទៃ ។ អើ ។ បុគ្គល
 គេដីនំបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ទាំងអញ្ញាតាវិទ្រិយ គេដីនំ
 បាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ អើ ។ អញ្ញាតាវិទ្រិយដទៃ

អញ្ចោ បុគ្គលោតិ ។ ន លោកី វត្តោ ។ អាណាបាហិ
 និក្ខហំ ហត្ថំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សង្ខតកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន អញ្ញាវុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខតកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញំ អញ្ញាវុទ្ធិយំ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សង្ខតកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញាតាវុទ្ធិយញ្ច
 ឧបលត្តតិ សង្ខតកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត្ត វេ វត្តោ
 អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ
 វនេសិ វត្តោ ។ ខា អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សង្ខ-
 តកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញាវុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខតកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញំ អញ្ញាវុទ្ធិយំ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញាតា-
 វុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខតកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ នា ច
 វត្តោ អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ និប្ពា
 ។ នា ច បន វត្តោ អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញោ
 បុគ្គលោតិ ។ នា វត្ត វេ វត្តោ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ ឧប-
 លត្តតិ សង្ខតកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញាវុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ

បុគ្គលដវៃទុ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងទូរកំហុស
 ចុះ ប្រសិនបើ អញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្ត
 ជីវត្តម្ភ ទាំងអញ្ញាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម្ភ
 តែអញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ អញ្ញាវុទ្ធិយដវៃ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ត
 ជីវិត និងអត្តជីវត្តម្ភ ទាំងអញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត
 និងអត្តជីវត្តម្ភ ម្ចាស់អ្នកដឹងចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា
 អញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ បុគ្គលដវៃ ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ
 អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា អញ្ញាតាវុទ្ធិយ
 គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម្ភ ទាំងអញ្ញាវុទ្ធិយ គេដឹង
 បាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម្ភ អញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ អញ្ញាវុទ្ធិយ
 ដវៃ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម្ភ ទាំងអញ្ញា-
 តាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម្ភ តែអ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា អញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ បុគ្គលដវៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស
 មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតាវុទ្ធិយដវៃ បុគ្គល
 ដវៃ ដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដឹងចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតាវុទ្ធិយ
 គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម្ភ ទាំងអញ្ញាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន

សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន អញ្ចំ អញ្ចាតាវុទ្ធិយំ អញ្ចំ អញ្ចាវុទ្ធិ-
 យំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន អញ្ចាតា-
 វុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេនាតិ យំ តត្ថ
 វេទសិ វត្ថុព្វេ ចោ អញ្ចាតាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សង្ខ-
 តក្នុងបរមជ្ជេន អញ្ចាវុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរ-
 មជ្ជេន អញ្ចំ អញ្ចាតាវុទ្ធិយំ អញ្ចំ អញ្ចាវុទ្ធិយំ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន អញ្ចាតាវុទ្ធិយញ្ច ឧប-
 លត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន ធា ច វត្ថុព្វេ អញ្ចំ
 អញ្ចាតាវុទ្ធិយំ អញ្ចា បុគ្គលោតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

[៣៨] រូបំ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន វេទនា
 ច ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន អញ្ចំ រូបំ អញ្ចា
 វេទនាតិ ។ អាមត្តា ។ វុត្តិ ភក្កវតា អត្ថិ បុគ្គលោ
 អត្តហិតាយ បដិបន្នោ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខ-
 តក្នុងបរមជ្ជេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ចំ រូបំ អញ្ចា
 បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ អាជាធាហិ បដិកម្ពំ
 ហត្ថា រូបំ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន វេទនា ច
 ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន អញ្ចំ រូបំ អញ្ចា វេទនា

ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែអញ្ចាតាវុទ្ធិយដវៃ អញ្ចាវុទ្ធិយដវៃ
 បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ទាំងអញ្ចាតាវុទ្ធិយ
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យ
 ទាំងពីរនោះ អ្នកពោលឲ្យពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា អញ្ចា-
 តាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ទាំងអញ្ចាវុទ្ធិយ
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែអញ្ចាតាវុទ្ធិយដវៃ
 អញ្ចាវុទ្ធិយដវៃ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម
 ទាំងអញ្ចាតាវុទ្ធិយ គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម
 តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ចាតាវុទ្ធិយដវៃ បុគ្គលដវៃ ដូច្នេះទេ
 ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[៣៩] រូប គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ទាំងវេទនា
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែរូបដវៃ វេទនាដវៃ ។
 អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន
 ទាំងរូប គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ។ អើ ។ រូបដវៃ
 បុគ្គលដវៃ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរជ្រើសរើស
 ផ្ទុយចុះ ប្រសិនបើ រូប គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ទាំង
 វេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែរូបដវៃ វេទនាដវៃ

វត្ត ភក់តា អត្ថិ បុគ្គល អត្ថិហិតាយ បដិបន្នោ
 រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វេន វត វេ
 វត្តៈ អញ រូប អញ បុគ្គល យំ តត្ថ វេនសិ
 វត្តៈ ឆោ រូប ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វេន
 ច ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ រូប អញ
 វេន វត្ត ភក់តា អត្ថិ បុគ្គល អត្ថិហិតាយ
 បដិបន្នោ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វេន
 ច វត្តៈ អញ រូប អញ បុគ្គល មិច្ឆា វេន
 ច បន វត្តៈ អញ រូប អញ បុគ្គល វេន
 វត វេ វត្តៈ រូប ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន វេន
 ច ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ រូប អញ
 វេន វត្ត ភក់តា អត្ថិ បុគ្គល អត្ថិហិតាយ
 បដិបន្នោ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 យំ តត្ថ វេនសិ វត្តៈ ឆោ រូប ឧបលត្តតិ

ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន
 ទាំងរូប គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុ ម្ចាស់អ្នកដំបើង
 ព្រះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះដែរ
 បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យ
 នោះថា រូប គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុ ទាំងវេន
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុ តែរូបដទៃ វេនដទៃ
 ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន
 ទាំងរូប គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុ តែអ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ឬប
 ទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះ
 ទេ ម្ចាស់អ្នកដំបើង អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូប គេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុ ទាំងវេន គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និង
 អត្ថជីវត្ថុ តែរូបដទៃ វេនដទៃ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មាន
 បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងរូប គេដឹងបាន ដោយ
 អត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុ ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នក
 ពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា រូប គេដឹងបាន

សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន វេទនា ច ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុង-
 បរមជ្ជេន អញ្ញំ រូបំ អញ្ញា វេទនា វុត្តំ ភក្កវត្ថា អត្ថិ
 បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នា រូបញ្ច ឧបលត្តតិ
 សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន ឆោ ច វត្តទ្វេ អញ្ញំ រូបំ អញ្ញា
 បុគ្គលោតិ មិន្នា ។ បេ ។

[៣៩] រូបំ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន សញ្ញា
 ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន ។ បេ ។

[៤០] វេទនា ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន
 សញ្ញា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារា ច ឧបលត្តតិ
 ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ រូបញ្ច ឧប-
 លត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន ។ បេ ។

[៤១] សញ្ញា ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន
 សង្ខារា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណញ្ច ឧប-
 លត្តតិ ។ បេ ។ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វេទនា
 ច ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ជេន ។ បេ ។

ដោយអត្ថជីវិត វិទិត្តដ៏ទុក្ខ ទាំងវេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្ថ
 ជីវិត វិទិត្តដ៏ទុក្ខ តែប្រដៅ វេទនាដទៃ ព្រោះមានព្រះភាគត្រាស់
 ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងប្រ គេដឹងបាន
 ដោយអត្ថជីវិត វិទិត្តដ៏ទុក្ខ តែអ្នកមិនគប្បីរោលថា រូបដទៃ
 បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យទុស ។ បេ ។

[៣៩] រូប គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត វិទិត្តដ៏ទុក្ខ
 ទាំងសញ្ញា គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត វិទិត្តដ៏ទុក្ខប្ត ។ បេ ។

[៤០] វេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត វិទិត្តដ៏ទុក្ខ
 ទាំងសញ្ញា គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងសង្ខារ គេដឹងបាន ។ បេ ។
 ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងប្រ គេដឹងបាន ដោយអត្ថ
 ជីវិត វិទិត្តដ៏ទុក្ខប្ត ។ បេ ។

[៤១] សញ្ញា គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត វិទិត្តដ៏ទុក្ខ ទាំង
 សង្ខារ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំង
 រូប គេដឹងបាន ។ បេ ។ ទាំងវេទនា គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត
 វិទិត្តដ៏ទុក្ខប្ត ។ បេ ។

[៤២] សង្ខារ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
វិញ្ញាណញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ រូបញ្ច ឧបលត្តតិ
។ បេ ។ វេទនា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សញ្ញា ច
ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៤៣] វិញ្ញាណំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
រូបញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ វេទនា ច ឧបលត្តតិ
។ បេ ។ សញ្ញា ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ សង្ខារ
ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៤៤] ចក្ខុយតនំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
ដ្ឋេន សោតាយតនញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ធម្មាយ-
តនញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៤៥] សោតាយតនំ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ធម្មា-
យតនំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ចក្ខុយតនញ្ច
ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ មនាយតនញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[៤៦] សង្ខារ គេដីនំបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
តាំងវិញ្ញាណ គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំងរូប គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំង
វេទនា គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំងសញ្ញា គេដីនំបាន ដោយអត្តដ៏
ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[៤៧] វិញ្ញាណ គេដីនំបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
តាំងរូប គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំងវេទនា គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំង
សញ្ញា គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំងសង្ខារ គេដីនំបាន ដោយអត្តដ៏ពិត
និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[៤៨] ចក្ខុយតនៈ គេដីនំបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
តាំងសោតាយតនៈ គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំងធម្មាយតនៈ គេដីនំបាន
ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[៤៩] សោតាយតនៈ គេដីនំបាន ។ បេ ។ ធម្មាយតនៈ គេដីនំ
បាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម តាំងចក្ខុយតនៈ គេដីនំបាន ។ បេ ។
តាំងមនាយតនៈ គេដីនំបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[២២] ចក្កុណាតុ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 សោតណាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ ធម្មណាតុ ច
 ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[២៣] សោតណាតុ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេន ។ បេ ។ ធម្មណាតុ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 ចក្កុណាតុ ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ មហោវិញ្ញាណាតុ
 ច ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[២៤] ចក្កុទ្រ្ទិយំ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេន សោតិទ្រ្ទិយញ្ច ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញាតា-
 វិទ្រ្ទិយញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ។ បេ ។

[២៥] សោតិទ្រ្ទិយំ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញាតា-
 វិទ្រ្ទិយំ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេន ចក្កុទ្រ្ទិយញ្ច
 ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ អញ្ញាទ្រ្ទិយញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយំ អញ្ញំ អញ្ញាទ្រ្ទិ-
 យន្តំ ។ អាមន្តា ។ វុត្តំ ភគវតា អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថបា-
 តាយ បដិបន្នោ អញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយញ្ច ឧបលត្តតិ សង្ខិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញំ អញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយំ

[២៦] ចក្កុណាតុ គេដីនំបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម
 តាំងសោតណាតុ គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំងធម្មណាតុ គេដីនំបាន
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[២៧] សោតណាតុ គេដីនំបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម
 ។ បេ ។ ធម្មណាតុ គេដីនំបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តាំង
 ចក្កុណាតុ គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំងមហោវិញ្ញាណាតុ គេដីនំបាន
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[២៨] ចក្កុទ្រ្ទិយ គេដីនំបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម
 តាំងសោតិទ្រ្ទិយ គេដីនំបាន ។ បេ ។ តាំងអញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយ គេដីនំបាន
 ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ បេ ។

[២៩] សោតិទ្រ្ទិយ គេដីនំបាន ។ បេ ។ អញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយ គេ
 ដីនំបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម តាំងចក្កុទ្រ្ទិយ គេដីនំបាន
 ។ បេ ។ តាំងអញ្ញាទ្រ្ទិយ គេដីនំបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម
 អញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយដទៃ អញ្ញាទ្រ្ទិយដទៃ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់
 ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន តាំងអញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយ គេ
 ដីនំបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខម ។ អើ ។ អញ្ញាតាវិទ្រ្ទិយដទៃ

អញ្ញា បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វ ។ អាជាបាហិ
 បដិកក្ខំ ហញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋ-
 បរមដ្ឋេន អញ្ញាទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញំ អញ្ញាទ្រិយំ វត្ថុ
 ភកវតា អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ អញ្ញា-
 តាវុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត
 រេ វត្ថុព្វ អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ
 យំ តត្ថ វិនេសិ វត្ថុព្វ ខោ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ ឧប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញាទ្រិយញ្ច ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញំ អញ្ញា-
 ទ្រិយំ វត្ថុ ភកវតា អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិ-
 បន្នោ អញ្ញាតាវុទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេន នោ ច វត្ថុព្វ អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ អញ្ញា
 បុគ្គលោតិ មិន្នា នោ ចេ បន វត្ថុព្វ អញ្ញំ អញ្ញាតា-
 វុទ្ធិយំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ នោ វត រេ វត្ថុព្វ អញ្ញា-
 តាវុទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញាទ្រិយញ្ច
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន អញ្ញំ អញ្ញាតាវុទ្ធិយំ

បុគ្គលដទៃ ។ អ្នកមិនគប្បីពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចម្លើយប្រាប់ពី
 ដូច្នេះ ប្រសិនបើ អញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីពិត និង
 អត្ថជីទុក្ខ ទាំងអញ្ញាទ្រិយ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីពិត និងអត្ថជី
 ទុក្ខ តែអញ្ញាតាវុទ្ធិយដទៃ អញ្ញាទ្រិយដទៃ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា
 មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងអញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន
 ដោយអត្ថជីពិត និងអត្ថជីទុក្ខ ម្ចាស់អត្ថជីពិត ព្រោះហេតុនោះ អ្នក
 គប្បីពោលថា អញ្ញាតាវុទ្ធិយដទៃ បុគ្គលដទៃដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំង
 ពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះថា អញ្ញាតា-
 វុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីពិត និងអត្ថជីទុក្ខ ទាំងអញ្ញាទ្រិយ គេដឹង
 បាន ដោយអត្ថជីពិត និងអត្ថជីទុក្ខ តែអញ្ញាតាវុទ្ធិយដទៃ អញ្ញាទ្រិយ
 ដទៃ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួន ទាំងអញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីពិត និងអត្ថជីទុក្ខ
 តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតាវុទ្ធិយដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះ
 ជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញាតា-
 វុទ្ធិយដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ ម្ចាស់អត្ថជីពិត អ្នកមិនគប្បីពោលថា
 អញ្ញាតាវុទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីពិត និងអត្ថជីទុក្ខ ទាំងអញ្ញា-
 ទ្រិយគេដឹងបាន ដោយអត្ថជីពិត និងអត្ថជីទុក្ខ តែអញ្ញាតាវុទ្ធិយដទៃ

អញ្ចំ អញ្ចិទ្ធិយំ វុត្តំ កកវតា អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថ-
 ហិតាយ បដិច្ចដោ អញ្ញាតាវិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកជ្ជបរមដោតិ យំ តត្ថ វិនេសំ វត្ថុត្វេ ខោ
 អញ្ញាតាវិទ្ធិយំ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដោ អញ្ចិ-
 ទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដោ អញ្ចំ អញ្ញាតា-
 វិទ្ធិយំ អញ្ចំ អញ្ចិទ្ធិយំ វុត្តំ កកវតា អត្ថំ បុគ្គលោ
 អត្ថហិតាយ បដិច្ចដោ អញ្ញាតាវិទ្ធិយញ្ច ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកជ្ជបរមដោ លោ ច វត្ថុត្វេ អញ្ចំ អញ្ញាតា-
 វិទ្ធិយំ អញ្ញា បុគ្គលោតិ មិច្ឆា ។ បេ ។

ឧបម្មសំសន្តនំ ។

[៥០] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដោតិ
 ។ អាមន្តា ។ រូបំ បុគ្គលោតិ ។ ន លោវំ វត្ថុត្វេ ។
 អាជាធាហិ និក្ខហំ ហញ្ចិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកជ្ជបរមដោ តេន វត ។ វត្ថុត្វេ រូបំ បុគ្គលោតិ
 យំ តត្ថ វិនេសំ វត្ថុត្វេ ខោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកជ្ជបរមដោ លោ ច វត្ថុត្វេ រូបំ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា

អញ្ចិទ្ធិយវេ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំងអញ្ញាតាវិទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និង
 អត្ថដ៏ទុក្ខ ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា អញ្ញាតាវិទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏
 ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ តែអញ្ញាតាវិទ្ធិយដ៏ខ អញ្ញិទ្ធិយដ៏ខ ព្រះមាន
 ព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ទាំង
 អញ្ញាតាវិទ្ធិយ គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខ តែអ្នកមិន
 គប្បីពោលថា អញ្ញាតាវិទ្ធិយដ៏ខ បុគ្គលដ៏ខ ដូច្នេះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស ។ បេ ។

ចប់ ឧបម្មសំសន្តនៈ ។

[៥០] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមួយ ។
 អើ ។ បុគ្គល គឺរូប ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរ
 ដឹងនូវកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និង
 អត្ថដ៏ទុក្ខ ម្ចាស់អត្ថដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា
 បុគ្គល គឺរូប ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថ
 ដ៏ទុក្ខ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គឺរូប ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស

នោ ច បន វត្ថុព្វេ រូបំ វុត្ថុលោភិ នោ វត វេ
 វត្ថុព្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ
 យំ តត្ថ វនេសិ វត្ថុព្វេ ទោ បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច វត្ថុព្វេ រូបំ វុត្ថុលោភិ
 មិច្ឆា ។ បេ ។

(៥០) បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនា-
 តិ ។ អាមត្តា ។ រូបស្មី បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ
 រូបា បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី រូបន្តិ ។ ន ហេវិ
 វត្ថុព្វេ ។ អាជាធាហិ និក្ខហិ ហញ្ញិ បុគ្គលោ ឧប-
 លត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត វេ វត្ថុព្វេ បុគ្គ-
 លស្មី រូបន្តិ យំ តត្ថ វនេសិ វត្ថុព្វេ ទោ បុគ្គលោ
 ឧបលត្ថតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន នោ ច វត្ថុព្វេ បុគ្គ-
 លស្មី រូបន្តិ មិច្ឆា នោ ច បន វត្ថុព្វេ បុគ្គលស្មី
 រូបន្តិ នោ វត វេ វត្ថុព្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ

មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គឺរូប ដូច្នេះទេ
 ម្ចាស់អ្នកដំបើង អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ត
 ដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 នូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
 អត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គឺរូប ដូច្នេះ
 ទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

(៥១) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។
 អើ ។ បុគ្គលមានក្នុងរូប ។ បេ ។ បុគ្គលរៀបចំរូប ។ បេ ។ រូប
 មានក្នុងបុគ្គល ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកថ្វីជើងនូវ
 កំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏
 ទុក្ខម ម្ចាស់អ្នកដំបើង ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា រូបមាន
 ក្នុងបុគ្គល ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏
 ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបមាន ក្នុងបុគ្គលដូច្នេះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា រូបមាន ក្នុង
 បុគ្គលដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដំបើង អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន

សង្ខតក្នុងបរមជ្ឈដានិ យំ តត្ថ វេទសិ វត្ថុព្វេ ខោ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ឈដន តោ ព
 វត្ថុព្វេ បុគ្គលស្មី រូបន្តិ មិន្នា ។ បេ ។

[៥២] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរមជ្ឈ-
 នាតិ ។ អាមត្តា ។ វេទនា បុគ្គលោ ។ បេ ។ វេទនាយ
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ វេទនាយ បុគ្គលោ ។ បេ ។
 បុគ្គលស្មី វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា បុគ្គលោ ។ បេ ។
 សញ្ញាយ បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ សញ្ញាយ
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ សង្ខារេស្ម បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ
 សង្ខារេស្ម បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី សង្ខារ
 ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ បុគ្គលោ ។ បេ ។ វិញ្ញាណស្មី
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ វិញ្ញាណា បុគ្គលោ ។ បេ ។
 បុគ្គលស្មី វិញ្ញាណន្តិ ។ ន ហេវិ វត្ថុព្វេ ។ អាជាតាហិ
 និក្ខហំ ហត្ថំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្នុងបរម-
 ជ្ឈដន តេន វត វេ វត្ថុព្វេ បុគ្គលស្មី វិញ្ញាណន្តិ
 យំ តត្ថ វេទសិ វត្ថុព្វេ ខោ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ

ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នក
 ពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងហើយ
 ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុព្វលោក ក្នុង
 បុគ្គល ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[៥២] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ។
 អើ ។ បុគ្គលគឺវេទនា ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងវេទនា ។ បេ ។
 បុគ្គលវៀរចាកវេទនា ។ បេ ។ វេទនាមាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គល
 គឺសញ្ញា ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងសញ្ញា ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាក
 សញ្ញា ។ បេ ។ សញ្ញាមាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺសង្ខារ
 ទាំងឡាយ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយ ។ បេ ។ បុគ្គល
 វៀរចាកសង្ខារទាំងឡាយ ។ បេ ។ សង្ខារទាំងឡាយមាន ក្នុងបុគ្គល
 ឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺវិញ្ញាណ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងវិញ្ញាណ ។ បេ ។
 បុគ្គលវៀរចាកវិញ្ញាណ ។ បេ ។ វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ អ្នកមិនដឹង
 និយាយយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងនូវកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គល គេ
 ដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ម្ចាស់អ្នកដឹងដែរ ព្រោះហេតុ
 នោះ អ្នកគប្បីពោលថា វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គលដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យ
 ទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល

សង្ឃក្នុងបរមជ្ជដ្ឋាន ដោយ ច វត្តភ្នំ ឬក្នុងស្ថានី វិញ្ញាណន្តិ
 មិច្ឆា ដោយ ច បដ វត្តភ្នំ ឬក្នុងស្ថានី វិញ្ញាណន្តិ
 ដោយ វត្ត វេ វត្តភ្នំ វេ ឬក្នុងស្ថានី ឧបលត្តតិ សង្ឃក្នុង
 បរមជ្ជដ្ឋាន យំ តត្ថ វេសិ វត្តភ្នំ ដោយ ឬក្នុងស្ថានី
 ឧបលត្តតិ សង្ឃក្នុងបរមជ្ជដ្ឋាន ដោយ ច វត្តភ្នំ ឬក្នុង
 ស្ថានី វិញ្ញាណន្តិ មិច្ឆា ។ បេ ។

[៥៣] ឬក្នុងស្ថានី ឧបលត្តតិ សង្ឃក្នុងបរមជ្ជដ្ឋាន
 តិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខុយតនំ ឬក្នុងស្ថានី ។ បេ ។ ចក្ខុ-
 យតនស្ថី ឬក្នុងស្ថានី ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ចក្ខុយតនា
 ឬក្នុងស្ថានី ។ បេ ។ ឬក្នុងស្ថានី ចក្ខុយតនំ ។ បេ ។
 ធម្មាយតនំ ឬក្នុងស្ថានី ។ បេ ។ ធម្មាយតនស្ថី ឬក្នុងស្ថានី
 ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ធម្មាយតនា ឬក្នុងស្ថានី ។ បេ ។
 ឬក្នុងស្ថានី ធម្មាយតនំ ។ បេ ។

[៥៤] ចក្ខុធាតុ ឬក្នុងស្ថានី ។ បេ ។ ចក្ខុធាតុយា
 ឬក្នុងស្ថានី ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ចក្ខុធាតុយា ឬក្នុងស្ថានី
 ។ បេ ។ ឬក្នុងស្ថានី ចក្ខុធាតុ ។ បេ ។ ធម្មធាតុ ឬក្នុងស្ថានី
 ។ បេ ។ ធម្មធាតុយា ឬក្នុងស្ថានី ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ធម្ម-
 ធាតុយា ឬក្នុងស្ថានី ។ បេ ។ ឬក្នុងស្ថានី ធម្មធាតុ ។ បេ ។

គេដឹងបាទ ដោយបុគ្គលិក និងបុគ្គលិក តែបុគ្គលិកប្រើប្រាស់
 វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គលិកដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិន
 បើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គលិកដូច្នេះទេ ប្រសិន
 ដំបូង អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និង
 អត្តដ៏ទុក្ខដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា
 គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្ត
 ដ៏ទុក្ខ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គល ដូច្នេះទេ
 ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[៥៥] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខ
 ឬ ។ អើ ។ បុគ្គលគឺចក្ខុយតនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងចក្ខុយ-
 តនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកចក្ខុយតនៈ ។ បេ ។ ចក្ខុយតនៈមាន
 ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺធម្មាយតនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុង
 ធម្មាយតនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកធម្មាយតនៈ ។ បេ ។ ធម្មាយ-
 តនៈមាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។

[៥៦] បុគ្គលគឺចក្ខុធាតុ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងចក្ខុធាតុ
 ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកចក្ខុធាតុ ។ បេ ។ ចក្ខុធាតុមាន ក្នុងបុគ្គលឬ
 ។ បេ ។ បុគ្គលគឺធម្មធាតុ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងធម្មធាតុ ។ បេ ។
 បុគ្គលវៀរចាកធម្មធាតុ ។ បេ ។ ធម្មធាតុមាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។

(៥៥) ចក្ខុទ្រិយ៍ បុគ្គលោ ។ បេ ។ ចក្ខុទ្រិយ៍
 យស្មី បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញត្រ ចក្ខុទ្រិយា
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី ចក្ខុទ្រិយ៍ ។ បេ ។
 អញ្ញតាវទ្រិយ៍ បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញតាវទ្រិយស្មី
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញត្រ អញ្ញតាវទ្រិយា បុគ្គលោ
 ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី អញ្ញតាវទ្រិយន្តិ ។ ន ហេវ
 វត្ថុព្វេ ។ អាដាធាហិ និក្ខហំ ហត្ថិ បុគ្គលោ ឧប-
 លត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តេន វត រេ វត្ថុព្វេ បុគ្គ-
 លស្មី អញ្ញតាវទ្រិយន្តិ យំ តត្ថ វទេសំ វត្ថុព្វេ ហេ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន តោ ច វត្ថុព្វេ
 បុគ្គលស្មី អញ្ញតាវទ្រិយន្តិ មិច្ឆា តោ ច បន វត្ថុព្វេ
 បុគ្គលស្មី អញ្ញតាវទ្រិយន្តិ តោ វត រេ វត្ថុព្វេ បុគ្គ-
 លោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ យំ តត្ថ វទេសំ
 វត្ថុព្វេ ហេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេន
 តោ ច វត្ថុព្វេ បុគ្គលស្មី អញ្ញតាវទ្រិយន្តិ មិច្ឆា ។ បេ ។

(៥៥) បុគ្គលធិចក្ខុទ្រិយ៍ ។ បេ ។ បុគ្គលមានក្នុងចក្ខុទ្រិយ៍
 ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកចក្ខុទ្រិយ៍ ។ បេ ។ ចក្ខុទ្រិយ៍មានក្នុងបុគ្គល
 ឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺអញ្ញតាវទ្រិយ៍ ។ បេ ។ បុគ្គលមានក្នុងអញ្ញតាវទ្រិយ៍
 ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកអញ្ញតាវទ្រិយ៍ ។ បេ ។ អញ្ញតាវទ្រិយ៍
 មានក្នុងបុគ្គលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ អ្នកប្បវិណ្ឌ
 នូវកំហុសចុះ ប្រសិនបើ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៍ពិត និងអត្តដ៍
 ទុក្ខម ម្ចាស់អ្នកដ៍ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា អញ្ញតាវទ្រិយ៍
 មានក្នុងបុគ្គលដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 នូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
 អត្តដ៍ពិត និងអត្តដ៍ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញតាវទ្រិយ៍ បរម
 ក្នុងបុគ្គលដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកបរម
 គប្បីពោលថា អញ្ញតាវទ្រិយ៍ មានក្នុងបុគ្គលដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដ៍ចំរើន
 អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៍ពិត និងអត្តដ៍ទុក្ខម
 ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគប្បី
 ពោលតែពាក្យនោះថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៍ពិត និងអត្តដ៍
 ទុក្ខម តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញតាវទ្រិយ៍ មាន ក្នុងបុគ្គលដូច្នេះទេ
 ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

(៥៦) បុគ្គលោ ធូបលត្ថិតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋនាតិ ។
 អាមត្តា ។ វុត្តិ ភគវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ
 បដិបន្នោតិ(១) ។ អាមត្តា ។ រូបំ បុគ្គលោតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុញ ។ អាជាជាហិ បដិកម្មំ ហញ្ចិ វុត្តិ
 ភគវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ តេន
 វត រេ វត្ថុញ រូបំ បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ វនេសិ វត្ថុញ
 ខោ វុត្តិ ភគវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ
 ធា ច វត្ថុញ រូបំ បុគ្គលោតិ មិន្នា ធា ច បន
 វត្ថុញ រូបំ បុគ្គលោតិ ធា វត រេ វត្ថុញ វុត្តិ ភគ-
 វតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោតិ យំ តត្ថ
 វនេសិ វត្ថុញ ខោ វុត្តិ ភគវតា អត្ថិ បុគ្គលោ
 អត្តហិតាយ បដិបន្នោ ធា ច វត្ថុញ រូបំ បុគ្គលោតិ
 មិន្នា ។ បេ ។

១ ឧ. តមេ បាហ សព្វន្ត យេវុយ្យេន ន ទិស្សន្តិ ។

(៥៦) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ត្រឹម
 ឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួនឬ ។ អើ ។ បុគ្គល គឺប្រឫ ។ អ្នកមិនគប្បី
 ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងទូរអំពើផ្ទុយចុះ ប្រសិនបើ ព្រះមានព្រះ
 ភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ម្ចាស់អ្នកដ៏
 ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា បុគ្គលគឺប្រ ដូច្នេះដែរ
 បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែ
 ពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួន តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គឺប្រ ដូច្នេះទេ ព្រោះ
 ជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គលគឺប្រ
 ដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា ព្រះមានព្រះភាគ
 ត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ដូច្នេះដែរ
 បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យ
 នោះថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួន តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា បុគ្គល គឺប្រ ដូច្នេះទេ ព្រោះជា
 ពាក្យខុស ។ បេ ។

[៥៧] បុគ្គលោ នូឌុបលត្តតិ សម្មិកដ្ឋបរមដ្ឋ-
 ធាតិ ។ អាមន្តា ។ វុត្តំ ភកវតា អត្ថំ បុគ្គលោ
 អត្តហិតាយ បដិបន្នោតិ ។ អាមន្តា ។ រូបស្មី
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញត្រ រូបា បុគ្គលោ ។ បេ ។
 បុគ្គលស្មី រូបំ ។ បេ ។ វេទនា បុគ្គលោ ។ បេ ។
 វេទនាយ បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញត្រ វេទនាយ បុគ្គលោ
 ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា បុគ្គលោ
 ។ បេ ។ សញ្ញាយ បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញត្រ សញ្ញាយ
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ
 បុគ្គលោ ។ បេ ។ សង្ខារេសុ បុគ្គលោ ។ បេ ។
 អញ្ញត្រ សង្ខារេហិ បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី
 សង្ខារ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ បុគ្គលោ ។ បេ ។ វិញ្ញា-
 ណស្មី បុគ្គលោ ។ បេ ។ អញ្ញត្រ វិញ្ញាណា បុគ្គលោ
 ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី វិញ្ញាណានិ ។ ន ហេរិ វត្ថុច្វេ ។
 អាជានាហិ បដិកម្មំ ហាវុំ វុត្តំ ភកវតា អត្ថំ បុគ្គលោ
 អត្តហិតាយ បដិបន្នោ តេន វត វេ វត្ថុច្វេ បុគ្គលស្មី
 វិញ្ញាណានិ យំ តត្ថ វេទសិ វត្ថុច្វេ ចោ វុត្តំ ភកវតា

[៥៨] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថដ៏តូច
 ឬ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួនឬ ។ អើ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងប្រ ។ បេ ។ បុគ្គល
 វៀរចាកប្រ ។ បេ ។ ប្រមាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺវេទនា
 ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងវេទនា ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកវេទនា ។ បេ ។
 វេទនាមាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺសញ្ញា ។ បេ ។ បុគ្គល
 មាន ក្នុងសញ្ញា ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកសញ្ញា ។ បេ ។ សញ្ញា
 មាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺសង្ខារទាំងឡាយ ។ បេ ។ បុគ្គល
 មាន ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកសង្ខារទាំងឡាយ
 ។ បេ ។ សង្ខារទាំងឡាយ មានក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺ
 វិញ្ញាណ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន ក្នុងវិញ្ញាណ ។ បេ ។ បុគ្គល
 វៀរចាកវិញ្ញាណ ។ បេ ។ វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គលឬ ។ អ្នក
 មិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹង នូវអំពើផ្ទុយចុះ ប្រសិន
 បើ ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួន ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា វិញ្ញាណ
 មាន ក្នុងបុគ្គល ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោល
 នូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា

អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ ធា ច វត្ថុព្វ
 បុគ្គលស្មី វិញ្ញាណន្តំ មិន្នា ធា ច បន វត្ថុព្វ
 បុគ្គលស្មី វិញ្ញាណន្តំ ធា វត វេ វត្ថុព្វ វត្ថំ កកវតា
 អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោតិ យំ តត្ថ
 វេសំ វត្ថុព្វ ធា វត្ថំ កកវតា អត្ថំ បុគ្គលោ
 អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ ធា ច វត្ថុព្វ បុគ្គលស្មី
 វិញ្ញាណន្តំ មិន្នា ។ បេ ។

(៥៨) បុគ្គលោ ទ្ធិបលព្ពតិ សន្និកដ្ឋបរមដ្ឋ-
 នាតិ ។ អាមន្តា ។ វត្ថំ កកវតា អត្ថំ បុគ្គលោ
 អត្ថហិតាយ បដិបន្នោតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្ខាយ-
 តនំ បុគ្គលោ ។ បេ ។ ចក្ខាយតនស្មី បុគ្គលោ
 ។ បេ ។ អញ្ញាត្រ ចក្ខាយតនា បុគ្គលោ ។ បេ ។
 បុគ្គលស្មី ចក្ខាយតនំ ។ បេ ។ ធម្មាយតនំ បុគ្គ-
 លោ ។ បេ ។ ធម្មាយតនស្មី បុគ្គលោ ។ បេ ។
 អញ្ញាត្រ ធម្មាយតនា បុគ្គលោ ។ បេ ។ បុគ្គលស្មី
 ធម្មាយតនំ ។ បេ ។ ចក្ខុធាតុ បុគ្គលោ ។ បេ ។

មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា
 វិញ្ញាណ មានក្នុងបុគ្គល ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិន
 បើ អ្នកមិនគប្បីពោលថា វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គល ដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នក
 ដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគប្បីពោលថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គល
 ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ
 អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគ
 ត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន តែអ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា វិញ្ញាណមាន ក្នុងបុគ្គល ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស
 ។ បេ ។

(៥៨) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏តិច និងអត្ថដ៏ទុក្ខមួយ ។
 អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ខ្លួនឬ ។ អើ ។ បុគ្គលគឺចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលមាន
 ក្នុងចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកចក្ខាយតនៈ ។ បេ ។
 ចក្ខាយតនៈមានក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺធម្មាយតនៈ ។ បេ ។
 បុគ្គលមានក្នុងធម្មាយតនៈ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាកធម្មាយតនៈ ។ បេ ។
 ធម្មាយតនៈមានក្នុងបុគ្គលឬ ។ បេ ។ បុគ្គលគឺចក្ខុធាតុ ។ បេ ។

ចក្ខុធាតុយា បុគ្គលោ ។ មេ ។ អញ្ញត្រ ចក្ខុធាតុ-
 យា បុគ្គលោ ។ មេ ។ បុគ្គលស្មី ចក្ខុធាតុ ។ មេ ។
 ធម្មធាតុ បុគ្គលោ ។ មេ ។ ធម្មធាតុយា បុគ្គលោ
 ។ មេ ។ អញ្ញត្រ ធម្មធាតុយា បុគ្គលោ ។ មេ ។
 បុគ្គលស្មី ធម្មធាតុ ។ មេ ។

[៥៧] ចក្ខុទ្រិយំ បុគ្គលោ ។ មេ ។ ចក្ខុទ្រិ-
 យស្មី បុគ្គលោ ។ មេ ។ អញ្ញត្រ ចក្ខុទ្រិយា បុគ្គលោ
 ។ មេ ។ បុគ្គលស្មី ចក្ខុទ្រិយំ ។ មេ ។ អញ្ញត្រាវិទ្រិ-
 យំ បុគ្គលោ ។ មេ ។ អញ្ញត្រាវិទ្រិយស្មី បុគ្គលោ
 ។ មេ ។ អញ្ញត្រ អញ្ញត្រាវិទ្រិយោ បុគ្គលោ ។ មេ ។
 បុគ្គលស្មី អញ្ញត្រាវិទ្រិយន្តិ ។ ធម ។ ហេវំ វត្ថុព្វេ ។
 អាណាបាធិ បដិគម្ពំ ហព្វំ វត្ថំ ភកវតា អត្ថិ
 បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ ភេទ វត វេ វត្ថុព្វេ
 បុគ្គលស្មី អញ្ញត្រាវិទ្រិយន្តិ យំ តត្ថ វេទសិ វត្ថុព្វេ
 ។ ហេ វត្ថំ ភកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ ប-
 ដិបន្នោ ។ ធម ។ វត្ថុព្វេ បុគ្គលស្មី អញ្ញត្រាវិទ្រិយន្តិ
 មិច្ឆា ។ ធម ។ បដ វត្ថុព្វេ បុគ្គលស្មី អញ្ញត្រាវិទ្រិយន្តិ

បុគ្គលមាន ក្នុងចក្ខុធាតុ ។ មេ ។ បុគ្គលវៀរចាកចក្ខុធាតុ ។ មេ ។
 ចក្ខុធាតុមាន ក្នុងបុគ្គលប្ត ។ មេ ។ បុគ្គលគឺធម្មធាតុ ។ មេ ។ បុគ្គល
 មាន ក្នុងធម្មធាតុ ។ មេ ។ បុគ្គលវៀរចាកធម្មធាតុ ។ មេ ។ ធម្ម-
 ធាតុមាន ក្នុងបុគ្គលប្ត ។ មេ ។

[៥៨] បុគ្គលគឺចក្ខុទ្រិយ ។ មេ ។ បុគ្គលមានក្នុងចក្ខុទ្រិយ
 ។ មេ ។ បុគ្គលវៀរចាកចក្ខុទ្រិយ ។ មេ ។ ចក្ខុទ្រិយមាន ក្នុង
 បុគ្គលប្ត ។ មេ ។ បុគ្គលគឺអញ្ញត្រាវិទ្រិយ ។ មេ ។ បុគ្គលមាន
 ក្នុងអញ្ញត្រាវិទ្រិយ ។ មេ ។ បុគ្គលវៀរចាកអញ្ញត្រាវិទ្រិយ ។ មេ ។
 អញ្ញត្រាវិទ្រិយ មានក្នុងបុគ្គលប្ត អ្នកមិនគប្បីពោលយ៉ាងនេះទេ ។
 អ្នកចូរដឹងនូវអំពើដូច្នេះ ប្រសិនបើ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា
 មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះ
 ហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោលថា អញ្ញត្រាវិទ្រិយ មានក្នុងបុគ្គល ដូច្នេះ
 ដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា គប្បីពោលតែ
 ពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ខ្លួន តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ញត្រាវិទ្រិយ មានក្នុងបុគ្គល
 ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា អញ្ញត្រាវិទ្រិយ មានក្នុងបុគ្គល ដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន

នោ វត្ថុ វេ វត្ថុព្យា វត្ថុ កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិ-
 តាយ បដិបន្នោតិ យំ តត្ថ វេនេសិ វត្ថុព្យា នោ វត្ថុ
 កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ នោ
 ច វត្ថុព្យា បុគ្គលស្មី អញ្ញាតាវិទ្រ្មយន្តិ មិច្ឆា ។ បេ ។

ចក្កនយសំសន្តនំ ។

[៦០] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-

នាតិ ។ អាមន្តា ។ បុគ្គលោ សប្បច្ចយោ ។ បេ ។
 បុគ្គលោ អប្បច្ចយោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ សង្ខតោ
 ។ បេ ។ បុគ្គលោ អសង្ខតោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ
 សស្សតោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ អសស្សតោ ។ បេ ។
 បុគ្គលោ សនិមិត្តោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ អនិមិត្តោតិ ។
 ធន ហេវំ វត្ថុព្យា ។ បេ ។ សង្ខតំ ។

[៦១] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។
 អាមន្តា ។ វត្ថុ កកវតា អត្ថិ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ
 បដិបន្នោតិ ។ អាមន្តា ។ បុគ្គលោ សប្បច្ចយោ ។ បេ ។
 បុគ្គលោ អប្បច្ចយោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ សង្ខតោ ។ បេ ។
 បុគ្គលោ អសង្ខតោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ សស្សតោ ។ បេ ។
 បុគ្គលោ អសស្សតោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ សនិមិត្តោ ។ បេ ។
 បុគ្គលោ អនិមិត្តោតិ ។ បេ ។ បុគ្គលោ ធន ហេវំ វត្ថុព្យា ។ បេ ។

អ្នកមិនគប្បីពោលថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលអញ្ជើញ
 ពាក្យណា គប្បីពោលនៃពាក្យនោះថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ឈរ
 បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន នៃអ្នកមិនគប្បីពោលថា អញ្ជើញ
 តាវិទ្រ្មយ មានក្នុងបុគ្គល ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

ចប់ ចក្កនយសំសន្តនំ ។

[៦០] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមក ។

អើ ។ បុគ្គលប្រកបដោយបច្ច័យ ។ បេ ។ បុគ្គលមិនមានបច្ច័យ ។ បេ ។
 បុគ្គលមានបច្ច័យតាក់តែង ។ បេ ។ បុគ្គលមិនមានបច្ច័យតាក់តែង
 ។ បេ ។ បុគ្គលទៀង ។ បេ ។ បុគ្គលមិនទៀង ។ បេ ។ បុគ្គល
 ប្រកបដោយនិមិត្ត ។ បេ ។ បុគ្គលមិនមាននិមិត្ត ។ អ្នកមិនគប្បី
 ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សេចក្តីបំប្លញ ។

[៦១] បុគ្គល គេមិនដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមក
 ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួន ។ អើ ។ បុគ្គលប្រកបដោយបច្ច័យ ។ បេ ។
 បុគ្គលមិនមានបច្ច័យ ។ បេ ។ បុគ្គលមានបច្ច័យតាក់តែង ។ បេ ។

បុគ្គលោ អសង្ខតោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ សសង្ខតោ
 ។ បេ ។ បុគ្គលោ អសសង្ខតោ ។ បេ ។ បុគ្គលោ
 សនិមិត្តាតិ ។ បេ ។ បុគ្គលោ អនិមិត្តាតិ ។ ន ហេវ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ សង្ខតំ ។

លក្ខណយុត្តិកតា ។

[៦២] បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ ឧបលត្ថតិ បុគ្គ-
 លោតិ ។ បុគ្គលោ ឧបលត្ថតិ ឧបលត្ថតិ កេហិចិ
 បុគ្គលោ កេហិចិ ន បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គលោ កេ-
 ហិចិ ឧបលត្ថតិ កេហិចិ ន ឧបលត្ថតិ ។ ន
 ហេវ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៦៣] បុគ្គលោ សច្ចិកដ្ឋោ សច្ចិកដ្ឋោ បុគ្គ-
 លោតិ ។ បុគ្គលោ សច្ចិកដ្ឋោ សច្ចិកដ្ឋោ កេ-
 ហិចិ បុគ្គលោ កេហិចិ ន បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គលោ
 កេហិចិ សច្ចិកដ្ឋោ កេហិចិ ន សច្ចិកដ្ឋោតិ ។
 ន ហេវ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

បុគ្គលមិនមានបច្ច័យភាគតែង ។ បេ ។ បុគ្គលទៀង ។ បេ ។ បុគ្គល
 មិនទៀង ។ បេ ។ បុគ្គលប្រកបដោយនិមិត្ត ។ បេ ។ បុគ្គលមិន
 មាននិមិត្ត ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សេក្ខីប្បព្វ ។

ចប់ លក្ខណយុត្តិកតា ។

[៦៤] បុគ្គលគេងីង ឈ្មោះថា គេងីងបុគ្គល ។ បុគ្គល
 គេងីង តែបុគ្គលខ្លះ គេងីង បុគ្គលខ្លះ គេមិនងីង ។ បុគ្គលខ្លះ គេងីង
 បុគ្គលខ្លះ គេមិនងីង ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៥] បុគ្គល មានអត្ថដ៏ពិត ឈ្មោះថា បុគ្គលមានអត្ថដ៏ពិត ។
 បុគ្គលមានអត្ថដ៏ពិត តែបុគ្គលខ្លះ មានអត្ថដ៏ពិត បុគ្គលខ្លះ មិនមានអត្ថ
 ដ៏ពិត ។ បុគ្គលខ្លះ មានអត្ថដ៏ពិត បុគ្គលខ្លះ មិនមានអត្ថដ៏ពិត ។
 អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៤] បុគ្គលោ វិជ្ជមានោ វិជ្ជមានោ បុគ្គ-
 លោតិ ។ បុគ្គលោ វិជ្ជមានោ វិជ្ជមានោ កេហិចិ
 បុគ្គលោ កេហិចិ ន បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គលោ កេ-
 ហិចិ វិជ្ជមានោ កេហិចិ ន វិជ្ជមានោតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តោ ។ បេ ។

[៦៥] បុគ្គលោ សំវិជ្ជមានោ សំវិជ្ជមានោ
 បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គលោ សំវិជ្ជមានោ សំវិជ្ជមានោ
 កេហិចិ បុគ្គលោ កេហិចិ ន បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គ-
 លោ កេហិចិ សំវិជ្ជមានោ កេហិចិ ន សំវិជ្ជ-
 មានោតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[៦៦] បុគ្គលោ អត្ថិ អត្ថិ បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គ-
 លោ អត្ថិ អត្ថិ កេហិចិ បុគ្គលោ កេហិចិ ន
 បុគ្គលោតិ ។ បុគ្គលោ កេហិចិ អត្ថិ កេហិចិ
 ន អត្ថិតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[៦៧] បុគ្គលោ អត្ថិ អត្ថិ ន សញ្ញោ បុគ្គលោ-
 តិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ន អត្ថិ ន អត្ថិ ន សញ្ញោ
 បុគ្គលោតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ សង្ខត្តិ ។

[៦៨] បុគ្គល កំពុងមាន ឈ្មោះថា បុគ្គល កំពុងមានឬ ។
 បុគ្គល កំពុងមាន តែបុគ្គលខ្លះ កំពុងមាន បុគ្គលខ្លះ មិនកំពុង
 មានឬ ។ បុគ្គលខ្លះ កំពុងមាន បុគ្គលខ្លះ មិនកំពុងមានឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៩] បុគ្គល កំពុងមានព្រម ឈ្មោះថា បុគ្គល កំពុងមានព្រម
 ឬ ។ បុគ្គល កំពុងមានព្រម តែបុគ្គលខ្លះ កំពុងមានព្រម បុគ្គល
 ខ្លះ មិនកំពុងមានព្រមឬ ។ បុគ្គលខ្លះ កំពុងមានព្រម បុគ្គលខ្លះ
 មិនកំពុងមានព្រមឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៦] បុគ្គលមាន ឈ្មោះថា មានបុគ្គលឬ ។ បុគ្គលមាន
 តែបុគ្គលខ្លះ មាន បុគ្គលខ្លះ មិនមានឬ ។ បុគ្គលខ្លះ មាន បុគ្គលខ្លះ
 មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៧] បុគ្គលមាន តែមិនមែនមានស្តេចតែបុគ្គលទាំងអស់ឬ ។
 អើ ។ បុគ្គលមិនមាន តែមិនមែនគ្មានបុគ្គលទាំងអស់ឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។

[៦៨] រូបធាតុយា រូបី បុគ្គលោតិ ។ អាមន្តា ។
កាមធាតុយា កាមី បុគ្គលោតិ ។ ន ហេរិ វត្តទ្វេ
។ បេ ។

[៦៩] រូបធាតុយា រូបិដោ សត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
កាមធាតុយា កាមិដោ សត្តាតិ ។ ន ហេរិ វត្តទ្វេ
។ បេ ។

[៧០] អរូបធាតុយា អរូបី បុគ្គលោតិ ។ អាមន្តា ។
កាមធាតុយា កាមី បុគ្គលោតិ ។ ន ហេរិ វត្តទ្វេ
។ បេ ។

[៧១] អរូបធាតុយា អរូបិដោ សត្តាតិ ។
អាមន្តា ។ កាមធាតុយា កាមិដោ សត្តាតិ ។ ន
ហេរិ វត្តទ្វេ ។ បេ ។

[៧២] រូបធាតុយា រូបី បុគ្គលោ អរូបធាតុយា
អរូបី បុគ្គលោ អត្ថិ ច កោតិ រូបធាតុយា តុតោ
អរូបធាតុ ឧបបដ្ឋតិ ។ អាមន្តា ។ រូបី បុគ្គលោ
ឧច្ឆិទ្ទា^(១) អរូបី បុគ្គលោ ជាតោតិ ។ ន ហេរិ
វត្តទ្វេ ។ បេ ។

[៦៨] បុគ្គល មានរូប ព្រោះរូបធាតុ ។ អើ ។ បុគ្គល
មានកាម ព្រោះកាមធាតុ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៦៩] សត្វទាំងឡាយ មានរូប ព្រោះរូបធាតុ ។ អើ ។
សត្វទាំងឡាយ មានកាម ព្រោះកាមធាតុ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧០] បុគ្គល មិនមានរូប ព្រោះអរូបធាតុ ។ អើ ។ បុគ្គល
មានកាម ព្រោះកាមធាតុ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧១] សត្វទាំងឡាយ មិនមានរូប ព្រោះអរូបធាតុ ។ អើ ។
សត្វទាំងឡាយ មានកាម ព្រោះកាមធាតុ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧២] បុគ្គល មានរូប ព្រោះរូបធាតុ បុគ្គល មិនមានរូប
ព្រោះអរូបធាតុ ចុះបុគ្គលខ្លះ ច្យុតចាករូបធាតុ ចូលទៅកើតក្នុងអរូប-
ធាតុ មានវិដរូ ។ អើ ។ បុគ្គលមានរូប តែបែរជាស្លូត
បុគ្គលមិនមានរូប ព្រោះបែរជាកើតទៅក្នុងវិដរូ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៣] រូបធាតុយា រូបិយោ សត្តា អរូបធាតុ-
 យា អរូបិយោ សត្តា អតិ ច កោចិ រូបធាតុយា
 ចុតោ អរូបធាតុំ ឧបបជ្ជតីតិ ។ អាមត្តា ។ រូបិ
 សត្តា ឧច្ឆិដ្ឋោ អរូបិ សត្តា ជាតោតិ ។ ន ហេវិ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៧៤] កាយោតិ វា សវ័រន្តិ វា សវ័រន្តិ វា
 កាយោតិ វា កាយំ អប្បិយំ កាវិក្ខា ឯសេ សេ
 ឯករដ្ឋ សមេ សភាគ^(១) តជ្ជាតេតិ ។ អាមត្តា ។
 បុគ្គលោតិ វា ដីវេតិ វា ដីវេតិ វា បុគ្គលោតិ
 វា បុគ្គលំ អប្បិយំ កាវិក្ខា ឯសេ សេ ឯករដ្ឋ
 សមេ សភាគ តជ្ជាតេតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញា
 កាយោ អញ្ញា បុគ្គលោតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញា
 ដីវិ អញ្ញា សវ័រន្តិ ។ ន ហេវិ វត្ថុព្វេ ។ អាជា-
 ជាហំ ធិក្កហំ បាញិ កាយោតិ វា សវ័រន្តិ វា ស-
 វ័រន្តិ វា កាយោតិ វា កាយំ អប្បិយំ កាវិក្ខា ឯសេ
 សេ ឯករដ្ឋ សមេ សភាគ តជ្ជាតេ បុគ្គលោតិ វា

១ ឧ. ម. សមភាគេត សព្វត្ថ ទិស្សតិយេវ ។

[៧៥] សត្វតាំងឡាយ មានរូប ព្រោះរូបធាតុ សត្វតាំងឡាយ
 មិនមានរូប ព្រោះអរូបធាតុ ចុះសត្វខ្លះ ច្បុកចាករូបធាតុ ចូលទៅ
 កើតក្នុងអរូបធាតុ មានដៃឬ ។ អើ ។ ចុះសត្វ មានរូប តែបែរ
 ជាស្នូន សត្វ មិនមានរូប ត្រឡប់ជាតើតទៀត មានដៃឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៦] (ខ្ញុំ) ធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្តី ថា សវ័រក្តី
 ឬថា សវ័រក្តី ថា កាយក្តី (ហើយសួរថា) កាយនុ៎ះ តាំងនៅក្នុងទីជា
 មួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នាឬ ។ អើ ។
 (ខ្ញុំ) ធ្វើបុគ្គលឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា បុគ្គលក្តី ថា ដីវិកក្តី ឬថា ដីវិកក្តី ថា
 បុគ្គលក្តី (ហើយសួរថា) បុគ្គលនុ៎ះ តាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា
 មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នាឬ ។ អើ ។ កាយដទៃ បុគ្គល
 ដទៃឬ ។ អើ ។ ដីវិកដទៃ សវ័រដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងនូវកំហុសចុះ ប្រសិនបើ ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យ
 ជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្តី ថា សវ័រក្តី ឬថា សវ័រក្តី ថា កាយក្តី
 (ហើយសួរថា) កាយនុ៎ះ តាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែក
 ស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា ឬខ្ញុំធ្វើបុគ្គលឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា បុគ្គលក្តី

ដីរោតិ វា ដីរោតិ វា បុគ្គលោតិ វា បុគ្គលំ អប្បយំ
 កកិត្វា ឯសេ សេ ឯកធម្មេ សមេ សភាគេ តជ្ជានេ
 អញ្ញោ កាយោ អញ្ញោ បុគ្គលោ តេន វត វេ
 វត្ថុញ្ច អញ្ញំ ដីរំ អញ្ញំ សវ័រន្តំ យំ តត្ថ វេទេសិ
 វត្ថុញ្ច ចោ កាយោតិ វា សវ័រន្តំ វា សវ័រន្តំ វា
 កាយោតិ វា កាយំ អប្បយំ កកិត្វា ឯសេ សេ
 ឯកធម្មេ សមេ សភាគេ តជ្ជានេ បុគ្គលោតិ វា
 ដីរោតិ វា ដីរោតិ វា បុគ្គលោតិ វា បុគ្គលំ អប្បយំ
 កកិត្វា ឯសេ សេ ឯកធម្មេ សមេ សភាគេ តជ្ជានេ
 អញ្ញោ កាយោ អញ្ញោ បុគ្គលោ តោ ច វត្ថុញ្ច
 អញ្ញំ ដីរំ អញ្ញំ សវ័រន្តំ មិច្ឆា តោ ច បទ វត្ថុញ្ច
 អញ្ញំ ដីរំ អញ្ញំ សវ័រន្តំ តោ វត វេ វត្ថុញ្ច កា-
 យោតិ វា សវ័រន្តំ វា សវ័រន្តំ វា កាយោតិ វា
 កាយំ អប្បយំ កកិត្វា ឯសេ សេ ឯកធម្មេ សមេ
 សភាគេ តជ្ជានេ បុគ្គលោតិ វា ដីរោតិ វា ដីរោតិ វា

ថា ដីរិតក្តី ឬថា ដីរិតក្តី ថា បុគ្គលក្តី (ហើយសួរថា) បុគ្គល
 ខ្លះ តាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា យល់ថា
 ដូចគ្នា កាយដទៃ បុគ្គលដទៃ ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ ឬក
 គប្បីពោលថា ដីរិតដទៃ សវ័រដទៃដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ ឬក
 ពោលទូទៅពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះថា ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា
 រួមហៅថា កាយក្តី ថា សវ័រក្តី ឬថា សវ័រក្តី ថា កាយក្តី (ហើយ
 សួរថា) កាយខ្លះ តាំងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើ
 គ្នា មានជាតិដូចគ្នា ឬខ្ញុំធ្វើបុគ្គលឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា បុគ្គលក្តី ថា
 ដីរិតក្តី ឬថា ដីរិតក្តី ថា បុគ្គលក្តី (ហើយសួរថា) បុគ្គលខ្លះ តាំង
 នៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា
 កាយដទៃ បុគ្គលដទៃ តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា ដីរិតដទៃ សវ័រ
 ដទៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិន
 គប្បីពោលថា ដីរិតដទៃ សវ័រដទៃ ដូច្នេះទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន
 អ្នកមិនគប្បីពោលថា ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្តី ថា
 សវ័រក្តី ឬថា សវ័រក្តី ថា កាយក្តី (ហើយសួរថា) កាយខ្លះ តាំង
 នៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា ឬខ្ញុំ
 ធ្វើបុគ្គលឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា បុគ្គលក្តី ថា ដីរិតក្តី ឬថា ដីរិតក្តី

បុគ្គលោតិ វា បុគ្គលំ អប្បយំ កកិទ្ធា ឯសេ សេ
 ឯកដ្ឋេ សមេ សភាគេ តត្ថាតេ អញ្ញោ កាយោ
 អញ្ញោ បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ វិនេសំ វត្ថុញ្ច ខោ
 កាយោតិ វា សវ័រន្តិ វា សវ័រន្តិ វា កាយោតិ
 វា កាយំ អប្បយំ កកិទ្ធា ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ
 សមេ សភាគេ តត្ថាតេ បុគ្គលោតិ វា ជីវិតិ
 វា ជីវិតិ វា បុគ្គលោតិ វា បុគ្គលំ អប្បយំ
 កកិទ្ធា ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ សភាគេ តត្ថា-
 តេ អញ្ញោ កាយោ អញ្ញោ បុគ្គលោ ខោ ច
 វត្ថុញ្ច អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សវ័រន្តិ ទីត្វា ។ បេ ។

[៧៥] កាយោតិ វា សវ័រន្តិ វា សវ័រន្តិ វា
 កាយោតិ វា កាយំ អប្បយំ កកិទ្ធា ឯសេ សេ
 ឯកដ្ឋេ សមេ សភាគេ តត្ថាតេ ។ អាមត្តា ។
 វត្ថុតំ ភកវតា អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបដ្ឋា-
 តិ ។ អញ្ញោ កាយោ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ ។ ន
 ហោវំ វត្ថុញ្ច ។ អាជាទាហំ បដិកម្មំ ហញ្ញំ កា-
 យោតិ វា សវ័រន្តិ វា សវ័រន្តិ វា កាយោតិ វា

ថា បុគ្គលក្ខី (ហើយសួរថា) បុគ្គលខ្លះ តាំងទៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា
 មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា កាយដទៃ បុគ្គលដទៃ រូប
 ដែរ ចណ្ណពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកកោលនូវពាក្យណា ឬគេប្បិយោលៃ
 ពាក្យនោះថា ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្ខី ថា សវ័រក្ខី ឬ
 ថា សវ័រក្ខី ថា កាយក្ខី (ហើយសួរថា) កាយខ្លះ តាំងទៅក្នុងទីជា
 មួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា ឬខ្ញុំធ្វើរូប
 ឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា បុគ្គលក្ខី ថា ជីវិតក្ខី ឬថា ជីវិតក្ខី ថា បុគ្គល
 ក្ខី (ហើយសួរថា) បុគ្គលខ្លះ តាំងទៅក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មាន
 ចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា កាយដទៃ បុគ្គលដទៃ តែអ្នកបិណ្ឌប្បិ
 កោលថា ជីវិតដទៃ សវ័រដទៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[៧៥] (ខ) ធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្ខី ថា សវ័រ-
 ក្ខី ឬថា សវ័រក្ខី ថា កាយក្ខី (ហើយសួរថា) កាយខ្លះ តាំងទៅ
 ក្នុងទីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា ឬ
 គេ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួនឬ ។ កាយដទៃ បុគ្គលដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរកោលយ៉ាងនេះ
 ទេ ។ អ្នកចូរជំនុំឲ្យអំពើផ្ទុយចុះ ប្រសិនបើ ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួម
 ហៅថា កាយក្ខី ថា សវ័រក្ខី ឬថា សវ័រក្ខី ថា កាយក្ខី (ហើយសួរថា)

កាយំ អប្បយំ កក្កា ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ
 សភាកេ តជ្ជាតេ វុត្តំ កក្កា អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថ-
 ហិតាយ បដិបដ្ឋោ តេន វត វេ វត្ថុទ្ធ អញ្ញោ
 កាយោ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ យំ តត្ថ វេសេ វត្ថុទ្ធ
 ខោ កាយោតិ វា សវ័រន្តិ វា សវ័រន្តិ វា កា-
 យោតិ វា កាយំ អប្បយំ កក្កា ឯសេ សេ ឯ-
 កដ្ឋេ សមេ សភាកេ តជ្ជាតេ វុត្តំ កក្កា អត្ថំ
 បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបដ្ឋោ តេន វត វេ
 វត្ថុទ្ធ អញ្ញោ កាយោ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា តេ ច
 បន វត្ថុទ្ធ អញ្ញោ កាយោ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ
 តេ វត វេ វត្ថុទ្ធ កាយោតិ វា សវ័រន្តិ វា ស-
 វ័រន្តិ វា កាយោតិ វា កាយំ អប្បយំ កក្កា
 ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ សភាកេ តជ្ជាតេ វុត្តំ
 កក្កា អត្ថំ បុគ្គលោ អត្ថហិតាយ បដិបដ្ឋោ យំ
 តត្ថ វេសេ វត្ថុទ្ធ ខោ កាយោតិ វា សវ័រន្តិ វា

កាយុ៎ះ តាំងនៅក្នុងដីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មាន
 ជាតិដូចគ្នា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ខ្លួន ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគប្បីពោល
 ថា កាយដ៏ខ្លី បុគ្គលដ៏ខ្លី ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នក
 ពោលនូវពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលនៃពាក្យនោះថា ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា
 រួមហៅថា កាយក្តី ថា សវ័រៈក្តី ឬថា សវ័រៈក្តី ថា កាយក្តី (ហើយ
 សួរថា) កាយខ្លះ តាំងនៅក្នុងដីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែក
 ស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិ-
 បត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន តែអ្នកមិនគប្បីពោលថា កាយដ៏ខ្លី បុគ្គល
 ដ៏ខ្លី ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ អ្នកមិនគប្បី
 ពោលថា កាយដ៏ខ្លី បុគ្គលដ៏ខ្លី ដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន អ្នក
 មិនគប្បីពោលថា ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្តី ថា សវ័រៈ
 ក្តី ឬថា សវ័រៈក្តី ថា កាយក្តី (ហើយសួរថា) កាយខ្លះ តាំងនៅក្នុង
 ដីជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានជាតិដូចគ្នា ព្រះមាន
 ព្រះភាគត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ដូច្នេះ
 ដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលនៃ
 ពាក្យនោះថា ខ្ញុំធ្វើកាយឲ្យជាប់គ្នា រួមហៅថា កាយក្តី ថា សវ័រៈក្តី

សវ័រន្តិ វា កាយោតិ វា កាយំ អប្បយំ កវិត្វា
 ឯសេ សេ ឯករដ្ឋ សមេ សភាគេ តជ្ជាតេ វុត្តិ
 ភកវតា អត្ថំ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបដ្ឋោ ធា
 ច វុត្តោ អញ្ញោ កាយោ អញ្ញោ បុគ្គលោតិ មិច្ឆា
 ។ បេ ។ សង្ខត្តំ ។

បញ្ញត្តាទុយោគោ ។

[៧៦] បុគ្គលោ សម្មាវតិ អស្មា លោកា
 បរ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ អា-
 មត្តា ។ សោ បុគ្គលោ សម្មាវតិ អស្មា លោកា
 បរ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ ន
 ហេរំ វុត្តោ ។ បេ ។

[៧៧] បុគ្គលោ សម្មាវតិ អស្មា លោកា បរំ
 លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ អាមត្តា ។
 អញ្ញោ បុគ្គលោ សម្មាវតិ អស្មា លោកា បរំ
 លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ ន ហេរំ
 វុត្តោ ។ បេ ។

ឬថា សវ័រន្តិ ថា កាយក្កំ (ហើយស្អាត) កាយមុខៈ រាំរំលោភ
 ទីដំបូងគា ស្មើគា មានចំណែកស្មើគា មានជាតិដូចគា ព្រះពរ
 ព្រះភាគគ្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន តែបុគ្គ
 មិនគួរពោលថា កាយដទៃ បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ ព្រោះជាពាក្យ
 ខុស ។ បេ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។

ចប់ បញ្ញត្តាទុយោគៈ ។

[៧៦] បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ
 អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលពោះ
 ប្រាកដជាអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលពោះ
 លោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។

[៧៧] បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ
 អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 ដទៃ អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលចាក
 លោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៧៥] បុគ្គលោ សន្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ
 លោកំ បរាស្មា លោកា ឥមំ លោកតន្តិ ។ អាមត្តា ។
 សោ ចញ្ញោ ច សន្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ
 បរាស្មា លោកា ឥមំ លោកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។

[៧៦] បុគ្គលោ សន្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ
 លោកំ បរាស្មា លោកា ឥមំ លោកតន្តិ ។ អាមត្តា ។
 ធនេ សោ សន្ធាវតិ ន អញ្ញោ សន្ធាវតិ អស្មា
 លោកា បរិ លោកំ បរាស្មា លោកា ឥមំ
 លោកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៨០] បុគ្គលោ សន្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ
 លោកំ បរាស្មា លោកា ឥមំ លោកតន្តិ ។ អាមត្តា ។
 សោ បុគ្គលោ សន្ធាវតិ អញ្ញោ បុគ្គលោ សន្ធាវតិ
 សោ ចញ្ញោ ច សន្ធាវតិ ធនេ សោ សន្ធាវតិ ន
 អញ្ញោ សន្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ បរាស្មា
 លោកា ឥមំ លោកតន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[៧៨] បុគ្គល អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងប្រ
 អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលនោះ
 នោះផង បុគ្គលដទៃផង អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាង
 មុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៩] បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងប្រ
 អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលនោះ
 មិនអន្ទោល បុគ្គលដទៃ ក៏មិនអន្ទោល ចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោក
 ខាងមុខទេ មិនអន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨០] បុគ្គល អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងប្រ
 អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលនោះ
 អន្ទោល បុគ្គលដទៃអន្ទោល បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដទៃផង អន្ទោល
 បុគ្គលនោះ មិនអន្ទោល បុគ្គលដទៃ មិនអន្ទោល ចាកលោកនេះ ទៅ
 កាន់លោកខាងមុខ មិនអន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧១] ន វត្ថុញ្ញំ បុគ្គលោ សន្នាវតិ អស្មា លោកា
 បរិ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។
 អាមត្តា ។ នន្ទ វុត្តិ ភក្កវតា

ស សត្តត្ថុត្ថបរមំ សន្នាវត្ថាន បុគ្គលោ
 ធុត្ថស្សន្តករោ ហោតិ សព្វសញ្ញាជនត្ថយាតិ
 អត្ថោ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ បុគ្គលោ
 សន្នាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ បរស្មា លោកា
 ឥមំ លោកន្តិ ។

[៨២] ន វត្ថុញ្ញំ បុគ្គលោ សន្នាវតិ អស្មា
 លោកា បរិ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ
 ។ អាមត្តា ។ នន្ទ វុត្តិ ភក្កវតា អនមតត្ថោយំ ភិក្ខុវេ
 សំសារោ បុព្វា គោជំ ន បញ្ញាយតិ អវិជ្ជាជីវណាជំ
 សត្តានំ តណ្ហាសញ្ញាជនានំ សន្នាវតិ សំសារតន្តិ
 អត្ថោ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ បុគ្គលោ
 សន្នាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ បរស្មា លោកា
 ឥមំ លោកន្តិ ។

[៨១] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅ
 កាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះ ។
 អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា

បុគ្គលនោះ អន្ទោល កំណត់ត្រឹមតែ៧ជាតិ ជាអ្នកប្រាជ្ញ
 ខ្ញុំបំផុតខ្មែរខ្ពុក ព្រោះអស់សញ្ញាជនៈទាំងពួង ពាក្យដូច្នេះ
 មានក្នុងព្រះសូត្រ ។

អើ ។ បើដូច្នោះមានតែ បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោក
 ខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះ ។

[៨២] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅ
 កាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះ ។
 អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំសារ
 នេះ មានបំផុត គេមិនអាចដឹងបានទេ បំផុតខាងដើមរបស់សត្វទាំង
 ឡាយ ដែលមានអវិជ្ជាជាទោត មានតណ្ហាជាចំណង កាលស្អុះទៅ
 កាលអន្ទោលទៅ មិនប្រាកដឡើយ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ
 ឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះមានតែ បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅ
 កាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះ ។

[៨៣] បុគ្គលោ សន្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ
 លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ អាមត្តា ។
 ស្សេវ បុគ្គលោ សន្ធាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ
 បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ ស្សេវ បុគ្គលោ សន្ធាវតិ អស្មា លោកា
 បរិ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ អាមត្តា ។
 អត្ថំ កោតិ មនុស្សោ ហុត្វា ទេវោ ហោតិ ។
 អាមត្តា ។ ស្សេវ មនុស្សោ សោ ទេវោតិ ។ ន
 ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ ស្សេវ មនុស្សោ សោ ទេ-
 វោតិ ។ អាមត្តា ។ មនុស្សោ ហុត្វា ទេវោ ហោតិ
 ទេវោ ហុត្វា មនុស្សោ ហោតិ មនុស្សក្ខតោ អញ្ញា
 ទេវោ អញ្ញា មនុស្សក្ខតោ ស្សេវាយំ សន្ធាវតិ
 មិច្ឆា ។ បេ ។ សចេ ហិ សន្ធាវតិ ស្សេវ បុគ្គលោ
 ឥតោ ចុតោ បរិ លោកំ អនញ្ញោ ហេវំ មរណំ
 ន ហេហិតិ ចាណាតិចាតោបិ ទ្ធិបលត្តតិ កម្មំ អត្ថំ
 កម្មវិចារោ អត្ថំ កតាធំ កម្មាធំ វិចារោ អត្ថំ
 កុសលា កុសលេ វិបច្ឆមាទេ ស្សេវាយំ សន្ធាវតិ

[៨៣] បុគ្គលអន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកវាងមុខ
 អន្ទោលចាកលោកវាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 នោះឯង អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកវាងមុខ ឈ្ងោលឈ្ងោ
 លោកវាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកវាង
 មុខ អន្ទោលចាកលោកវាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។
 សត្វខ្លះ ជាមនុស្ស បានទៅកើតជាទេវតា មានមែនឬ ។ អើ ។
 មនុស្សនោះឯង គឺទេវតានោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 មនុស្សនោះឯង គឺទេវតានោះឬ ។ អើ ។ សត្វដែលកើតជាមនុស្ស
 ហើយបានទៅកើតជាទេវតា ដែលកើតជាទេវតា ហើយទៅកើតជា
 មនុស្ស សត្វដែលកើតជាមនុស្ស ហើយទៅកើតជាទេវតាដទៃ ទៅ
 កើតជាមនុស្សដទៃ សត្វនោះឯង វាមិនអន្ទោលទៅ ពាក្យនេះជា
 ពាក្យខុស ។ បេ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលនោះឯង ច្យុតចាកលោកនេះ
 អន្ទោលទៅកាន់លោកវាងមុខ មិនមែនជាបុគ្គលដទៃទេ កាលបើយ៉ាង
 នេះ សេចក្តីស្តាប់នឹងមិនមាន សូម្បីបាណាតិបាតក៏មិនមាន តែកម្មមាន
 កម្មវិបាកមាន វិបាកនៃកម្មទាំងឡាយដែលសត្វធ្វើហើយក៏មាន កាល
 កុសល និងអកុសលកំពុងឲ្យផល សត្វនោះឯង តែងអន្ទោលទៅ

មិច្ឆា ។ បេ ។ ស្សេវ បុគ្គលោ សន្ធាវតី អស្មា លោកោ
 បរិ លោកំ បរស្មា លោកោ វេមំ លោកន្តិ ។ អាមន្តា ។
 អត្ថិ កោចិ មនុស្សោ ហុត្វា យក្ខោ ហោតិ បេ-
 តោ ហោតិ នេយិកោ ហោតិ តិវច្ឆានគតោ ហោតិ
 ឌុដ្ឋោ ហោតិ តោណោ ហោតិ គប្បតោ ហោតិ
 សូគរោ ហោតិ មហិសោ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។
 ស្សេវ មនុស្សោ សោ មហិសោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុត្វេ
 ។ បេ ។ ស្សេវ មនុស្សោ សោ មហិសោតិ ។ អា-
 មន្តា ។ មនុស្សោ ហុត្វា មហិសោ ហោតិ មហិសោ
 ហុត្វា មនុស្សោ ហោតិ មនុស្សក្ខតោ អញ្ញោ មហិ-
 សោ អញ្ញោ មនុស្សក្ខតោ ស្សេវយំ សន្ធាវតីតិ
 មិច្ឆា ។ ឆេ ។ សចេ ហិ សន្ធាវតិ ស្សេវ បុគ្គលោ
 វេតោ ចុតោ បរិ លោកំ អនញ្ញោ ហេវំ មរណំ
 ន ហេហិតិ ចាណាតិចាតាបិ ទ្ធិបលព្ពតិ កម្មំ
 អត្ថិ កម្មវិចាកោ អត្ថិ កតាធំ កម្មាធំ វិចាកោ អត្ថិ
 កុសលាកុសលេ វិបច្ចមានេ ស្សេវយំ សន្ធាវតីតិ

ពាក្យដូច្នេះនេះ ជាពាក្យខុស ។ បេ ។ បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាក
 លោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មក
 កាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ សត្វខ្លះ ដែលកើតជាមនុស្ស ហើយទៅ
 កើតជាយក្ស ទៅកើតជាប្រេត ជាសត្វនរក ជាសត្វតិរច្ឆាន ជាឌុដ្ឋ
 ជាតោ ជាលា ជាជ្រូក ជាគ្រប់ មានមែនឬ ។ អើ ។ មនុស្ស
 នោះឯង គឺគ្រប់នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 មនុស្សនោះឯង គឺគ្រប់នោះឬ ។ អើ ។ សត្វដែលកើតជាមនុស្ស
 ហើយទៅកើតជាគ្រប់ សត្វដែលកើតជាគ្រប់ ហើយទៅកើតជាមនុស្ស
 សត្វដែលកើតជាមនុស្ស ហើយទៅកើតជាគ្រប់ដទៃ ទៅកើតជាមនុស្ស
 ដទៃ សត្វនោះឯង តែងអន្ទោលទៅ ពាក្យដូច្នេះនេះ ជាពាក្យខុស
 ។ បេ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលនោះឯង ច្យុតចាកលោកនេះ អន្ទោលទៅ
 កាន់លោកខាងមុខ មិនមែនជាបុគ្គលដទៃឡើយ កាលបើយ៉ាងនេះ
 សេចក្តីស្លាប់និងមិនមាន សូម្បីបាណាតិបាតក៏មិនមាន តែកម្មមាន កម្ម-
 វិបាកមាន វិបាករបស់កម្មទាំងឡាយ ដែលសត្វធ្វើហើយក៏មាន កាល
 បើកុសល និងអកុសលកំពុងឲ្យផល សត្វនោះឯង តែងអន្ទោលទៅ

មិត្តា ។ បេ ។ ស្ទេវ បុគ្គលា សន្ធាវតិ អស្មា លោ-
 កា បរិ លោកី បរស្មា លោកា វមំ លោកន្តិ ។
 អាមន្តា ។ អត្ថិ កោចិ ខត្តិយោ ហុត្វា ព្រាហ្មណ
 ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ស្ទេវ ខត្តិយោ សោ ព្រាហ្ម-
 ណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កោចិ ខត្តិ-
 យោ ហុត្វា វេស្សោ ហោតិ សុន្នោ ហោតីតិ ។
 អាមន្តា ។ ស្ទេវ ខត្តិយោ សោ សុន្នោតិ ។ ន
 ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កោចិ ព្រាហ្មណ
 ហុត្វា វេស្សោ ហោតិ សុន្នោ ហោតិ ខត្តិយោ
 ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ស្ទេវ ព្រាហ្មណ សោ
 ខត្តិយោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កោចិ
 វេស្សោ ហុត្វា សុន្នោ ហោតិ ខត្តិយោ ហោតិ
 ព្រាហ្មណ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ស្ទេវ វេស្សោ
 សោ ព្រាហ្មណោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 អត្ថិ កោចិ សុន្នោ ហុត្វា ខត្តិយោ ហោតិ ព្រាហ្ម-
 ណោ ហោតិ វេស្សោ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ស្ទេវ
 សុន្នោ សោ វេស្សោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ពាក្យដូច្នេះនេះ ជាពាក្យខុស ។ បេ ។ បុគ្គលនោះឯង អន្ទាល
 ចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អន្ទាលចាកលោកខាងមុខ មក
 កាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ សត្វខ្លះ ដែលកើតជាក្សត្រ ហើយទៅ
 កើតជាព្រាហ្មណ៍ មានមែនឬ ។ អើ ។ ក្សត្រនោះឯង គឺព្រាហ្មណ៍
 នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សត្វខ្លះ ដែល
 កើតជាក្សត្រ ហើយទៅកើតជាអ្នកជំនួញ ទៅកើតជាអ្នកគ្រូ មានមែន
 ឬ ។ អើ ។ ក្សត្រនោះឯង គឺអ្នកគ្រូនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ សត្វខ្លះ ដែលកើតជាព្រាហ្មណ៍ ហើយទៅកើតជាអ្នក
 ជំនួញ ជាអ្នកគ្រូ ជាក្សត្រ មានមែនឬ ។ អើ ។ ព្រាហ្មណ៍នោះឯង
 គឺក្សត្រនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សត្វខ្លះ ដែល
 កើតជាអ្នកជំនួញ ហើយទៅកើតជាអ្នកគ្រូ ជាក្សត្រ ជាព្រាហ្មណ៍មាន
 មែនឬ ។ អើ ។ អ្នកជំនួញនោះឯង គឺជាព្រាហ្មណ៍នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សត្វខ្លះ ដែលកើតជាអ្នកគ្រូ ហើយទៅ
 កើតជាក្សត្រ ជាព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកជំនួញ មានមែនឬ ។ អើ ។ អ្នក
 គ្រូនោះឯង គឺអ្នកជំនួញនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ស្មៅ ឬក្បាល សង្ហាវតី អស្មា លោកា បរិ លោកំ
 បរស្មា លោកា វេទិ លោកន្តិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថ-
 ច្នៃឆ្នោ ហត្ថច្នៃឆ្នោ ហោតិ ចានច្នៃឆ្នោ ចានច្នៃឆ្នោ
 ហោតិ ហត្ថចានច្នៃឆ្នោ ហត្ថចានច្នៃឆ្នោ ហោតិ
 កណ្តាច្នៃឆ្នោ ចាសច្នៃឆ្នោ កណ្តាចាសច្នៃឆ្នោ អន្ទ-
 លិច្នៃឆ្នោ អន្ទច្នៃឆ្នោ កណ្តាច្នៃឆ្នោ កុណិហត្ថកោ
 ដណហត្ថកោ កុដ្ឋិយោ កណ្តិយោ កិលាសិយោ
 សោសិយោ អបមារិយោ ឱឆ្នោ តោណោ តទ្រកោ
 សូតរោ មហិសោ មហិសោ ហោតីតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តព្វ ។ បេ ។

[៨៤] ន វត្តព្វ ស្មៅ ឬក្បាល សង្ហាវតី អស្មា
 លោកា បរិ លោកំ បរស្មា លោកា វេទិ លោកន្តិ
 ។ អាមត្តា ។ ន ធុ សោតាបដ្ឋោ ឬក្បាល មនុស្ស-
 លោកា ចុតោ ទេវលោកំ ឧបបដ្ឋោ តត្ថបិ សោ-
 តាបដ្ឋោ ហោតីតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថ សោតាបដ្ឋោ
 ឬក្បាល មនុស្សលោកា ចុតោ ទេវលោកំ ឧបបដ្ឋោ

បុគ្គលនោះឯង អន្ទាលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ ឈ្មោះ
 ចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលកំបុតរដៃ
 នៅតែកំបុតរដៃដែល បុគ្គលកំបុតរដៃ នៅតែកំបុតរដៃដែល បុគ្គល
 កំបុតរដៃដំបងដៃ នៅតែកំបុតរដៃដំបងដៃដែល បុគ្គលកំបុត
 ស្លឹកក្រចៀក បុគ្គលកំបុតច្រមុះ បុគ្គលកំបុតទាំងក្រចៀកទាំងច្រមុះ
 បុគ្គលកំបុតម្រាមដៃ បុគ្គលកំបុតមេដៃមេដើម បុគ្គលដាច់សរសៃដៃ
 បុគ្គលមានដៃក្លែង បុគ្គលមានដៃប្រាក បុគ្គលមានពេតយូង បុគ្គល
 មានបួស បុគ្គលមានពេតស្រែង បុគ្គលមានពេតហិត បុគ្គលច្រក
 សត្វត្រក គោ លា ជ្រូក ក្របីនៅជាក្របីដៃដែលឬ ។ អ្នកបរា
 គួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៥] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលនោះឯង អន្ទាលចាក
 លោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អន្ទាលចាកលោកខាងមុខ មក
 កាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលបានដល់ខ្ញុំសោតៈ ច្យុតចាក
 មនុស្សលោក ហើយចូលទៅកាន់ទៅលោក នៅតែជាអ្នកដល់សោតៈ
 ក្នុងទៅលោកនោះដដែលឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលបានដល់
 ខ្ញុំសោតៈ ច្យុតចាកមនុស្សលោក ហើយចូលទៅ កាន់ទៅលោក

ឥត្តបិ សោតាបន្នោវ ហោតិ តេជ វត វេ វត្ថុញ្ច
 ស្វេវ បុគ្គលោ សប្បាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ
 បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។

[៨៥] សោតាបន្នោ បុគ្គលោ មនុស្សលោកា
 ចុតា ទេវលោកំ ឧបបន្នោ ឥត្តបិ សោតាបន្នោវ
 ហោតិ តិ កត្វា តេជ ជ ការណេជ ស្វេវ បុគ្គលោ
 សប្បាវតិ អស្មា លោកា បរិ លោកំ បរស្មា លោ-
 កា ឥមំ លោកន្តិ ។ អាមត្តា ។ សោតាបន្នោ
 បុគ្គលោ មនុស្សលោកា ចុតា ទេវលោកំ ឧប-
 បន្នោ ឥត្តបិ មនុស្សា ហោតិ តិ កត្វា ។ ន ហេវិ
 វត្ថុញ្ច ។ បេ ។

[៨៦] ស្វេវ បុគ្គលោ សប្បាវតិ អស្មា លោកា
 បរិ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។ អា-
 មត្តា ។ អនញ្ញោ អវិគតោ សប្បាវតិ ។ ន ហេវិ
 វត្ថុញ្ច ។ បេ ។

ជាអ្នកនៅតែដល់នូវសោតៈ ក្នុងទៅលោកនោះដដែល ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាកលោក
 នេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់
 លោកនេះដែរ ។

[៨៥] សកព៌ ធ្វើ (នូវការប្តេជ្ញាឲ្យមាំ) ថា បុគ្គលបានដល់
 នូវសោតៈ ច្បុកចាកមនុស្សលោក ហើយចូលទៅកាន់ទៅលោក ក៏នៅ
 តែបានដល់នូវសោតៈ ក្នុងទៅលោកនោះដដែល (ហើយសួរថា)
 ព្រោះហេតុនោះឯង បុគ្គលនោះ អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោក
 ខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។
 សកព៌ ធ្វើ (នូវការប្តេជ្ញាឲ្យមាំ) ថា បុគ្គលបានដល់នូវសោតៈ ច្បុក
 ចាកមនុស្សលោក ហើយចូលទៅកាន់ទៅលោក ក៏នៅជាមនុស្សក្នុង
 ទៅលោកនោះដដែលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៦] បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោក
 ខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។
 បុគ្គលមិនមែនដទៃ មិនមែនទៅប្រាស តែងអន្ទោលទៅឬ ។ អ្នកមិន
 គួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៧] អនត្ថោ អវិគតោ សន្ធាវតីតិ ។ អាមត្តា ។
 ហត្ថច្ឆិន្នោ ហត្ថច្ឆិន្នោ ហោតិ ចានច្ឆិន្នោ ចានច្ឆិន្នោ
 ហោតិ ហត្ថចានច្ឆិន្នោ ហត្ថចានច្ឆិន្នោ ហោតិ
 កណ្ណច្ឆិន្នោ ធាសច្ឆិន្នោ កណ្ណធាសច្ឆិន្នោ អន្ត-
 រិច្ឆិន្នោ អន្តរិច្ឆិន្នោ កណ្ណរិច្ឆិន្នោ កុណិហត្ថកោ
 ជណហត្ថកោ កុដ្ឋិយោ កណ្ណិយោ កិលាសិយោ
 សោសិយោ អបមារិយោ ឱដ្ឋោ តោណោ តទ្រ-
 កោ សូតកោ មហិសោ មហិសោវ ហោតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៨៨] ស្វេ បុគ្គលោ សន្ធាវតី អស្មា លោកា
 បរ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកន្តិ ។
 អាមត្តា ។ សរូចោ សន្ធាវតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។ សរូចោ សន្ធាវតីតិ ។ អាមត្តា ។ តំ ជីវិ
 តំ សវីរន្តិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ សវេននោ
 ។ បេ ។ សសញ្ញោ ។ ប ។ សសង្ខារោ ។ បេ ។
 សវិញ្ញាណោ សន្ធាវតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។ សវិញ្ញាណោ សន្ធាវតីតិ ។ អាមត្តា ។

[៨៧] បុគ្គលមិនមែនដទៃ មិនខានទៅប្រាស តែងឈរនៅ
 ទៅឬ ។ អើ ។ បុគ្គលកំបុតដៃ នៅតែកំបុតដៃដែល បុគ្គលកំបុត
 ជើង នៅតែកំបុតជើងដែល បុគ្គលកំបុតទាំងដៃទាំងជើង ក៏នៅតែ
 កំបុតទាំងដៃទាំងជើងដែល បុគ្គលកំបុតគ្រឿង បុគ្គលកំបុតច្រមុះ
 បុគ្គលកំបុត ទាំងគ្រឿងទាំងច្រមុះ បុគ្គលកំបុតម្រាមដៃ បុគ្គលកំបុត
 មេដៃមេជើង បុគ្គលដាច់សរសៃដំ បុគ្គលមានដៃក្លែង បុគ្គលមានដៃព្រែក
 បុគ្គលមានពេកយូរ បុគ្គលមានពេកបួស បុគ្គលមានពេកស្រីស្រង បុគ្គល
 មានពេកហិត បុគ្គលច្រកជ្រក សត្វឧដ្ឋ គោ លា ជ្រក ក្របី ក៏នៅតែ
 ជាប្រកបដដែលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៨] បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាករលាកនេះ ទៅកាន់រលាក
 ខាងមុខ អន្ទោលចាករលាកខាងមុខ មកកាន់រលាកនេះឬ ។ អើ ។
 បុគ្គលមានរូប តែងអន្ទោលទៅឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ បុគ្គលមានរូប តែងអន្ទោលទៅឬ ។ អើ ។ ជីវិតនោះ គឺ
 សវីរនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលមានវេទនា
 ។ បេ ។ បុគ្គលមានសញ្ញា ។ បេ ។ បុគ្គលមានសង្ខារ ។ បេ ។
 បុគ្គលមានវិញ្ញាណ តែងអន្ទោលទៅឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ បុគ្គលមានវិញ្ញាណ តែងអន្ទោលទៅឬ ។ អើ ។

តំ ជីវំ តំ សរីរំ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។

[៨៩] ស្មេវ បុគ្គលោ សន្ធាវតី អស្មា លោ-
កា បរំ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកត្ថំ ។
អាមត្តា ។ អរូចោ សន្ធាវតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ
។ បេ ។ អរូចោ សន្ធាវតីតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ចំ
ជីវំ អញ្ចំ សរីរំ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។
អវេទនោ ។ បេ ។ អសញ្ញា ។ បេ ។ អសង្ខារោ
។ បេ ។ អវិញ្ញាណោ សន្ធាវតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។
អវិញ្ញាណោ សន្ធាវតីតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ចំ ជីវំ
អញ្ចំ សរីរំ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។

[៩០] ស្មេវ បុគ្គលោ សន្ធាវតី អស្មា លោ-
កា បរំ លោកំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកត្ថំ ។
អាមត្តា ។ រូបំ សន្ធាវតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ
។ បេ ។ រូបំ សន្ធាវតីតិ ។ អាមត្តា ។ តំ ជីវំ តំ
សរីរំ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។
សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារោ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ សន្ធាវតីតិ ។

ជីវិតនោះ គឺសរីរនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៨៩] បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោក
ខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។ អើ ។
បុគ្គលមិនមានរូប អន្ទោលទៅឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ
។ បេ ។ បុគ្គលមិនមានរូប អន្ទោលទៅឬ ។ អើ ។ ជីវិតដទៃ
សរីរដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលមិន
មានវេទនា ។ បេ ។ បុគ្គលមិនមានសញ្ញា ។ បេ ។ បុគ្គលមិនមាន
សង្ខារ ។ បេ ។ បុគ្គលមិនមានវិញ្ញាណ អន្ទោលទៅឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បុគ្គលមិនមានវិញ្ញាណ តែងអន្ទោល
ទៅឬ ។ អើ ។ ជីវិតដទៃ សរីរដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩០] បុគ្គលនោះឯង អន្ទោលចាកលោកនេះ ទៅកាន់
លោកខាងមុខ អន្ទោលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះឬ ។
អើ ។ រូបអន្ទោលទៅឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
រូបអន្ទោលទៅឬ ។ អើ ។ ជីវិតនោះ គឺសរីរនោះឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។
សង្ខារពាំងឡាយ ។ បេ ។ វិញ្ញាណអន្ទោលទៅឬ ។ អ្នកមិនគួរ

ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ សន្ធាវតីតិ ។
អាមន្តា ។ តំ ជីវំ តំ សវ័រន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តោ
។ បេ ។

[៩០] ស្មេវ បុគ្គលោ សន្ធាវតី អស្មា លោកា
បរំ លោកំ បរស្មា លោកា វមំ លោកន្តិ ។
អាមន្តា ។ រូបំ ន សន្ធាវតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ
។ បេ ។ រូបំ ន សន្ធាវតីតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញំ ជីវំ
អញ្ញំ សវ័រន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ វេទនា
។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ ។ បេ ។ វិញ្ញា-
ណំ ន សន្ធាវតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។
វិញ្ញាណំ ន សន្ធាវតីតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញំ ជីវំ
អញ្ញំ សវ័រន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ សង្ខតំ ។

ឧទ្ទេសុ ភិជ្ជនាទេសុ សោ ច ភិជ្ជតិ បុគ្គលោ
ឧទ្ទេនា ភវតិ ជិដ្ឋិ យា តុទ្ធទេន វិវដ្តិតា
ឧទ្ទេសុ ភិជ្ជនាទេសុ នោ ច ភិជ្ជតិ បុគ្គលោ
បុគ្គលោ សស្សតោ ហោតិ និព្វានេន សមសមោតិ ។

គោលយោងនេះ ។ បេ ។ វិញ្ញាណោ អន្ទាលទៅ ។ ហើ ។
ជីវិតនោះ គឺសករណេយ្យ ។ អ្នកមិនគួរពោលយោងនេះទេ ។ បេ ។

[៩១] បុគ្គលនោះឯង អន្ទាលចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោក
ខាងមុខ អន្ទាលចាកលោកខាងមុខ មកកាន់លោកនេះ ។ ហើ ។
រូបមិនអន្ទាលទៅ ។ អ្នកមិនគួរពោលយោងនេះទេ ។ បេ ។ រូបបិម
អន្ទាលទៅ ។ តើ ។ ជីវិតដទៃ សករណេយ្យ ។ អ្នកមិនគួរ
ពោលយោងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ
ទាំងឡាយ ។ បេ ។ វិញ្ញាណមិនអន្ទាលទៅ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យោងនេះទេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណមិនអន្ទាលទៅ ។ តើ ។ ជីវិត
ដទៃ សករណេយ្យ ។ អ្នកមិនគួរពោលយោងនេះទេ ។ បេ ។ សេចក្តី
បំប្រញ ។

កាលបើខ្លួនទាំងឡាយ បែកធ្លាយ ប្រសិនបើ បុគ្គល
នោះ បែកធ្លាយដែរ ទិដ្ឋិ (របស់អ្នក) ទៅជាទុច្ចតទិដ្ឋិ
ជាទិដ្ឋិដែលព្រះពុទ្ធ ទ្រង់រៀបរាប់ កាលបើខ្លួនទាំងឡាយ
បែកធ្លាយ ប្រសិនបើ បុគ្គលមិនបែកធ្លាយទេ បុគ្គល
ទៅជាទៀង ស្មើនឹងព្រះនិព្វានដែរ ។

(៧២) រូបំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ចត្តិតិ ។
 អាមត្តា ។ រូបំ អនិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ
 ជយនម្មំ វយនម្មំ វិភកនម្មំ និរោធនម្មំ វិបរិណាម-
 ជម្ពន្តំ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោបិ អនិច្ចោ សង្ខតោ
 បដិច្ចសមុប្បន្នោ ជយនម្ពោ វយនម្ពោ វិភកនម្ពោ
 និរោធនម្ពោ វិបរិណាមនម្ពោតិ ។ ន ហេវ វត្ថុព្វ
 ។ បេ ។ វេននំ ឧបាទាយ ។ បេ ។ សញ្ញំ ឧបា-
 ទាយ ។ បេ ។ សង្ខារ ឧបាទាយ ។ បេ ។
 វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ចត្តិតិ ។ អា-
 មត្តា ។ វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ
 ជយនម្មំ វយនម្មំ វិភកនម្មំ និរោធនម្មំ វិបរិណាម-
 ជម្ពន្តំ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោបិ អនិច្ចោ សង្ខតោ
 បដិច្ចសមុប្បន្នោ ជយនម្ពោ វយនម្ពោ វិភកនម្ពោ
 និរោធនម្ពោ វិបរិណាមនម្ពោតិ ។ ន ហេវ វត្ថុព្វ
 ។ បេ ។

(៧២) ការបញ្ចត្តិបុគ្គល ព្រោះគាស្រ័យរូប ។ អើ ។
 រូបបិទៀត មានបច្ច័យតាក់តែង កើតឡើង ព្រោះគាស្រ័យហេតុ មាន
 ការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជាធម្មតា មានការវិនាសទៅជា
 ធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អើ ។
 សូម្បីបុគ្គល ក៏បិទៀត មានបច្ច័យតាក់តែង កើតឡើង ព្រោះ
 គាស្រ័យហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជាធម្មតា
 មានការវិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួល
 ជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរពេលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ចត្តិ
 បុគ្គល ព្រោះគាស្រ័យវេទនា ។ បេ ។ ព្រោះគាស្រ័យសញ្ញា ។ បេ ។
 ព្រោះគាស្រ័យសង្ខារ ។ បេ ។ ព្រោះគាស្រ័យវិញ្ញាណ ។ អើ ។
 វិញ្ញាណបិទៀត មានបច្ច័យតាក់តែង កើតឡើង ព្រោះគាស្រ័យហេតុ
 មានការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជាធម្មតា មានការវិនាស
 ទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួលជាធម្មតា ។
 អើ ។ សូម្បីបុគ្គល ក៏បិទៀត មានបច្ច័យតាក់តែង កើតឡើង ព្រោះ
 គាស្រ័យហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជាធម្មតា
 មានការវិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួល
 ជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរពេលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៣] រូប ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ
 តិ ។ អាមត្តា ។ ជីវំ រូប ឧបាទាយ ជីវកស្ស
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វ ។ បេ ។
 បីតិ រូប ឧបាទាយ ។ បេ ។ លោហិតំ រូប ឧបា-
 ទាយ ។ បេ ។ ឌីនាតំ រូប ឧបាទាយ ។ បេ ។
 សនិទស្សនំ រូប ឧបាទាយ ។ បេ ។ អនិទស្សនំ
 រូប ឧបាទាយ ។ បេ ។ សឃ្លដិយំ រូប ឧបាទាយ
 ។ បេ ។ អឃ្លដិយំ រូប ឧបាទាយ អឃ្លដិយស្ស
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វ ។ បេ ។

[៧៤] វេទនំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ
 ។ អាមត្តា ។ កុសលំ វេទនំ ឧបាទាយ កុសលស្ស
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វ ។ បេ ។
 កុសលំ វេទនំ ឧបាទាយ កុសលស្ស បុគ្គលស្ស
 បញ្ញត្តិ ។ អាមត្តា ។ កុសលា វេទនា សដលា
 សវិចាកា វដ្ឋដលា កន្តដលា មនុញ្ញដលា អសេ-
 ននកដលា សុខុទ្រយា សុខវិចាកាតិ ។ អាមត្តា ។

[៧៥] ការបញ្ចត្តិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យប្រដូ ។ អើ ។
 ការបញ្ចត្តិបុគ្គល មានសម្បជញ្ញវ ព្រោះអាស្រ័យប្រដូ ។ អើ ។
 មិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យប្រដូ ។ អើ ។
 ព្រោះអាស្រ័យប្រដូ ។ អើ ។ ព្រោះអាស្រ័យប្រដូ ។ អើ ។
 ព្រោះអាស្រ័យប្រដូ ប្រកបដោយការឃើញ ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យប្រដូ
 មិនប្រកបដោយការឃើញ ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យប្រដូ ប្រកបដោយ
 ការប៉ះពាល់ ។ បេ ។ ការបញ្ចត្តិបុគ្គល មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់
 ព្រោះអាស្រ័យប្រដូ មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ។ អ្នកមិនគួរពាល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៧៦] ការបញ្ចត្តិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ។ អើ ។
 ការបញ្ចត្តិបុគ្គល ដែលមានកុសល ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ជាកុសល
 ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ចត្តិបុគ្គល
 មានកុសល ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ជាកុសល ។ អើ ។ វេទនាជា
 កុសល ប្រកបដោយផល ប្រកបដោយវិបាក មានផលគួរប្រាថ្នា មាន
 ផលគួរត្រេកអរ មានផលគួរពេញចិត្ត មានផលមិនប្រឡូកប្រឡំ (ដោយ
 ភព្វានិវាទបាទ) ចំរើនដោយសេចក្តីសុខ មានសុខជាវិបាក ។ អើ ។

កុសលោបិ បុគ្គលោ សដលោ សវិចារោ វដ្ឋដ-
 លោ កន្តដលោ មនុញ្ញដលោ អសេចនកដលោ
 សុខុទ្រយោ សុខវិចារោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វ
 ។ បេ ។

[៩៥] វេទនំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។
 អាមន្តា ។ អកុសលំ វេទនំ ឧបាទាយ អកុសលស្ស
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វ ។ បេ ។ អកុ-
 សលំ វេទនំ ឧបាទាយ អកុសលស្ស បុគ្គលស្ស
 បញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។ អកុសលា វេទនា សដលា
 សវិចារោ អនិដ្ឋដលា អកន្តដលា អមនុញ្ញដលា
 សេចនកដលា ទុក្ខទ្រយោ ទុក្ខវិចារោតិ ។
 អាមន្តា ។ អកុសលោបិ បុគ្គលោ សដលោ សវិ-
 ចារោ អនិដ្ឋដលោ អកន្តដលោ អមនុញ្ញដលោ
 សេចនកដលោ ទុក្ខទ្រយោ ទុក្ខវិចារោតិ ។ ន
 ហេវី វត្ថុព្វ ។ បេ ។

[៩៦] វេទនំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។

ស្សបុគ្គលាធិកុសល ប្រកបដោយផល ប្រកបដោយវិបាក មាន
 ផលប្រាថ្នា មានផលគួរត្រេកអរ មានផលគួរពេញចិត្ត មានផល
 មិនច្រឡូកច្រឡំ (ដោយគណ្តានិងឧបាទាន) ចំរើនដោយសេចក្តី
 សុខ មានសុខជាវិបាក ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៥] ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ព្រោះភាស្រ័យវេទនា ។ អើ ។
 ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ជាអកុសល ព្រោះភាស្រ័យវេទនា ជាអកុសល
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ញត្តិបុគ្គល
 ជាអកុសល ព្រោះភាស្រ័យវេទនា ជាអកុសលឬ ។ អើ ។ វេទនាជា
 អកុសល ប្រកបដោយផល ប្រកបដោយវិបាក មានផលមិនគួរប្រាថ្នា
 មានផលមិនគួរត្រេកអរ មានផលមិនគួរពេញចិត្ត មានផលច្រឡូកច្រឡំ
 (ដោយគណ្តានិងឧបាទាន) ចំរើនដោយទុក្ខ មានទុក្ខជាវិបាក ។
 អើ ។ សូម្បីបុគ្គល ជាអកុសល ប្រកបដោយផល ប្រកបដោយវិបាក
 មានផលមិនគួរប្រាថ្នា មានផលមិនគួរត្រេកអរ មានផលមិនគួរពេញ
 ចិត្ត មានផលច្រឡូកច្រឡំ (ដោយគណ្តានិងឧបាទាន) ចំរើនដោយទុក្ខ
 មានទុក្ខជាវិបាក ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៦] ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ព្រោះភាស្រ័យវេទនា ។ អើ ។

រាមមន្តា ។ អព្យាកតំ វេទនំ ឧបាទាយ អព្យា-
 កតស្ស បុគ្គលស្ស មញ្ញត្តិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វ
 ។ បេ ។ អព្យាកតំ វេទនំ ឧបាទាយ អព្យាកតស្ស
 បុគ្គលស្ស មញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។ អព្យាកតា វេទនា
 រាមមន្តា សង្ខតា មដិច្ចសមុប្បន្នា ឧបេក្ខា វេយ-
 កម្ម វិរាជនម្នា និរោជនម្នា វិបវិណាមនម្នាតិ ។
 រាមមន្តា ។ អព្យាកតោបិ បុគ្គលោ អនិច្ចោ
 សង្ខារោ មដិច្ចសមុប្បន្នោ ឧបេក្ខោ វេយកម្មោ
 វិរាជនម្ពោ និរោជនម្ពោ វិបវិណាមនម្ពោតិ ។ ន
 ហេវំ វត្ថុព្វ ។ បេ ។ សញ្ញំ ឧបាទាយ ។ បេ ។
 សង្ខារោ ឧបាទាយ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ
 បុគ្គលស្ស មញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។ កុសលំ វិញ្ញាណំ
 ឧបាទាយ កុសលស្ស បុគ្គលស្ស មញ្ញត្តិ ។ ន
 ហេវំ វត្ថុព្វ ។ បេ ។ កុសលំ វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ
 បុគ្គលស្ស បុគ្គលស្ស មញ្ញត្តិ ។ រាមមន្តា ។
 កុសលំ វិញ្ញាណំ សង្ខតំ សវិហារំ វដ្ឋង្គលំ

ការបញ្ចត្តិទ្រព្យបុគ្គល ជាអព្យាកតំ ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ជាអព្យាកតំ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ចត្តិទ្រព្យបុគ្គល ជាអព្យាកតំ
 ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ជាអព្យាកតំ ។ អើ ។ វេទនា ជាអព្យាកតំ
 មិនទៀង មានបច្ច័យតាក់តែង កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ មាន
 ការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជាធម្មតា មានការវិនាសទៅ
 ជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួលជាធម្មតា ។
 អើ ។ សូម្បីបុគ្គល ជាអព្យាកតំ មិនទៀង មានបច្ច័យតាក់តែង
 កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា មានការ
 សូន្យទៅជាធម្មតា មានការវិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា
 មានការប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ការបញ្ចត្តិទ្រព្យបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញា ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យ
 សញ្ញា ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណ ។ អើ ។ ការ
 បញ្ចត្តិទ្រព្យបុគ្គល ជាកុសល ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណ ជាកុសល ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ចត្តិទ្រព្យបុគ្គល ជាកុ-
 សល ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណ ជាកុសល ។ អើ ។ វិញ្ញាណជា
 កុសល ប្រកបដោយផល ប្រកបដោយវិបាក មានផលត្រូវប្រាថ្នា

កន្លងលំ មនុស្សដលំ អសេចនកដលំ សុខុទ្រយំ
 សុខវិចារកន្តិ ។ អាមត្តា ។ កុសលោមិ បុគ្គលោ
 សដលោ សវិចារកោ ឥដ្ឋដលោ កន្លងលោ មនុស្ស-
 ដលោ អសេចនកដលោ សុខុទ្រយោ សុខវិចា-
 កោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុទ្ធ ។ បេ ។

[៧៧] វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ-
 តិ ។ អាមត្តា ។ អកុសលំ វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ
 អកុសលស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុទ្ធ ។ បេ ។ អកុសលំ វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ
 អកុសលស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិតិ ។ អាមត្តា ។
 អកុសលំ វិញ្ញាណំ សដលំ សវិចារកំ អនិដ្ឋដលំ
 អកន្លងលំ អមនុស្សដលំ សេចនកដលំ ទុក្ខទ្រយំ
 ទុក្ខវិចារកន្តិ ។ អាមត្តា ។ អកុសលោមិ បុគ្គលោ
 សដលោ សវិចារកោ អនិដ្ឋដលោ អកន្លងលោ
 អមនុស្សដលោ សេចនកដលោ ទុក្ខទ្រយោ ទុក្ខ-
 វិចារកោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុទ្ធ ។ បេ ។

បាវេយ្យក្កត្តកា បាវេយ្យក្កត្តកា បាវេយ្យក្កត្តកា បាវេយ្យក្កត្តកា
 (បាវេយ្យក្កត្តកា បាវេយ្យក្កត្តកា) បាវេយ្យក្កត្តកា បាវេយ្យក្កត្តកា
 ។ បេ ។ សូម្បីបុគ្គល ជាអកុសល ប្រកបដោយផល ប្រកប
 ដោយវិបាក មានផលក្នុងប្រាជ្ញា មានផលក្នុងត្រេកអរ បាវេយ្យ
 ក្កត្តកា មានផលមិនច្រឡំច្រឡំ (ដោយតណ្ហា និង ទុក្ខ) បាវេយ្យ
 ក្កត្តកា មានសុខជាវិបាក ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[៧៨] ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណ ។
 អើ ។ ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ជាអកុសល ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណ ជា
 អកុសល ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ញត្តិ
 បុគ្គល ជាអកុសល ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណ ជាអកុសល ។ បេ ។
 វិញ្ញាណជាអកុសល ប្រកបដោយផល ប្រកបដោយវិបាក មានផល
 មិនគួរប្រាជ្ញា មានផលមិនគួរត្រេកអរ មានផលមិនគួរពញាចិត្ត មាន
 ផលច្រឡំច្រឡំ (ដោយតណ្ហា និង ទុក្ខ) បាវេយ្យក្កត្តកា មានទុក្ខ
 ជាវិបាក ។ អើ ។ សូម្បីបុគ្គល ជាអកុសល ប្រកបដោយផល ប្រកប
 ដោយវិបាក មានផលមិនគួរប្រាជ្ញា មានផលមិនគួរត្រេកអរ មានផល
 មិនគួរពញាចិត្ត មានផលច្រឡំច្រឡំ (ដោយតណ្ហា និង ទុក្ខ) បាវេយ្យ
 ក្កត្តកា មានទុក្ខជាវិបាក ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៩៨] វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ចត្តិ-
 តិ ។ អាមន្តា ។ អព្យាកតំ វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ
 អព្យាកតស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ចត្តិ ។ ន ហេវី
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អព្យាកតំ វិញ្ញាណំ ឧបាទាយ
 អព្យាកតស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ចត្តិ ។ អាមន្តា ។
 អព្យាកតំ វិញ្ញាណំ អធិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ
 ទយធម្មំ វយធម្មំ វិភគធម្មំ និរោធធម្មំ វិបរិណាម-
 ធម្មន្តំ ។ អាមន្តា ។ អព្យាកតោបិ បុគ្គលោ អធិ-
 ប្កោ សង្ខតោ បដិច្ចសមុប្បន្នោ ទយធម្មោ វយ-
 ធម្មោ វិភគធម្មោ និរោធធម្មោ វិបរិណាមធម្មោតិ ។
 ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៩៩] ចក្កំ ឧបាទាយ ចក្កមា បុគ្គលោតិ
 វត្ថុព្វោតិ ។ អាមន្តា ។ ចក្កម្ហំ និរុទ្ធេ ចក្កមា
 បុគ្គលោ និរុទ្ធាតិ វត្ថុព្វោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 សោតិ ឧបាទាយ ។ បេ ។ ឃានំ ឧបាទាយ ។ បេ ។

[៩៩] ការបញ្ចត្តិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណម្ហូ ។ ហើ ។
 ការបញ្ចត្តិបុគ្គល ជាអព្យាក្រឹត ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណជាអព្យាក្រឹត
 ម្ហូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ចត្តិបុគ្គលជា
 អព្យាក្រឹត ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណជាអព្យាក្រឹតម្ហូ ។ ហើ ។ វិញ្ញាណ
 ជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង មានបច្ច័យតាក់តែង កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ
 ហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជាធម្មតា ហេតុការ
 វិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួលជាធម្មតា
 ម្ហូ ។ អើ ។ សូម្បីបុគ្គលជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង មានបច្ច័យតាក់តែង
 កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា ហេតុការ
 សូន្យទៅជាធម្មតា មានការវិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា
 មានការប្រែប្រួលជាធម្មតាម្ហូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។

[៩៩] បុគ្គលអាស្រ័យចក្ក គេត្រូវហៅថា បុគ្គលមានចក្ក
 ម្ហូ ។ អើ ។ កាលបើចក្ករលត់ហើយ គេត្រូវហៅថា បុគ្គល
 មានចក្ករលត់ហើយម្ហូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 បុគ្គល អាស្រ័យត្រចៀក ។ បេ ។ អាស្រ័យច្រមុះ ។ បេ ។

ដ្ឋី ឧបាទាយ ។ បេ ។ កាយំ ឧបាទាយ ។ បេ ។
 មនំ ឧបាទាយ មនកំ បុគ្គលោតិ វត្តព្វោតិ ។
 អាមត្តា ។ មនម្ហិ ឱរុទ្ធ មនកំ បុគ្គលោ ឱរុទ្ធោតិ
 វត្តព្វោតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វោ ។ បេ ។

[១០០] មិច្ឆាធិដ្ឋិ ឧបាទាយ មិច្ឆាធិដ្ឋិយោ
 បុគ្គលោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមត្តា ។ មិច្ឆាធិដ្ឋិយោ
 ឱរុទ្ធោយ មិច្ឆាធិដ្ឋិយោ បុគ្គលោ ឱរុទ្ធោតិ វត្តព្វោតិ ។
 ន ហេវំ វត្តព្វោ ។ បេ ។

[១០១] មិច្ឆាសង្កប្បំ ឧបាទាយ ។ បេ ។
 មិច្ឆាកំចំ ឧបាទាយ ។ បេ ។ មិច្ឆាកម្មន្តំ ឧបាទាយ
 ។ បេ ។ មិច្ឆាអាជីវំ ឧបាទាយ ។ បេ ។ មិច្ឆាកា-
 យាមិ ឧបាទាយ ។ បេ ។ មិច្ឆាសតី ឧបាទាយ
 ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ឧបាទាយ មិច្ឆាសមាធិយោ
 បុគ្គលោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមត្តា ។ មិច្ឆាសមាធិម្ហិ
 ឱរុទ្ធ មិច្ឆាសមាធិយោ បុគ្គលោ ឱរុទ្ធោតិ វត្តព្វោ-
 តិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វោ ។ បេ ។

ពាស្រ័យពណ្តា ។ បេ ។ ពាស្រ័យកាយ ។ បេ ។ បុគ្គលពាស្រ័យចិត្ត
 គេត្រូវហៅថា បុគ្គលមានចិត្តប្អូ ។ អើ ។ កាលបើចិត្តរលត់ហើយ
 គេត្រូវហៅថា បុគ្គលមានចិត្តរលត់ហើយប្អូ ។ អ្នកមិនគួររោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[១០០] បុគ្គលពាស្រ័យមិច្ឆាធិដ្ឋិ គេត្រូវហៅថា បុគ្គល
 មានមិច្ឆាធិដ្ឋិប្អូ ។ អើ ។ កាលបើមិច្ឆាធិដ្ឋិរលត់ហើយ គេត្រូវហៅថា
 បុគ្គលមានមិច្ឆាធិដ្ឋិរលត់ហើយប្អូ ។ អ្នកមិនគួររោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០១] បុគ្គលពាស្រ័យមិច្ឆាសង្កប្បៈ ។ បេ ។ ពាស្រ័យចិត្ត-
 វាចា ។ បេ ។ ពាស្រ័យមិច្ឆាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ ពាស្រ័យមិច្ឆាអាជីវៈ
 ។ បេ ។ ពាស្រ័យមិច្ឆាកាយាមៈ ។ បេ ។ ពាស្រ័យមិច្ឆាសតិ ។ បេ ។
 ពាស្រ័យមិច្ឆាសមាធិ គេត្រូវហៅថា បុគ្គលមានមិច្ឆាសមាធិប្អូ ។
 អើ ។ កាលបើមិច្ឆាសមាធិរលត់ហើយ គេត្រូវហៅថា បុគ្គលមាន
 មិច្ឆាសមាធិរលត់ហើយប្អូ ។ អ្នកមិនគួររោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០២] សម្មាធិដ្ឋី ឧទាទាយ សម្មាធិដ្ឋិយោ
 បុគ្គលោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមត្តា ។ សម្មាធិដ្ឋិយោ
 ធិរុទ្ធាយ សម្មាធិដ្ឋិយោ បុគ្គលោ ធិរុទ្ធាតិ វត្តព្វោតិ ។
 ន ហេវំ វត្តព្វោ ។ បេ ។ សម្មាសង្កប្បំ ឧទាទាយ
 ។ បេ ។ សម្មាភំចំ ឧទាទាយ ។ បេ ។ សម្មាភក្កន្តំ
 ឧទាទាយ ។ បេ ។ សមាភាជីវំ ឧទាទាយ ។ បេ ។
 សម្មាភាយាមំ ឧទាទាយ ។ បេ ។ សម្មាសតិ ឧទា-
 ទាយ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ឧទាទាយ សម្មា-
 សមាធិយោ បុគ្គលោតិ វត្តព្វោតិ ។ អាមត្តា ។
 សម្មាសមាធិម្ហំ ធិរុទ្ធ សម្មាសមាធិយោ បុគ្គលោ
 ធិរុទ្ធាតិ វត្តព្វោតិ ច ន ហេវំ វត្តព្វោ ។ បេ ។

[១០៣] រូបំ ឧទាទាយ វេទនំ ឧទាទាយ
 បុគ្គលស្ស បញ្ចត្តិភិ ។ អាមត្តា ។ ទិដ្ឋំ ឧទាទាយ
 ឧទាទាយ ទិដ្ឋំ បុគ្គលានំ បញ្ចត្តិភិ ។ ន ហេវំ
 វត្តព្វោ ។ បេ ។ រូបំ ឧទាទាយ វេទនំ ឧទាទាយ
 សញ្ញំ ឧទាទាយ សង្ខារេ ឧទាទាយ វិញ្ញាណំ
 ឧទាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ចត្តិភិ ។ អាមត្តា ។

[១០៤] បុគ្គលអាស្រ័យសម្មាធិដ្ឋី នេត្រូហៅថា បុគ្គលោ
 សម្មាធិដ្ឋិ ។ អើ ។ កាលបើសម្មាធិដ្ឋិលត់ហើយ នេត្រូហៅ
 ថា បុគ្គលមានសម្មាធិដ្ឋិលត់ហើយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអាស្រ័យសម្មាសង្កប្បៈ ។ បេ ។ អាស្រ័យ
 សម្មាភំចា ។ បេ ។ អាស្រ័យសម្មាភក្កន្តៈ ។ បេ ។ អាស្រ័យ
 សម្មាភាជីវៈ ។ បេ ។ អាស្រ័យសម្មាភាយាមៈ ។ បេ ។ អាស្រ័យ
 សម្មាសតិ ។ បេ ។ អាស្រ័យសម្មាសមាធិ នេត្រូហៅថា បុគ្គលោ
 សម្មាសមាធិ ។ អើ ។ កាលបើសម្មាសមាធិលត់ហើយ នេត្រូ
 ហៅថា បុគ្គលមានសម្មាសមាធិលត់ហើយ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០៥] ការបញ្ចត្តិនៃបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យរូប ព្រោះ
 អាស្រ័យវេទនា ។ អើ ។ ការបញ្ចត្តិនៃបុគ្គល ២ នាក់ ព្រោះ
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ការបញ្ចត្តិនៃបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យរូប ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ព្រោះ
 អាស្រ័យសញ្ញា ព្រោះអាស្រ័យសង្ខារ ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណ ។ អើ ។

ບາງາ ມີ ຈຳນວນ ຊາດ ບາງາ ບຸກຄົນ
 ບາງາ ມີ ຈຳນວນ ຊາດ ບາງາ ບຸກຄົນ

(១០២) ចក្ខុយុត្តិ ឧបាសាយ សោតាយ-
 តិ ឧបាសាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។
 ទ្ធិនំ អាយតនានំ ឧបាសាយ ទ្ធិនំ បុគ្គលានំ
 បញ្ញត្តិ ។ ន ហេវំ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។

(၁၀၄) ငဏ္ဍာယတံ ခုဏ္ဍာယ ဟောတယတံ
 ခုဏ္ဍာယ ဟော ၁ ငဏ္ဍာယတံ ခုဏ္ဍာယ ဗုဒ္ဓလန္ထာ
 ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယ ၁ ခုဏ္ဍာယ ၁ ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယ ဟောတယတံ ခုဏ္ဍာ-
 ယ ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယ ဗုဒ္ဓလန္ထာ ၁ ငဏ္ဍာယ
 ဟော ၁ ဟော ၁

(១០៦) ធម្មតាត្ថំ ឧបាសាយ សោតតាត្ថំ
ឧបាសាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមត្តា ។ ទ្ធិន្នំ
តាត្ថំ ឧបាសាយ ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ បញ្ញត្តិ ។ ន
ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ការបញ្ចប់នៃបុគ្គល ៥ នាក់ ព្រោះការស្រ័យឡង ៥ ឬ ៦ ក្របបង្ក
រោគ យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១០២) ការបញ្ចត្តិវបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យចតុតាយគនៈ ព្រោះ
 អាស្រ័យសោតាយគនៈ ៥ ហើ ៥ ការបញ្ចត្តិវបុគ្គល ៦ ឃាត់
 ព្រោះអាស្រ័យអាយគនៈ ៦ ឬ ៥ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ៥ បេ ៥

(១០៥) ការបញ្ចក្ខន្ធបុគ្គល ព្រះអាស្រ័យពុទ្ធាយតនៈ
ព្រះអាស្រ័យសោតាយតនៈ ៗ បេ ៗ ព្រះអាស្រ័យធម្មាយតនៈ ១១ ៗ
អើ ៗ ការបញ្ចក្ខន្ធបុគ្គល ១២ នាក់ ព្រះអាស្រ័យអាយតនៈ ១២
១១ ៗ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ៗ បេ ៗ

(១០៦) ការបញ្ចត្តិវិបុល ព្រោះអាស្រ័យឧត្តរាត្ថ ព្រោះ
 អាស្រ័យសោតាត្ថ ។ អើ ។ ការបញ្ចត្តិវិបុល ២ នាក់
 ព្រោះអាស្រ័យឧត្តរាត្ថ ២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០៧] ចតុ្តាសន្តិ ឧបាសាយ សោតន្តិ
 ឧបាសាយ ។ បេ ។ ចតុ្តាសន្តិ ឧបាសាយ បុគ្គលស្ស
 បញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។ អដ្ឋាសន្តិ ជាតុនំ ឧបា-
 នាយ អដ្ឋាសន្តិ បុគ្គលានំ បញ្ញត្តិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១០៨] ចតុ្ត្រ័យំ ឧបាសាយ សោត្រ័យំ
 ឧបាសាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។ ទិដ្ឋិ
 វត្ថុយានំ ឧបាសាយ ទិដ្ឋិ បុគ្គលានំ បញ្ញត្តិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១០៩] ចតុ្ត្រ័យំ ឧបាសាយ សោត្រ័យំ
 ឧបាសាយ ។ បេ ។ អញ្ញាតាវត្រ័យំ ឧបាសាយ
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។ ពាវសត្ថំ វត្ថុ-
 យានំ ឧបាសាយ ពាវសត្ថំ បុគ្គលានំ បញ្ញត្តិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១១០] ឯកវេការករំ ឧបាសាយ ឯកស្ស
 បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមន្តា ។ ចតុវេការករំ
 ឧបាសាយ ចតុ្ត្រ័យំ បុគ្គលានំ បញ្ញត្តិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១០៧] ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យចតុ្តាសន្តិ ព្រោះ
 អាស្រ័យសោតន្តិ ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យចតុ្តាសន្តិ ។ អើ ។
 ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ១៨ នាក់ ព្រោះអាស្រ័យចតុ្តាសន្តិ ១៨ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០៨] ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យចតុ្ត្រ័យ ព្រោះ
 អាស្រ័យសោត្រ័យ ។ អើ ។ ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ២ នាក់ ព្រោះ
 អាស្រ័យវត្ថុយាន ២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១០៩] ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យចតុ្ត្រ័យ ព្រោះ
 អាស្រ័យសោត្រ័យ ។ បេ ។ ព្រោះអាស្រ័យអញ្ញាតាវត្រ័យ ។
 អើ ។ ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ២២ នាក់ ព្រោះអាស្រ័យវត្ថុយាន ២២
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១១០] ការបញ្ញត្តិបុគ្គលម្នាក់ ព្រោះអាស្រ័យឯកមានខន្ធ ១
 ឬ ។ អើ ។ ការបញ្ញត្តិបុគ្គល ២ នាក់ ព្រោះអាស្រ័យឯក
 មានខន្ធ ២ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[០០០] ឯកវេក្ខន្ធការករំ ឧបាទាយ ឯកវេក្ខន្ធការករំ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមត្តា ។ បញ្ញវេក្ខន្ធការករំ ឧបាទាយ បញ្ញវេក្ខន្ធការករំ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[០០១] ឯកវេក្ខន្ធការករំ ឯកវេក្ខន្ធការករំ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមត្តា ។ បញ្ញវេក្ខន្ធការករំ បញ្ញវេក្ខន្ធការករំ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[០០២] ឯកវេក្ខន្ធការករំ ឯកវេក្ខន្ធការករំ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ អាមត្តា ។ បញ្ញវេក្ខន្ធការករំ បញ្ញវេក្ខន្ធការករំ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[០០៣] យថា វត្ថុ ឧបាទាយ នាយាយ បញ្ញត្តិ ឯកវេក្ខន្ធការករំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ យថា វត្ថុ ឧបាទាយ នាយាយ បញ្ញត្តិ វត្ថុក្ខេប អនិច្ចាត ឆាយាបិ អនិច្ចាត ឯកវេក្ខន្ធការករំ ឧបាទាយ បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ រូបមន្ត អនិច្ចាត បុគ្គលស្ស បញ្ញត្តិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ យថា វត្ថុ ឧបាទាយ នាយាយ បញ្ញត្តិ អញ្ញា វត្ថុក្ខេប

[០០៤] ការបញ្ញត្តិបុគ្គលស្ស ព្រោះអាស្រ័យភពមានខ្លះៗ ។ អើ ។ ការបញ្ញត្តិបុគ្គលស្ស ៥ នាក់ ព្រោះអាស្រ័យភពមានខ្លះៗ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[០០៥] បុគ្គលស្ស ៥ នាក់ នៅក្នុងភពមានខ្លះៗ ។ អើ ។ បុគ្គលស្ស ៥ នាក់ នៅក្នុងភពមានខ្លះៗ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[០០៦] បុគ្គលស្ស ៥ នាក់ នៅក្នុងភពមានខ្លះៗ ។ អើ ។ បុគ្គលស្ស ៥ នាក់ នៅក្នុងភពមានខ្លះៗ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[០០៧] ការបញ្ញត្តិបុគ្គលស្ស ព្រោះអាស្រ័យដើមឈើ យ៉ាងណា ការបញ្ញត្តិបុគ្គលស្ស ព្រោះអាស្រ័យរូប គឺយ៉ាងនោះដែរ ។ ការបញ្ញត្តិបុគ្គលស្ស ព្រោះអាស្រ័យដើមឈើ ដើមឈើក្នុងមន្ទៀន ម្លប់ក្នុងមន្ទៀន យ៉ាងណា ការបញ្ញត្តិបុគ្គលស្ស ព្រោះអាស្រ័យរូប រូបក្នុងមន្ទៀន បុគ្គលក្នុងមន្ទៀន យ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ញត្តិបុគ្គលស្ស ព្រោះអាស្រ័យដើមឈើ ដើមឈើដទៃ

អញ្ច ឆាយា ឯវមេវ រូបំ ឧបាឆាយ បុគ្គលស្ស បញ្ចត្តិ
 អញ្ច រូបំ អញ្ច បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។ យថា តាមំ ឧបាឆាយ តាមិយស្ស^(១) បញ្ចត្តិ
 ឯវមេវ រូបំ ឧបាឆាយ បុគ្គលស្ស បញ្ចត្តិ ។
 យថា តាមំ ឧបាឆាយ តាមិយស្ស បញ្ចត្តិ អញ្ច
 តាមា អញ្ច តាមិយោ^(២) ឯវមេវ រូបំ ឧបាឆាយ
 បុគ្គលស្ស បញ្ចត្តិ អញ្ច រូបំ អញ្ច បុគ្គលោតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ យថា រដ្ឋំ ឧបាឆាយ
 រញ្ច បញ្ចត្តិ ឯវមេវ រូបំ ឧបាឆាយ បុគ្គលស្ស
 បញ្ចត្តិ ។ យថា រដ្ឋំ ឧបាឆាយ រញ្ច បញ្ចត្តិ
 អញ្ច រដ្ឋំ អញ្ច រជា ឯវមេវ រូបំ ឧបាឆាយ
 បុគ្គលស្ស បញ្ចត្តិ អញ្ច រូបំ អញ្ច បុគ្គលោតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ យថា ន និគឡោ នេ-
 គឡិកោ យស្ស និគឡោ សោ នេគឡិកោ

១ ខ. ម. ភាមិកស្ស ។ ២ ខ. ម. ភាមិកា ។

ម្យដវេ យ៉ាងណាមិញ ការបញ្ចត្តិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យរូប
 រូបដវេ បុគ្គលដវេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ចត្តិបុគ្គល អ្នកនៅក្នុងស្រុក
 ព្រោះអាស្រ័យស្រុក យ៉ាងណា ការបញ្ចត្តិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យ
 រូប ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ការបញ្ចត្តិបុគ្គល អ្នកនៅក្នុងស្រុក
 ព្រោះអាស្រ័យស្រុក ស្រុកដវេ បុគ្គលអ្នកនៅក្នុងស្រុកដវេ យ៉ាងណា
 ការបញ្ចត្តិបុគ្គល ព្រោះអាស្រ័យរូប រូបដវេ បុគ្គលដវេ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការបញ្ចត្តិ
 នូវស្តេច ព្រោះអាស្រ័យដែន យ៉ាងណា ការបញ្ចត្តិបុគ្គល ព្រោះ
 អាស្រ័យរូប ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ការបញ្ចត្តិនូវស្តេច ព្រោះអាស្រ័យ
 ដែន ដែនដវេ ស្តេចដវេ យ៉ាងណា ការបញ្ចត្តិបុគ្គល ព្រោះ
 អាស្រ័យរូប រូបដវេ បុគ្គលដវេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ច្រវាក់មិនមាន បុគ្គលជាប់
 ច្រវាក់ ច្រវាក់នៃបុគ្គលណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ជាប់ច្រវាក់

ឯវមេវ ន រូបំ រូបវា យស្ស រូបំ សោ រូបវាតិ ។
 យថា ន និគឌោ នេកធឿកោ យស្ស និគឌោ
 សោ នេកធឿកោ អញ្ញោ និគឌោ អញ្ញោ នេក-
 ធឿកោ ឯវមេវ ន រូបំ រូបវា យស្ស រូបំ សោ
 រូបវា អញ្ញំ រូបំ អញ្ញោ រូបវាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វ
 ។ បេ ។

[១១៥] ចិត្តេ ចិត្តេ បុគ្គលស្ស បញ្ចត្តិតិ ។
 អាមត្តា ។ ចិត្តេ ចិត្តេ បុគ្គលោ ជាយតិ
 ជិយ្យតិ មិយ្យតិ វេតិ ឧបបជ្ជតិតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វ ។ បេ ។ ធុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្ថុព្វំ
 សោតិ វា អញ្ញាតិ វាតិ ។ អាមត្តា ។ ធុតិយេ
 ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្ថុព្វំ កុមារកោតិ វា កុមា-
 រិកាតិ វាតិ ។ វត្ថុព្វំ ។ អាជាយាហិ និក្ខហំ ហត្ថិ
 ធុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្ថុព្វំ សោតិ វា អញ្ញាតិ
 វា តេន វត វេ វត្ថុព្វេ ធុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ
 ន វត្ថុព្វំ កុមារកោតិ វា កុមារិកាតិ វាតិ

យ៉ាងណា បុគ្គលមិនមានរូប បុគ្គលមានរូប រូបនៃបុគ្គលណា បុគ្គល
 នោះឈ្មោះថាមានរូប ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ច្រវាក់មិនមាន បុគ្គលហៅ
 ច្រវាក់ ច្រវាក់នៃបុគ្គលណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជាច្រវាក់ ច្រវាក់
 ដទៃ បុគ្គលជាច្រវាក់ដទៃ យ៉ាងណា រូបមិនមាន បុគ្គលមានរូប
 រូបនៃបុគ្គលណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មានរូប រូបដទៃ បុគ្គល
 មានរូបដទៃ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។

[១១៥] ការបញ្ចត្តិនៃបុគ្គល រាល់ៗចិត្ត ។ អើ ។ ចុះ
 បុគ្គល កើត ចាស់ ស្លាប់ ច្យុត បដិសន្ធិ រាល់ៗចិត្ត ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចុះកាលចិត្តទី២ កើតឡើងហើយ
 អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះឬ ។ អើ ។
 ចុះកាលចិត្តទី២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោលថា ក្មេងប្រុស
 ឬក្មេងស្រី ដូច្នេះដែរ ។ អ្នកគួរពោលបាន ។ អ្នកចូរដឹងនូវ
 រំហូស (របស់អ្នកចុះ) ប្រសិនបើ កាលចិត្តទី២ កើតឡើងហើយ
 អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃដូច្នេះទេ ម្នាល
 ក្មេងចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កាលចិត្តទី២ កើតឡើង
 ហើយ អ្នកមិនគួរពោលថា ក្មេងប្រុស ឬថា ក្មេងស្រី ដូច្នេះដែរ

យំ ឥត្ត វេទសំ វត្តព្វេ ខោ ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ
 ន វត្តតំ សោតិ វា អញ្ញោតិ វា ទុតិយេ ចិត្តេ
 ឧប្បន្នេ វត្តតំ កុមារកោតិ វា កុមារីកោតិ វាតិ
 មិច្ឆា ហព្វំ វា បន ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ វត្តតំ
 កុមារកោតិ វា កុមារីកោតិ វា តេន វត វេ
 វត្តព្វេ ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ វត្តតំ^(១) សោតិ វា
 អញ្ញោតិ វាតិ យំ ឥត្ត វេទសំ វត្តព្វេ ខោ ទុតិ-
 យេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្តតំ សោតិ វា អញ្ញោតិ
 វា ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ វត្តតំ កុមារកោតិ វា
 កុមារីកោតិ វាតិ មិច្ឆា ។

[១១៦] ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្តតំ
 សោតិ វា អញ្ញោតិ វាតិ ។ អាមន្តា ។ ទុតិយេ
 ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្តតំ ឥត្តិវា វា បុរិសោតិ វា

បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលឲ្យពាក្យណា គួរពោលតែពាក្យ
 នោះថា កាលចិត្តទី២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
 នោះ ឬថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ កាលបើចិត្តទី២ កើតឡើង
 ហើយ អ្នកគួរពោលថា ក្មេងប្រុស ឬថា ក្មេងស្រី ពាក្យដូច្នេះ
 នេះ ជាពាក្យខុស មួយទៀត ប្រសិនបើ កាលចិត្តទី២ កើតឡើង
 ហើយ អ្នកគួរពោលថា ក្មេងប្រុស ឬថា ក្មេងស្រី ម្ចាស់អ្នកដ៏
 ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កាលចិត្តទី២ កើតឡើង
 ហើយ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គលនោះឬ ឬថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះ
 ដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលឲ្យពាក្យណា គួរពោល
 តែពាក្យនោះថា កាលចិត្តទី២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោល
 ថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ កាលបើចិត្តទី២
 កើតឡើងហើយ អ្នកគួរពោលថា ក្មេងប្រុស ឬថា ក្មេងស្រី ដូច្នេះ
 ដែរ ពាក្យដូច្នេះនេះ ក៏ជាពាក្យខុស ។

[១១៦] ចុះកាលចិត្តទី២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរ
 ពោលថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃឬ ។ អើ ។ ចុះកាល
 ចិត្តទី២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោល ថា ស្រី ថា ប្រុស

កហៈដ្ឋាតិ វា បព្វជិតោតិ វា ទេវេតិ វា មនុស្សោតិ
 វាតិ ។ វត្ថុតំ ។ អាជាបាហិ ជិត្តហិ ហញ្ចិ ទុតិយេ
 ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន វត្ថុតំ សោតិ វា អញ្ញោតិ វា
 តេន វត វេ វត្ថុត្វេ ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន
 វត្ថុតំ ទេវេតិ វា មនុស្សោតិ វាតិ យំ តត្ថ
 វទេសិ វត្ថុត្វេ ចោ ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន
 វត្ថុតំ សោតិ វា អញ្ញោតិ វា ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ
 វត្ថុតំ ទេវេតិ វា មនុស្សោតិ វាតិ(២) មិច្ឆា ហញ្ចិ
 វា បន ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ វត្ថុតំ ទេវេតិ វា
 មនុស្សោតិ វា តេន វត វេ វត្ថុត្វេ ទុតិយេ ចិត្តេ
 ឧប្បន្នេ វត្ថុតំ(២) សោតិ វា អញ្ញោតិ វាតិ យំ តត្ថ
 វទេសិ វត្ថុត្វេ ចោ ទុតិយេ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ន
 វត្ថុតំ សោតិ វា អញ្ញោតិ វា ទុតិយេ ចិត្តេ
 ឧប្បន្នេ វត្ថុតំ ទេវេតិ វា មនុស្សោតិ វាតិ មិច្ឆា
 ។ បេ ។

១ ឧ. កុមារិកោតិ វា កុមារិកាតិ វាវិវិ ទិស្សន្តិយេវ ។ ២ ឧ. ឧ វត្ថុតំ ។

ថា គ្រហស្ថ ថា បព្វជិត ថា ទេវេតា ថា មនុស្សវដ្តេ ។ អ្នកគួរពោល
 បាទ ។ អ្នកចូរដឹងទូរំហុស (របស់អ្នកចុះ) ប្រសិនបើ កាលចិត្តទី ២
 កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃ
 ដូច្នេះទេ ម្ចាស់អ្នកដំបើង ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កាល
 ចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោលថា ទេវេតា ឬថា មនុស្ស
 ដូច្នេះដែរ បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរំហុសណា គួរពោល
 តែពាក្យនោះថា កាលចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោល
 ថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ កាលបើចិត្តទី ២ កើត
 ឡើងហើយ អ្នកគួរពោលថា ទេវេតា ឬថា មនុស្ស ពាក្យដូច្នេះ
 នេះ ជាពាក្យខុស ម្យ៉ាងទៀត ប្រសិនបើ កាលចិត្តទី ២ កើតឡើង
 ហើយ អ្នកគួរពោលថា ទេវេតា ឬថា មនុស្ស ម្ចាស់អ្នកដំបើង
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា កាលចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ
 អ្នកគួរពោលថា បុគ្គលនោះ ឬថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះដែរ បណ្តា
 ពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូរំហុសណា គួរពោលតែពាក្យនោះថា
 កាលចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គលនោះ ឬ
 ថា បុគ្គលដទៃ ដូច្នេះទេ កាលចិត្តទី ២ កើតឡើងហើយ អ្នកគួរ
 ពោលថា ទេវេតា ឬថា មនុស្ស ពាក្យដូច្នេះនេះ ជាពាក្យខុស ។ បេ ។

[១១៧] ន វត្ថុត្វំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សន្និ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ យោ បស្សតិ
 យំ បស្សតិ យេន បស្សតិ សោ បស្សតិ តំ
 បស្សតិ តេន បស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថំ
 យោ បស្សតិ យំ បស្សតិ យេន បស្សតិ សោ
 បស្សតិ តំ បស្សតិ តេន បស្សតិ តេន វត រ
 វត្ថុទ្ធេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សន្និកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

[១១៨] ន វត្ថុត្វំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សន្និ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ យោ សុ-
 ណាតិ ។ មេ ។ យោ យាយតិ ។ មេ ។ យោ
 សាយតិ ។ មេ ។ យោ ដុសតិ ។ មេ ។ យោ វិជា-
 នាតិ យំ វិជានាតិ យេន វិជានាតិ សោ វិជានាតិ
 តំ វិជានាតិ តេន វិជានាតីតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថំ
 យោ វិជានាតិ យំ វិជានាតិ យេន វិជានាតិ

[១១៧] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
 អត្តជីពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលណាឃើញ ឃើញ
 ទូរ្យបូណា ឃើញដោយភ្នែកណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ឃើញ
 ឃើញទូរ្យបូនោះ ឃើញដោយភ្នែកនោះឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ
 បុគ្គលណាឃើញ ឃើញទូរ្យបូណា ឃើញដោយភ្នែកណា បុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថា ឃើញ ឃើញទូរ្យបូនោះ ឃើញដោយភ្នែកនោះ
 ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹង
 បាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នេះដែរ ។

[១១៨] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ត
 ជីពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលណា ។ បេ ។
 បុគ្គលណា ។ បេ ។ បុគ្គលណា ។ បេ ។ បុគ្គលណា
 ប៉ះពាល់ ។ បេ ។ បុគ្គលណាដឹងច្បាស់ ដឹងច្បាស់ទូរ្យបូណា
 ណា ដឹងច្បាស់ដោយមនោវិញ្ញាណណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ដឹង
 ច្បាស់ ដឹងច្បាស់ទូរ្យបូណានោះ ដឹងច្បាស់ដោយមនោវិញ្ញាណ
 នោះឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលណាដឹងច្បាស់ ដឹងច្បាស់
 ទូរ្យបូណាណា ដឹងច្បាស់ដោយមនោវិញ្ញាណណា បុគ្គលនោះ

សោ វិជានាតិ តំ វិជានាតិ តេន វិជានាតិ តេន
វត វេ វត្ថុព្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្ខន្ធបរ-
មដ្ឋនាតិ ។

(១១៩) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្ខន្ធបរ-
មដ្ឋនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ យោ ន បស្សតិ
យំ ន បស្សតិ យេន ន បស្សតិ សោ ន បស្សតិ
តំ ន បស្សតិ តេន ន បស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។
ហត្ថំ យោ ន បស្សតិ យំ ន បស្សតិ យេន
ន បស្សតិ សោ ន បស្សតិ តំ ន បស្សតិ តេន
ន បស្សតិ តោ វត វេ វត្ថុព្វេ បុគ្គលោ ឧប-
លត្តតិ សង្ខតក្ខន្ធបរមដ្ឋនាតិ ។

(១២០) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតក្ខន្ធបរ-
មដ្ឋនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ យោ ន សុណាតិ
។ បេ ។ យោ ន ឃាយតិ ។ បេ ។ យោ ន សា-
យតិ ។ បេ ។ យោ ន ឌុសតិ ។ បេ ។ យោ ន
វិជានាតិ យំ ន វិជានាតិ យេន ន វិជានាតិ សោ
ន វិជានាតិ តំ ន វិជានាតិ តេន ន វិជានាតីតិ ។

ឈ្មោះថា ដឹងច្បាស់ ដឹងច្បាស់នូវធម្មាម្មណ៍នោះ ដឹងច្បាស់ដោយ
មនោវិញ្ញាណនោះ ម្ចាស់អ្នកដឹងចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកឃើញពាល
ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នេះវែវ ។

(១១៩) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
ឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលណាមិនឃើញ មិនឃើញនូវប្រណា បិទ
ឃើញដោយភ្នែកណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនឃើញ មិនឃើញ
នូវប្រនោះ មិនឃើញដោយភ្នែកនោះឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គល
ណា មិនឃើញ មិនឃើញនូវប្រណា មិនឃើញដោយភ្នែកណា
បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនឃើញ មិនឃើញនូវប្រនោះ មិនឃើញ
ដោយភ្នែកនោះ ម្ចាស់អ្នកដឹងចំរើន អ្នកមិនគួរពាលថា បុគ្គល គេ
ដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នេះទេ ។

(១២០) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម
ឬ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលណាមិនឮ ។ បេ ។ បុគ្គលណាមិនដុំ ។ បេ ។
បុគ្គលណាមិនលិទ្ធកូក្ស ។ បេ ។ បុគ្គលណាមិនប៉ះពាល់ ។ បេ ។
បុគ្គលណាមិនដឹងច្បាស់ មិនដឹងច្បាស់នូវធម្មាម្មណ៍ណា មិនដឹងច្បាស់
ដោយមនោវិញ្ញាណណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មិនដឹងច្បាស់ មិន
ដឹងច្បាស់នូវធម្មាម្មណ៍នោះ មិនដឹងច្បាស់ដោយមនោវិញ្ញាណនោះឬ ។

អាមន្តា ។ ហត្ថំ យោ ន វិជានាតិ យំ ន វិជា-
 នាតិ យេន ន វិជានាតិ ។ សោ ន វិជានាតិ ទំ ន
 វិជានាតិ តេន ន វិជានាតិ ។ យោ វត ហ វត្ថុព្វ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេនាតិ ។

[១២១] ន វត្ថុញ្ចី បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កជ្ជបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។ នន្ទ វត្ថុំ ភកវតា
 បស្សាមហំ ភិក្ខុវេ ទិព្វេន ចក្កុយា វិសុទ្ធន
 អតិក្កន្ធិហនុសកេន សត្តេ ចវមារេន ឧបបជ្ជមារេន
 ហំនេ បណីតេ សុវណ្ណោ ទុព្វណ្ណោ សុគតេ ទុក្ខ-
 តេ យថាកម្មបតេ សត្តេ បដានាមីតិ អត្ថេវ សុ-
 ត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេនាតិ ។ វត្ថុំ ភកវតា បស្សាមហំ
 ភិក្ខុវេ ទិព្វេន ចក្កុយា វិសុទ្ធន អតិក្កន្ធិហនុ-
 សកេន សត្តេ ចវមារេន ឧបបជ្ជមារេន ហំនេ

ហិ ។ ប្រាសេហី បុគ្គលោ មិនដឹងច្បាស់ មិនដឹងច្បាស់
 ធម្មាប្បណិណោ មិនដឹងច្បាស់ដោយបរោវិញ្ញាណោ បុគ្គលោ
 ឈ្មោះថា មិនដឹងច្បាស់ មិនដឹងច្បាស់ទូរធម្មាប្បណិណោ មិនដឹង
 ច្បាស់ដោយបរោវិញ្ញាណោនោះ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា
 បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ដូច្នេះទេ ។

[១២២] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏
 ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្នាលភិក្ខុខ្ញុំខ្សោយ គឺថាគតមានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លង
 បង្អស់ចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា មើលមើលឃើញត្រួតសត្វ កាលច្បុក
 កាលកើត ថោកទាប ថ្លៃថ្លា មានសម្បូរល្អ មានសម្បូរអាក្រក់
 មានគតិល្អ មានគតិអាក្រក់ ដឹងច្បាស់ទូរត្រួតសត្វ ដែលអន្ទោលទៅ
 តាមយថាកម្ម ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។ បើដូច្នេះ
 មានតែ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមដូច្នេះដែរ ។
 (សកវទី) ធ្វើ(ទូរពាក្យប្តេជ្ញាឲ្យមាំថា) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្នាលភិក្ខុខ្ញុំខ្សោយ គឺថាគតមានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងបង្អស់
 របស់មនុស្សធម្មតា មើលមើលឃើញត្រួតសត្វ កាលច្បុក កាលកើត ថោកទាប

បណ្ឌិត សុវណ្ណ ធុន្ទ្រ ធុន្ទ្រ សុគតេ ធុន្ទ្រ យថា-
 ភក្ខ្យបកេ សុវត្ថ បដាធាមីតិ កត្វា តេនេវ ការណេន
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ជបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។
 ភក្ខវា ធិន្ទេន ចត្តុតា វិសុទ្ធន អតិក្កន្ធិមាណុស-
 កេន រូបំ បស្សតិ បុគ្គលំ បស្សតីតិ ។ រូបំ បស្សតិ ។
 រូបំ បុគ្គលោ រូបំ ចរិតំ រូបំ ឧបបជ្ជតិ រូបំ យថា-
 ភក្ខ្យបកេ ។ ន ហេវំ វត្ថុទ្ធ ។ បេ ។ ភក្ខវា
 ធិន្ទេន ចត្តុតា វិសុទ្ធន អតិក្កន្ធិមាណុសកេន រូបំ
 បស្សតិ បុគ្គលំ បស្សតីតិ ។ បុគ្គលំ បស្សតិ ។
 បុគ្គលោ រូបំ រូបាយតនំ រូបធាតុ ជំលំ បីតកំ
 លោហិតំ ឧទាតំ ចត្តុវិញ្ញាយិ ចត្តុស្មី បដិហញ្ញតិ
 ចត្តុស្ស អាចារិ អាគច្ឆតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុទ្ធ
 ។ បេ ។ ភក្ខវា ធិន្ទេន ចត្តុតា វិសុទ្ធន អតិក្កន្ធិ-
 មាណុសកេន រូបំ បស្សតិ បុគ្គលំ បស្សតីតិ ។
 ឧកោ បស្សតិ ។ ឧកោ រូបំ រូបាយតនំ រូបធាតុ

វិទ្យា មានសប្បវត្ត មានសប្បវត្តក្រត មានធាតុ មានភ-
 ក្រត ដឹងច្បាស់ទូទៅសត្វ ដែលអន្ទាលទៅតាមយថាភក្ខ បុព្វៈ
 ហេតុនោះ (ទើបសួរថា) បុគ្គល គេដឹងបាន ព្រោះអញ្ញវិបិក
 នឹងអត្ថជ័ត្តម្ម ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគ មានចក្ខុដូចជា
 ទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងបង់ចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា ទ្រង់ឃើញរូប ប្រុង
 ឃើញបុគ្គល ។ ទ្រង់ឃើញរូប ។ បុគ្គល គឺរូប រូបច្បង រូប
 កើត រូបអន្ទាលទៅតាមយថាភក្ខ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគ មានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងបង់
 ចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា ទ្រង់ឃើញរូប ទ្រង់ឃើញបុគ្គល ។ ប្រុង
 ឃើញបុគ្គល ។ រូប គឺបុគ្គល ជាប្រាយតនៈ ជាប្រធាតុ ជាប្រឡៅ
 រូបល្បឿន រូបក្រហម រូបស រូបដែលគប្បីដឹងដោយចក្ខុ វេទន៍ប៉ះបក
 ក្នុងចក្ខុ មកកាន់វត្ថុនឹងចក្ខុ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ព្រះមានព្រះភាគ មានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងបង់ចក្ខុរបស់
 មនុស្សធម្មតា ទ្រង់ឃើញរូប ទ្រង់ឃើញបុគ្គល ។ ទ្រង់ឃើញ
 របស់ទាំងពីរ ។ រូប គឺរបស់ទាំងពីរ ជាប្រាយតនៈ ជាប្រធាតុ

ឧភោ ធីលា ឧភោ បីតតោ ឧភោ លោហិតតោ
 ឧភោ ឧបាតា ឧភោ ចក្កវិញ្ញាយ្យា ឧភោ ចក្កស្មី
 បដិហញ្ញន្តិ ឧភោ ចក្កស្មី អាចារ្យ អាគច្ឆន្តិ ឧភោ
 ចវន្តិ ឧភោ ឧបបដ្ឋន្តិ ឧភោ យថាកម្មបតាតិ ។
 ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

វេទបញ្ញត្តិវិញ្ញាណ ។

(១២២) កល្យាណាបកាធិ កម្មាធិ ឧប-
 លត្តន្តិ ។ អាមត្តា ។ កល្យាណាបកាធិ កម្មាធិ
 កត្តា ការេតា ឧបលត្តន្តិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។

(១២៣) កល្យាណាបកាធិ កម្មាធិ ឧប-
 លត្តន្តិ ។ កល្យាណាបកាធិ កម្មាធិ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តិ ។ អាមត្តា ។ តស្មី កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 តស្មី កត្តា ការេតា ឧបលត្តន្តិ ។ អាមត្តា ។
 តស្មី តស្មី ធីត្ថិ ឧត្តស្មី អន្តតិវិយា ធីត្ថិ
 វដ្ឋបន្ទេនា ធីត្ថិ អនុបាទាបវិជិត្យាធីត្ថិ ។ ន ហេរិ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

របស់ទាំងពីរ មានពណ៌ខៀវ របស់ទាំងពីរ មានពណ៌លឿង របស់ទាំង
 ពីរ មានពណ៌ក្រហម របស់ទាំងពីរ មានពណ៌ល របស់ទាំងពីរ ដែល
 គួរដឹងដោយចក្ខុ របស់ទាំងពីរ ប៉ះមកក្នុងចក្ខុ របស់ទាំងពីរ មកការ
 រង្វង់ចក្ខុ របស់ទាំងពីរ ច្បុត របស់ទាំងពីរ កើត របស់ទាំងពីរ អណ្តូង
 ទៅតាមយថាកម្ម ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ធម៌ វេទបញ្ញត្តិវិញ្ញាណ ។

(១២៤) កម្មល្អនិងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេធ្វើ ឱ្យកម្មល្អនិងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១២៥) កម្មល្អនិងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេធ្វើ ឱ្យកម្មល្អនិងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។
 អើ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេធ្វើ ឱ្យកម្មនោះ គេ
 ដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេធ្វើ ឱ្យកម្មនោះ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។
 ការធ្វើឱ្យបំផុតនៃទុក្ខនោះ ។ មិនមាន ការផ្តាច់បង់ឱ្យវិជ្ជុះ មិនមាន
 អនុបាទាបវិជិត្យា មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១២២) កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តន្តីតិ ។ បុគ្គលស្ស កត្តា ការេតា ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

(១២៣) កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ ជិញ្ញាដំ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ ជិញ្ញាស្ស កត្តា ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។
 ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

(១២៤) កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ មហាបថវី
 ឧបលត្តន្តីតិ ។ មហាបថវីយា កត្តា ការេតា
 ឧបលត្តន្តីតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

(១២៥) កម្មល្អ ទិដ្ឋភាពក្រក់ គេដឹងបានប្តូ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យកម្មល្អ ទិដ្ឋភាពក្រក់ គេដឹងបានប្តូ ។
 អើ ។ បុគ្គល គេដឹងបានប្តូ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នក
 ប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យបុគ្គល គេដឹងបានប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

(១២៦) កម្មល្អ ទិដ្ឋភាពក្រក់ គេដឹងបានប្តូ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យកម្មល្អ ទិដ្ឋភាពក្រក់ គេដឹងបានប្តូ ។
 អើ ។ ព្រះនិព្វាន គេដឹងបានប្តូ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ ដោយខ្លួនឯង
 អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យព្រះនិព្វាន គេដឹងបានប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១២៧) កម្មល្អ ទិដ្ឋភាពក្រក់ គេដឹងបានប្តូ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យកម្មល្អ ទិដ្ឋភាពក្រក់ គេដឹងបានប្តូ ។
 អើ ។ មហាប្រិថតិ គេដឹងបានប្តូ ។ បុគ្គលអ្នក ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នក
 ប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យមហាប្រិថតិ គេដឹងបានប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១២៧] កល្យាណាចារកានំ កម្មានំ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារកានំ កម្មានំ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ មហាសមុទ្ទោ
 ឧបលត្តន្តីតិ ។ មហាសមុទ្ទស្ស កត្តា ការេតា
 ឧបលត្តន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១២៨] កល្យាណាចារកានំ កម្មានំ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារកានំ កម្មានំ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ សិទ្ធិបុព្វត-
 កដា ឧបលត្តន្តីតិ ។ សិទ្ធិបុព្វតកដស្ស កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១២៩] កល្យាណាចារកានំ កម្មានំ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារកានំ កម្មានំ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ អាចោ
 ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាចស្ស កត្តា ការេតា ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១២៧] កម្មល្អ ខ័ន្តអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ឲ្យកម្មល្អ ខ័ន្តអាក្រក់ ហេតុអ្វី
 ឬ ។ អើ ។ មហាសមុទ្ធ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង
 អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ឲ្យមហាសមុទ្ធ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១២៨] កម្មល្អ ខ័ន្តអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ឲ្យកម្មល្អ ខ័ន្តអាក្រក់ គេដឹងបាន
 ឬ ។ អើ ។ ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិទ្ធិ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ឲ្យស្តេចភ្នំឈ្មោះសិទ្ធិ គេដឹងបាន
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១២៩] កម្មល្អ ខ័ន្តអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ឲ្យកម្មល្អ ខ័ន្តអាក្រក់ គេដឹងបាន
 ឬ ។ អើ ។ ទឹក គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង
 អ្នកប្រើគេឱ្យធ្វើ ឲ្យទឹក គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[១៣០] កល្យាណាចារ្យកាន់ កម្មានិ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារ្យកាន់ កម្មានិ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ តេជោ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ តេជស្ស កត្តា ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។
 ន ហេវី វត្តទ្វេ ។ បេ ។

[១៣១] កល្យាណាចារ្យកាន់ កម្មានិ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារ្យកាន់ កម្មានិ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ វាយោ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ វាយស្ស កត្តា ការេតា ឧបលត្ត-
 ន្តីតិ ។ ន ហេវី វត្តទ្វេ ។ បេ ។

[១៣២] កល្យាណាចារ្យកាន់ កម្មានិ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណាចារ្យកាន់ កម្មានិ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ តិណកដ្ឋវេទប្ប-
 តយោ ឧបលត្តន្តីតិ ។ តិណកដ្ឋវេទប្បតិចំ កត្តា
 ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ ន ហេវី វត្តទ្វេ ។ បេ ។

[១៣០] កម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបាន ឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ទូកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹង
 បានឬ ។ អើ ។ ភ្លើង គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយ
 ខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ទូកភ្លើង គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣១] កម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ទូកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបាន
 ឬ ។ អើ ។ ខ្យល់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង
 អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ទូកខ្យល់ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[១៣២] កម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ទូកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹង
 បានឬ ។ អើ ។ ស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ គេដឹងបានឬ ។
 បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ទូកស្មៅ ឈើតូច និង
 ឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៣] កល្យាណចាបកាន់ កម្មាន់ ឧប-
លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណចាបកាន់ កម្មាន់ កត្តា
ការេតា ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញានិ
កល្យាណចាបកាន់ កម្មាន់ អញ្ញា កល្យាណ-
ចាបកាន់ កម្មាន់ កត្តា ការេតាតិ ។ ន ហេវំ
វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៣៤] កល្យាណចាបកាន់ កម្មាន់ វិចា-
កោ ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ កល្យាណចាប-
កាន់ កម្មាន់ វិចាកម្មនិសំវេទី ឧបលត្តន្តីតិ ។
ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ កល្យាណចាបកាន់
កម្មាន់ វិចាកោ ឧបលត្តន្តីតិ ។ កល្យាណចាប-
កាន់ កម្មាន់ វិចាកម្មនិសំវេទី ឧបលត្តន្តីតិ ។
អាមន្តា ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តន្តីតិ ។ ន
ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្ត-
ន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ តស្ស តស្សេវ នត្ថិ ធុត្ថស្ស
អន្តតិវិយា នត្ថិ វដ្ឋបច្ឆោទេ នត្ថិ អនុចា-
ចាបវិនិច្ឆ័យន្តិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
កល្យាណចាបកាន់ កម្មាន់ វិចាកោ ឧបលត្តន្តីតិ ។

[១៣៥] កម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបាន
ឬ ។ អើ ។ កម្មល្អ និងអាក្រក់ដទៃ បុគ្គលអ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង
អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ ឲ្យកម្មល្អ និងអាក្រក់ដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៦] វិបាកនៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។
អើ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើវិបាក នៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាកនៃកម្មល្អ និងអាក្រក់
គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើវិបាក នៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹង
បានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្មនោះ គេដឹងបានឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្មនោះ គេដឹង
បានឬ ។ អើ ។ ការធ្វើឲ្យវិបាកនៃកម្មនោះ មិនមាន ការផ្តាច់បង្គំ
ឲ្យវិបាក មិនមាន អនុបាទបរិវេណ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាកនៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។

កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ វិចារកប្បដិសំវេដិ ឧប-
 លត្តតិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ ។
 បុគ្គលស្ស បដិសំវេដិ ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ
 ។ បេ ។ កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ វិចារកា
 ឧបលត្តតិ ។ កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ វិចា-
 កប្បដិសំវេដិ ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។ ជិញ្ញាដំ
 ឧបលត្តតិ ។ ជិញ្ញាស្ស បដិសំវេដិ ឧបលត្តតិ ។
 ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ កល្យាណាចារកាដំ
 កម្មាដំ វិចារកា ឧបលត្តតិ ។ កល្យាណាចារកាដំ
 កម្មាដំ វិចារកប្បដិសំវេដិ ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។
 មហាបបដិ ឧបលត្តតិ ។ មហាសមុទ្ទា ឧបលត្ត-
 តិ ។ សិរេបុត្តករាជា ឧបលត្តតិ ។ អាចោ ឧប-
 លត្តតិ ។ តេជោ ឧបលត្តតិ ។ វាយោ ឧបលត្ត-
 តិ ។ បេ ។ តិណាកដ្ឋវនប្បតិយោ ឧបលត្តតិ ។
 តិណាកដ្ឋវនប្បតិដំ បដិសំវេដិ ឧបលត្តតិ ។ ន
 ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ
 វិចារកា ឧបលត្តតិ ។ កល្យាណាចារកាដំ កម្មាដំ
 វិចារកប្បដិសំវេដិ ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។

បុគ្គលអ្នកវិបាក នៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបាន ។ អើ ។
 បុគ្គល គេដឹងបាន ។ បុគ្គលអ្នកវិបាក គេដឹងបាន ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាក នៃកម្មល្អ និង
 អាក្រក់ គេដឹងបាន ។ បុគ្គលអ្នកវិបាក នៃកម្មល្អ និងអាក្រក់
 គេដឹងបាន ។ អើ ។ ព្រះវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ។ បុគ្គលអ្នក
 ទទួលនូវព្រះវិញ្ញាណ គេដឹងបាន ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ វិបាកនៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបាន ។ បុគ្គលអ្នកវិបាក
 នៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបាន ។ អើ ។ មហាប្រិច័តិ គេដឹង
 បាន ។ មហាសមុទ្រ គេដឹងបាន ។ ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិរេបុត្ត គេ
 ដឹងបាន ។ ទឹក គេដឹងបាន ។ ភ្លើង គេដឹងបាន ។ ខ្យល់
 គេដឹងបាន ។ បេ ។ ស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ គេដឹងបាន ។
 បុគ្គលអ្នកវិបាកស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ គេដឹងបាន ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាកនៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបាន
 ។ បុគ្គលអ្នកវិបាក នៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបាន ។ អើ ។

អញ្ញោ កល្យាណាចាបកាធំ កម្មាធំ វិចារកោ
 អញ្ញោ កល្យាណាចាបកាធំ កម្មាធំ វិចារកម្មជិ-
 សំវេទី ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៣៥] ធិត្វំ សុខំ ឧបលត្តតីតិ ។
 អាមត្តា ។ ធិត្វស្ស សុខស្ស បដិសំវេទី ឧប-
 លត្តតីតិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៣៦] ធិត្វំ សុខំ ឧបលត្តតីតិ ។ ធិត្វស្ស
 សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតីតិ ។ អាមត្តា ។
 តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតីតិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ
 ។ បេ ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតីតិ ។ អា-
 មត្តា ។ តស្ស តស្សេវ នត្ថិ ធុត្វស្ស អន្តតិវិ-
 យា នត្ថិ វដ្ឋមច្ឆេដោ នត្ថិ អនុចាធាបរិធិញ្ចនត្ថិ ។
 ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៣៧] ធិត្វំ សុខំ ឧបលត្តតីតិ ។ ធិត្វស្ស
 សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតីតិ ។ អាមត្តា ។
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតីតិ ។ បុគ្គលស្ស បដិសំវេទី
 ឧបលត្តតីតិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

វិបាកនៃកម្មល្អ និងអាក្រក់ដទៃ បុគ្គលអ្នកវេទិត្យ វិចារកម្ម
 និងអាក្រក់ដទៃ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៥] សុខ ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ ភេ ។ បុគ្គលអ្នក
 ទទួលសុខជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៦] សុខ ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកវេទិត្យ
 ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ ភេ ។ បុគ្គលអ្នកទទួលសុខនោះ គេដឹង
 បានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកទទួល
 សុខនោះ គេដឹងបានឬ ។ ភេ ។ ការធ្វើនូវវិបាកនៃទុក្ខនោះ ។
 មិនមាន ការផ្តាច់បង្ខំនូវវិជ្ជា មិនមាន អនុចាធាបរិធិញ្ចន មិនមាន
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៧] សុខ ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួលសុខ
 ជាទិព្វ គេដឹងបានឬ ។ ភេ ។ បុគ្គល គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកវេទិត្យបុគ្គល គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៨] ធិត្វំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។ ធិត្វស្ស
 សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។
 ធិត្វាធិ ឧបលត្តតិ ។ ធិត្វានស្ស បដិសំវេទី
 ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៣៩] ធិត្វំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។ ធិត្វស្ស
 សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។
 មហាបវេ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ មហាសមុទ្ទោ
 ឧបលត្តតិ ។ សិលេបព្វតរាជា ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 អាថោ ឧបលត្តតិ ។ តេជោ ឧបលត្តតិ ។
 វាយោ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ តិណាកដ្ឋវនប្ប-
 តយោ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ តិណាកដ្ឋវនប្បតិធិ
 បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៤០] ធិត្វំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។ ធិត្វស្ស
 សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។
 មត្តា ធិត្វំ សុខំ អញ្ញោ ធិត្វស្ស សុខស្ស បដិ-
 សំវេទី ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៤១] មាទុសក្កំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។

[១៣៨] សុខ ជាធិត្វ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួលសុខ ជា
 ធិត្វគេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ព្រះវិញ្ញាណ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួល
 នូវព្រះវិញ្ញាណ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៣៩] សុខ ជាធិត្វ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួលសុខ
 ជាធិត្វ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ មហាប្រិថតី គេដឹងបានឬ ។ បេ ។
 មហាសមុទ្ធ គេដឹងបានឬ ។ ស្តេចក្នុងឈ្មោះសិលេប គេដឹងបានឬ
 ។ បេ ។ ទឹក គេដឹងបានឬ ។ ភ្លើង គេដឹងបានឬ ។ ខ្យល់
 គេដឹងបានឬ ។ បេ ។ ស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ បេ ។
 បុគ្គលអ្នកធ្វើនូវស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤០] សុខ ជាធិត្វ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួលសុខ
 ជាធិត្វ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ សុខជាធិត្វដ្ឋវន បុគ្គលទទួលសុខ
 ជាធិត្វដ្ឋវនឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤១] សុខ ជាបសមុទុស្ស គេដឹងបានឬ ។ អើ ។

មាណសកស្ស សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

(១២២) មាណសកំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។
មាណសកស្ស សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
អាមត្តា ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន
ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្ត-
តិ ។ អាមត្តា ។ តស្ស តស្សេវ នត្ថិ ទុក្ខស្ស
អន្តកិរិយា នត្ថិ វដ្ឋបន្ទេនោ នត្ថិ អនុបាធាបរិ-
ធិញ្ចនន្តិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

(១២៣) មាណសកំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។
មាណសកស្ស សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
អាមត្តា ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ ។ បុគ្គលស្ស
បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

(១២៤) មាណសកំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។ មា-
ណសកស្ស សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
អាមត្តា ។ ធិញ្ចនំ ឧបលត្តតិ ។ ធិញ្ចនស្ស ប-
ដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

បុគ្គលអ្នកទទួលសុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរ
ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១២៥) សុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
ទទួលសុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នក
ទទួលសុខនោះ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
បុគ្គលអ្នកទទួលសុខនោះ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ការធ្វើឲ្យខ្លី
បំផុតនៃទុក្ខនោះៗ មិនមាន ការផ្គាប់បង្គំឲ្យវែង មិនមាន អនុបាធា-
បរិច្ចាស មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១២៦) សុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួល
សុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល គេដឹងបាន
ឬ ។ បុគ្គលអ្នកផ្សេងទៀត គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១២៧) សុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
ទទួលសុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ព្រះវិញ្ញាណ
គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកទទួលព្រះវិញ្ញាណ គេដឹងបានឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤៥] មាណសកំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។
 មាណសកស្ស សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ មហាបវេរី ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ មហា-
 សម្មាសា ឧបលត្តតិ ។ សំណេរ្យបព្វតរាជា ឧប-
 លត្តតិ ។ អាចោ ឧបលត្តតិ ។ តេជោ
 ឧបលត្តតិ ។ វាយោ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 តិណាកដ្ឋវនប្បតយោ ឧបលត្តតិ ។ តិណាកដ្ឋ-
 វនប្បតិ បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តោ ។ បេ ។

[១៤៦] មាណសកំ សុខំ ឧបលត្តតិ ។
 មាណសកស្ស សុខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ អញ្ញំ មាណសកំ សុខំ អញ្ញា
 មាណសកស្ស សុខស្ស បដិសំវេទី ។ ន ហេរិ
 វត្តោ ។ បេ ។

[១៤៧] អាចាយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ អាចាយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី
 ឧបលត្តតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[១៤៥] សុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ទទួលសុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ មហាប្រិថតិ
 គេដឹងបានឬ ។ បេ ។ មហាសមុទ្ធ គេដឹងបានឬ ។ ស្តេចភ្នំ
 ឈ្មោះសិរេនុ គេដឹងបានឬ ។ ទឹក គេដឹងបានឬ ។ ភ្លើង គេ
 ដឹងបានឬ ។ ខ្យល់ គេដឹងបានឬ ។ បេ ។ ស្មៅ ឈើតូច
 និងឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកឈឺស្មៅ ឈើតូច និង
 ឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤៦] សុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 ទទួលសុខ ជាបេសមនុស្ស គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ សុខ ជា
 បេសមនុស្សដទៃ បុគ្គលអ្នកទទួលសុខ ជាបេសមនុស្សដទៃឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤៧] ទុក្ខ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 អ្នកឈឺទុក្ខ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[១៤៨] អាចាយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។
 អាចាយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 អាមន្តា ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧប-
 លត្តតិ ។ អាមន្តា ។ តស្ស តស្សេវ នត្ថំ ទុក្ខស្ស
 អន្តកិរិយា នត្ថំ វដ្ឋបច្ឆេទោ នត្ថំ អនុបាទាបរិ-
 ជិត្វានន្តិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៤៩] អាចាយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។
 អាចាយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 អាមន្តា ។ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ ។ បុគ្គលស្ស
 បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៥០] អាចាយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។
 អាចាយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 អាមន្តា ។ ជិត្វានំ ឧបលត្តតិ ។ ជិត្វានស្ស
 បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៤៨] ទុក្ខំ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខ
 ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខនោះ គេដឹង
 បានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នករើ
 ទុក្ខនោះ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ការធ្វើឲ្យរឹបរួមនៃទុក្ខនោះ ។
 មិនមាន ការផ្គាប់បង្គំឲ្យដឹង មិនមាន អនុបាទាបរិច្ឆាទ មិនមាន
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៤៩] ទុក្ខំ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខ
 ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នក
 រើឲ្យបុគ្គល គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥០] ទុក្ខំ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខ
 ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ព្រះវិញ្ញាទ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកទទួលឲ្យព្រះវិញ្ញាទ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[១៥១] អាចាយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។
 អាចាយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ មហាបវរី ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 មហាសមុទ្ទា ឧបលត្តតិ ។ សិលេបព្វតរាជា
 ឧបលត្តតិ ។ អាចោ ឧបលត្តតិ ។ តេជោ
 ឧបលត្តតិ ។ វាយោ ឧបលត្តតិ ។ បេ ។ តិណ-
 កដ្ឋវឧប្បតយោ ឧបលត្តតិ ។ តិណកដ្ឋវឧប្បតិ
 បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៥២] អាចាយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។
 អាចាយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ អញ្ញំ អាចាយិកំ ទុក្ខំ អញ្ញោ
 អាចាយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ។ ន ហោរំ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៥៣] ឆោយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ ឆោយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧប-
 លត្តតិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៥១] ទុក្ខំ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខ
 ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ មហាប្រិថតិ គេដឹងបានឬ
 ។ បេ ។ មហាសមុទ្ធ គេដឹងបានឬ ។ ស្តេចកំណ្លោះសិខេ គេដឹង
 បានឬ ។ ទឹក គេដឹងបានឬ ។ ភ្លើង គេដឹងបានឬ ។ ខ្យល់
 គេដឹងបានឬ ។ បេ ។ ស្មៅ ឈើតូច ទំងន់ឈើធំ គេដឹងបានឬ ។
 បុគ្គលអ្នករើទ្វារស្មៅ ឈើតូច ទំងន់ឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥២] ទុក្ខំ ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នករើទុក្ខ
 ក្នុងអបាយ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ទុក្ខំ ក្នុងអបាយដទៃ បុគ្គលអ្នក
 រើទុក្ខំ ក្នុងអបាយដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៣] ទុក្ខំ ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 អ្នករើទុក្ខំ ក្នុងនរកឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៤] នេរយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។ នេរយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ តស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។ តស្ស តស្សេវ នត្ថំ ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយា នត្ថំ វដ្ឋបច្ឆេតោ នត្ថំ អនុបាទាបវិនិច្ឆ័យនត្ថំ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៥៥] នេរយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។ នេរយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។ ពុក្ខលោ ឧបលត្តតិ ។ បុគ្គលស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៥៦] នេរយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។ នេរយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អាមត្តា ។ វិនិច្ឆ័យំ ឧបលត្តតិ ។ វិនិច្ឆ័យស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៥៤] ទុក្ខំ ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកឆ្លើយទុក្ខំ ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នកឆ្លើយទុក្ខនោះ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកឆ្លើយទុក្ខនោះ គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ការធ្វើឲ្យជំបំផុតនៃទុក្ខនោះ ។ មិនមានការផ្តាច់បំផុតនៃវត្ថុ មិនមាន អនុបាទាបវិនិច្ឆ័យ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៥] ទុក្ខំ ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកឆ្លើយទុក្ខំ ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកឆ្លើយបុគ្គល គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៦] ទុក្ខំ ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកឆ្លើយទុក្ខំ ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ព្រះវិនិច្ឆ័យ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកឆ្លើយព្រះវិនិច្ឆ័យ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៧] ឆោយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។
 ឆោយិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ មហាបវរី ឧបលត្តតិ ។ បេ ។
 មហាសមុទ្ទោ ឧបលត្តតិ ។ សំនេរុបព្វតរាជា
 ឧបលត្តតិ ។ អាចោ ឧបលត្តតិ ។ តេជោ
 ឧបលត្តតិ ។ វាយោ ឧបលត្តតិ ។ តិណាកដ្ឋ-
 វនប្បតយោ ឧបលត្តតិ ។ តិណាកដ្ឋវនប្បតិច្ឆិ បដិ-
 សំវេទី ឧបលត្តតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៥៨] ឆោយិកំ ទុក្ខំ ឧបលត្តតិ ។ ឆោ-
 យិកស្ស ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។ អា-
 មត្តា ។ អញ្ញំ ឆោយិកំ ទុក្ខំ អញ្ញោ ឆោយិកស្ស
 ទុក្ខស្ស បដិសំវេទី ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៥៩] កល្យាណាចាបកាជំ កម្មាជំ ឧប-
 លត្តតិ ។ កល្យាណាចាបកាជំ កម្មាជំ កត្តា
 កាវតា វិចាកប្បដិសំវេទី ឧបលត្តតិ ។
 អាមត្តា ។ សោ ករោតិ សោ បដិសំវេទតិ ។

[១៥៧] ទុក្ខំ ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកផងទុក្ខ
 ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ មហាប្រិថីតិ គេដឹងបានឬ ។ បេ ។
 មហាសមុទ្រ គេដឹងបានឬ ។ ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិរេរុ គេដឹងបានឬ ។
 ទឹក គេដឹងបានឬ ។ ភ្លើង គេដឹងបានឬ ។ ខ្យល់ គេដឹងបានឬ ។
 ស្មៅ ឈើតូច និងឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកផងទុក្ខស្មៅ ឈើតូច
 និងឈើធំ គេដឹងបានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៨] ទុក្ខំ ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកផងទុក្ខ
 ក្នុងនរក គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ ទុក្ខំ ក្នុងនរកដទៃ បុគ្គលអ្នក
 ផងទុក្ខ ក្នុងនរកដទៃ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៥៩] កម្មល្អនិងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ អ្នកផងវិបាក វិនិកម្មល្អនិងអាក្រក់ គេ
 ដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលនោះធ្វើ បុគ្គលនោះទទួលឬ ។

ន ហេវំ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។ សោ កកោតិ សោ បដិសំ-
 វេនេតីតិ ។ អាមន្តា ។ សយំ កកំ សុទ្ធខត្តន្តិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។

(១៦០) កល្យាណចាបកាធិ កម្មាធិ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណចាបកាធិ កម្មាធិ កត្តា កា-
 រោតា វិចាកប្បដិសំវេទី ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមន្តា ។
 អញ្ញោ កកោតិ អញ្ញោ បដិសំវេនេតីតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុត្វេ ។ បេ ។ អញ្ញោ កកោតិ អញ្ញោ បដិសំវេ-
 នេតីតិ ។ អាមន្តា ។ បរកកំ^(១) សុទ្ធខត្តន្តិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។

(១៦១) កល្យាណចាបកាធិ កម្មាធិ ឧប-
 លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណចាបកាធិ កម្មាធិ កត្តា
 កាវោតា វិចាកប្បដិសំវេទី ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមន្តា ។
 សោ ច អញ្ញោ ច កកោតិ សោ ច អញ្ញោ ច
 បដិសំវេនេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។ សោ
 ច អញ្ញោ ច កកោតិ សោ ច អញ្ញោ ច

អ្នកមិនគួរកោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលនោះធ្វើ បុគ្គល
 នោះទទួលឬ ។ អើ ។ សុខនិងទុក្ខ គេធ្វើដោយខ្លួនឯងឬ ។ អ្នក
 មិនគួរកោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៦០) កម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ អ្នកទទួលវិបាក នៃកម្មល្អនិងអាក្រក់
 គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលដទៃធ្វើ បុគ្គលដទៃ ទទួលឬ ។
 អ្នកមិនគួរកោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលដទៃធ្វើ បុគ្គលដទៃ
 ទទួលឬ ។ អើ ។ សុខនិងទុក្ខ បុគ្គលដទៃធ្វើឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 កោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៦១) កម្មល្អ និងអាក្រក់ គេដឹងបានឬ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 ដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើគេឲ្យធ្វើ អ្នកវិនិបាក នៃកម្មល្អ និងអាក្រក់
 គេដឹងបានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដទៃផង ធ្វើ បុគ្គលនោះផង
 បុគ្គលដទៃផង ទទួលឬ ។ អ្នកមិនគួរកោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដទៃផង ធ្វើ បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដទៃផង

បដិសំវេទន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ សយំ ឥតតញ្ច បរតតញ្ច
សុខទុក្ខត្ថន្តិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

(១៦២) កល្យាណចាបកាដិ កម្មាដិ ឧប-
លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណចាបកាដិ កម្មាដិ កត្តា
ការេតា វិចាកប្បដិសំវេទិ ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមន្តា ។
នេវ សោ កកោតិ ន សោ បដិសំវេទន្តីតិ ន
អញ្ញោ កកោតិ ន អញ្ញោ បដិសំវេទន្តីតិ ។ ន
ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ នេវ សោ កកោតិ ន សោ
បដិសំវេទន្តីតិ ន អញ្ញោ កកោតិ ន អញ្ញោ បដិ-
សំវេទន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ អសយំការំ អបរការំ
បដិច្ចសមុប្បន្និ^(១) សុខទុក្ខត្ថន្តិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ
។ បេ ។

(១៦៣) កល្យាណចាបកាដិ កម្មាដិ ឧប-
លត្តន្តីតិ ។ កល្យាណចាបកាដិ កម្មាដិ កត្តា
ការេតា វិចាកប្បដិសំវេទិ ឧបលត្តន្តីតិ ។ អាមន្តា ។
សោ កកោតិ សោ បដិសំវេទន្តីតិ អញ្ញោ កកោតិ

១ ឧ. ប. អនិច្ចសមុប្បន្នំ ។

ទទួលបូ ។ ភេ ។ សុខនិវត្តក្នុងវេលាគេធ្វើដោយខ្លួនឯងផង បុគ្គល
ដទៃធ្វើផងបូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៦៤) កម្មល្អ នឹងអាក្រក់ គេដឹងបានបូ ។ បុគ្គល
អ្នកធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើឲ្យគេធ្វើ អ្នកជិះបាត នៃកម្មល្អនឹងអាក្រក់
គេដឹងបានបូ ។ ភេ ។ បុគ្គលនោះមិនមែនធ្វើ បុគ្គលនោះមិនមែន
ទទួល បុគ្គលដទៃមិនមែនធ្វើ បុគ្គលដទៃមិនមែនទទួលបូ ។ អ្នកមិន
គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលនោះមិនមែនធ្វើ បុគ្គលនោះ
មិនមែនទទួល បុគ្គលដទៃ ក៏មិនមែនធ្វើ បុគ្គលដទៃ ក៏មិនមែនទទួល
បូ ។ ភេ ។ សុខនិវត្ត កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ មិន
មែនធ្វើដោយខ្លួនឯង មិនមែនបុគ្គលដទៃធ្វើបូ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៦៥) កម្មល្អ នឹងអាក្រក់ គេដឹងបានបូ ។ បុគ្គលអ្នក
ធ្វើដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រើឲ្យធ្វើ អ្នកជិះបាត នៃកម្មល្អនឹងអាក្រក់
គេដឹងបានបូ ។ ភេ ។ បុគ្គលនោះធ្វើ បុគ្គលនោះទទួល បុគ្គលដទៃធ្វើ

អញ្ចោ បដិសំវេទនតិ សោ ច អញ្ចោ ច កកោតិ
 សោ ច អញ្ចោ ច បដិសំវេទនតិ នេវ សោ កកោតិ
 ន សោ បដិសំវេទនតិ ន អញ្ចោ កកោតិ ន
 អញ្ចោ បដិសំវេទនតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។
 សោ កកោតិ សោ បដិសំវេទនតិ អញ្ចោ កកោតិ
 អញ្ចោ បដិសំវេទនតិ សោ ច អញ្ចោ ច កកោតិ
 សោ ច អញ្ចោ ច បដិសំវេទនតិ នេវ សោ
 កកោតិ ន សោ បដិសំវេទនតិ ន អញ្ចោ កកោតិ
 ន អញ្ចោ បដិសំវេទនតិ ។ អាមន្តា ។ សយំ
 កតំ សុខទុក្ខំ បរកតំ សុខទុក្ខំ សយំ កតតញ្ច
 បរកតតញ្ច សុខទុក្ខំ អសយំការំ អបរការំ បដិច្ច-
 សមុប្បន្នំ សុខទុក្ខន្តំ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។

[១៦៤] កម្មំ មត្តតិ ។ អាមន្តា ។ កម្មការកោ
 មត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។ កម្មំ មត្តតិ ។
 កម្មការកោ មត្តតិ ។ អាមន្តា ។ តស្ស ការកោ
 មត្តតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។ តស្ស ការកោ

បុគ្គលដ៏ទទួល បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដ៏ទទួល ធ្វើ បុគ្គលនោះផង
 បុគ្គលដ៏ទទួល ទទួល បុគ្គលនោះមិនមែនធ្វើ បុគ្គលនោះមិនមែន
 ទទួល បុគ្គលដ៏ទទួលមិនមែនធ្វើ បុគ្គលដ៏ទទួលមិនមែនទទួលឬ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលនោះធ្វើ បុគ្គលនោះទទួល
 បុគ្គលដ៏ទទួលធ្វើ បុគ្គលដ៏ទទួល បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដ៏ទទួល ធ្វើ
 បុគ្គលនោះផង បុគ្គលដ៏ទទួល ទទួល បុគ្គលនោះមិនមែនធ្វើ បុគ្គល
 នោះមិនមែនទទួល បុគ្គលដ៏ទទួលមិនមែនធ្វើ បុគ្គលដ៏ទទួលមិនមែនទទួល
 ឬ ។ អើ ។ សុខនិងទុក្ខ គេធ្វើដោយខ្លួនឯង សុខនិងទុក្ខ
 បុគ្គលដ៏ទទួលធ្វើ សុខនិងទុក្ខ គេធ្វើដោយខ្លួនឯងផង បុគ្គលដ៏ទទួលផង
 សុខនិងទុក្ខ កើតឡើងព្រោះអាស្រ័យហេតុ មិនមែនគេធ្វើដោយខ្លួនឯង
 មិនមែនបុគ្គលដ៏ទទួលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦៥] កម្ម មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្ម មានឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម មានឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកធ្វើកម្ម មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្មនោះ មានឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្មនោះ

អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ តស្ស តស្ស ទត្ថិ ទត្ថស្ស
 អនុត្តរិយា ទត្ថិ វដ្ឋបច្ឆេទោ ទត្ថិ អនុបាទា-
 បរិនិព្វានន្តិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ កម្មំ
 អត្ថិតិ ។ កម្មការកោ អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។
 បុគ្គលោ អត្ថិតិ ។ បុគ្គលស្ស ការកោ អត្ថិតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ កម្មំ អត្ថិតិ ។ កម្ម-
 ការកោ អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ ធិញ្ញំ អត្ថិតិ ។
 ធិញ្ញនស្ស ការកោ អត្ថិតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។ កម្មំ អត្ថិតិ ។ កម្មការកោ អត្ថិតិ ។
 អាមត្តា ។ មហាបថី អត្ថិតិ ។ បេ ។ មហាស-
 មុត្តា អត្ថិតិ ។ សិទេរុបព្វតរាជា អត្ថិតិ ។ អាចា
 អត្ថិតិ ។ តេជោ អត្ថិតិ ។ វាយោ អត្ថិតិ ។
 តិណកដ្ឋវនប្បតយោ អត្ថិតិ ។ តិណកដ្ឋវនប្បតិធិ
 ការកោ អត្ថិតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ កម្មំ
 អត្ថិតិ ។ កម្មការកោ អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។
 អញ្ចំ កម្មំ អញ្ចា កម្មការកោតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ វិចារកោ អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។

មានប្ត ។ អើ ។ ការធ្វើឡើងបំផុតនៃទុក្ខនោះ ។ មិនមាន ការផ្គាប់បង់
 នូវវដ្តៈ មិនមាន អនុបាទាបរិនិព្វាន មិនមានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្ម មានប្ត ។
 អើ ។ បុគ្គល មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើបុគ្គល មានប្ត ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ
 កម្ម មានប្ត ។ អើ ។ ព្រះនិព្វាន មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើព្រះ
 និព្វាន មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម
 មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្ម មានប្ត ។ អើ ។ មហាប្រិទ្ធព័ មាន
 ប្ត ។ បេ ។ មហាលម្ពុ មានប្ត ។ ស្តេចគ្នាឈ្មោះសិទេរ មាន
 ប្ត ។ ជីក មានប្ត ។ ភ្លើង មានប្ត ។ ខ្យល់ មានប្ត ។ ស្មៅ
 ឈើតូច និងឈើធំ មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើ នូវស្មៅ ឈើតូច
 និងឈើធំ មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កម្ម មាន
 ប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្ម មានប្ត ។ អើ ។ កម្មដទៃ បុគ្គលអ្នកធ្វើកម្ម
 ដទៃប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាក មានប្ត ។ អើ ។

វិចារកប្បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 វិចារកា អត្ថិតិ ។ វិចារកប្បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។
 អាមន្តា ។ តស្ស បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ តស្ស បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។
 តស្ស តស្សវ នត្ថិ ទុក្ខស្ស មន្តកិរិយា នត្ថិ
 វដ្ឋបច្ឆេនា នត្ថិ អនុបាធិបរិច្ឆេនានត្ថិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ វិចារកា អត្ថិតិ ។ វិចារកប្បដិសំ-
 វេទី អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ បុគ្គលា អត្ថិតិ ។
 បុគ្គលស្ស បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។ វិចារកា អត្ថិតិ ។ វិចារកប្បដិសំវេទី
 អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ វិចារកា អត្ថិតិ ។ វិចារកប្បដិសំ-
 វេទី អត្ថិតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ វិចារកា
 អត្ថិតិ ។ វិចារកប្បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។
 មហាបវរី អត្ថិតិ ។ បេ ។ មហាសមុទ្ទា អត្ថិតិ ។
 សំនេរុបព្វតរាជា អត្ថិតិ ។ អាចា អត្ថិតិ ។ តេ-
 ជោ អត្ថិតិ ។ វាយោ អត្ថិតិ ។ តិណាកដ្ឋវនប្ប-
 តយោ អត្ថិតិ ។ តិណាកដ្ឋវនប្បតិចំ បដិសំវេទី

បុគ្គលអ្នកធិវិបាក មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ វិបាក មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិវិបាក មានប្ត ។ អើ ។
 បុគ្គលអ្នកធិវិបាកនោះ មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកធិវិបាកនោះ មានប្ត ។ អើ ។
 ការធ្វើឲ្យចំបង្កុតនៃទុក្ខនោះ ។ មិនមាន ការផ្តាច់បង្កើនវដ្ត មិន
 មាន អនុបាធិបរិច្ឆេនា មិនមានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ វិបាក មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិវិបាក មានប្ត ។
 អើ ។ បុគ្គល មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិវិបាក មានប្ត ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាក មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិ
 វិបាក មានប្ត ។ អើ ។ ព្រះវិញ្ញាណ មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិព្រះ
 វិញ្ញាណ មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាក
 មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិវិបាក មានប្ត ។ អើ ។ មហាប្រិថី មានប្ត
 ។ បេ ។ មហាសមុទ្ធ មានប្ត ។ ស្តេចក្តីឈ្មោះសំនេរុ មានប្ត ។
 ជីក មានប្ត ។ ភ្លើង មានប្ត ។ ខ្យល់ មានប្ត ។ ស្មៅ ឈើតូច
 និងឈើធំ មានប្ត ។ បុគ្គលអ្នកធិវិបាក មានប្ត ។ ឈើតូច និងឈើធំ

អត្ថិតិ ។ ឈ ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។ វិចារកោ
 អត្ថិតិ ។ បេ ។ វិចារកប្បដិសំវេទី អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។
 អញ្ញោ វិចារកោ អញ្ញោ វិចារកប្បដិសំវេទីតិ ។ ឈ
 ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។ សង្ខតំ ។

កល្យាណវត្ថោ បរមោ ។

[១៦៥] ឈ វត្ថុញំ បុគ្គលោ ឧបលត្ថិតិ សង្ខិ-
 កជ្ជបរមជ្ជេនាតិ ។ អាមន្តា ។ ឈនុ អត្ថិ កោចិ
 វត្ថុញំ វិក្កុញ្ចតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ កោចិ
 វត្ថុញំ វិក្កុញ្ចតិ តេន វត វេ វត្ថុញំ បុគ្គលោ ឧប-
 លត្ថិតិ សង្ខិកជ្ជបរមជ្ជេនាតិ ។ ឈ វត្ថុញំ បុគ្គលោ
 ឧបលត្ថិតិ សង្ខិកជ្ជបរមជ្ជេនាតិ ។ អាមន្តា ។ ឈនុ
 អត្ថិ កោចិ និព្វាយ សោតនាតុយា សង្ខិ សុណា-
 តិ ។ បេ ។ បរចិត្តំ ជានាតិ(១) ។ បេ ។ បុព្វេនិ-
 វាសំ អនុស្សាតិ ។ បេ ។ និព្វេន ចក្កុនា វូបំ
 ចស្សាតិ ។ បេ ។ អាសវាជំ ឧយំ សង្ខិករោតិ ។
 អាមន្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថិ កោចិ អាសវាជំ ឧយំ
 សង្ខិករោតិ តេន វត វេ វត្ថុញំ បុគ្គលោ ឧបលត្ថិតិ

មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិបាក មានប្ប
 ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកនិវាសន មានប្ប ។ អើ ។ វិបាកដទៃ
 បុគ្គលអ្នកនិវាសនដទៃប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 សេចក្តីបំប្រញ ។

ចប់ កល្យាណវត្ថុ ទី ១ ។

[១៦៥] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ត
 ដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម្យ ។ អើ ។ ក្រែងផនណាមួយប្លែងប្លូចបាន
 មានប្ប ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ផនណាមួយ ប្លែងប្លូចបាន មាន
 មែន ម្ចាស់អ្នកដំបើង ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម្យដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខម្យ ។ អើ ។
 ក្រែងផនណាមួយ ធ្លាក់ច្រើន ដោយទិព្វសោតនាតុបាន មានប្ប ។ បេ ។
 ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គលដទៃ ។ បេ ។ ព្យាករណ៍នូវបុព្វនិក្ខណៈ ។ បេ ។
 ឃើញប្រដោយទិព្វចក្ខុ ។ បេ ។ ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់នូវធម៌ ជាគ្រឿង
 អស់ទៅនៃអាសវៈ មានប្ប ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ផនណាមួយ
 ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ នូវធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃអាសវៈបាន មានមែន
 ម្ចាស់អ្នកដំបើង ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន

សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អត្ថិ កោចិ ឥទ្ធិ
 វិក្កុញ្ចតិ កត្វា តេន ច ការណេន បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ យោ
 ឥទ្ធិ វិក្កុញ្ចតិ ស្វេ បុគ្គលោ យោ ឥទ្ធិ ន វិក្កុ-
 ញ្ចតិ ន សោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុទ្វេ ។ បេ ។
 យោ ធិញ្ចាយ សោតនាតុយា សទ្ធិ សុណាតិ ។ បេ ។
 យោ បរិច្ឆិ ជាតាតិ ។ បេ ។ យោ បុព្វេនិកសិ
 មនុស្សាតិ ។ បេ ។ យោ ធិទ្វេន ចក្កុនា រូបិ
 បស្សតិ ។ បេ ។ យោ អាសវានំ ឧយំ សច្ចិក-
 រោតិ ស្វេ បុគ្គលោ យោ អាសវានំ ឧយំ ន
 សច្ចិករោតិ ន សោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុទ្វេ
 ។ បេ ។

អភិញ្ញាតុយាទោ ។

(១៦៦) ន វត្ថុត្វំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ មាតា អត្ថិ-
 តិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថំ មាតា អត្ថិ តេន វត រេ
 វត្ថុទ្វេ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមវដ្ឋ ។ បរាទិធ្វើ (នូវពាក្យប្តេជ្ញាឱ្យ
 មាំ) ថា ជនណាមួយប្រុងប្រជ្ញបាន មាន ព្រោះហេតុនោះ (ទើប
 សួរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមវដ្ឋ ។
 អើ ។ ជនណា ប្រុងប្រជ្ញបាន ជននោះ ទើបឈ្មោះថាបុគ្គល ជន
 ណាមិនប្រុងប្រជ្ញបាន ជននោះ មិនឈ្មោះថាបុគ្គល ឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជនណា គួរសំឡេង ដោយទិព្វសោត-
 នាតុ ។ បេ ។ ជនណា ដឹងចិត្តរបស់បុគ្គលដទៃ ។ បេ ។ ជន
 ណា ព្យាករឃើញនូវបុព្វេនិកសៈ ។ បេ ។ ជនណា ឃើញរូបដោយ
 ទិព្វចក្ខុ ។ បេ ។ ជនណា ធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់នូវធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅ
 នៃកាសវៈ ជននោះ ទើបឈ្មោះថាបុគ្គល ជនណា មិនធ្វើឱ្យដាក់
 ច្បាស់ នូវធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃកាសវៈ ជននោះ មិនឈ្មោះថា
 បុគ្គល ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ អភិញ្ញាតុយាទោ ។

(១៦៦) អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបានដោយ
 អត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមវដ្ឋ ។ អើ ។ ក្រែងមាតា មានឬ ។
 អើ ។ បើមាតា មាន ម្ចាស់អត្ថជីវិតនៃ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរ
 ពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្តមវដ្ឋ ។

ន វត្តភ្នំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ឃិកជ្ជបរមដ្ឋេ-
 ធាតិ ។ អាមត្តា ។ នន្ទ បិតា អត្ថិ ។ បេ ។
 ភាតា អត្ថិ ភតិជំ អត្ថិ ឡត្ថិយោ អត្ថិ ព្រាហ្មណោ
 អត្ថិ វេស្សោ អត្ថិ សុន្នោ អត្ថិ គហដ្ឋោ អត្ថិ បព្វ-
 ជីតោ អត្ថិ ទេវោ អត្ថិ មនុស្សោ អត្ថិតិ ។ អា-
 មត្តា ។ ហត្ថិ មនុស្សោ អត្ថិ តេជ វត វេ វត្តទ្វេ
 បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ឃិកជ្ជបរមដ្ឋេធាតិ ។

[១៦៧] មាតា អត្ថិតិ កត្វា តេជ ច កា-
 រណេន បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ឃិកជ្ជបរមដ្ឋេធាតិ ។
 អាមត្តា ។ អត្ថិ កោចិ ន មាតា ហត្ថា មាតា ហោ-
 ត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថិ កោចិ ន បុគ្គលោ ហត្ថា
 បុគ្គលោ ហោត្ថិតិ ។ ន ហេវី វត្តទ្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ
 កោចិ ន បិតា ហត្ថា ។ បេ ។ ន ភាតា ហត្ថា
 ន ភតិជំ ហត្ថា ន ឡត្ថិយោ ហត្ថា ន ព្រាហ្ម-
 ណោ ហត្ថា ន វេស្សោ ហត្ថា ន សុន្នោ ហត្ថា
 ន គហដ្ឋោ ហត្ថា ន បព្វជីតោ ហត្ថា ន ទេវោ
 ហត្ថា ន មនុស្សោ ហត្ថា មនុស្សោ ហោត្ថិតិ ។

អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជី-
 វត្តមួយ ។ អើ ។ ក្រែងបិតា មានឬ ។ បេ ។ បងប្អូនប្រុស មាន
 បងប្អូនស្រី មាន ក្សត្រ មាន ព្រាហ្មណ៍ មាន អ្នកជំនួញ មាន
 អ្នកគ្រូ មាន គ្រហស្ថ មាន បព្វជិត មាន ទេវតា មាន បុស្ស
 មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ មនុស្សមាន ម្ចាស់អ្នកដំបូរ ព្រោះ
 ហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត
 និងអត្តជីវត្តម ដូច្នេះដែរ ។

[១៦៧] បព្វេវិទ្ធវី (នូវភាគប្រដាប់ឱ្យទាំង) ថា មាតា មាន
 ព្រោះហេតុនោះ (ទើបសួរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីវិត
 និងអត្តជីវត្តមួយ ។ អើ ។ បុគ្គលណាមួយ មិនធ្លាប់កើតជាមាតា
 តើកើតជាមាតា មានឬ ។ អើ ។ ផនណាមួយ មិនធ្លាប់កើតជា
 បុគ្គល តើកើតជាបុគ្គល មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ ផនណាមួយ មិនធ្លាប់កើតជាបិតា ។ បេ ។ មិនធ្លាប់
 កើតជាបងប្អូនប្រុស មិនធ្លាប់កើតជាបងប្អូនស្រី មិនធ្លាប់កើតជាក្សត្រ
 មិនធ្លាប់កើតជាព្រាហ្មណ៍ មិនធ្លាប់កើតជាអ្នកជំនួញ មិនធ្លាប់កើតជា
 អ្នកគ្រូ មិនធ្លាប់កើតជាគ្រហស្ថ មិនធ្លាប់កើតជាបព្វជិត មិនធ្លាប់កើត
 ជាទេវតា មិនធ្លាប់កើតជាមនុស្ស តើកើតជាមនុស្ស មានឬ ។

អាមន្តា ។ អត្ថិ កោចិ ន បុគ្គលោ ហុត្វា បុគ្គ-
លោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៦៥] មាតា អត្ថិតិ កត្វា តេន ច កា-
រណេន បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតត្ថវរមដ្ឋេនាតិ ។
អាមន្តា ។ អត្ថិ កោចិ មាតា ហុត្វា ន មាតា
ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កោចិ បុគ្គលោ
ហុត្វា ន បុគ្គលោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
។ បេ ។ អត្ថិ កោចិ បិតា ហុត្វា ភាតា ហុត្វា
ភតិជំ ហុត្វា ឧត្តិយោ ហុត្វា ព្រាហ្មណោ ហុត្វា
វេស្សោ ហុត្វា សុទ្ធោ ហុត្វា គហដ្ឋោ ហុត្វា
បព្វជិតោ ហុត្វា ទេវោ ហុត្វា មនុស្សោ ហុត្វា
ន មនុស្សោ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កោចិ
បុគ្គលោ ហុត្វា ន បុគ្គលោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ
វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៦៦] ន វត្ថុញំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខ-
តត្ថវរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ សោតាបន្នោ

អើ ។ ជនណាមួយ មិនធ្លាប់កើតជាបុគ្គល តើកើតជាបុគ្គល មាន
ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦៧] បរេទិធ្វើ (នូវភាពប្លែកជាទីមាំ) ថា មាតា មាន
ព្រោះហេតុនោះ (រើបស្ចរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយរក្ខ
ដ៏ពិត និងអត្តជំនួញ ។ អើ ។ ជនណាមួយ ធ្លាប់កើតជាមាតា
មកហើយ បែរជាមិនកើតជាមាតាវិញ មានឬ ។ អើ ។ ជនណាមួយ
ធ្លាប់កើតជាបុគ្គលមកហើយ បែរជាមិនកើតជាបុគ្គលវិញ មានឬ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជនណាមួយ ធ្លាប់កើតជា
បិតា ធ្លាប់កើតជាបងប្អូនប្រុស ធ្លាប់កើតជាបងប្អូនស្រី ធ្លាប់កើតជា
ក្សត្រ ធ្លាប់កើតជាព្រាហ្មណ៍ ធ្លាប់កើតជាអ្នកដ៏ទៃ ធ្លាប់កើតជាអ្នក
គ្រូ ធ្លាប់កើតជាគ្រហស្ថ ធ្លាប់កើតជាបព្វជិត ធ្លាប់កើតជាទេវតា
ធ្លាប់កើតជាមនុស្សមកហើយ បែរជាមិនកើតជាមនុស្សវិញ មានឬ ។
អើ ។ ជនណាមួយ ធ្លាប់កើតជាបុគ្គលមកហើយ បែរជាមិនកើត
ជាបុគ្គលវិញ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៦៨] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
អត្តជំពិត និងអត្តជំនួញ ។ អើ ។ ក្រែងសោតាបន្តបុគ្គល

អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថិ សោតាបន្នោ អត្ថិ
 តេន វត វេ វត្ថុញ បុគ្គលោ ឧបលត្ថិតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ន វត្ថុញ បុគ្គលោ ឧបលត្ថិតិ
 សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ សកា-
 នាតាមី អត្ថិ ។ បេ ។ អនាតាមី អត្ថិ ។ បេ ។
 អរហ អត្ថិ ។ បេ ។ ឧកតោភាគវិមុត្តោ អត្ថិ បញ្ញា-
 វិមុត្តោ អត្ថិ កាយសត្វិ អត្ថិ ធិដ្ឋិប្បត្តោ អត្ថិ
 សទ្ធាវិមុត្តោ អត្ថិ ធម្មាទុសារី អត្ថិ សទ្ធាទុសារី
 អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថិ សទ្ធាទុសារី អត្ថិ
 តេន វត វេ វត្ថុញ បុគ្គលោ ឧបលត្ថិតិ សច្ចិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

[១៧០] សោតាបន្នោ អត្ថិតិ កត្វា តេន ច
 ការណោន បុគ្គលោ ឧបលត្ថិតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
 នាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ កោចិ សោតាបន្នោ
 ហត្ថិ សោតាបន្នោ ហោត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។

មានប្ប ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សោតាបន្នបុគ្គល មាន ម្នាលអ្នក
 ដឹងរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមវិដៃ ។ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមវិដៃ ។ អើ ។ ក្រែងសា-
 ពាតាមិបុគ្គល មានប្ប ។ បេ ។ អនាតាមិបុគ្គល មានប្ប ។ បេ ។
 ព្រះអរហន្ត មានប្ប ។ បេ ។ ឧកតោភាគវិមុត្តបុគ្គល មានប្ប បញ្ញា-
 វិមុត្តបុគ្គល មានប្ប កាយសត្វិបុគ្គល មានប្ប ធិដ្ឋិប្បត្តបុគ្គល មានប្ប
 សទ្ធាវិមុត្តបុគ្គល មានប្ប ធម្មាទុសារិបុគ្គល មានប្ប សទ្ធាទុសារិបុគ្គល
 មានប្ប ។ អើ ។ ប្រសិនបើ សទ្ធាទុសារិបុគ្គល មានមែន ម្នាល
 អ្នកដឹងរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមវិដៃ ។

[១៧០] បរេច្ឆិធ្វើ (នូវពាក្យប្រដាប់ឲ្យមាំ) ថា សោតាបន្ន-
 បុគ្គល មាន ព្រោះហេតុនោះ (ទើបសួរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមវិដៃ ។ អើ ។ ដនណាមួយ មិនធ្លាប់
 កើតជាសោតាបន្នបុគ្គល វិបេដ្ឋាកើតជាសោតាបន្នបុគ្គល មានប្ប ។ អើ ។

អត្ថិ កោចិ ន បុគ្គលោ ហុត្វា បុគ្គលោ ហោតីតិ ។ ន
 ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កោចិ ន សកទាតាមិ
 ហុត្វា ន អនាតាមិ ហុត្វា ន អរហា ហុត្វា ន ឧក-
 តោភាគវិមុត្តោ ហុត្វា ន បញ្ញាវិមុត្តោ ហុត្វា ន កា-
 យសត្ថិ ហុត្វា ន ទិដ្ឋិប្បវត្តោ ហុត្វា ន សន្ធាវិមុត្តោ
 ហុត្វា ន ធម្មានុសារី ហុត្វា ន សន្ធានុសារី ហុត្វា
 សន្ធានុសារី ហោតីតិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថិ កោចិ
 ន បុគ្គលោ ហុត្វា បុគ្គលោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៧០] សោតាបន្នោ អត្ថីតិ កត្វា តេជ-
 ច ការវណ្ណន បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សន្និកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថិ កោចិ សោតាបន្នោ
 ហុត្វា ន សោតាបន្នោ ហោតីតិ ។ អាមត្តា ។
 អត្ថិ កោចិ បុគ្គលោ ហុត្វា ន បុគ្គលោ ហោតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អត្ថិ កោចិ សកទា-
 តាមិ ហុត្វា អនាតាមិ ហុត្វា ន អនាតាមិ ហោ-
 តីតិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថិ កោចិ បុគ្គលោ ហុត្វា

ជនណាមួយ មិនធ្លាប់កើតជាបុគ្គល បែរជាកើតជាបុគ្គល មាន
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជនណាមួយ
 មិនធ្លាប់កើតជាសកទាតាមិបុគ្គល មិនធ្លាប់កើតជាអនាតាមិបុគ្គល មិន
 ធ្លាប់កើតជាព្រះអរហន្ត មិនធ្លាប់កើតជាឧកតោភាគវិមុត្តបុគ្គល មិនធ្លាប់
 កើតជាបញ្ញាវិមុត្តបុគ្គល មិនធ្លាប់កើតជាកាយសត្វិបុគ្គល មិនធ្លាប់កើត
 ជាទិដ្ឋិប្បវត្តបុគ្គល មិនធ្លាប់កើតជាសន្ធាវិមុត្តបុគ្គល មិនធ្លាប់កើតជាធម្មា-
 នុសារិបុគ្គល មិនធ្លាប់កើតជាសន្ធានុសារិបុគ្គល តើកើតជាសន្ធានុសារិ-
 បុគ្គល មានឬ ។ អើ ។ ជនណាមួយ មិនធ្លាប់កើតជាបុគ្គល
 បែរជាកើតជាបុគ្គល មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧១] បរេទិវិទ្ធិ (ឡូតាក្សប្បដាឡិម៉ា) ថា សោតាបន្ន-
 បុគ្គល មាន ព្រោះហេតុនោះ (ទើបសួរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្តដ៏វិត នឹងអត្តដ៏ទុក្ខមឬ ។ អើ ។ ជនណាមួយ ជាសោតា-
 បន្នបុគ្គលហើយ ត្រឡប់ជាមិនមែនសោតាបន្នបុគ្គលវិញ មានឬ ។
 អើ ។ ជនណាមួយ កើតជាបុគ្គលហើយ បែរជាមិនកើតជាបុគ្គលវិញ
 មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជនណាមួយ
 ជាសកទាតាមិបុគ្គលហើយ ជាអនាតាមិបុគ្គលហើយ ត្រឡប់ជាមិនមែន
 អនាតាមិបុគ្គលវិញ មានឬ ។ អើ ។ ជនណាមួយ កើតជាបុគ្គលហើយ

ន បុគ្គលោ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។

[១៧២] ន វត្ថុញំ បុគ្គលោ ឧបលព្ពតិ សច្ចិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ ចត្តារោ បុរិ-
សយុតា អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា អត្ថីតិ ។ អាមន្តា ។
ហញ្ចិ ចត្តារោ បុរិសយុតា អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា
អត្ថិ តេន វត រេ វត្ថុញ បុគ្គលោ ឧបលព្ពតិ
សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

[១៧៣] ចត្តារោ បុរិសយុតា អដ្ឋ បុរិសបុគ្គ-
លា អត្ថីតិ កត្វា តេន ច ការាលាន បុគ្គលោ
ឧបលព្ពតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមន្តា ។ ចត្តា-
រោ បុរិសយុតា អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា តុន្ទចាតុភាវំ
ចាតុភវន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ បុគ្គលោ តុន្ទចាតុភាវំ
ចាតុភវតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។ បុគ្គលោ
តុន្ទចាតុភាវំ ចាតុភវតីតិ ។ អាមន្តា ។ តុន្ទស្ស
ភតវតោ បរិនិព្វតេ ឧច្ឆិន្នោ បុគ្គលោ នត្ថិ បុគ្គ-
លោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។

បែរជាមិនកើតជាបុគ្គលវិញ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
នេះទេ ។ បេ ។

[១៧៤] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
អត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមឬ ។ អើ ។ ក្រែងគូនបុរស មាន ៤ គូ
បុរសបុគ្គល ៨ រូប មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ គូនបុរស មាន
៤ គូ បុរសបុគ្គល ៨ រូប មានមែន ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុ
នោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថ
ដ៏ទុក្ខមែន ។

[១៧៥] បរេទិធ្វើ (ឲ្យពាក្យប្តេជ្ញាឲ្យទំ) ថា គូនបុរស មាន
៤ គូ បុរសបុគ្គល ៨ រូប មានមែន ព្រោះហេតុនោះ (ទើបសួរ) ថា
បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមឬ ។ អើ ។
គូនបុរស មាន ៤ គូ បុរសបុគ្គល ៨ រូប មានប្រាកដ ព្រោះ
ការកើតប្រាកដនៃព្រះពុទ្ធឬ ។ អើ ។ បុគ្គលកើតប្រាកដ ព្រោះការ
កើតប្រាកដនៃព្រះពុទ្ធឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
បុគ្គលកើតប្រាកដ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃព្រះពុទ្ធឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
រាប់សូឡ ឈ្មោះថាបុគ្គលមិនមាន ក្នុងកាលដែលព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ
រឹងបរិនិព្វានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧២] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតដ្ឋបរ-
 មាដ្ឋនាតិ ។ អាមន្តា ។ បុគ្គលោ សង្ខតោតិ ។ ន
 ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។ បុគ្គលោ អសង្ខតោតិ ។ ន
 ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។ បុគ្គលោ នេវ សង្ខតោ នាសង្ខ-
 តោតិ ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។ បុគ្គលោ នេវ
 សង្ខតោ នាសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ សង្ខតញ្ច
 អសង្ខតញ្ច វេយ្យា អត្តញ្ញា តតិយា កោដីតិ ។
 ន ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។ សង្ខតញ្ច អសង្ខតញ្ច
 វេយ្យា អត្តញ្ញា តតិយា កោដីតិ ។ អាមន្តា ។
 នន្ទ វត្តំ កតវតា ទ្វេមា ភិក្ខុវេ ជាតុយោ កត-
 មា ទ្វេ សង្ខតា ច ជាតុ អសង្ខតា ច ជាតុ
 ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ជាតុយោតិ អត្ថេវ សុត្ត-
 ន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តព្វំ សង្ខតញ្ច
 អសង្ខតញ្ច វេយ្យា អត្តញ្ញា តតិយា កោដីតិ ។
 បុគ្គលោ នេវ សង្ខតោ នាសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។

[១៧២] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជំនាត និងអត្តជំនាត
 ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មានបច្ច័យភាគតែងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល មិនមានបច្ច័យភាគតែងឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល មិនមានបច្ច័យភាគតែង មិនមែន
 មិនមានបច្ច័យភាគតែងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 បុគ្គល មានបច្ច័យភាគតែង ក៏មិនមែន មិនមានបច្ច័យភាគតែង ក៏
 មិនមែនឬ ។ អើ ។ ទីបំផុតទី ៣ ដទៃទៀត វៀរលែងតែ
 សង្ខតៈ និងអសង្ខតៈចេញ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ ទីបំផុតទី ៣ ដទៃទៀត វៀរលែងសង្ខតៈ និងអសង្ខតៈ
 ចេញ មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធាតុនេះមាន ២ ប្រការ ធាតុ ២ ប្រការ តើដូច
 ម្តេចខ្លះ គឺសង្ខតធាតុ ១ អសង្ខតធាតុ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធាតុ
 ២ ប្រការនេះឯង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រនិកាយ ។ អើ ។
 បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ទីបំផុតទី ៣ ដទៃទៀត វៀរលែង
 តែសង្ខតៈ និងអសង្ខតៈចេញ មាន ដូច្នេះទេ ។ បុគ្គល មានបច្ច័យ
 ភាគតែង ក៏មិនមែន មិនមានបច្ច័យភាគតែង ក៏មិនមែនឬ ។ អើ ។

អញ្ចំ សង្ខតំ អញ្ចំ អសង្ខតំ អញ្ចំ បុគ្គលោតិ ។
 ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ ខន្ធ សង្ខតា និព្វានំ
 អសង្ខតំ បុគ្គលោ នេវ សង្ខតោ នាសង្ខតោតិ ។
 អាមន្តា ។ អញ្ចំ ខន្ធ អញ្ចំ និព្វានំ អញ្ចំ
 បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ រូបំ
 សង្ខតំ និព្វានំ អសង្ខតំ បុគ្គលោ នេវ សង្ខតោ
 នាសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ចំ រូបំ អញ្ចំ
 និព្វានំ អញ្ចំ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។
 វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ
 សង្ខតំ និព្វានំ អសង្ខតំ បុគ្គលោ នេវ សង្ខតោ
 នាសង្ខតោតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ចំ វិញ្ញាណំ អញ្ចំ
 និព្វានំ អញ្ចំ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

(១៧៥) បុគ្គលស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ
 វយោ បញ្ញាយតិ វេទស្ស អញ្ចជ្ជតិ បញ្ញាយ-
 តិ ។ អាមន្តា ។ បុគ្គលោ សង្ខតោតិ ។ ន
 ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ វត្ថុ ភគវតា តិណិមាជិ
 ភិក្ខុវេ សង្ខតស្ស សង្ខតលក្ខណំ សង្ខតានំ

សង្ខតដ៏ខ អសង្ខតដ៏ខ បុគ្គលដ៏ខ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ ខន្ធ មានបច្ច័យតាក់តែង ព្រះនិព្វាន មិនមែន
 បច្ច័យតាក់តែង បុគ្គល មិនមែនមានបច្ច័យតាក់តែង មិនមែនជាបឋម
 មានបច្ច័យតាក់តែងឬ ។ អើ ។ ខន្ធដ៏ខ ព្រះនិព្វានដ៏ខ បុគ្គល
 ដ៏ខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប មានបច្ច័យតាក់
 តែង ព្រះនិព្វាន មិនមានបច្ច័យតាក់តែង បុគ្គល មិនមែនមានបច្ច័យ
 តាក់តែង មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យតាក់តែងឬ ។ អើ ។ រូបដ៏ខ
 ព្រះនិព្វានដ៏ខ បុគ្គលដ៏ខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ ។ បេ ។ វិញ្ញាណ
 មានបច្ច័យតាក់តែង ព្រះនិព្វាន មិនមានបច្ច័យតាក់តែង បុគ្គល មិន
 មែនមានបច្ច័យតាក់តែង មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យតាក់តែងឬ ។ អើ ។
 វិញ្ញាណដ៏ខ ព្រះនិព្វានដ៏ខ បុគ្គលដ៏ខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៧៥) បុគ្គល មានការកើតឡើងប្រាកដ មានការ
 ស្លាប់ទៅប្រាកដ ការប្រែប្រួលនៃបុគ្គល កំពុងប្រើនៅប្រាកដឬ ។
 អើ ។ បុគ្គល មានបច្ច័យតាក់តែងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គ្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ
 ពុទ្ធាយ សង្ខតលក្ខណៈ នៃសង្ខតធម៌នេះ មាន ៣ ប្រការ

ភិក្ខុវេ ធម្មាជំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ វាយោ បញ្ញាយតិ
 វិសាជំ អញ្ញាជតំ បញ្ញាយតិ បុគ្គលស្ស ឧប្បាទោ
 បញ្ញាយតិ វាយោ បញ្ញាយតិ វិសាជំ អញ្ញាជតំ
 បញ្ញាយតិ តេន ហិ បុគ្គលោ សង្ខតោតិ ។ បុគ្គ-
 លស្ស ន ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ ន វាយោ បញ្ញា-
 យតិ ន វិសាជំ អញ្ញាជតំ បញ្ញាយតិ ។ អាមត្តា ។
 បុគ្គលោ អសង្ខតោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 វុត្ថំ ភកវតា តិណិមាជំ ភិក្ខុវេ អសង្ខតស្ស
 អសង្ខតលក្ខណាជំ អសង្ខតាជំ ភិក្ខុវេ ធម្មាជំ
 ន ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ ន វាយោ បញ្ញាយតិ ន
 វិសាជំ អញ្ញាជតំ បញ្ញាយតិ បុគ្គលស្ស ន ឧប្បាទោ
 បញ្ញាយតិ ន វាយោ បញ្ញាយតិ ន វិសាជំ អញ្ញា-
 ជតំ បញ្ញាយតិ តេន ហិ បុគ្គលោ អសង្ខតោតិ ។

[១៧៦] បរិជិត្យតោ បុគ្គលោ អត្តត្ថម្មំ នត្តត្ថម្មំតិ ។
 អត្តត្ថម្មំតិ ។ បរិជិត្យតោ បុគ្គលោ សស្សតោតិ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខតធម៌ទាំងឡាយ មានការកើតឡើងប្រាកដ
 មានការសូន្យទៅប្រាកដ ការប្រែប្រួលនៃសង្ខតធម៌ ក៏កំពុងប្រែប្រួល
 ប្រាកដដែរ បុគ្គល មានការកើតឡើងប្រាកដ មានការសូន្យទៅប្រាកដ
 ការប្រែប្រួលនៃបុគ្គល កំពុងប្រែប្រួលនៅប្រាកដដែរ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 មានបច្ច័យភាគតែងដែរ ។ បុគ្គលមិនមានការកើតឡើងប្រាកដ មិនមាន
 ការសូន្យទៅប្រាកដ ការប្រែប្រួលនៃបុគ្គល កំពុងប្រែប្រួលនៅមិនប្រាកដ
 ឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនមានបច្ច័យភាគតែងឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អសង្ខតលក្ខណៈ នៃអសង្ខតធម៌នេះ មាន ព្យាប្រការ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អសង្ខតធម៌ទាំងឡាយ មិនមានការកើតឡើងប្រាកដ
 មិនមានការសូន្យទៅប្រាកដ ។ ការប្រែប្រួលនៃអសង្ខតធម៌ ដែលកំពុង
 ប្រែប្រួល ក៏មិនប្រាកដដែរ បុគ្គល មិនមានការកើតឡើងប្រាកដ មិន
 មានការសូន្យទៅប្រាកដ ការប្រែប្រួលនៃបុគ្គល កំពុងប្រែប្រួលនៅ ក៏មិន
 ប្រាកដដែរ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល មិនមានបច្ច័យភាគតែងដែរ ។

[១៧៦] បុគ្គលលេងហើយ មានក្នុងប្រយោជន៍ គឺព្រះនិព្វាន
 ឬ ឬមិនមានក្នុងប្រយោជន៍ គឺព្រះនិព្វានទេ ។ មានក្នុងប្រ-
 យោជន៍ គឺព្រះនិព្វាន ។ បុគ្គលលេងហើយ ជាបុគ្គលទៀងឬ ។

ន ហេរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ នត្តត្ថម្ភិតិ ។ បរិធិព្វតោ
បុគ្គលោ ឧច្ឆិដ្ឋោតិ ។ ន ហេរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៧៧] បុគ្គលោ កី ធិស្សាយ តិដ្ឋតីតិ ។
ករំ ធិស្សាយ តិដ្ឋតីតិ ។ ករោ អធិន្ទោ សដ្ឋតោ
បដិច្ចសមុប្បន្នោ ឧយធម្មោ វយធម្មោ វិរាគធម្មោ
ធិរោធម្មោ វិបរិណាមធម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ បុគ្គ-
លោបិ អធិន្ទោ សដ្ឋតោ បដិច្ចសមុប្បន្នោ ឧយ-
ធម្មោ វយធម្មោ វិរាគធម្មោ ធិរោធម្មោ វិបរិណាម-
ធម្មោតិ ។ ន ហេរំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[១៧៨] ន វត្តត្វំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋោតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អត្ថំ កោចិ
សុខំ វេទនំ វេទិយមាណោ សុខំ វេទនំ វេទិយាមីតិ
បដាធាតីតិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថិ អត្ថំ កោចិ សុខំ
វេទនំ វេទិយមាណោ សុខំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បដាធាតិ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល មិនមានក្នុងប្រយោជន៍
គឺព្រះនិព្វានបូ ។ បុគ្គលរលត់ហើយ ជាបុគ្គលដាច់សូន្យបូ ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧៩] បុគ្គល បិតនៅ ព្រោះអាស្រ័យអ្វី ។ បុគ្គលបិតនៅ
ព្រោះអាស្រ័យគត ។ គត មិនទៀង មានបច្ច័យតាក់តែង កើតឡើង
ព្រោះអាស្រ័យហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា មានការសូន្យទៅជា
ធម្មតា មានការវិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់ជាធម្មតា មានការ
ប្រែប្រួលជាធម្មតាបូ ។ អើ ។ សូម្បីបុគ្គល ក៏មិនទៀង មានបច្ច័យ
តាក់តែង កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យហេតុ មានការអស់ទៅជាធម្មតា
មានការសូន្យទៅជាធម្មតា មានការវិនាសទៅជាធម្មតា មានការរលត់
ជាធម្មតា មានការប្រែប្រួលជាធម្មតាបូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
នេះទេ ។ បេ ។

[១៨០] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
អត្តដឹងតិ និងអត្តដឹងត្រឡប់ ។ អើ ។ ត្រង់ជនណាមួយ កាលរើសុខ-
វេទនា រើមន៍ដឹងច្បាស់ថា អញរើសុខវេទនា មានបូ ។ អើ ។ ប្រសិន
បើ ជនណាមួយ កាលរើសុខវេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញរើសុខវេទនា

តេជ វត វេ វត្តព្រៃ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ឃ-
 កដ្ឋបរមជ្ជេនាតិ ។ ន វត្តព្រៃ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សង្ឃកដ្ឋបរមជ្ជេនាតិ ។ អាមត្តា ។ នន្ទ អត្ថ
 កោចិ ទុក្ខំ វេទនំ វេទិយមាណោ ។ បេ ។ អទុក្ខ-
 មស្សទំ វេទនំ វេទិយមាណោ អទុក្ខមស្សទំ វេទនំ
 វេទិយាមីតិ បដាធាតីតិ ។ អាមត្តា ។ ហញ្ចិ អត្ថ
 កោចិ អទុក្ខមស្សទំ វេទនំ វេទិយមាណោ អទុក្ខ-
 មស្សទំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បដាធាតិ តេជ វត
 វេ វត្តព្រៃ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ឃកដ្ឋបរមជ្ជេ-
 នាតិ ។ អត្ថ កោចិ ស្សទំ វេទនំ វេទិយមាណោ
 ស្សទំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បដាធាតីតិ កត្វា តេជ
 ច កាវណោន បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ឃកដ្ឋបរ-
 មជ្ជេនាតិ ។ អាមត្តា ។ យោ ស្សទំ វេទនំ វេទិយ-
 មាណោ ស្សទំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បដាធាតិ ស្សវ
 បុគ្គលោ យោ ស្សទំ វេទនំ វេទិយមាណោ ស្សទំ វេទនំ
 វេទិយាមីតិ ន បដាធាតិ ន សោ បុគ្គលោតិ ។

ម្នាលអ្នកដ៏បំរើ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរគោលថា បុគ្គល
 គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខដែរ ។ អ្នកបិទគួរគោល
 ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខប្ប ។
 អើ ។ ក្រែងជនណាមួយ កាលឆ្លើយទុក្ខវេទនា ។ បេ ។ កាលឆ្លើយ
 អទុក្ខមស្សវេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញឆ្លើយអទុក្ខមស្សវេទនា មានឬ ។
 អើ ។ ប្រសិនបើ ជនណាមួយ កាលឆ្លើយអទុក្ខមស្សវេទនា ដឹងច្បាស់
 ថា អញឆ្លើយអទុក្ខមស្សវេទនា ម្នាលអ្នកដ៏បំរើ ព្រោះហេតុនោះ អ្នក
 គួរគោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខប
 ដែរ ។ សកព្វទី ធ្វើ (ឡូតាភូមិប្រាជ្ញា) ថា ជនណា កាលឆ្លើយ
 ស្សវេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញឆ្លើយស្សវេទនា ដូច្នេះ ព្រោះហេតុនោះ
 (ទើបសួរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខប្ប ។
 អើ ។ ជនណា កាលឆ្លើយស្សវេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញឆ្លើយស្សវេទនា
 ជននោះឯង ឈ្មោះថា បុគ្គល ជនណា កាលឆ្លើយស្សវេទនា មិនដឹង
 ច្បាស់ថា អញឆ្លើយស្សវេទនា ជននោះឯង មិនឈ្មោះថា បុគ្គលឬ ។

ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ យោ ធុត្តំ វេទនំ
 វេទិយមាដោ ។ បេ ។ យោ អធុត្តមសុខំ វេទនំ
 វេទិយមាដោ អធុត្តមសុខំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បដា-
 នាតិ ស្មេវ បុគ្គលោ យោ អធុត្តមសុខំ វេទនំ
 វេទិយមាដោ អធុត្តមសុខំ វេទនំ វេទិយាមីតិ ន
 បដាសាតិ ន សោ បុគ្គលោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ
 ។ បេ ។ អត្ថំ កោចិ សុខំ វេទនំ វេទិយមាដោ
 សុខំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បដាសាតិ កត្វា តេន
 ច ការណោន បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរ-
 មជ្ឈេនាតិ ។ អាមត្តា ។ អញ្ញា សុខា វេទនា អញ្ញា
 សុខំ វេទនំ វេទិយមាដោ សុខំ វេទនំ វេទិយា-
 មីតិ បដាសាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អញ្ញា
 ធុត្តា វេទនា ។ បេ ។ អញ្ញា អធុត្តមសុខា វេទនា
 អញ្ញា អធុត្តមសុខំ វេទនំ វេទិយមាដោ អធុត្ត-
 មសុខំ វេទនំ វេទិយាមីតិ បដាសាតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ជនណា កាលរើបុគ្គលវេទនា
 ។ បេ ។ ជនណា កាលរើអធុត្តមសុខវេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញ្ញារើ
 អធុត្តមសុខវេទនា ជននោះឯង ឈ្មោះថាបុគ្គល ជនណា កាលរើ
 អធុត្តមសុខវេទនា មិនដឹងច្បាស់ថា អញ្ញារើអធុត្តមសុខវេទនា ជននោះ
 ឯង មិនឈ្មោះថាបុគ្គលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 សករាជី ធ្វើ (ខ្ញុំពាក្យប្តេជ្ញាឲ្យមាំ) ថា ជនណាមួយ កាលរើសុខ-
 វេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញ្ញារើសុខវេទនា ដូច្នេះ ព្រោះហេតុនោះ
 (រឿបសួរ) ថា បុគ្គលគេដឹងបាន ដោយអត្តដឹកត រិចអត្តដឹកតឬ ។
 អើ ។ សុខវេទនាដទៃ បុគ្គលកាលរើសុខវេទនា ដឹងច្បាស់ថា
 អញ្ញារើសុខវេទនា ក៏ដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ ខុត្តវេទនា ដទៃ ។ បេ ។ អធុត្តមសុខវេទនា
 ដទៃ បុគ្គល កាលរើអធុត្តមសុខវេទនា ដឹងច្បាស់ថា អញ្ញារើអធុត្ត-
 មសុខវេទនា ក៏ដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៧៩) ន វត្ថុញ្ចំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ អត្ថិ កោចិ
 កាយេ កាយាទុបស្សី វិហរតីតិ ។ អាមត្តា ។
 ហញ្ចិ អត្ថិ កោចិ កាយេ កាយាទុបស្សី វិហ-
 រតិ តេន វត វេ វត្ថុញ្ចំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ន វត្ថុញ្ចំ បុគ្គលោ ឧប-
 លត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ
 អត្ថិ កោចិ វេទនាសុ ។ បេ ។ ចិត្តេ ។ បេ ។
 ធម្មេសុ ធម្មាទុបស្សី វិហរតីតិ ។ អាមត្តា ។ ហញ្ចិ
 អត្ថិ កោចិ ធម្មេសុ ធម្មាទុបស្សី វិហរតិ តេន
 វត វេ វត្ថុញ្ចំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរ-
 មដ្ឋេនាតិ ។ អត្ថិ កោចិ កាយេ កាយាទុបស្សី
 វិហរតីតិ កត្វា តេន ច ការវណ្ណេន បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។
 យោ កាយេ កាយាទុបស្សី វិហរតិ ស្មេវ បុគ្គលោ

(១៧៩) អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ពោយហេតុ
 ដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមួយ ។ អើ ។ ក្រែងបុគ្គលណាមួយ ពិចារណា
 ឃើញ ខ្លាចកាយក្នុងកាយ មានឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ ជនណា
 មួយ ពិចារណាឃើញ ខ្លាចកាយក្នុងកាយ មានមែន ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំណេះ
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ពោយហេតុដ៏
 ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមែន ។ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមួយ ។ អើ ។ ក្រែងជនណាមួយ
 ពិចារណាឃើញ ខ្លាចខ្លាចកាយក្នុងកាយ ។ បេ ។ ខ្លាចក្នុង
 ចិត្ត ។ បេ ។ ពិចារណាឃើញ ធម្មាម្មណ៍ ក្នុងធម្មាម្មណ៍ក្នុងកាយ
 មានមែនឬ ។ អើ ។ ប្រសិនបើ បុគ្គលណាមួយ ពិចារណាឃើញ
 ធម្មាម្មណ៍ ក្នុងធម្មាម្មណ៍ក្នុងកាយ មានមែន ម្ចាស់អ្នកដ៏ចំណេះ
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត
 និងអត្តដ៏ទុក្ខមែន ។ សករាជ្ជំ ធ្វើ (ខ្លាចកាយក្នុងកាយ) ថា ជនណា
 មួយ ពិចារណាឃើញ ខ្លាចកាយក្នុងកាយ មាន ព្រោះហេតុនោះ (ទើប
 សួរ) ថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមួយ ។ អើ ។
 ជនណា ពិចារណាឃើញខ្លាចកាយក្នុងកាយ ជននោះ ឈ្មោះថា បុគ្គល

ឆាតិ ។ អាមណ្ឌ ។ ធន៍ វត្ត កកវត្តា

សុត្តន្ត លោកី អវេក្ខត្តស្ស ហោយរាជ សធាសតោ
 អត្តាទុទិដ្ឋី ឱហច្ច(១) ឯវំ មច្ចុតរោ សិយា
 ឯវំ លោកី អវេក្ខត្តន្តំ មច្ចុតរាជា ន.បស្សតីតិ
 អត្តេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន
 វត្ថុញំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកជ្ឈបរមដ្ឋេនាតិ ។

[១៨០] បុគ្គលោ អវេក្ខត្តតិ ។ អាមន្តា ។
 សហ រូបេន អវេក្ខត្តតិ វិជា រូបេន អវេក្ខត្តតិ ។
 សហ រូបេន អវេក្ខត្តតិ ។ តំ ជីវំ តំ សវ័រន្តំ ។
 ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។ វិជា រូបេន អវេក្ខត្តតិ ។
 អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សវ័រន្តំ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។
 បុគ្គលោ អវេក្ខត្តតិ ។ អាមន្តា ។ មត្តន្តរគតោ
 អវេក្ខត្តតិ តហិទ្ធា និក្ខមិត្វា អវេក្ខត្តតិ ។ មត្តន្ត-
 រគតោ អវេក្ខត្តតិ ។ តំ ជីវំ តំ សវ័រន្តំ ។ ន
 ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។ តហិទ្ធា និក្ខមិត្វា អវេក្ខ-
 តិ ។ អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សវ័រន្តំ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុញ ។ បេ ។

ម្ចាស់ហោយរាជ ឬក៏ចូរមានស្មារតីសព្វភាវ មើលមើលរូប
 ខន្ធលោក ដោយសេចក្តីថា សូន្យចុះ (ព្រោះថា) បុគ្គល
 លះបង់ខ្លួនអត្តាទុទិដ្ឋី គប្បីជាអ្នកត្រូវចាកមច្ចុ ដោយវិធីយ៉ាង
 នេះ (មួយទៀត) មច្ចុរាជ រមែងរកមិនឃើញ នូវបុគ្គល
 អ្នកសំឡឹងមើលខន្ធលោក ដោយវិធីយ៉ាងនេះ

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិត្ត ។ អើ ។ បើដូច្នោះមានតែ អ្នកមិន
 គួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដ៏ពិត និងអត្តដ៏ទុក្ខមវិជ្ជា ។

[១៨១] បុគ្គលក្រឡេកមើលឬ ។ អើ ។ បុគ្គលក្រឡេក
 មើល ព្រមទាំងរូប ឬវៀរចាករូប ទើបក្រឡេកមើល ។ បុគ្គល
 ក្រឡេកមើល ព្រមទាំងរូប ។ ជីវៈនោះ គឺសវៈនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលវៀរចាករូប ទើបក្រឡេកមើល
 ឬ ។ ជីវៈដទៃ សវៈដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 បុគ្គលក្រឡេកមើលឬ ។ អើ ។ បុគ្គលតាំងនៅខាងក្នុងនៃរូប ក្រឡេក
 មើលឬ ឬចេញមកខាងក្រៅ ទើបក្រឡេកមើល ។ បុគ្គលតាំងនៅខាង
 ក្នុង ក្រឡេកមើល ។ ជីវៈនោះ គឺសវៈនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលចេញមកខាងក្រៅ ទើបក្រឡេកមើលឬ ។
 ជីវៈដទៃ សវៈដទៃឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(១៨២) ឧ វត្តភ្នំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ឧទុ ភគវា សច្ច-
 វាទី កាលវាទី ភូតវាទី តថវាទី អវិតថវាទី អ-
 ធានាថវាទីតិ ។ អាមត្តា ។ វត្តិ ភគវតា អត្ថិ បុគ្គ-
 លោ អត្ថហិតាយ បដិបដ្ឋេនាតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។
 អាមត្តា ។ តេន ហិ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិ-
 កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ ឧ វត្តភ្នំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ឧទុ ភគវា
 សច្ចវាទី កាលវាទី ភូតវាទី តថវាទី អវិតថវាទី
 អធានាថវាទីតិ ។ អាមត្តា ។ វត្តិ ភគវតា ឯក-
 បុគ្គលោ ភិក្ខុវេ លោកេ ឧប្បជ្ឈមាធនោ ឧប្បជ្ឈតិ
 តហុជឧហិតាយ តហុជឧសុខាយ លោកានុកម្មា-
 យ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានុត្តិ
 អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ បុគ្គលោ
 ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

(១៨២) អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ត-
 ជីពិត និងអត្តជំនុំមួយ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជា
 អ្នកសំដែងពាក្យទៀងត្រង់ សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែង
 ពាក្យប្រាកដ សំដែងពាក្យមិនយឺតយ៉ាវ សំដែងពាក្យបែបប្រែប្រួល
 មួយ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានបុគ្គលប្រសិបក្ខ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតមួយ ។ អើ ។
 ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជំ-
 នុំមួយដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយ
 អត្តជីពិត និងអត្តជំនុំមួយ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ជាអ្នកសំដែងពាក្យទៀងត្រង់ សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត
 សំដែងពាក្យប្រាកដ សំដែងពាក្យមិនយឺតយ៉ាវ សំដែងពាក្យមិន
 ប្រែប្រួលមួយ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ចាំឱ្យយ បុគ្គលម្នាក់ កាលកើតឡើងក្នុងលោក វេទនកើតឡើង
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ដទៃច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ដទៃច្រើន ដើម្បី
 អនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បី
 សេចក្តីសុខ ដល់ទៅតានឹងមនុស្សចាំឱ្យយ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុង
 ព្រះសូត្រពិតមួយ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្តជីពិត និងអត្តជំនុំមួយដែរ ។

[១៨៣] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
មដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ ភគវា សច្ចវាទី
កាលវាទី ភូតវាទី តថវាទី អវិគតវាទី អនត្តា-
វាទីតិ ។ អាមត្តា ។ វុត្តិ ភគវតា សព្វ ធម្មា
អនត្តាតិ អត្តេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន
ហិ ន វុត្តំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរ-
មដ្ឋេនាតិ ។

[១៨៤] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
នាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ ភគវា សច្ចវាទី កាល-
វាទី ភូតវាទី តថវាទី អវិគតវាទី អនត្តាវាទីតិ ។
អាមត្តា ។ វុត្តិ ភគវតា ធុត្តមេវ ឧប្បជ្ឈមាទំ
ឧប្បជ្ឈតិ ធុត្តមេវ ធុរុជ្ឈមាទំ ធុរុជ្ឈតិ ។ ន កត្វតិ
ន វិចិត្តតិ អបរហ្មច្ចយត្តាលាមេវស្ស ឯត្ត ហោតិ
ឯត្តាវតា ទោ កត្វាន សម្មាទិដ្ឋិ ហោតិ អត្តវ
សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន វុត្តំ បុគ្គ-
លោ ឧបលត្តតិ សច្ចិកដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

[១៨៥] បុគ្គល គេជីវីបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិត
ឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជាអ្នកសំដែងពាក្យទៀង
ត្រង់ សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែងពាក្យប្រាកដ សំដែង
ពាក្យមិនយៀងឃ្លាត សំដែងពាក្យមិនប្រែប្រួលឬ ។ អើ ។ ព្រះ
មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ធម៌ទាំងឡាយជាអនត្តា ពាក្យដូច្នេះ មាន
ក្នុងព្រះសូត្រពិតឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា
បុគ្គលគេជីវីបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិត ដូច្នេះទេ ។

[១៨៦] បុគ្គល គេជីវីបាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវិត
ឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជាអ្នកសំដែងពាក្យទៀង
ត្រង់ សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែងពាក្យប្រាកដ សំដែង
ពាក្យមិនយៀងឃ្លាត សំដែងពាក្យមិនប្រែប្រួលឬ ។ អើ ។ ព្រះមាន
ព្រះភាគត្រាស់ថា បុគ្គល វេមនមិនសង្ស័យ មិនឡើងច្បល់ថា ទុក្ខ
ហ្នឹងឯង កាលកើត ក៏កើតឡើង ទុក្ខហ្នឹងឯង កាលលេច ក៏លេច
ទៅ ការជីវីដោយមិនជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃនៃបុគ្គលនោះហ្នឹងឯង វេមន
មានក្នុងសម្មាទិដ្ឋិន្ទ្រ មាលក្ខន្ធនៈ សម្មាទិដ្ឋិ វេមនមាន ដោយហេតុ
ប៉ុណ្ណោះឯង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតឬ ។ អើ ។ ព្រោះ
ហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេជីវីបាន ដោយអត្តជីវិត
និងអត្តជីវិត ដូច្នេះទេ ។

(១៨៥) បុគ្គល ឧបលត្តតិ សង្ខារជ្ជមរ

មជ្ឈដានិ ។ អាមត្តា ។ នន្ទ វជិរា ភិក្ខុដ៏ ហរ
បាបិមន្តិ ឯតនកេច

កី ធុ សត្តានិ បច្ចេសិ ហរ ធិដ្ឋិតតំ ធុ តេ

សុទ្ធសង្ខារបុញ្ញាយំ ន យំធិ សត្តបលត្តតិ

យថាបិ អន្តសម្ភារ ហោតិ សង្ខារ រថា ឥតិ

ឯវំ ទន្ធសុ សន្តេសុ ហោតិ សត្តានិ សម្មតិ

ទុក្ខមេវ ហិ សម្ភាតិ ទុក្ខំ តិដ្ឋតិ វេតិ ធិ

នាញាត្រ ទុក្ខា សម្ភាតិ នាញំ ទុក្ខា ធិវជ្ជតិ

អត្ថេវ សុត្តន្តានិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន

វត្ថុវំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខារជ្ជមរមជ្ឈដានិ ។

(១៨៦) បុគ្គល ឧបលត្តតិ សង្ខារជ្ជមរ

មជ្ឈដានិ ។ អាមត្តា ។ នន្ទ អាយស្មា អាធិប្បោ

ភក្កវន្តិ ឯតនកេច សុញ្ញោ លោកោ សុញ្ញោ

លោកោតិ កន្តេ វុច្ចតិ កត្តាវតា ទុច្ចោ កន្តេ

សុញ្ញោ លោកោតិ វុច្ចតិ យស្មា ចោ អាធិប្បោ

(១៨៧) បុគ្គល គេជីនិបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមួយ ។

អើ ។ ក្រែងដ៏ពិតនេះ បានពោលពាក្យនេះ ចំពោះមានចិត្តបាបថា

ម្ចាស់មាន អ្នកជឿ ថាសត្វ ដូច្នេះឬ (មួយទៀត) អ្នកមាន

ទិដ្ឋិ (យ៉ាងនេះ)ឬ នេះជាគំនលេងស្មោះស្មើទេពើ សត្វបិទ

មានក្នុងទីនេះទេ ដូចយ៉ាងសត្វថា ថេ ព្រោះការបរិច្ចាណិ

ដោយអង្គយ៉ាងណា កាលខ្លួនចាំឮឡាយមាន ការសន្មតិ ថា

សត្វ វែមន៍មាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះថា ទុក្ខតែងកើត

រឿងផង ទុក្ខ តែងតាំងនៅផង តែងវិវាសទៅវិញផង

ធម្មជាតិដទៃ ក្រៅអំពីទុក្ខ មិនកើតមានទេ ធម្មជាតិដទៃ

ក្រៅអំពីទុក្ខ មិនលេចទៅវិញទេ

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រនិកាយ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ

អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេជីនិបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏

ទុក្ខមួយ ដូច្នេះទេ ។

(១៨៨) បុគ្គល គេជីនិបាទ ដោយអត្ថដ៏ពិត និងអត្ថដ៏ទុក្ខមួយ ។

អើ ។ ក្រែងព្រះមានទូន្មានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះមានព្រះ

ភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គតែងត្រាស់ថា លោកសូន្យ

លោកសូន្យ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែលព្រះអង្គត្រាស់ថា លោកសូន្យ

តើដោយហេតុដូចម្តេច ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ថា ម្ចាស់មានទូ

សុត្តំ អត្តន វា អត្តនិយេន វា តស្មា សុត្តោ
 លោកោតិ វុច្ចតិ តិក្ខានន្ទ សុត្តំ អត្តន វា
 អត្តនិយេន វា ចក្កំ ចោ អានន្ទ សុត្តំ អត្តន
 វា អត្តនិយេន វា រូតា សុត្តា ។ បេ ។ ចក្ក-
 វិញ្ញាណំ សុត្តំ ។ បេ ។ ចក្កសម្មស្សោ សុត្តោ
 ។ បេ ។ យម្បំទំ ចក្កសម្មស្សប្បវុទ្ធយា ឧប្បជ្ឈតិ
 វេទយេតិ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ
 សុត្តំ អត្តន វា អត្តនិយេន វា សោតិ សុត្តំ
 ។ បេ ។ សន្តា សុត្តា ។ បេ ។ ឃានំ សុត្តំ ...
 តន្តា សុត្តា ។ បេ ។ ជិន្នំ សុត្តា ... រសា
 សុត្តា ។ បេ ។ តាយោ សុត្តោ ... វេដ្ឋន្តា
 សុត្តា ។ បេ ។ មនោ សុត្តោ ... ធម្មា សុត្តា ...
 មនោវិញ្ញាណំ សុត្តំ ... មនោសម្មស្សោ សុត្តោ
 ។ បេ ។ យម្បំទំ មនោសម្មស្សប្បវុទ្ធយា ឧប្បជ្ឈតិ
 វេទយេតិ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ
 សុត្តំ អត្តន វា អត្តនិយេន វា យស្មា ចោ អានន្ទ
 សុត្តំ អត្តន វា អត្តនិយេន វា តស្មា សុត្តោ
 លោកោតិ វុច្ចតិ តិ អត្តោ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។

ធម្មជាតិសូត្រោ ឬចាករបស់ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួន ព្រោះហេតុនោះ
 រើប គឺថាគតពោលថា លោកសូត្រ ម្នាលអាទន្ទ ចុះធម្មជាតិដែល
 សូត្រោ ឬចាករបស់ ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួន ម្នាលអាទន្ទ ឯណា
 សូត្រោ ឬចាករបស់ ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួន ប្រសូត្រ ។ បេ ។
 ចក្កវិញ្ញាណសូត្រ ។ បេ ។ ចក្កសម្ព័ស្សសូត្រ ។ បេ ។ វេទនា
 ណា ជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី ជាអទុក្ខមសុខក្តី តែងតែត្បឿង ព្រោះ
 ចក្កសម្ព័ស្ស ជាបច្ច័យ វេទនានោះ ក៏សូត្រោ ឬចាករបស់ដែល
 អាស្រ័យនឹងខ្លួន ត្រចៀកសូត្រ ។ បេ ។ សំឡេងសូត្រ ។ បេ ។
 ច្រមុះសូត្រ ... ក្លិនសូត្រ ។ បេ ។ អណ្តាតសូត្រ ... រស
 សូត្រ ។ បេ ។ កាយសូត្រ ... ដោដ្ឋន្តៈសូត្រ ។ បេ ។ ចិត្ត
 សូត្រ ... ធម្មាម្មណ៍សូត្រ ... មនោវិញ្ញាណសូត្រ ... មនោ-
 សម្ព័ស្សសូត្រ ។ បេ ។ វេទនាណា ជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី ជាអទុក្ខ-
 មសុខក្តី តែត្បឿងព្រោះមនោសម្ព័ស្សជាបច្ច័យ វេទនានោះ ក៏សូត្រ
 ចាកខ្លួន ឬចាករបស់ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួន ម្នាលអាទន្ទ ធម្មជាតិសូត្រ
 ចាកខ្លួន ឬចាករបស់ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួន ព្រោះហេតុនោះ រើប
 គឺថាគតពោលថា លោកសូត្រ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។

គេន ហ៍ ន វត្ថុញ្ចំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

[១៨៧] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរ-
មដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ ភកវា សច្ចវាធិ
កាលវាធិ ភូតវាធិ តថវាធិ អវិតថវាធិ អនត្តា-
ថវាធិតិ ។ អាមត្តា ។ វុត្ថំ ភកវតា អត្តនិ
វា ភិក្ខុវេ សតិ អត្តនិយំ មេតិ អស្សាតិ វិវិ
កន្តេ អត្តនិយេ វា ភិក្ខុវេ សតិ អត្តា មេតិ អស្សាតិ
វិវិ កន្តេ អត្តនិ ច ភិក្ខុវេ អត្តនិយេ ច សច្ចតោ
ថេតតោ អនុបលត្តិយមាធនេ យម្បំនំ និដ្ឋិដ្ឋានំ សោ
លោកោ សោ អត្តា សោ បេច្ច កវិស្សាមិ និច្ចា
ធុរោ សស្សតោ អវិបរិណាមធខ្មោ សស្សតិសមិ
តថេវ វេស្សាមីតិ នន្ទាយំ ភិក្ខុវេ កេវលោ បរិបូរោ
ពាលធខ្មោតិ តិញ្ចំ ធា សិយា កន្តេ កេវលោ
បរិបូរោ ពាលធខ្មោតិ អត្តោ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។

ព្រោះហេតុនោះ អ្នកបិទគូរពាលថា បុគ្គល គេដឹងប៉ុន្មាន ដោយ
អត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម ដូច្នេះទេ ។

[១៨៧] បុគ្គល គេដឹងប៉ុន្មាន ដោយអត្តជីវិត និងអត្តជីវត្តម
ឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គជាអ្នកសំដែងពាក្យ
ទៀងត្រង់ សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែងពាក្យប្រាកដ
សំដែងពាក្យមិនយឺតយ៉ាវ សំដែងពាក្យមិនប្រែប្រួលឬ ។ អើ ។
ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលខ្លួនមាន
សេចក្តីប្រកាន់ថា អញមានរបស់ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួន ដូច្នេះ ក៏គប្បី
មានដែរឬ ព្រះករុណាព្រះអង្គ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលរបស់ដែល
អាស្រ័យនឹងខ្លួនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អញមានខ្លួន ដូច្នេះ ក៏គប្បី
មានដែរឬ ព្រះករុណាព្រះអង្គ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលខ្លួនក្តី កាល
របស់ដែលអាស្រ័យនឹងខ្លួនក្តី គេមិនបានដឹងថាទៀងត្រង់ ថាទៀងពិត
ទេ ហេតុនៃទិដ្ឋិណាថា នោះលោក នោះខ្លួន ខ្លួនអញនោះ លុះ
លះបង់លោកនេះហើយ នឹងជាបុគ្គលទៀងពិត បិតថេរ មិនប្រែប្រួល
ជាធម្មតា នឹងបិតទៅនឹងថ្កល់ ស្មើដោយសស្សតិវត្ថុ ដោយប្រការនោះ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃទិដ្ឋិនេះ ជាពាលធមិ ដ៏បរិច្ចេកទេស
មិនដូច្នោះឬ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាលធមិ ដ៏បរិច្ចេកទេស
គប្បីមានតែបន្តិចបន្តួចទេ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតឬ ។ អើ ។

តេជ ហិ ន វត្ថុតំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិ-
កដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

[១៨៨] បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខិកដ្ឋបរមដ្ឋេ-
នាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ កកវា សច្ចវាទី កាល-
វាទី ភូតវាទី តថវាទី អវិតថវាទី អនញ្ញថវាទីតិ ។
អាមន្តា ។ វុត្តំ កកវតា តយោមេ សេនិយ
សត្តារោ សន្តោ សំវិជ្ជមាណ លោកស្មី កកតម
តយោ វេជ សេនិយ ឯកកោ សត្តា និដ្ឋេ ចេវ
ធម្មេ អត្តានំ សច្ចតោ ថេតតោ បញ្ញាបេតិ អភិ-
សម្បរាយញ្ច អត្តានំ សច្ចតោ ថេតតោ បញ្ញាបេតិ
វេជ បន សេនិយ ឯកកោ សត្តា និដ្ឋេ ហិ
ចោ ធម្មេ អត្តានំ សច្ចតោ ថេតតោ បញ្ញាបេតិ
នោ ច ចោ អភិសម្បរាយំ អត្តានំ សច្ចតោ
ថេតតោ បញ្ញាបេតិ វេជ បន សេនិយ ឯកកោ
សត្តា និដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ អត្តានំ សច្ចតោ ថេតតោ
ន បញ្ញាបេតិ អភិសម្បរាយញ្ច អត្តានំ សច្ចតោ
ថេតតោ ន បញ្ញាបេតិ តត្រ សេនិយ យ្ហាយំ សត្តា

ព្រោះហេតុនោះ អ្នកបិនត្តភាពថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ត-
ដំពិត និងអត្តដ៏ឧត្តម ដូច្នេះទេ ។

[១៨៨] បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដ៏ឧត្តម
ឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គជាអ្នកសំដែងពាក្យ
ទៀងត្រង់ សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែងពាក្យប្រាកដ
សំដែងពាក្យមិនយឺតយ៉ាវ សំដែងពាក្យមិនប្រែប្រួលឬ ។ អើ ។
ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់សេនិយៈ គ្រូពពួកនេះ មានប្រាកដ
ក្នុងលោក គ្រូពពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ម្ចាស់សេនិយៈ គ្រូខ្លះ ក្នុង
លោកនេះ បញ្ចក្ខន្ធក្នុងបច្ចុប្បន្ន ថា ទៀងទាត់ ថា បិតថេរវេជ បញ្ចក្ខ
ន្នក្នុងបរលោក ថា ទៀងទាត់ ថា បិតថេរវេជ ម្ចាស់សេនិយៈ មួយ
ទៀត គ្រូខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បញ្ចក្ខន្ធក្នុងបច្ចុប្បន្ន ថា ទៀងទាត់
ថា បិតថេរ តែមិនបញ្ចក្ខន្ធក្នុងបរលោក ថា ទៀងទាត់ ថា បិតថេរទេ
ម្ចាស់សេនិយៈ មួយវិញទៀត គ្រូខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មិនបញ្ចក្ខន្ធក្នុង
ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ថា ទៀងទាត់ ថា បិតថេរវេជ មិនបញ្ចក្ខន្ធក្នុងបរលោក
ថា ទៀងទាត់ ថា បិតថេរវេជ ម្ចាស់សេនិយៈ បណ្តាគ្រូទាំង ពពួកនោះ

និដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ អត្តាជំ សច្ចតោ ថេតតោ
 បញ្ញាបេតិ អភិសម្បាយញ្ច អត្តាជំ សច្ចតោ ថេ-
 តតោ បញ្ញាបេតិ អយំ វុច្ចតិ សេនិយ សត្តា សស្ស-
 តវំនោ តត្រ សេនិយ យាយំ សត្តា និដ្ឋេ ហិ
 ចោ ធម្មេ អត្តាជំ សច្ចតោ ថេតតោ បញ្ញាបេតិ
 ធា ច ចោ អភិសម្បាយំ អត្តាជំ សច្ចតោ ថេ-
 តតោ បញ្ញាបេតិ អយំ វុច្ចតិ សេនិយ សត្តា
 ឧត្តេនវំនោ តត្រ សេនិយ យាយំ សត្តា និដ្ឋេ
 ចេវ ធម្មេ អត្តាជំ សច្ចតោ ថេតតោ ន បញ្ញា-
 បេតិ អភិសម្បាយញ្ច អត្តាជំ សច្ចតោ ថេតតោ
 ន បញ្ញាបេតិ អយំ វុច្ចតិ សេនិយ សត្តា សម្មា-
 សន្តោ ឥមេ ចោ សេនិយ តយោ សត្តាហេ
 សន្តោ សំវិជ្ជមាថា លោកស្មិន្តិ អត្តេវ សុត្តន្តោតិ ។
 អាមត្តា ។ តេន ហិ ន វត្ថុញ្ចំ បុគ្គលោ ឧប-
 លត្តតិ សង្ខតត្ថវារមដ្ឋេនាតិ ។

(១៨៩) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតត្ថវារមដ្ឋេ-
 នាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ ភគវា សច្ចវាជី កាល-
 វាជី ភូតវាជី តថវាជី អវតថវាជី អនត្តាថវាជីតិ ។

គ្រូណា បពាតខនក្នុងបច្ចុប្បន្ន ថាទៀងទាត់ ថាបិតថេវផង បពាតខន
 ក្នុងបរលោក ថាទៀងទាត់ ថាបិតថេវផង ម្ចាស់សេនិយៈ នេះហៅ
 ថា គ្រូជាសស្សតវំនោ ម្ចាស់សេនិយៈ បណ្តាគ្រូទាំង ពុទ្ធករោះ
 គ្រូណា បពាតខនក្នុងបច្ចុប្បន្ន ថាទៀងទាត់ ថាបិតថេវ តែបិទបរាត
 ខនក្នុងបរលោក ថាទៀងទាត់ ថាបិតថេវនេះ ម្ចាស់សេនិយៈ នេះ
 ហៅថា គ្រូជាទេព្វទវំនោ ម្ចាស់សេនិយៈ បណ្តាគ្រូទាំង ពុទ្ធករោះ
 គ្រូណា មិនបពាតខនក្នុងបច្ចុប្បន្ន ថាទៀងទាត់ ថាបិតថេវផង មិន
 បពាតខនក្នុងបរលោក ថាទៀងទាត់ ថាបិតថេវផង ម្ចាស់សេនិយៈ
 នេះហៅថាគ្រូ គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ម្ចាស់សេនិយៈ គ្រូទាំង ពុទ្ធករោះ
 តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតឬ ។
 អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំឡើង ដូច្នេះទេ ។

(១៨៩) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្តដំពិត និងអត្តដំ
 ឡើងឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គជាអ្នកសំដែង
 ពាក្យទៀងត្រង់ សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែងពាក្យ
 ប្រាកដ សំដែងពាក្យមិនឃ្លៀងឃ្លាត សំដែងពាក្យមិនប្រែប្រួលឬ ។

អាមត្តា ។ វុត្តំ កកវតា សឃ្លិកុញ្ញោតិ ។ អាមត្តា ។
 អត្ថិ កោចិ សឃ្លិស្ស កុត្តំ កកវតាតិ ។ ន ហេវិ
 វត្តោ ។ តេន ហំ ន វត្តតំ បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ
 សង្ខតតដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។

(១៩០) បុគ្គលោ ឧបលត្តតិ សង្ខតតដ្ឋបរម-
 ដ្ឋេនាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ កកវា សច្ចវាទី កាល-
 វាទី ក្ខតវាទី តថវាទី អវិតថវាទី អនញ្ញថវាទីតិ ។
 អាមត្តា ។ វុត្តំ កកវតា តេលកុញ្ញោ មជ្ជកុញ្ញោ
 ដាលាតកុញ្ញោ ឌីរកុញ្ញោ ឧទកកុញ្ញោ ចាជ័យថា-
 លកំ ចាជ័យកោសកំ ចាជ័យសវាវកំ និច្ចកត្តំ
 ធុវយាភូតិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថិ កោចិ យាកុ
 និច្ចា ធុវា សស្សតា អវិបវណាមធម្មាតិ ។ ន
 ហេវិ វត្តោ ។ តេន ហំ ន វត្តតំ បុគ្គលោ ឧប-
 លត្តតិ សង្ខតតដ្ឋបរមដ្ឋេនាតិ ។ សង្ខត្តំ ។

អើ ។ ព្រះហឫព្រះភាគ ប្រង់ប្រាស់ថា ឆ្នាំងទឹកដោះថ្លាប្អូ ។ អើ ។
 ដណាមួយ ធ្វើឆ្នាំងទឹកដោះថ្លាប្អូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន
 ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម ដូច្នេះទេ ។

(១៩០) បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវត្ថុម
 ប្អូ ។ អើ ។ គ្រងព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គជាអ្នកសំដែងពាក្យទៀង
 ត្រង់ សំដែងតាមកាល សំដែងពាក្យពិត សំដែងពាក្យប្រាកដ សំ-
 ដែងពាក្យមិនយៀងឃ្លាត សំដែងពាក្យមិនប្រែប្រួលប្អូ ។ អើ ។
 ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ឆ្នាំងប្រង់ ឆ្នាំងទឹកយ៉ូ ឆ្នាំងទឹកអំពៅ
 ឆ្នាំងទឹកដោះស្រស់ ឆ្នាំងទឹកដឹក ស្បៀងដាក់ទឹកដឹក កំសៀវដាំទឹកដឹក
 ផ្តល់ខាតដាក់ទឹកដឹក ឆ្ងាយទៀងខាត បបរោតប្រាកដប្អូ ។ អើ ។
 បបរណាមួយ ទៀងខាត ពិតប្រាកដ បិតបេរ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតា
 មានប្អូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រោះហេតុនោះ
 អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល គេដឹងបាន ដោយអត្ថជីវិត និងអត្ថជីវ-
 ត្ថុមទេ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។

អដ្ឋង្គិក្កហមេយ្យាលា សន្តាវនិយា ឧបាទាយ
 ចិត្តេន បញ្ចមំ កល្យាណំ វេទិ សុត្តាហរណេន^(១)
 អដ្ឋមំ ។

បរិហានិកថា

[១៩១] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ សព្វត្ថ អរហា អរហត្តា បរិហាយតីតិ ។
 ន ហេរំ វត្តោ ។ បេ ។ សព្វត្ថ អរហា អរហត្តា
 បរិហាយតីតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វត្ថ អរហតោ បរិ-
 ហាយតីតិ ។ ន ហេរំ វត្តោ ។ បេ ។ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វត្ថ អរហា
 អរហត្តា បរិហាយតីតិ ។ ន ហេរំ វត្តោ ។ បេ ។
 សព្វត្ថ អរហា អរហត្តា បរិហាយតីតិ ។ អាមន្តា ។

១ ឧ. សុត្តាហរណ ។

និយាយអំពីការសង្កត់សង្កិន ៨ លើក អំពីសេចក្តី
 បំប្រញ អំពីបុគ្គលអន្ទាលទៅ អំពីបញ្ញតិបុគ្គល ព្រោះ
 អាស្រ័យរូប អំពីចិត្ត អំពីអំពើល្អជាគម្រប់៨ អំពីការប្លន់
 ប្លន់ អំពីការស៊ីដង្កោ ដោយការនាំមកនូវព្រះសូត្រ ជា
 គម្រប់៨ ។

បរិហានិកថា

[១៩១] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ។ អើ ។
 ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ក្នុងទីតាំងពួងឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត
 ក្នុងទីតាំងពួងឬ ។ អើ ។ សេចក្តីសាបសូន្យ របស់ព្រះអរហន្តក្នុងទី
 តាំងពួងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត
 សាបសូន្យចាកអរហត្ត ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត
 ក្នុងកាលតាំងពួងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ក្នុងកាលតាំងពួងឬ ។ អើ ។

សព្វនា អរហតោ បរិហរិយតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។
 បេ ។ បរិហរិយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 សព្វេវ អរហន្តោ អរហត្តា បរិហរិយន្តិតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សព្វេវ អរហន្តោ អរហត្តា
 បរិហរិយន្តិតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វេសញ្ញាវ អរហ-
 ន្តានំ បរិហរិយតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៩២] បរិហរិយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ អរហា អរហត្តា បរិហរិយមាណោ ច-
 ត្វហិ ជលេហិ បរិហរិយតីតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។
 បេ ។ ចត្វហិ សតសហស្សេហិ សេដ្ឋី សេដ្ឋតិ
 កាវេន្តោ សតសហស្សេ បរិហរិយេ សេដ្ឋតា បរិ-
 ហរិណោ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ សព្វសាមតេយ្យា
 បរិហរិណោ ហោតីតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ ចត្វហិ
 សតសហស្សេហិ សេដ្ឋី សេដ្ឋតិ កាវេន្តោ សត-
 សហស្សេ បរិហរិយេ កញ្ចោ សព្វសាមតេយ្យា បរិ-
 ហរិយិទុន្តិ ។ អាមន្តា ។ អរហា អរហត្តា បរិ-
 ហរិយមាណោ កញ្ចោ ចត្វហិ ជលេហិ បរិហរិយិទុន្តិ ។
 ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

សេចក្តីសាបសូន្យ របស់ព្រះអរហន្ត ក្នុងកាលទាំងពួង ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្ត
 ឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្តទាំងអស់ សាបសូន្យចាកអរហន្តឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្តទាំងអស់ សាបសូន្យ
 ចាកអរហន្តឬ ។ អើ ។ សេចក្តីសាបសូន្យ របស់ព្រះអរហន្តទាំង
 អស់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៩២] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តឬ ។ អើ ។ ព្រះ
 អរហន្ត កាលបើសាបសូន្យចាកអរហន្ត តើសាបសូន្យចាកផលទាំង ៤
 ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ (បើដូច្នេះ ឬ
 សួរអ្នកវិញ) សេដ្ឋី កាលទទួលនូវភាពជាសេដ្ឋី ព្រោះតែទ្រព្យ ៤ សែន
 កាលបើទ្រព្យ ១ សែន សាបសូន្យហើយ តើជាអ្នកសាបសូន្យចាកភាព
 ជាសេដ្ឋីដែរឬ ។ អើ ។ (ចុះសេដ្ឋី) ឈ្មោះថាសាបសូន្យចាកសម្បត្តិ
 ទាំងអស់ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ សេដ្ឋី កាល
 ទទួលនូវភាពជាសេដ្ឋី ព្រោះតែទ្រព្យ ៤ សែន កាលបើទ្រព្យ ១ សែន
 សាបសូន្យហើយ តើគួរដើម្បីសាបសូន្យ ចាកសម្បត្តិទាំងអស់ឬ ។
 អើ ។ (អើបើដូច្នេះ) ព្រះអរហន្ត កាលសាបសូន្យចាកអរហន្ត គួរ
 ដើម្បីសាបសូន្យចាកផលទាំង ៤ ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[១៧៣] បរិយាយិកា អរហន្ត អរហន្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ បរិយាយិកា សោតាបន្នោ សោតាបត្តិ-
 ដលាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ បរិយាយិកា
 អរហន្ត អរហន្តាតិ ។ អាមន្តា ។ បរិយាយិកា
 សកទាតាមី សកទាតាមិដលាតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ បរិយាយិកា អរហន្ត អរហន្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ បរិយាយិកា អនាតាមី អនាតាមិដលាតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៧៤] បរិយាយិកា អនាតាមី អនាតាមិដលា-
 តិ ។ អាមន្តា ។ បរិយាយិកា សោតាបន្នោ សោ-
 តាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ បរិ-
 យាយិកា អនាតាមី អនាតាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។
 បរិយាយិកា សកទាតាមី សកទាតាមិដលាតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៧៥] បរិយាយិកា សកទាតាមី សកទាតាមិ-
 ដលាតិ ។ អាមន្តា ។ បរិយាយិកា សោតាបន្នោ
 សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[១៧៦] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។
 សោតាបន្តបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ប ។
 អើ ។ សកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសកទាតាមិដលប្ប ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាក
 អរហន្តប្ប ។ អើ ។ អនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិដល
 ប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧៧] អនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិដលប្ប ។
 អើ ។ សោតាបន្តបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាក
 អនាតាមិដលប្ប ។ អើ ។ សកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក-
 ទាតាមិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៧៨] សកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសកទាតាមិដល
 ប្ប ។ អើ ។ សោតាបន្តបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៩៦] ន បរិហាយតិ សោតាបដ្ឋោ សោតា-
 បត្តិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ ន បរិហាយតិ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ន បរិហា-
 យតិ សក្កនាគាមី សក្កនាគាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។
 ន បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ ន បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគា-
 មិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ ន បរិហាយតិ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៩៧] ន បរិហាយតិ សោតាបដ្ឋោ សោតា-
 បត្តិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ ន បរិហាយតិ អនា-
 គាមី អនាគាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 ន បរិហាយតិ សក្កនាគាមី សក្កនាគាមិដលាតិ ។
 អាមត្តា ។ ន បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមិដ-
 លាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៩៨] ន បរិហាយតិ សោតាបដ្ឋោ សោ-
 តាបត្តិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ ន បរិហាយតិ សក្ក-
 នាគាមី សក្កនាគាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[១៩៦] សោតាបដ្ឋបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផល
 ទេ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សក្កនាគាមិបុគ្គល ពិស-
 សាបសូន្យចាកសក្កនាគាមិផលទេ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ពិស-
 សាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 អនាគាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាគាមិផលទេ ។ អើ ។ ព្រះ
 អរហន្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[១៩៧] សោតាបដ្ឋបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផល
 ទេ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាគាមិផល
 ទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សក្កនាគាមិបុគ្គល
 មិនសាបសូន្យចាកសក្កនាគាមិផលទេ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល
 មិនសាបសូន្យចាកអនាគាមិផលទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[១៩៨] សោតាបដ្ឋបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផល
 ទេ ។ អើ ។ សក្កនាគាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសក្កនាគា-
 មិផលទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[១៩៩] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

អាមត្តា ។ អរហា អរហត្តា បរិហាយមាណោ កត្ត
 សណ្ឋាតិ ។ អនាតាមិដលេតិ ។ អនាតាមី អនា-
 តាមិដលា បរិហាយមាណោ កត្ត សណ្ឋាតិ ។
 សក្កនាតាមិដលាតិ ។ សក្កនាតាមី សក្កនាតាមិដ-
 លា បរិហាយមាណោ កត្ត សណ្ឋាតិ ។ សោ-
 តាបត្តិដលេតិ ។ សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដលា
 បរិហាយមាណោ បុព្វជ្ជនក្ខមិយំ សណ្ឋាតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តោ ។ អាដាណាហំ និក្ខហំ ហញ្ចិ អរហា
 អរហត្តា បរិហាយមាណោ អនាតាមិដលេ សណ្ឋាតិ
 អនាតាមី អនាតាមិដលា បរិហាយមាណោ សក្ក-
 នាតាមិដលេ សណ្ឋាតិ សក្កនាតាមី សក្កនាតាមិ-
 ដលា បរិហាយមាណោ សោតាបត្តិដលេ សណ្ឋាតិ
 តេន វត វេ វត្តោ សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដលា
 បរិហាយមាណោ បុព្វជ្ជនក្ខមិយំ សណ្ឋាតិ ។

[១៩៩] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តហើយ ។ ហើ ។

ព្រះអរហន្ត កាលបើសាបសូន្យចាកអរហន្តហើយ នឹងតាំងនៅក្នុងវិ-
 ណាវិញ ។ (នឹងតាំងនៅ) ក្នុងអនាតាមិដល ។ អនាតាមិបុគ្គល
 កាលបើសាបសូន្យចាកអនាតាមិដលហើយ នឹងតាំងនៅក្នុងវិណាវិញ ។
 (នឹងតាំងនៅ) ក្នុងសក្កនាតាមិដល ។ សក្កនាតាមិបុគ្គល កាលបើ
 សាបសូន្យចាកសក្កនាតាមិដលហើយ នឹងតាំងនៅក្នុងវិណាវិញ ។
 (នឹងតាំងនៅ) ក្នុងសោតាបត្តិដល ។ សោតាបត្តិបុគ្គល កាលបើ
 សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដល នឹងតាំងនៅក្នុងបុព្វជ្ជនក្ខមិយិញ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អ្នកចូរដឹងនូវកំហុស (របស់អ្នក) ចុះ
 បើព្រះអរហន្ត កាលបើសាបសូន្យចាកអរហន្តហើយ នឹងតាំងនៅក្នុង
 អនាតាមិដលវិញ អនាតាមិបុគ្គល កាលបើសាបសូន្យចាកអនាតាមិដល
 ហើយ នឹងតាំងនៅក្នុងសក្កនាតាមិដលវិញ សក្កនាតាមិបុគ្គល កាល
 បើសាបសូន្យចាកសក្កនាតាមិដលហើយ នឹងតាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិដល
 វិញ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សោតាបត្តិ-
 បុគ្គល កាលបើសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលហើយ នឹងតាំងនៅក្នុង
 បុព្វជ្ជនក្ខមិវិញ ដូច្នេះដែរ ។

[២០០] អរហា អរហត្តា បរិហាយមាឃោ
 សោតាបត្តិដលេ សណ្ឋាត្តិ ។ អាមន្តា ។ សោតា-
 បត្តិដលេស្ស អនន្តរា អរហត្តញ្ញោ សុច្ឆិករោត្តិ ។ ន
 ហោរំ វត្តោ ។ បេ ។ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ បរិហាយតិ សោតាបញ្ញោ សោតាបត្តិ-
 ដលាតិ ។ ន ហោរំ វត្តោ ។ កស្ស តហុតរា កិ-
 លេសា បហីនា អរហត្តោ វា សោតាបន្ទស្ស វាតិ ។
 អរហតោ ។ ហញ្ចិ អរហតោ តហុតរា កិលេសា
 បហីនា បរិហាយតិ អរហា អរហត្តា តេន វត រេ
 វត្តោ បរិហាយតិ សោតាបញ្ញោ សោតាបត្តិដលាតិ ។

[២០១] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ បរិហាយតិ សក្កាតាមិ សក្កាតាមិ-
 ដលាតិ ។ ន ហោរំ វត្តោ ។ កស្ស តហុតរា
 កិលេសា បហីនា អរហតោ វា សក្កាតាមិស្ស
 វាតិ ។ អរហតោ ។ ហញ្ចិ អរហតោ តហុតរា
 កិលេសា បហីនា បរិហាយតិ អរហា អរហត្តា
 តេន វត រេ វត្តោ បរិហាយតិ សក្កាតាមិ
 សក្កាតាមិដលាតិ ។

[២០០] ព្រះអរហន្ត កាលបើសាបសូន្យចាកអរហន្ត ពីរដង
 នៅក្នុងសោតាបត្តិដលវិញ្ញាប្ច ។ អើ ។ (ព្រះអរហន្ត) ប្រើក្បែរដាច់
 ច្បាស់នូវអរហន្ត ក្នុងលំដាប់នៃសោតាបត្តិដលវ្យ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តវ្យ ។
 អើ ។ សោតាបន្ទបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលវ្យ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី សោតាបន្ទបុគ្គល
 ក្តី លោកណាលះគិលេសបានច្រើនជាង ។ ព្រះអរហន្ត (លះគិ-
 លេសបានច្រើនជាង) ។ បើព្រះអរហន្ត លះគិលេសបានច្រើនជាង
 ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្ត ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះ
 ហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សោតាបន្ទបុគ្គល សាបសូន្យចាក
 សោតាបត្តិដល ដូច្នេះដែរ ។

[២០១] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តវ្យ ។ អើ ។
 សក្កាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កាតាមិដលវ្យ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី សក្កាតាមិបុគ្គលក្តី លោក
 ណាលះគិលេសបានច្រើនជាង ។ ព្រះអរហន្ត (លះគិលេសបានច្រើន
 ជាង) ។ បើព្រះអរហន្ត លះគិលេសបានច្រើនជាង ហើយព្រះអរហន្ត
 សាបសូន្យចាកអរហន្ត ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរ
 ពោលថា សក្កាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កាតាមិដលដូច្នេះដែរ ។

[២០២] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

អាមត្តា ។ បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមីដលាតិ ។
ន ហេវំ វត្តោ ។ កុស្មំ ពហុតរា កិលេសា
បរិហា អរហតោ វា អនាគាមីស្ស វាតិ ។ អរ-
ហតោ ។ ហត្ថំ អរហតោ ពហុតរា កិលេសា
បរិហា បរិហាយតិ អរហា អរហត្តា តេន វត
រេ វត្តោ បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមីដលាតិ ។

[២០៣] បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមីដ-
លាតិ ។ អាមត្តា ។ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ
សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ កុស្មំ
ពហុតរា កិលេសា បរិហា អនាគាមីស្ស វា
សោតាបន្នស្ស វាតិ ។ អនាគាមីស្ស ។ ហត្ថំ
អនាគាមីស្ស ពហុតរា កិលេសា បរិហា បរិហា-
យតិ អនាគាមី អនាគាមីដលា តេន វត រេ វត្តោ
បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។

[២០៤] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។

អនាគាមីបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមីផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី អនាគាមីបុគ្គលក្តី លោកណា លះកិ-
លេសបានច្រើនជាង ។ ព្រះអរហន្ត (លះកិលេសបានច្រើនជាង) ។
បើព្រះអរហន្ត លះកិលេសបានច្រើនជាង ហើយព្រះអរហន្ត សាប
សូន្យចាកអរហន្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោល
ថា អនាគាមីបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមីផល ដូច្នេះដែរ ។

[២០៥] អនាគាមីបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមីផលប្ប ។

អើ ។ សោតាបន្តបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលប្ប ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អនាគាមីបុគ្គលក្តី សោតាបន្តបុគ្គលក្តី
លោកណា លះកិលេសបានច្រើនជាង ។ អនាគាមីបុគ្គល (លះកិលេស
បានច្រើនជាង) ។ បើអនាគាមីបុគ្គល លះកិលេសបានច្រើនជាង
ហើយអនាគាមីបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមីផល ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន
ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សោតាបន្តបុគ្គល សាបសូន្យចាក
សោតាបត្តិផល ដូច្នេះដែរ ។

[២០៤] បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិ-
 ដលាតិ ។ អាមន្តា ។ បរិហាយតិ សកទាតាមី
 សកទាតាមីដលាតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ កស្ស
 តហុតរា តិលេសា បហីនា អនាតាមីស្ស វា
 សកទាតាមីស្ស វាតិ ។ អនាតាមីស្ស ។ ហត្ថិ
 អនាតាមីស្ស តហុតរា តិលេសា បហីនា បរិហាយតិ
 អនាតាមី អនាតាមីដលា តេន វត វេ វត្ថុព្វេ
 បរិហាយតិ សកទាតាមី សកទាតាមីដលាតិ ។

[២០៥] បរិហាយតិ សកទាតាមី សកទា-
 តាមីដលាតិ ។ អាមន្តា ។ បរិហាយតិ សោតា-
 បន្នោ សោតាបន្តិដលាតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។
 កស្ស តហុតរា តិលេសា បហីនា សកទាតាមី-
 ស្ស វា សោតាបន្នស្ស វាតិ ។ សកទាតាមីស្ស ។
 ហត្ថិ សកទាតាមីស្ស តហុតរា តិលេសា បហី-
 នា បរិហាយតិ សកទាតាមី សកទាតាមីដលា
 តេន វត វេ វត្ថុព្វេ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ
 សោតាបន្តិដលាតិ ។

[២០៤] អនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមីផលប្ប ។
 អើ ។ សកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសកទាតាមីផលប្ប ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អនាតាមិបុគ្គលក្តី សកទាតាមិបុគ្គលក្តី
 លោកណា លះកិលេសបានច្រើនជាង ។ អនាតាមិបុគ្គល (លះកិលេស
 បានច្រើនជាង) ។ បើអនាតាមិបុគ្គល លះកិលេសបានច្រើនជាង
 ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមីផល ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន
 ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាក
 សកទាតាមីផលដូច្នេះដែរ ។

[២០៥] សកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសកទាតាមីផល
 ប្ប ។ អើ ។ សោតាបន្តបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបន្តិផល
 ប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ សកទាតាមិបុគ្គលក្តី
 សោតាបន្តបុគ្គលក្តី លោកណា លះកិលេសបានច្រើនជាង ។ សក-
 ទាតាមិបុគ្គល (លះកិលេសបានច្រើនជាង) ។ បើសកទាតាមិបុគ្គល
 លះកិលេសបានច្រើនជាង ហើយសកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាក
 សកទាតាមីផល ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា
 សោតាបន្តបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបន្តិផល ដូច្នេះដែរ ។

(២០៦) បរិយាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អា-
មន្តា ។ បរិយាយតិ សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដ-
លាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ តស្ស អធិមត្តា
មត្តកាវដា អរហតោ វា សោតាបដ្ឋស្ស វាតិ ។
អរហតោ ។ ហញ្ចិ អរហតោ អធិមត្តា មត្តកា-
វដា បរិយាយតិ អរហា អរហត្តា តេន វត វេ
វត្ថុព្វេ បរិយាយតិ សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដលាតិ ។

(២០៧) បរិយាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
អាមន្តា ។ បរិយាយតិ សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដ-
លាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ តស្ស អធិមត្តា សតិ-
ប្បដ្ឋានកាវដា ។ មេ ។ សម្មប្បដ្ឋានកាវដា ឥន្ទ្រិចា-
កាវដា ឥន្ទ្រិយកាវដា តលកាវដា ពោជ្ឈង្គកាវដា
អរហតោ វា សោតាបដ្ឋស្ស វាតិ ។ អរហតោ ។
ហញ្ចិ អរហតោ អធិមត្តា ពោជ្ឈង្គកាវដា បរិយាយតិ
អរហា អរហត្តា តេន វត វេ វត្ថុព្វេ បរិយាយតិ
សោតាបដ្ឋោ សោតាបត្តិដលាតិ ។

(២០៦) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។
សោតាបដ្ឋបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី សោតាបដ្ឋបុគ្គលក្តី លោកណា
ចំរើនមត្តច្រើនជាង ។ ព្រះអរហន្ត (ចំរើនមត្តច្រើនជាង) ។
បើព្រះអរហន្ត ចំរើនមត្តច្រើនជាង ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យ
ចាកអរហត្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា
សោតាបដ្ឋបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដល ដូច្នេះដែរ ។

(២០៧) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។
សោតាបដ្ឋបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី សោតាបដ្ឋបុគ្គលក្តី លោក
ណា ចំរើនសតិប្បដ្ឋានបានច្រើនជាង ។ មេ ។ ចំរើនសម្មប្បដ្ឋាន
ចំរើនឥន្ទ្រិចា ចំរើនឥន្ទ្រិយ ចំរើនតលៈ ចំរើនពោជ្ឈង្គៈ ច្រើនជាង ។
ព្រះអរហន្ត (ចំរើនច្រើនជាង) ។ បើព្រះអរហន្ត ចំរើនពោជ្ឈង្គៈ
ច្រើនជាង ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន
ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សោតាបដ្ឋបុគ្គល សាបសូន្យ
ចាកសោតាបត្តិដល ដូច្នេះដែរ ។

[២០៧] បរិហាយតិ អរហា អរហត្ថាតិ ។

អាមត្តា ។ បរិហាយតិ សកទាតាមី សក-
ទាតាមិដលាតិ ។ ន ហេរី វត្ថុព្វេ ។ កស្ស អ-
ធិមត្តា មគ្គភាវនា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គភាវនា អរ-
ហតោ វា សកទាតាមីស្ស វាតិ ។ អរហតោ ។
ហព្វំ អរហតោ អធិមត្តា ពោជ្ឈង្គភាវនា បរិហា-
យតិ អរហា អរហត្ថា តេន វត វេ វត្ថុព្វេ បរិ-
ហាយតិ សកទាតាមី សកទាតាមិដលាតិ ។

[២០៨] បរិហាយតិ អរហា អរហត្ថាតិ ។

អាមត្តា ។ បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដលាតិ ។
ន ហេរី វត្ថុព្វេ ។ កស្ស អធិមត្តា មគ្គភាវនា
។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គភាវនា អរហតោ វា អនាតាមីស្ស
វាតិ ។ អរហតោ ។ ហព្វំ អរហតោ អធិមត្តា
ពោជ្ឈង្គភាវនា បរិហាយតិ អរហា អរហត្ថា តេន
វត វេ វត្ថុព្វេ បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដ-
លាតិ ។

[២០៩] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។

សកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសកទាតាមិផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី សកទាតាមិបុគ្គលក្តី លោកណា
ចម្រើនមគ្គច្រើនជាង ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ។ ព្រះអរ-
ហន្ត (ចម្រើនច្រើនជាង) ។ បើព្រះអរហន្ត ចម្រើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង
ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះ
ហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាក
សកទាតាមិផលដូច្នេះដែរ ។

[២១០] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។

អនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្តក្តី អនាតាមិបុគ្គលក្តី លោកណា ចម្រើន
មគ្គច្រើនជាង ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ។ ព្រះអរហន្ត
(ចម្រើនច្រើនជាង) ។ បើព្រះអរហន្ត ចម្រើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង
ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះ
ហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា អនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតា-
មិផល ដូច្នេះដែរ ។

[២១០] បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមិដលាតិ ។

អាមន្តា ។ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិ-
ដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ កស្ស អធិមត្តា
មក្កការវា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គការវា អនាគាមីស្ស
វា សោតាបន្នស្ស វាតិ ។ អនាគាមីស្ស ។ ហត្ថិ
អនាគាមីស្ស អធិមត្តា ពោជ្ឈង្គការវា បរិហាយតិ
អនាគាមី អនាគាមិដលា តេន វត វេ វត្ថុព្វេ
បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។

[២១១] បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមិដលា-
តិ ។ អាមន្តា ។ បរិហាយតិ សក្កនាគាមី ស-
ក្កនាគាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ កស្ស
អធិមត្តា មក្កការវា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គការវា អនា-
គាមីស្ស វា សក្កនាគាមីស្ស វាតិ ។ អនាគាមីស្ស ។
ហត្ថិ អនាគាមីស្ស អធិមត្តា ពោជ្ឈង្គការវា បរិ-
ហាយតិ អនាគាមី អនាគាមិដលា តេន វត វេ វត្ថុព្វេ
បរិហាយតិ សក្កនាគាមី សក្កនាគាមិដលាតិ ។

[២១០] អនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមិផលប្ត ។

អើ ។ សោតាបន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលប្ត ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អនាគាមិបុគ្គលក្តី សោតាបន្នបុគ្គលក្តី
លោកណា ចំរើនមគ្គច្រើនជាង ។ បេ ។ ចំរើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ។
អនាគាមិបុគ្គល (ចំរើនច្រើនជាង) ។ បើអនាគាមិបុគ្គល ចំរើន
ពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ហើយអនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមិ-
ផល ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សោតា-
បន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផល ដូច្នេះដែរ ។

[២១១] អនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមិផលប្ត ។

អើ ។ សក្កនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កនាគាមិផលប្ត ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អនាគាមិបុគ្គលក្តី សក្កនាគាមិបុគ្គល
ក្តី លោកណា ចំរើនមគ្គច្រើនជាង ។ បេ ។ ចំរើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ។
អនាគាមិបុគ្គល (ចំរើនច្រើនជាង) ។ បើអនាគាមិបុគ្គល ចំរើន
ពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ហើយអនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមិផល
ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរពោលថា សក្កនាគាមិបុគ្គល
សាបសូន្យចាកសក្កនាគាមិផល ដូច្នេះដែរ ។

[២០២] បរិហាយតិ សក្កនាគាមី សក្កនា-
 គាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ
 សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ កស្ស
 អធិមត្តា បក្កភាវនា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គភាវនា សក-
 ណាគាមិស្ស វា សោតាបន្នស្ស វាតិ ។ សក្កនាគា-
 មិស្ស ។ ហត្ថិ សក្កនាគាមិស្ស អធិមត្តា ពោជ្ឈង្គភា-
 វនា បរិហាយតិ សក្កនាគាមី សក្កនាគាមិដលា
 តេន វត វេ វត្តព្វេ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតា-
 បត្តិដលាតិ ។

[២០៣] អវហតា ធុត្ថំ ធិដ្ឋំ បរិហាយតិ
 អវហា អវហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ សោតាបន្នេន
 ធុត្ថំ ធិដ្ឋំ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដ-
 លាតិ ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។ អវហតា
 សមុទយោ ធិដ្ឋោ បរិហាយតិ អវហា អវហត្តាតិ ។
 អាមត្តា ។ សោតាបន្នេន សមុទយោ ធិដ្ឋោ
 បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន
 ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។ អវហតា ធិរោជោ ធិដ្ឋោ
 បរិហាយតិ អវហា អវហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

[២០២] សក្កនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។
 អើ ។ សោតាបន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នក
 មិនគួរកោល យ៉ាងនេះទេ ។ សក្កនាគាមិបុគ្គលក្តី សោតាបន្នបុគ្គលក្តី
 លោកណា ចម្រើនបុគ្គលច្រើនជាង ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ។
 សក្កនាគាមិបុគ្គល (ចម្រើនច្រើនជាង) ។ បើ សក្កនាគាមិបុគ្គល
 ចម្រើនពោជ្ឈង្គច្រើនជាង ហើយសក្កនាគាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាក-
 សក្កនាគាមិដល ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកគួរកោល
 ថា សោតាបន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ដូច្នេះដែរ ។

[២០៣] ព្រះអរហន្ត ឃើញនូវទុក្ខសច្ច ហើយព្រះអរហន្ត
 សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។ សោតាបន្នបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខសច្ច
 ហើយសោតាបន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 កោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញនូវសមុទយសច្ច
 ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។ សោតាបន្នបុគ្គល
 ឃើញនូវសមុទយសច្ច ហើយសោតាបន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតា-
 បត្តិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរកោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត
 ឃើញនូវនិរោធសច្ច ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តប្ប ។ អើ ។

សោតាបន្នន ធិរោគា ធិដ្ឋា បរិហាយតិ សោតា-
 បន្នា សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 អរហតា មត្តោ ធិដ្ឋា បរិហាយតិ អរហា អរហ-
 ត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ សោតាបន្នន មត្តោ ធិដ្ឋា បរិ-
 ហាយតិ សោតាបន្នា សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរំ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរហតា ចត្តាវិ សទ្ធានិ ធិដ្ឋានិ
 បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ សោ-
 តាបន្នន ចត្តាវិ សទ្ធានិ ធិដ្ឋានិ បរិហាយតិ សោតា-
 បន្នា សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២០២] អរហតា ឧត្តំ ធិដ្ឋំ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ សក្កាតាមិធា
 ឧត្តំ ធិដ្ឋំ បរិហាយតិ សក្កាតាមី សក្កាតា-
 មិដលាតិ ។ ន ហេរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អរហតា
 សមុទយោ ធិដ្ឋា ។ បេ ។ ធិរោគា ធិដ្ឋា ។ បេ ។
 មត្តោ ធិដ្ឋា ។ បេ ។ ចត្តាវិ សទ្ធានិ ធិដ្ឋានិ
 បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ សក្កា-
 តាមិធា ចត្តាវិ សទ្ធានិ ធិដ្ឋានិ បរិហាយតិ សក្កា-
 តាមី សក្កាតាមិដលាតិ ។ ន ហេរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

សោតាបន្នបុគ្គល ឃើញនូវនិរោធសច្ច ហើយសោតាបន្នបុគ្គល
 សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញនូវមគ្គ ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យ
 ចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។ សោតាបន្នបុគ្គល ឃើញនូវមគ្គ ហើយ
 សោតាបន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញនូវសច្ចៈ៤ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។ សោតាបន្នបុគ្គល
 ឃើញនូវសច្ចៈ៤ ហើយសោតាបន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិ-
 ដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០២] ព្រះអរហន្ត ឃើញនូវទុក្ខសច្ច ហើយព្រះអរហន្ត
 សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។ សក្កាតាមិបុគ្គល ឃើញនូវ
 ទុក្ខសច្ច ហើយសក្កាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កាតាមិដល
 ប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញ
 នូវសមុទយសច្ច ។ បេ ។ ឃើញនូវនិរោធសច្ច ។ បេ ។ ឃើញនូវ
 មគ្គ ។ បេ ។ ឃើញនូវសច្ចៈ៤ ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាក
 អរហត្តប្ប ។ អើ ។ សក្កាតាមិបុគ្គល ឃើញនូវសច្ចៈ៤ ហើយ
 សក្កាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កាតាមិដលប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១៥] អរហតា ទុក្ខំ ទិដ្ឋំ បរិហាយតិ

អរហា អរហត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមីនា ទុក្ខំ
ទិដ្ឋំ បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមីផលាតិ ។ ន
ហោរំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អរហតា សមុទយោ ទិដ្ឋោ
។ បេ ។ និរោជោ ទិដ្ឋោ ។ បេ ។ មគ្គោ ទិដ្ឋោ
។ បេ ។ ចត្តារិ សច្ចានិ ទិដ្ឋានិ បរិហាយតិ អរ-
ហា អរហត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមីនា ចត្តារិ
សច្ចានិ ទិដ្ឋានិ បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមី-
ផលាតិ ។ ន ហោរំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២១៦] អនាគាមីនា ទុក្ខំ ទិដ្ឋំ បរិហាយតិ

អនាគាមី អនាគាមីផលាតិ ។ អាមន្តា ។ សោតា-
បន្នេន ទុក្ខំ ទិដ្ឋំ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោ-
តាបត្តិផលាតិ ។ ន ហោរំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អនា-
គាមីនា សមុទយោ ទិដ្ឋោ ។ បេ ។ និរោជោ ទិដ្ឋោ
។ បេ ។ មគ្គោ ទិដ្ឋោ ។ បេ ។ ចត្តារិ សច្ចានិ
ទិដ្ឋានិ បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមីផលាតិ ។
អាមន្តា ។ សោតាបន្នេន ចត្តារិ សច្ចានិ ទិដ្ឋានិ
បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិផលាតិ ។

[២១៥] ព្រះអរហន្ត ឃើញនូវទុក្ខសព្វ ហើយព្រះអរហន្ត

សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។ អនាគាមីបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខ-
សព្វ ហើយអនាគាមីបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមីផលប្ប ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញនូវសមុទយ-
សព្វ ។ បេ ។ ឃើញនូវនិរោធសព្វ ។ បេ ។ ឃើញនូវមគ្គ ។ បេ ។
ឃើញនូវសច្ចៈ ៤ ហើយព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។
អើ ។ អនាគាមីបុគ្គល ឃើញនូវសច្ចៈ ៤ ហើយអនាគាមីបុគ្គល
សាបសូន្យចាកអនាគាមីផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១៦] អនាគាមីបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខសព្វ ហើយអនាគាមី

បុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាគាមីផលប្ប ។ អើ ។ សោតាបន្នបុគ្គល
ឃើញនូវទុក្ខសព្វ ហើយសោតាបន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិ-
ផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគាមី-
បុគ្គល ឃើញនូវសមុទយសព្វ ។ បេ ។ ឃើញនូវនិរោធសព្វ ។ បេ ។
ឃើញនូវមគ្គ ។ បេ ។ ឃើញនូវសច្ចៈ ៤ ហើយអនាគាមីបុគ្គល
សាបសូន្យចាកអនាគាមីផលប្ប ។ អើ ។ សោតាបន្នបុគ្គល ឃើញ
នូវសច្ចៈ ៤ ហើយសោតាបន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលប្ប ។

ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ អនាតាមិណ ធុត្តំ ធិដ្ឋំ បរិ-
 ហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។
 សកទាតាមិណ ធុត្តំ ធិដ្ឋំ បរិហាយតិ សកទាតាមី
 សកទាតាមិដលាតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។
 អនាតាមិណ សមុទយោ ធិដ្ឋា ។ បេ ។ ធិរោជោ
 ធិដ្ឋា ។ បេ ។ មត្តោ ធិដ្ឋា ។ បេ ។ ចត្តារិ សប្បាធិ
 ធិដ្ឋាធិ បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដលាតិ ។
 អាមត្តា ។ សកទាតាមិណ ចត្តារិ សប្បាធិ ធិដ្ឋាធិ
 បរិហាយតិ សកទាតាមី សកទាតាមិដលាតិ ។
 ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២០៧] សកទាតាមិណ ធុត្តំ ធិដ្ឋំ បរិហាយ-
 តិ សកទាតាមី សកទាតាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។
 សោតាបន្នេន ធុត្តំ ធិដ្ឋំ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ
 សោតាបន្តិដលាតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្វេ ។ បេ ។ សក-
 ទាតាមិណ សមុទយោ ធិដ្ឋា ។ បេ ។ ធិរោជោ
 ធិដ្ឋា ។ បេ ។ មត្តោ ធិដ្ឋា ។ បេ ។ ចត្តារិ សប្បាធិ ធិ-
 ដ្ឋាធិ បរិហាយតិ សកទាតាមី សកទាតាមិដលាតិ ។

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាតាមិបុគ្គល ហើយ
 ទូទុក្ខសព្វ ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិផលប្ប ។
 អើ ។ សកទាតាមិបុគ្គល ឃើញទូទុក្ខសព្វ ហើយសកទាតាមិបុគ្គល
 សាបសូន្យចាកសកទាតាមិផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។
 បេ ។ អនាតាមិបុគ្គល ឃើញទូសមុទយសព្វ ។ បេ ។ ឃើញទូនិរោធស-
 ព្វ ។ បេ ។ ឃើញទូមគ្គ ។ បេ ។ ឃើញទូសព្វៈ ៤ ហើយ
 អនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិផលប្ប ។ អើ ។ សកទា-
 តាមិបុគ្គល ឃើញទូសព្វៈ ៤ ហើយសកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យ
 ចាកសកទាតាមិផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៨] សកទាតាមិបុគ្គល ឃើញទូទុក្ខសព្វ ហើយសក-
 ទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសកទាតាមិផលប្ប ។ អើ ។ សោតា-
 មិបុគ្គល ឃើញទូទុក្ខសព្វ ហើយសោតាមិបុគ្គល សាបសូន្យ
 ចាកសោតាមិផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 សកទាតាមិបុគ្គល ឃើញទូសមុទយសព្វ ។ បេ ។ ឃើញទូនិរោធស-
 ព្វ ។ បេ ។ ឃើញទូមគ្គ ។ បេ ។ ឃើញទូសព្វៈ ៤
 ហើយសកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសកទាតាមិផលប្ប ។

អាមត្តា ។ សោតាបន្នេន ចត្តារិ សប្បាធិ ធិដ្ឋានិ
បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន
ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២០៨] សោតាបន្នេន ទុក្ខំ ធិដ្ឋានិ ន
បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។
អាមត្តា ។ អរហតា ទុក្ខំ ធិដ្ឋានិ ន បរិហាយតិ
អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។
សោតាបន្នេន សមុទយោ ធិដ្ឋោ ។ បេ ។ ធិរោនោ
ធិដ្ឋោ ។ បេ ។ មត្តោ ធិដ្ឋោ ។ បេ ។ ចត្តារិ សប្បាធិ
ធិដ្ឋានិ ន បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដ-
លាតិ ។ អាមត្តា ។ អរហតា ចត្តារិ សប្បាធិ
ធិដ្ឋានិ ន បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ ន
ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២០៩] សកទាតាមិបុគ្គល ទុក្ខំ ធិដ្ឋានិ ។ បេ ។
ចត្តារិ សប្បាធិ ធិដ្ឋានិ ន បរិហាយតិ សកទាតាមិ
សកទាតាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។ អរហតា ចត្តារិ
សប្បាធិ ធិដ្ឋានិ ន បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អើ ។ សោតាបន្នបុគ្គល ឃើញទូរសច្ចៈ ៤ ហើយសោតាបន្នបុគ្គល
សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១០] សោតាបន្នបុគ្គល ឃើញទូរទុក្ខសច្ចៈ ហើយ
សោតាបន្នបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។
ព្រះអរហន្ត ឃើញទូរទុក្ខសច្ចៈ ហើយព្រះអរហន្ត មិនសាបសូន្យចាក
អរហត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបន្ន-
បុគ្គល ឃើញទូរសមុទយសច្ចៈ ។ បេ ។ ឃើញទូរនិរោធសច្ចៈ ។ បេ ។
ឃើញទូរមគ្គសច្ចៈ ។ បេ ។ ឃើញទូរសច្ចៈ ៤ ហើយសោតាបន្នបុគ្គល
មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញ
ទូរសច្ចៈ ៤ ហើយព្រះអរហន្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២១១] សកទាតាមិបុគ្គល ឃើញទូរទុក្ខសច្ចៈ ។ បេ ។
ឃើញទូរសច្ចៈ ៤ ហើយសកទាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាក
សកទាតាមិផលឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញទូរសច្ចៈ ៤
ហើយព្រះអរហន្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តផលឬ ។ អ្នកមិនគួរ
ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២០] អនាគាមិណ ធុត្តំ ធិដ្ឋំ ។ បេ ។
 ចត្តារិ សទ្ធានំ ធិដ្ឋានំ ន បរិហាយតិ អនាគាមិ
 អនាគាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតា ចត្តារិ
 សទ្ធានំ ធិដ្ឋានំ ន បរិហាយតិ អរហា អរហត្ថាតិ ។
 ន ហេរិ វត្ថុទ្វេ ។ បេ ។

[២២១] សោតាបន្នេន ធុត្តំ ធិដ្ឋំ ។ បេ ។
 ចត្តារិ សទ្ធានំ ធិដ្ឋានំ ន បរិហាយតិ សោតាបន្នោ
 សោតាបត្តិដលាតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមិណ
 ធុត្តំ ធិដ្ឋំ ។ បេ ។ ចត្តារិ សទ្ធានំ ធិដ្ឋានំ ន
 បរិហាយតិ អនាគាមិ អនាគាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ
 វត្ថុទ្វេ ។ បេ ។

[២២២] សកធាតាមិណ ធុត្តំ ធិដ្ឋំ ។ បេ ។
 ចត្តារិ សទ្ធានំ ធិដ្ឋានំ ន បរិហាយតិ សកធា-
 តាមិ សកធាតាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។ អនា-
 តាមិណ ធុត្តំ ធិដ្ឋំ ។ បេ ។ ចត្តារិ សទ្ធានំ ធិដ្ឋានំ
 ន បរិហាយតិ អនាគាមិ អនាគាមិដលាតិ ។ ន
 ហេរិ វត្ថុទ្វេ ។ បេ ។

[២២៣] អនាគាមិបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។ ឃើញ
 នូវសច្ចៈ ៤ ហើយអនាគាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាគាមិផលទេ
 ឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ឃើញនូវសច្ចៈ ៤ ហើយព្រះអរហន្ត
 មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៤] សោតាបន្នបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។
 ឃើញនូវសច្ចៈ ៤ ហើយសោតាបន្នបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតា-
 បត្តិផលទេ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។
 ឃើញនូវសច្ចៈ ៤ ហើយអនាគាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាគាមិ-
 ផលទេ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៥] សកធាតាមិបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។
 ឃើញនូវសច្ចៈ ៤ ហើយសកធាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសក-
 ធាតាមិផលទេ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខសច្ច
 ។ បេ ។ ឃើញនូវសច្ចៈ ៤ ហើយអនាគាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យ
 ចាកអនាគាមិផលទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៣] សោតាបន្នេន ធុត្តំ ធិដ្ឋំ ។ បេ ។
 ចត្តារិ សច្ចាធិ ធិដ្ឋាធិ ន បរិហាយតិ សោតាបន្នេន
 សោតាបត្តិដលាតិ ។ អាមន្តា ។ សកតាតាមិធា
 ធុត្តំ ធិដ្ឋំ ។ បេ ។ ចត្តារិ សច្ចាធិ ធិដ្ឋាធិ ន
 បរិហាយតិ សកតាតាមិ សកតាតាមិដលាតិ ។
 ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[២២៤] អរហតោ រាតោ បហីនោ បរិហាយ-
 យតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សោតា-
 បន្នេន សក្កាយធិដ្ឋំ បហីនោ បរិហាយតិ សោតា-
 បន្នេន សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។
 អរហតោ រាតោ បហីនោ បរិហាយតិ អរហា អ-
 រហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបន្នេន វិចិត្តិច្ឆា
 បហីនោ ។ បេ ។ សីលព្វតបរាមាសោ បហីនោ ។ បេ ។
 អទាយគមនិយោ រាតោ បហីនោ ។ បេ ។ អទា-
 យគមនិយោ នោសោ បហីនោ ។ បេ ។ អទា-
 យគមនិយោ មោហោ បហីនោ បរិហាយតិ សោ-
 តាបន្នេន សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[២២៥] សោតាបន្នេន ឃើញនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។

ឃើញនូវសច្ចៈ ៤ ហើយសោតាបន្នេន មិនសាបសូន្យចាកសោតា-
 បត្តិផលឡើយ ។ អើ ។ សកតាតាមិបុគ្គល ឃើញនូវទុក្ខសច្ច ។ បេ ។
 ឃើញនូវសច្ចៈ ៤ ហើយសកតាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសក-
 តាតាមិផលឡើយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៦] ព្រះអរហន្ត លះរាគៈហើយ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យ

ចាកអរហន្តឬ ។ អើ ។ សោតាបន្នេន លះសក្កាយធិដ្ឋំ ហើយ
 សោតាបន្នេន សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត លះរាគៈហើយ ព្រះអរហន្ត សាប
 សូន្យចាកអរហន្តឬ ។ អើ ។ សោតាបន្នេន លះវិចិត្តិច្ឆា ។ បេ ។
 លះសីលព្វតបរាមាសៈ ។ បេ ។ លះរាគៈដែលជាដំណើរទៅកាន់អប្បាយ
 ។ បេ ។ លះទោសៈដែលជាដំណើរទៅកាន់អប្បាយ ។ បេ ។ លះ
 មោហៈដែលជាដំណើរទៅកាន់អប្បាយ ហើយសោតាបន្នេន សាប
 សូន្យចាកសោតាបត្តិផលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អរហតោ ឆោសោ បហំនោ ។ បេ ។ មោហោ
 បហំនោ មាណោ បហំនោ ធិដ្ឋំ បហំនោ វិចិត្តិន្ទា
 បហំនោ ជំនំ បហំនំ ឧទ្ធច្ចំ បហំនំ អហំរិកំ បហំនំ
 ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បហំនំ បរិហាយតិ អរហា
 អរហត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបន្នស្ស សក្កា-
 យធិដ្ឋំ បហំនោ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតា-
 បត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។ អរហតោ
 អនោត្តប្បំ បហំនំ បរិហាយតិ អរហា អរហត្ថាតិ ។
 អាមន្តា ។ សោតាបន្នស្ស វិចិត្តិន្ទា បហំនោ ។ បេ ។
 សីលព្វតបរាមាសោ បហំនោ ។ បេ ។ អចាយគម-
 ធិយោ រាគោ បហំនោ ។ បេ ។ អចាយគមធិយោ
 ឆោសោ បហំនោ ។ បេ ។ អចាយគមធិយោ ហេ-
 ហោ បហំនោ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតា-
 បត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។

[២២៥] អរហតោ រាគោ បហំនោ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។ សក្កាតាមិស្ស
 សក្កាយធិដ្ឋំ បហំនោ បរិហាយតិ សក្កាតាមិ

ព្រះអរហន្ត លរោសៈ ។ បេ ។ លរោហាៈ លរោហៈ លរ-
 ទិដ្ឋំ លរោហិត្តា លរោហៈ លរោហៈ លរោហិត្តា ។ បេ ។ លរ-
 អនោត្តប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត សាបស្សន្ទចាកអរហន្ត ។ អើ ។
 សោតាបន្នបុគ្គល លរោហិត្តា ហើយសោតាបន្នបុគ្គល សាប-
 ស្សន្ទចាកសោតាបន្នបុគ្គល ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ព្រះអរហន្ត លរោហិត្តា ហើយព្រះអរហន្ត សាបស្សន្ទចាកអរហន្ត
 បុ ។ អើ ។ សោតាបន្នបុគ្គល លរោហិត្តា ។ បេ ។ លរ-
 សីលព្វតបរាមាសៈ ។ បេ ។ លរោហិត្តា ដែលជាដំណើរទៅកាន់អប្បាយ
 ។ បេ ។ លរោហិត្តា ដែលជាដំណើរទៅកាន់អប្បាយ ។ បេ ។ លរ-
 ោហិត្តា ដែលជាដំណើរទៅកាន់អប្បាយ ហើយសោតាបន្នបុគ្គល សាប-
 ស្សន្ទចាកសោតាបន្នបុគ្គល ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៥] ព្រះអរហន្ត លរោហិត្តា ហើយព្រះអរហន្ត សាបស្សន្ទ
 ចាកអរហន្ត ។ អើ ។ សក្កាតាមិបុគ្គល លរោហិត្តា ហើយ

សក្កនាគាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្យេ ។ បេ ។
 អរហតោ កតោ បហំនោ បរិហាយតិ អរហា អរ-
 ហត្ថាតិ ។ អាមត្តា ។ សក្កនាគាមិស្ស វិចីកិច្ចា
 បហំនា ។ បេ ។ សីលទ្ធកបកមាសា បហំនោ
 ។ បេ ។ ឌីឡារិកោ កាមកតោ បហំនោ ។ បេ ។
 ឌីឡារិកោ ព្យាចានោ បហំនោ បរិហាយតិ សក្កនា-
 គាមិ សក្កនាគាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្យេ ។ បេ ។
 អរហតោ នោសោ បហំនោ ។ បេ ។ អនោត្ថប្បិ
 បហំនំ បរិហាយតិ អរហា អរហត្ថាតិ ។ អាមត្តា ។
 សក្កនាគាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា ។ បេ ។
 ឌីឡារិកោ ព្យាចានោ បហំនោ បរិហាយតិ សក្កនា-
 គាមិ សក្កនាគាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្យេ ។ បេ ។

[២២៦] អរហតោ កតោ បហំនោ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្ថាតិ ។ អាមត្តា ។ អនាគាមិស្ស
 សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា បរិហាយតិ អនាគាមិ អនា-
 គាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្យេ ។ បេ ។ អរហតោ
 កតោ បហំនោ បរិហាយតិ អរហា អរហត្ថាតិ ។
 អាមត្តា ។ អនាគាមិស្ស វិចីកិច្ចា បហំនា ។ បេ ។

សក្កនាគាមិដលាតិ សាបស្សន្យោកសក្កនាគាមិដលាតិ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ហើយព្រះ
 អរហន្ត សាបស្សន្យោកអរហន្ត ។ អើ ។ សក្កនាគាមិបុគ្គល
 លះវិចីកិច្ចា ។ បេ ។ លះសីលទ្ធកបកមាសា ។ បេ ។ លះកាមកត
 ដ៏គ្រោតគ្រោត ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏គ្រោតគ្រោត ហើយសក្កនា-
 គាមិបុគ្គល សាបស្សន្យោកសក្កនាគាមិដលាតិ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត លះគោសៈ ។ បេ ។ លះ
 អនោត្ថប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត សាបស្សន្យោកអរហន្ត ។ អើ ។
 សក្កនាគាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏គ្រោត
 គ្រោត ហើយសក្កនាគាមិបុគ្គល សាបស្សន្យោកសក្កនាគាមិដលាតិ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៦] ព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ហើយព្រះអរហន្ត សាប
 ស្សន្យោកអរហន្ត ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយ
 អនាគាមិបុគ្គល សាបស្សន្យោកអនាគាមិដលាតិ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ហើយព្រះអរហន្ត សាប-
 ស្សន្យោកអរហន្ត ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល លះវិចីកិច្ចា ។ បេ ។

សីលត្វតបរាមាសោ បហំនោ អណ្តសហគតោ
 កាមរាតោ បហំនោ អណ្តសហគតោ ព្យាបាទោ
 បហំនោ បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដលាតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អរហនោ នោសោ
 បហំនោ ។ បេ ។ អនោត្ថប្បំ បហំនំ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ អនាតាមិស្ស
 សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា ។ បេ ។ អណ្តសហគតោ
 ព្យាបាទោ បហំនោ បរិហាយតិ អនាតាមី អនា-
 តាមិដលាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២២៧] អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 បរិហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។
 សោតាបទ្ធស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា បរិហាយតិ
 សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។ អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា បរិ-
 ហាយតិ អនាតាមី អនាតាមិដលាតិ ។ អាមត្តា ។
 សោតាបទ្ធស្ស វិនិក្ខិប្នា បហំនា ។ បេ ។ អនាយក-
 មនិយោ មោហោ បហំនោ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ

លះហើលក្ខេត្តបរាមាសៈ លះកាបរាជ ដ៏ស្រាលស្បើង លះព្យាបាទ
 ដ៏ស្រាលស្បើង ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិដល
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត
 លះចាសៈ ។ បេ ។ លះអនោត្ថប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត សាប
 សូន្យចាកអរហន្តឬ ។ អើ ។ អនាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ
 ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្បើង ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាប
 សូន្យចាកអនាតាមិដលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៨] អនាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយអនាតាមិ-
 បុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិដលឬ ។ អើ ។ សោតាបទ្ធបុគ្គល
 លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតាបទ្ធបុគ្គល សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិ-
 ដលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាតាមិបុគ្គល
 លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិដល
 ឬ ។ អើ ។ សោតាបទ្ធបុគ្គល លះវិចិត្តា ។ បេ ។ លះ
 ទោហៈ ដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយសោតាបទ្ធបុគ្គល

សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។
 អនាតាមិស្ស វិចិត្តិក្ខា បហីនា ។ បេ ។ អណ្ត-
 សហតតោ ព្យាបាទោ បហីនោ បរិហាយតិ
 អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។ សោ-
 តាបទ្ធស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហីនា ។ បេ ។ អនា-
 យកមនិយោ មោហោ បហីនោ បរិហាយតិ សោ-
 តាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។

(២២៨) អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហីនា
 បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។
 សក្កាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហីនា បរិហាយតិ
 សក្កាតាមិ សក្កាតាមិដលាតិ ។ ន ហេរិ វត្តត្វេ
 ។ បេ ។ អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហីនា បរិ-
 ហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។
 សក្កាតាមិស្ស វិចិត្តិក្ខា បហីនា ។ បេ ។ សី-
 លព្វតបរមាសោ បហីនោ ឱឡារិកោ កាមរាតោ
 បហីនោ ឱឡារិកោ ព្យាបាទោ បហីនោ បរិ-
 ហាយតិ សក្កាតាមិ សក្កាតាមិដលាតិ ។

សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលាតិ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 អនាតាមិបុគ្គល លះវិចិត្តិក្ខា ។ បេ ។ លះព្យាបាទ វិចិត្តិក្ខា
 ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិដលាតិ ។ អើ ។ សោតា-
 បទ្ធស្ស លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះមាហា វិសេសោ វិសេសោ
 តានិមុត្តយ ហើយសោតាបទ្ធស្ស សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិដលា-
 តិ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២២៩) អនាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតាមិ-
 បុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតាមិដលាតិ ។ អើ ។ សក្កាតាមិបុគ្គល
 លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសក្កាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កាតា-
 មិដលាតិ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អណ្តាតា-
 មិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកអនាតា-
 មិដលាតិ ។ អើ ។ សក្កាតាមិបុគ្គល លះវិចិត្តិក្ខា ។ បេ ។ លះវិ-
 លព្វតបរមាសោ លះកាមរាត វិសេសោ វិសេសោ វិសេសោ
 តោ ហើយសក្កាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសក្កាតាមិដលាតិ ។

ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។ អនាតាមិស្ស វិចិត្តិន្ទា បហីនា
 ។ បេ ។ អណ្តុសហតតោ ព្យាបាទោ បហីនោ
 បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។
 សកទាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហីនា ។ បេ ។
 ឡិណ្ហរិកោ ព្យាបាទោ បហីនោ បរិហាយតិ សកទា-
 តាមិ សកទាតាមិដលាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។

[២២៩] សកទាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហី-
 នា បរិហាយតិ សកទាតាមិ សកទាតាមិដលាតិ ។
 អាមន្តា ។ សោតាបន្នស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហីនា
 បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។ ន
 ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។ សកទាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ
 បហីនា បរិហាយតិ សកទាតាមិ សកទាតាមិដ-
 លាតិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបន្នស្ស វិចិត្តិន្ទា
 បហីនា ។ បេ ។ អចាយតមនិយោ មោហោ បហីនោ
 បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលាតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។ សកទាតាមិស្ស វិចិត្តិន្ទា
 បហីនា ។ បេ ។ ឡិណ្ហរិកោ កាមរាតោ បហីនោ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាតាមិបុគ្គល លះវិចិត្តិកា
 ។ បេ ។ លះព្យាបាទដ៏ស្រាលស្បើង ហើយអនាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យ
 ចាកអនាតាមិផលប្ប ។ អើ ។ សកទាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ
 ។ បេ ។ លះព្យាបាទដ៏គ្រោកគ្រាត ហើយសកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យ
 ចាកសកទាតាមិផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣០] សកទាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសកទា-
 តាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាកសកទាតាមិផលប្ប ។ អើ ។ សោតា-
 បន្នបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតាបន្នបុគ្គល សាបសូន្យចាក
 សោតាបត្តិផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សកទា-
 តាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសកទាតាមិបុគ្គល សាបសូន្យចាក
 សកទាតាមិផលប្ប ។ អើ ។ សោតាបន្នបុគ្គល លះវិចិត្តិកា ។ បេ ។
 លះមោហា ដែលជាដំណើរទៅកាន់អប្បាយ ហើយសោតាបន្នបុគ្គល
 សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 សកទាតាមិបុគ្គល លះវិចិត្តិកា ។ បេ ។ លះកាមរាត ដ៏គ្រោកគ្រាត

ឌុំឡារិកោ ព្យាបាទោ បហំនោ បរិហាយតិ សក-
 ទាតាមី សកទាតាមិផលាតិ ។ អាមន្តា ។ សោតា-
 បទ្គស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនោ ។ បេ ។ អនាយក-
 មិយោ មោហោ បហំនោ បរិហាយតិ សោតាបន្នោ
 សោតាបត្តិផលាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២៣០] សោតាបទ្គស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនោ
 ន បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិផលាតិ ។
 អាមន្តា ។ អវហតោ វាតោ បហំនោ ន បរិហាយតិ
 អវហា អវហត្ថាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 សោតាបទ្គស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនោ ន បរិហាយតិ
 សោតាបន្នោ សោតាបត្តិផលាតិ ។ អាមន្តា ។ អវ-
 ហតោ ទោសោ បហំនោ ។ បេ ។ អនោត្ថប្បំ បហំនំ
 ន បរិហាយតិ អវហា អវហត្ថាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។ សោតាបទ្គស្ស វិចិត្តិដ្ឋា បហំនោ អនាយក-
 មិយោ មោហោ បហំនោ ន បរិហាយតិ សោតា-
 បន្នោ សោតាបត្តិផលាតិ ។ អាមន្តា ។ អវហតោ
 វាតោ បហំនោ ។ បេ ។ អនោត្ថប្បំ បហំនំ ន បរិហា-
 យតិ អវហា អវហត្ថាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

លះព្យាបាទដ៏ប្រាកដប្រាស់ ហើយសេចក្តីទាតាមិផលាតិ សោតាបទ្គស្ស
 សកទាតាមិផលាតិ ។ អើ ។ សោតាបទ្គស្ស លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។
 លះមោហា ដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយសោតាបទ្គស្ស
 សាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលាតិ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣០] សោតាបទ្គស្ស លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតា-
 បទ្គស្ស មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលាតិទេ ។ អើ ។ ព្រះ
 អវហន្ត លះរក្ខតៈ ហើយព្រះអវហន្ត មិនសាបសូន្យចាកអវហន្ត
 ទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបទ្គ-
 ស្ស លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតាបទ្គស្ស មិនសាបសូន្យចាក
 សោតាបត្តិផលាតិទេ ។ អើ ។ ព្រះអវហន្ត លះទាសៈ ។ បេ ។
 លះអនោត្ថប្បៈ ហើយព្រះអវហន្ត មិនសាបសូន្យចាកអវហន្តទេ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបទ្គស្ស លះវិចិត្ត-
 កិច្ចា លះមោហា ដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយសោតាបទ្គ-
 ស្ស មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលាតិទេ ។ អើ ។ ព្រះអវ-
 ហន្ត លះរក្ខតៈ ។ បេ ។ លះអនោត្ថប្បៈ ហើយព្រះអវហន្ត មិន
 សាបសូន្យចាកអវហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣០] សកគាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បដិ-
 ដា ន បរិហាយតិ សកគាតាមិ សកគាតាមិដ-
 លាតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតោ វាតោ បដិដោ
 ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បដិដំ ន បរិហាយតិ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ ន ហេរំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ សកគា-
 តាមិស្ស វិចីកិញ្ញា បដិដា ។ បេ ។ ឌីឡាវិកោ
 ព្យាបាដោ បដិដោ ន បរិហាយតិ សកគាតាមិ
 សកគាតាមិដលាតិ ។ អាមន្តា ។ អរហតោ វាតោ
 បដិដោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បដិដំ ន បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេរំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២៣២] អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បដិដា
 ន បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិដលាតិ ។ អា-
 មន្តា ។ អរហតោ វាតោ បដិដោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ
 បដិដំ ន បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ ន
 ហេរំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អនាតាមិស្ស វិចីកិញ្ញា ប-
 ដិដា ។ បេ ។ អណ្យាសហគតោ ព្យាបាដោ បដិដោ

[២៣១] សកគាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសកគា-
 តាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសកគាតាមិដលទេ ។ អើ ។ ព្រះ
 អរហន្ត លះរាគៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត
 មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 សកគាតាមិបុគ្គល លះវិចីកិញ្ញា ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏គ្រោតគ្រោត
 ហើយសកគាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសកគាតាមិដលទេ ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[២៣២] អនាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយអនាតាមិ-
 បុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាតាមិដលទេ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត
 លះរាគៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត មិនសាប
 សូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 អនាតាមិបុគ្គល លះវិចីកិញ្ញា ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្រើង

ន បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមីផលាតិ ។
 អាមន្តា ។ អរហនោ រាគោ បហំនោ ។ បេ ។
 អនោត្តប្បំ បហំនំ ន បរិហាយតិ អរហា អរ-
 ហត្តាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៣៣] សោតាបន្នស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ន បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិផលាតិ ។
 អាមន្តា ។ អនាគាមីស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ។ បេ ។ អណ្តុសហគតោ ព្យាបាទោ បហំនោ ន
 បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមីផលាតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ សោតាបន្នស្ស វិចីតិច្ឆា បហំនា
 ។ បេ ។ អចាយគមនិយោ មោហោ បហំនោ ន
 បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិផលាតិ ។
 អាមន្តា ។ អនាគាមីស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ។ បេ ។ អណ្តុសហគតោ ព្យាបាទោ បហំនោ
 ន បរិហាយតិ អនាគាមី អនាគាមីផលាតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

ហើយអនាគាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាគាមីផលទេ ។ អើ ។
 ព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត
 មិនសាបសូន្យ ចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[២៣៣] សោតាបន្នបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតា-
 បន្នបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលទេ ។ អើ ។ អនា-
 គាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្លើង
 ហើយអនាគាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាគាមីផលទេ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបន្នបុគ្គល លះវិចីតិច្ឆា
 ។ បេ ។ លះមោហា ដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយសោតាបន្ន-
 បុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលទេ ។ អើ ។ អនាគាមិ-
 បុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្លើង ហើយ
 អនាគាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាគាមីផលទេ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣២] សកទាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ន បរិហាយតិ សកទាតាមិ សកទាតាមិផលាតិ ។
 អាមន្តា ។ អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ។ បេ ។ អណុសហតតោ ព្យាបាទោ បហំនា
 ន បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិផលាតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តត្វេ ។ បេ ។ សកទាតាមិស្ស វិចិត្តិច្ឆា
 បហំនា ។ បេ ។ ឌំឡាវិកោ ព្យាបាទោ បហំនា
 ន បរិហាយតិ សកទាតាមិ សកទាតាមិផលាតិ ។
 អាមន្តា ។ អនាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ។ បេ ។ អណុសហតតោ ព្យាបាទោ បហំនា ន
 បរិហាយតិ អនាតាមិ អនាតាមិផលាតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តត្វេ ។ បេ ។

[២៣៥] សោតាបទ្ធម្មស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំនា
 ន បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិផលាតិ ។
 អាមន្តា ។ សកទាតាមិស្ស សក្កាយទិដ្ឋិ បហំ-
 នា ។ បេ ។ ឌំឡាវិកោ ព្យាបាទោ បហំនា ន
 បរិហាយតិ សកទាតាមិ សកទាតាមិផលាតិ ។

[២៣២] សកទាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសកទា-
 តាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសកទាតាមិផលទេ ។ អើ ។ អនាតា-
 មិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្មើ ហើយ
 អនាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកអនាតាមិផលទេ ។ អ្នកមិនគួរ
 រោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សកទាតាមិបុគ្គល លះវិចិត្តិច្ឆា ។ បេ ។
 លះព្យាបាទ ដ៏គ្រោតគ្រាត ហើយសកទាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យ
 ចាកសកទាតាមិផលទេ ។ អើ ។ អនាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយ-
 ទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្មើ ហើយអនាតាមិបុគ្គល
 មិនសាបសូន្យចាកអនាតាមិផលទេ ។ អ្នកមិនគួររោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[២៣៥] សោតាបទ្ធម្មបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ហើយសោតា-
 បទ្ធម្មបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលទេ ។ អើ ។ សក-
 ទាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏គ្រោតគ្រាត
 ហើយសកទាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសកទាតាមិផលទេ ។

ន ហេវ វត្ថុត្វ ។ បេ ។ សោតាបន្នស្ស វិនិក្ខិប្ចា
 បហីនា ។ បេ ។ អចាយតមនិយោ មោហោ បហី-
 នោ ន បរិហាយតិ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដ-
 លាតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាតាមិស្ស សក្កាយ-
 ទិដ្ឋិ បហីនា ។ បេ ។ ឡុទ្ធាវិកោ ព្យាបាទោ
 បហីនោ ន បរិហាយតិ សកទាតាមិ សកទា-
 តាមិដលាតិ ។ ន ហេវ វត្ថុត្វ ។ បេ ។

[២៣៦] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ កតោ បហីនោ
 ឧច្ឆិទ្ធម្ភលោ តាលាវត្ថុកតោ អនកាវតតោ អាយ-
 តិអនុប្បាទនម្មោតិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថំ អរហតោ
 កតោ បហីនោ ឧច្ឆិទ្ធម្ភលោ តាលាវត្ថុកតោ អនកាវ-
 តតោ អាយតិអនុប្បាទនម្មោ នោ វត វេ វត្ថុត្វ
 បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

[២៣៧] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ ននុ អរហតោ នោសោ បហីនោ
 ។ បេ ។ មោហោ បហីនោ មាទោ បហីនោ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបន្នបុគ្គល លះវិចិ-
 កិច្ចា ។ បេ ។ លះមាហាៈ ដែលជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ហើយ
 សោតាបន្នបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសោតាបត្តិផលទេ ។ អើ ។
 សកទាតាមិបុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ ។ បេ ។ លះព្យាបាទ ដ៏គ្រោត
 គ្រោត ហើយសកទាតាមិបុគ្គល មិនសាបសូន្យចាកសកទាតាមិផលទេ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣៦] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។
 ក្រែងព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ដែលមានបូសគល់ផ្តាច់ផ្តល់ហើយ ធ្វើឲ្យ
 សល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជា
 ធម៌លែងកើតទៅទៀតឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត លះរាគៈ ដែល
 មានបូសគល់ផ្តាច់ផ្តល់ហើយ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅនៃដើម
 ត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតទៅទៀត ម្ចាស់
 អ្នកដ៏បម្រើ អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត
 ដូច្នេះទេ ។

[២៣៧] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។
 ក្រែងព្រះអរហន្ត លះទោសៈ ។ បេ ។ លះមាហាៈ លះមានៈ

ដង្ហំ បហ៍នា វិចិត្តនា បហ៍នា ដំនំ បហ៍នំ ឧទ្ធច្ចំ
 បហ៍នំ មហ៍រកំ បហ៍នំ មហេត្ថប្បំ បហ៍នំ ឧច្ច័ន្ធម្មលំ
 តាលាវត្ថុកតំ អនកាវិកតតំ អាយតីអនុប្បាទធម្មន្តំ ។
 អាមន្តា ។ ហញ្ចំ អរហតោ អហេត្ថប្បំ បហ៍នំ ឧច្ច័ន្ធម្មលំ
 តាលាវត្ថុកតំ អនកាវិកតតំ អាយតីអនុប្បាទធម្មន្តំ
 នោ វត រេ វត្ថុព្វេ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

[២៣៨] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 ននុ អរហតោ រកប្បហាយាយ មត្តោ កាវិតោតិ ។
 អាមន្តា ។ ហញ្ចំ អរហតោ រកប្បហាយាយ មត្តោ កាវិតោ
 នោ វត រេ វត្ថុព្វេ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

[២៣៩] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 ននុ អរហតោ រកប្បហាយាយ សតិ-
 ប្បដ្ឋានា កាវិតា ។ បេ ។ សម្មប្បដ្ឋានា កាវិតា
 វដ្តិចានា កាវិតា វដ្តិយា កាវិតា តលា កាវិតា
 តោជ្ឈង្គា កាវិតាតិ ។ អាមន្តា ។ ហញ្ចំ អរហតោ
 រកប្បហាយាយ តោជ្ឈង្គា កាវិតា នោ វត រេ វត្ថុព្វេ
 បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

លះទិដ្ឋិ លះវិចិត្តា លះថីនៈ លះទទ្ធច្ចៈ លះអហិកៈ លះអហេត្ថប្បៈ
 ដែលមានឫសគល់ដាច់ផ្តុំហើយ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅខែ
 ដើមភ្នំត ធ្វើមិនឲ្យមានបែបភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតតទៅទៀតឬ ។
 អើ ។ បើព្រះអរហន្ត លះអហេត្ថប្បៈ ដែលមានឫសគល់ដាច់ផ្តុំ
 ហើយ ធ្វើឲ្យសល់តែទីនៅ ដូចជាទីនៅខែដើមភ្នំត ធ្វើមិនឲ្យមានបែប
 ភាព ឲ្យជាធម៌លែងកើតតទៅទៀត ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោល
 ថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នេះទេ ។

[២៣៨] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តឬ ។ អើ ។
 ក្រែងព្រះអរហន្ត ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរកៈឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត
 ចម្រើនមគ្គ ដើម្បីលះរកៈ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា
 ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នេះទេ ។

[២៣៩] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តឬ ។ អើ ។
 ក្រែងព្រះអរហន្ត ចម្រើនសតិប្បដ្ឋាន ដើម្បីលះរកៈ ។ បេ ។ ចម្រើន
 សម្មប្បដ្ឋាន ចម្រើនវដ្តិចាន ចម្រើនវដ្តិយ ចម្រើនតលៈ ចម្រើន
 តោជ្ឈង្គឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ចម្រើនតោជ្ឈង្គ ដើម្បីលះរកៈ
 ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាក
 អរហត្ត ដូច្នេះទេ ។

(២២០) បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

អាមត្តា ។ ធនុ អរហតោ នោសម្បហាយ
។ បេ ។ អរហត្តប្បប្បហាយ មត្តោ ភាវិតោ
។ បេ ។ តោជ្ឈង្គា ភាវិតាតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ
អរហតោ អរហត្តប្បប្បហាយ តោជ្ឈង្គា ភាវិតា
នោ វត វេ វត្ថុព្វេ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

(២២១) បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

អាមត្តា ។ ធនុ អរហា វីតរកោ វីតនោសោ
វីតមោហោ កតករណីយោ ធិហិតការោ ធនុប្ប-
ត្តសនៈត្តា បរិក្ខីណាភវសញ្ញាជនោ សម្មទញ្ញា វិមុ-
ត្តោ ធិត្ថិត្តបលិយោ សង្កណ្ឌបរិចោ ធិត្ថុធម្មសិកោ
ធិត្ថុធម្ម អរិយោ បន្ទនូដោ បន្ទភារោ វិសញ្ញត្តោ
សុវិជិតវិជយោ ធិត្ថិ តស្ស បរិញ្ញាតំ សមុទយោ
បហំថោ ធិរោនោ សង្កិតតោ មត្តោ ភាវិតោ
អភិញ្ញាយ្យំ អភិញ្ញាតំ បរិញ្ញាយ្យំ បរិញ្ញាតំ

(២២០) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។

ក្រែងព្រះអរហន្ត ចម្រើនមត្ត ដើម្បីលះទោសៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះរោ-
ត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើនតោជ្ឈង្គប្ប ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត ចម្រើន
តោជ្ឈង្គ ដើម្បីលះអនាត្តប្បៈ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា
ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នេះទេ ។

(២២១) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។

ក្រែងព្រះអរហន្ត មានកៈទៅប្រាសហើយ មានទោសៈទៅប្រាស
ហើយ មានមោហៈទៅប្រាសហើយ មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មាន
ការងារដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនដល់ហើយ ដោយលំដាប់
មានកតិនិសញ្ញាជនៈអស់លើសហើយ មានចិត្តច្របូចហើយ ព្រោះ
ដឹងដោយប្រពៃ មានសន្ទុះទ្វារ គឺអវិជ្ជាបើកហើយ មានគូទម្លាយ
ហើយ មានសសររឿងដកហើយ មិនមានគន្លឹះទ្វារ ជាព្រះអរិយៈ មាន
ទង់ដាក់ចុះហើយ មានការងារដាក់ចុះហើយ មិនប្រកបដោយកិលេស
មានជ័យជំនះឈ្នះល្អហើយ ព្រះអរហន្តនោះ បានកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច
លះចង់នូវសមុទេយសច្ច ធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់នូវនិរោធសច្ច ចម្រើននូវ
មគ្គសច្ច ធម៌ដែលគួរត្រាស់ដឹង ព្រះអរហន្តនោះ បានត្រាស់ដឹង
ហើយ ធម៌ដែលគួរកំណត់ដឹង ព្រះអរហន្តនោះ បានកំណត់ដឹងហើយ

បហាតត្ថំ បហំនំ ភាវិតត្ថំ ភាវិតំ សង្ខតាតត្ថំ សង្ខ-
 តតត្ថំ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថំ អរហា វីតរាតោ វីតនោ-
 សោ ។ បេ ។ សង្ខតាតត្ថំ សង្ខតតំ ហេ វត វេ
 វត្ថុឲ្យ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

(២២២) បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ^(១) ។ សម-
 យវិមុត្តោ អរហា អរហត្តា បរិហាយតិ អសមយ-
 វិមុត្តោ អរហា អរហត្តា ន បរិហាយតីតិ ។
 សមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តា បរិហាយតីតិ ។
 អាមត្តា ។ អសមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តា
 បរិហាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុឲ្យ ។ អសមយវិមុត្តោ
 អរហា អរហត្តា ន បរិហាយតីតិ ។ អាមត្តា ។
 សមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តា ន បរិហាយតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុឲ្យ ។

(២២៣) សមយវិមុត្តស្ស អរហតោ រាតោ
 បហំនោ បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា អរហ-
 ត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ
 រាតោ បហំនោ បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ អរហា

១ ម. ឯត្ថន្តរ អាមត្តាទិ ទំស្សតិ ។

ធម៌ដែលគួរលះ ព្រះអរហន្តនោះបានលះហើយ ធម៌ដែលគួរចម្រើន ព្រះ
 អរហន្តនោះបានចម្រើនហើយ ធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ព្រះអរហន្ត
 នោះបានធ្វើជាក់ច្បាស់ហើយឬ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត មានរាគៈទៅប្រាស
 ហើយ មានរាសៈទៅប្រាសហើយ ។ បេ ។ ធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ ព្រះអរហន្តនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន
 អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នេះដែរ ។

(២២៤) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តឬ ។ ព្រះអរ-
 ហន្តជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ព្រះអរហន្តជាអសមយវិមុត្ត
 មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តឡើយ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត សាប
 សូន្យចាកអរហត្តឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យ
 ចាកអរហត្តដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តឡើយ ។ អើ ។
 ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តឡើយ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

(២២៥) ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត លះរាគៈ ហើយព្រះអរ-
 ហន្តជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត
 ជាអសមយវិមុត្ត លះរាគៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត

អរហត្តានិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ សមយវិមុត្តស្ស
 អរហតោ នោសោ បរិវេទ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បរិវេ-
 ទំ បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តានិ ។
 អាមត្តា ។ អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ នោសោ
 បរិវេទ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ បរិវេទំ បរិហាយតិ
 អសមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តានិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។
 សមយវិមុត្តស្ស អរហតោ ភក្ខប្បហាយ មត្តោ
 ភាវិតោ បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា អរហ-
 ត្តានិ ។ អាមត្តា ។ អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ
 ភក្ខប្បហាយ មត្តោ ភាវិតោ បរិហាយតិ អស-
 មយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តានិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។
 សមយវិមុត្តស្ស អរហតោ ភក្ខប្បហាយ សតិប្ប-
 ដ្ឋានា ភាវិតា ។ បេ ។ សម្មប្បធានា ភាវិតា ឥន្ទ្រ-
 បាណ ភាវិតា ឥន្ទ្រិយា ភាវិតា តលា ភាវិតា
 ពាជ្ឈន្តា ភាវិតា បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា
 អរហត្តានិ ។ អាមត្តា ។ អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ

សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះ
 អរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត លះចោល ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។ ព្រះ
 អរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត លះចោល ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត ចំរើនមគ្គ ដើម្បី
 លះរាគៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត ចំរើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត ចំរើន
 សតិប្បដ្ឋាន ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចំរើនសម្មប្បធាន ចំរើនឥន្ទ្រិយា
 ចំរើនឥន្ទ្រិយ ចំរើនតលៈ ចំរើនពោជ្ឈន្តៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសម-
 យវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត

រាគប្បហរាធាយ សតិប្បដ្ឋានា ភាវិតា ។ បេ ។
 ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ ឧ ហេវី វត្ថុព្វ ។ សមយវិមុត្តស្ស
 អរហតោ នោសប្បហរាធាយ ។ បេ ។ អនោត្ថប្បប្ប-
 ហរាធាយ មត្តោ ភាវិតា ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា
 បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមត្តា ។ អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ អនោ-
 ត្ថប្បប្បហរាធាយ មត្តោ ភាវិតា ។ បេ ។ ពោជ្ឈ-
 ង្គា ភាវិតា បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ ឧ ហេវី វត្ថុព្វ ។ បេ ។

[២២២] សមយវិមុត្តោ អរហា វីតរតោ វីត-
 នោសោ វីតមោហោ តតតករណីយោ ឱហិតការោ
 អនុប្បត្តសនត្តោ បរិក្ខិណាកវសញ្ញាជនោ សម្មទត្តា
 វិមុត្តោ ឧត្តិតបលីយោ សន្តិណាបរិចោ អនុធូសិ-
 កោ ឱរក្ខន្យោ អរិយោ បន្តន្តរោ បន្តការោ

ចម្រើនសតិប្បដ្ឋាន ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត ចម្រើនបន្ត
 ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះអនោត្ថប្បៈ ។ បេ ។ ចម្រើន
 ពោជ្ឈង្គៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត ចម្រើនមត្ត ដើម្បីលះអនោត្ថប្បៈ
 ។ បេ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត សាបសូន្យ
 ចាកអរហត្តប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២២] ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត មានរាគៈទៅប្រាសហើយ
 មានរោគៈទៅប្រាសហើយ មានមោហៈទៅប្រាសហើយ មានករណី-
 យកិច្ចធ្វើហើយ មានការដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនដល់
 ហើយដោយលំដាប់ មានកតិន័សញ្ញាជនៈអស់លើងហើយ មានចិត្ត
 ច្រសឿនហើយ ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ មានសន្ទុះទ្វារគឺអវិជ្ជាបើកហើយ
 មានតួទម្លាយហើយ មានសសររឿនដកហើយ មិនមានគន្លឹះទ្វារ
 ជាព្រះអរិយៈ មានខន័ ដាក់ចុះហើយ មានការ ដាក់ចុះហើយ

វិសញ្ញត្តោ សុវិនិតវិជយោ ទុត្តំ តស្ស បរិញាតំ
 សមុទយោ បហំនោ ឯកេនោ សង្ខតោ មត្តោ
 ភាវិតោ អភិញ្ញាយំ អភិញ្ញាតំ បរិញ្ញាយំ បរិញាតំ
 បហាតតំ បហំនំ ភាវិតតំ ភាវិតំ សង្ខតាតតំ
 សង្ខតតំ បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា អរហ-
 ត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ អសមយវិមុត្តោ អរហា វីត-
 រាតោ វីតនោសោ ។ បេ ។ សង្ខតាតតំ សង្ខតតំ
 បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តាតិ ។
 ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

[២២៥] អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ រាតោ
 បហំនោ ន បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ សមយវិមុត្តស្ស អរហតោ
 រាតោ បហំនោ ន បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ អរហា
 អរហត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ អសមយវិមុត្តស្ស
 អរហតោ នោសោ បហំនោ ។ បេ ។ អនោត្តប្បំ

មិនប្រកបដោយគិលេស មានជ័យជំនះឈ្នះល្អហើយ ព្រះអរហន្តនោះ
 បានកំណត់ដឹងខ្យល់ខ្យាតសព្វ លះចង់ខ្យល់ខ្យាតសព្វ ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់រៀប
 និរោធសព្វ ចំរើនខ្យល់ខ្យាតសព្វ ធម៌ដែលគួរត្រាស់ដឹង ព្រះអរហន្តនោះ
 បានត្រាស់ដឹងហើយ ធម៌ដែលគួរកំណត់ដឹង ព្រះអរហន្តនោះ បាន
 កំណត់ដឹងហើយ ធម៌ដែលគួរលះ ព្រះអរហន្តនោះ បានលះហើយ
 ធម៌ដែលគួរចំរើន ព្រះអរហន្តនោះ បានចំរើនហើយ ធម៌ដែលគួរធ្វើ
 ឲ្យដាក់ច្បាស់ ព្រះអរហន្តនោះ បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ព្រះអរ-
 ហន្ត ជាសមយវិមុត្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត
 ជាអសមយវិមុត្ត មានរាគៈ៧ប្រាសហើយ មានទោសៈ៧ប្រាស
 ហើយ ។ បេ ។ ធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ ព្រះអរហន្តនោះ បានធ្វើ
 ឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ហើយព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត សាបសូន្យ
 ចាកអរហត្តដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៥] ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត លះរាគៈ ហើយព្រះ
 អរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេឬ ។ អើ ។
 ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត លះរាគៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត
 មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។
 ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត លះទោសៈ ។ បេ ។ លះអនោត្តប្បៈ

បឋំនំ ន បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ អរហ
 អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សមយវិមុត្តស្ស អរហតោ
 អនោត្តប្បំ បឋំនំ ន បរិហាយតិ សមយវិមុត្តោ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ អសម-
 យវិមុត្តស្ស អរហតោ ភកប្បហានាយ មត្តោ ភាវិ-
 តោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គំ ភាវិតា ន បរិហាយតិ
 អសមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 សមយវិមុត្តស្ស អរហតោ ភកប្បហានាយ មត្តោ
 ភាវិតោ ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គំ ភាវិតា ន បរិហាយតិ
 សមយវិមុត្តោ អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។
 អសមយវិមុត្តស្ស អរហតោ នោសប្បហានាយ ។ បេ ។
 អនោត្តប្បប្បហានាយ មត្តោ ភាវិតោ ។ បេ ។
 ពោជ្ឈង្គំ ភាវិតា ន បរិហាយតិ អសមយវិមុត្តោ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សមយវិមុត្តស្ស
 អរហតោ អនោត្តប្បប្បហានាយ មត្តោ ភាវិតោ
 ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គំ ភាវិតា ន បរិហាយតិ សម-
 យវិមុត្តោ អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។

ហើយព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត លះអនោត្តប្បៈ ហើយព្រះអរហន្ត
 ជាសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត ចំរើនមគ្គ ដើម្បីលះ
 រាគៈ ។ បេ ។ ចំរើនពោជ្ឈង្គៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត
 មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយ-
 វិមុត្ត ចំរើនមគ្គ ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ចំរើនពោជ្ឈង្គៈ ហើយ
 ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត ចំរើនមគ្គ
 ដើម្បីលះរាគៈ ។ បេ ។ ដើម្បីលះអនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចំរើន
 ពោជ្ឈង្គៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាអសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហន្ត
 ទេ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត ចំរើនមគ្គ ដើម្បីលះ
 អនោត្តប្បៈ ។ បេ ។ ចំរើនពោជ្ឈង្គៈ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសមយ-
 វិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

អសមយវិមុត្តា អរហា វីតរកោ វីតនោសោ ។ បេ ។
 សង្ខតាតត្ថំ សង្ខតតំ ន បរិហាយតិ អសមយវិ-
 មុត្តា អរហា អរហត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ សមយ-
 វិមុត្តា អរហា វីតរកោ វីតនោសោ ។ បេ ។
 សង្ខតាតត្ថំ សង្ខតតំ ន បរិហាយតិ សមយវិមុ-
 ត្តា អរហា អរហត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 (២២៦) បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

អាមន្តា ។ សាវីបុត្តោ ថេរោ បរិហាយិត្ត អរ-
 ហត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ មហាមោគ្គល្លាមោ
 ថេរោ មហាគស្សបោ ថេរោ មហាគប្បាយោ
 ថេរោ មហាគោដ្ឋិកោ ថេរោ មហាចណ្ឌៈកោ ថេ-
 រោ បរិហាយិត្ត អរហត្តាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។
 សាវីបុត្តោ ថេរោ ន បរិហាយិត្ត អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ ហញ្ចំ សាវីបុត្តោ ថេរោ ន បរិហា-
 យិត្ត អរហត្តា មោ វត វេ វត្ថុព្វេ បរិហាយតិ
 អរហា អរហត្តាតិ ។ មហាមោគ្គល្លាមោ ថេរោ ...
 មហាគស្សបោ ថេរោ ... មហាគប្បាយោ ថេរោ ...

ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត មានគតៈនៅប្រាសហើយ ហរវេសោ
 នៅប្រាសហើយ ។ បេ ។ ធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ ព្រះអរហន្ត
 នោះ បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត
 មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តឡើយ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត
 មានគតៈនៅប្រាសហើយ មានទោសៈនៅប្រាសហើយ ។ បេ ។
 ធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ ព្រះអរហន្តនោះ បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់
 ហើយ ហើយព្រះអរហន្ត ជាសមយវិមុត្ត មិនសាបសូន្យចាកអរហន្ត
 ឡើយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២២៦) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តឡើយ ។ អើ ។
 ព្រះសាវីបុត្តត្ថេរោ សាបសូន្យចាកអរហន្តដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លាមត្ថេរោ ព្រះមហាគស្សបត្ថេរោ ព្រះ
 មហាគប្បាយនត្ថេរោ ព្រះមហាគោដ្ឋិកត្ថេរោ ព្រះមហាចណ្ឌត្ថេរោ សាប
 សូន្យចាកអរហន្តដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះ
 សាវីបុត្តត្ថេរោ មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តឡើយ ។ អើ ។ បើព្រះ
 សាវីបុត្តត្ថេរោ មិនសាបសូន្យចាកអរហន្តទេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរ
 ពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្តដូច្នេះទេ ។ ព្រះមហា-
 មោគ្គល្លាមត្ថេរោ . . . ព្រះមហាគស្សបត្ថេរោ . . . ព្រះមហាគប្បាយនត្ថេរោ . . .

មហាគោដ្ឋិតោ ថេរេ... មហាបណ្ឌិតោ ថេរេ ន
 បរិហាយតិ អរហត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ
 មហាមាគ្គលោ ថេរេ... ។ បេ ។ មហាបណ្ឌិតោ
 ថេរេ ន បរិហាយតិ អរហត្តា លោ វត វេ វត្តេ
 បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

(២២៧) បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

អាមត្តា ។ នន្ទ វុត្តិ ភក្កវតា

ឧទ្ធាវតា ហិ បដិបទា សមណោ បកាសិតា

ន ចារិ ធិកុណំ យន្តិ នយិទំ ឯតកុណំ មុតន្តិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន វត្តេ

បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

(២២៨) បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ អា-

មត្តា ។ នត្ថិ ធិន្ទស្ស ធនិយន្តិ ។ ន ហេវី វត្តេ ។

មត្ថិ ធិន្ទស្ស ធនិយន្តិ ។ អាមត្តា ។ នន្ទ វុត្តិ ភក្កវតា

ព្រះមហាគោដ្ឋិតោ... ព្រះមហាបណ្ឌិតោ មិនសាបសូន្យចាក
 អរហត្តទេ ។ អើ ។ ថេព្រះមហាមាគ្គលោ... ។ បេ ។ ព្រះ
 មហាបណ្ឌិតោ មិនសាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នក
 មិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តដូច្នេះទេ ។

(២២៩) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ អើ ។

ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ថា

សេចក្តីប្រតិបត្តិសំនឹងទាប ព្រះសមណៈ ប្រកាសហើយ

(សត្វពុទ្ធិ) មិនដល់ទូរត្រើយ គឺព្រះនិព្វានវិញ

ផងទេ ត្រើយ គឺព្រះនិព្វាននេះ ពួកសត្វមិនដែលពាល់

ត្រូវអស់វារៈម្តងឡើយ

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតទេ ។ អើ ។ ព្រះអរហត្តនោះ

អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នេះទេ ។

(២៣០) ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តទេ ។ អើ ។

ធម្មជាតិចត្តចដែលគេប្បីកាត់ របស់ព្រះអរហន្តដែលមានកិលេសវដ្តៈ

កាត់ហើយ មិនមានទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

ធម្មជាតិចត្តចដែលគេប្បីកាត់ របស់ព្រះអរហន្ត ដែលមានកិលេស-

វដ្តៈកាត់ហើយ មានទេ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ថា

វិតតណ្ហា អនាទារោ កំច្ចំ យស្ស ន វិជ្ជតិ
 ជិន្នស្ស ធនិយំ នត្ថិ ឌុយទាសោ សម្មហតោតិ
 អត្ថវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហំ ន វត្ថុញ្ចំ
 អត្ថិ ជិន្នស្ស ធនិយន្តិ ។

[២២៩] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ នត្ថិ កកតស្ស បដិច្ចយោតិ ។ ន
 ហេវំ វត្ថុញ្ច ។ អត្ថិ កកតស្ស បដិច្ចយោតិ ។
 អាមន្តា ។ នទុ វត្ថុំ កកតោ

តស្ស សម្មាវមុត្តស្ស សន្តចិត្តស្ស កិត្យុនោ
 កកតស្ស បដិច្ចយោ នត្ថិ កេរណីយំ ន វិជ្ជតិ
 សេសោ យថា ឯកយនោ វាតេន ន សម្ពរតិ
 ឯវំ រូទា រសា សន្តា កន្តា ជស្សា ច កេរណា

កិច្ចនៃបុគ្គលណា មិនមាន (បុគ្គលនោះ) មានគណ្ណា
 ទៅប្រាសហើយ មិនមានសេចក្តីប្រកាន់ទេ ធម្មជាតិគឺច
 ក្នុងដែលគេឃ្លីកាត់ របស់បុគ្គល ដែលមានកិលេសវដ្តៈ
 កាត់ហើយ មិនមានឡើយ (ព្រោះ) បុគ្គលនោះ
 បានដកចោលហើយ នូវអន្ទន៍និងអន្ទាត់ គឺកិលេស
 ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតប្ប ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ
 អ្នកមិនគួរពោលថា ធម្មជាតិគឺចក្នុងដែលគេឃ្លីកាត់ របស់ព្រះអរហន្ត
 ដែលមានកិលេសវដ្តៈកាត់ហើយ មានដូច្នេះទេ ។

[២២៩] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តប្ប ។ អើ ។
 ការចំរើនមគ្គ ដែលបុគ្គលបានចំរើនរួចហើយ មិនមានទេប្ប ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ការចំរើនមគ្គ ដែលបុគ្គលបានចំរើន
 រួចហើយ មានដែរឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ថា
 គិតអ្នកមានចិត្តរួចស្រឡះ អ្នកមានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់នោះ វេមន៍
 មិនមានការចំរើនមគ្គ ដែលបានចំរើនរួចហើយទេ ទាំង
 កិច្ចដែលគួរធ្វើ ក៏មិនមានឡើយ ថ្មតាន់មួយដុំ វេមន៍
 មិនកំរើកញាប់ញ័រ ដោយខ្យល់ យ៉ាងណា រូប សេ
 សំឡេង ក្លិន ផស្សៈទាំងអស់ ទាំងពួកធម៌ដែលគួរប្រាថ្នា

ឥដ្ឋា ធម្មា អនិដ្ឋា ច នប្បវេទន្តិ តានិហោ

ចិត្តំ ចិត្តំ វិប្បមុត្តំ វយំ ចស្សានុបស្សតីតិ

អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហំ ន

វត្ថុតំ អត្ថំ កតស្ស បដិចយោតិ ។

[២៥០] ន វត្ថុតំ បរិហាយតិ អរហា អរហា-

ត្ថាតិ ។ អាមត្តា ។ ននុ វត្ថុតំ កតវតា បញ្ចមេ

ភិក្ខុវេ ធម្មា សមយវិមុត្តស្ស ភិក្ខុនោ បរិហាយាយ

សិវត្ថន្តិ កតមេ បញ្ច កម្មារាមតា កស្សារាមតា

និទ្ទារាមតា សង្កណិការាមតា យថា វិមុត្តំ ចិត្តំ ន

បច្ចវេក្ខតិ ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ធម្មា សមយ-

វិមុត្តស្ស ភិក្ខុនោ បរិហាយាយ សិវត្ថន្តិ អត្ថេវ

សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហំ បរិហាយតិ

អរហា អរហត្ថាតិ ។

និងបិនគួរប្រាថ្នា ក៏វែងមិនញ៉ាំងចិត្តដែលច្របូល ជា

ចិត្តនឹងជឿ របស់តាទិបុគ្គល ឲ្យញាប់ញ័រ យ៉ាងនោះ

ដែរ ម្យ៉ាងទៀត (តាទិបុគ្គលនោះ) ឃើញរឿយៗ

ឲ្យការសូន្យ នៃចិត្តនោះ

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតៗ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ការចំរើនមគ្គ ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ មាន ដូច្នេះទេ ។

[២៥០] អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តទេវ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុជាសមយវិមុត្ត មានធម៌ ៥ នេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី សេចក្តីសាបសូន្យ ធម៌ ៥ នោះ ដូចម្តេចខ្លះ សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុង ការងារ ១ សេចក្តីត្រេកអរក្នុងតិរច្ឆានកថា ១ សេចក្តីត្រេកអរក្នុងការដេក លក់ ១ សេចក្តីត្រេកអរក្នុងពួកបទ ១ ភិក្ខុជាសមយវិមុត្តមិនចំរើនពរណ ឲ្យចិត្តដែលច្របូលហើយ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាសមយវិមុត្ត មានធម៌ទាំង ៥ នេះឯង ប្រព្រឹត្តដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យ ពាក្យ ដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិតៗ ។ អើ ។ បើដូច្នេះ ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តដែរ ។

[២៥០] អត្ថំ អរហតោ កម្មារាមតាតិ ។ ន
 ហេរិ វត្ថុទ្ធ ។ អត្ថំ អរហតោ កម្មារាមតាតិ ។
 អាមន្តា ។ អត្ថំ អរហតោ រតោ កាមរតោ
 កាមរាគបរិយុដ្ឋានំ កាមរាគសញ្ញាជំនំ កាមោយោ
 កាមយោតោ កាមច្ចន្ធនីវរណានិ ។ ន ហេរិ វត្ថុទ្ធ ។
 អត្ថំ អរហតោ កស្សារាមតា អត្ថំ អរហតោ និ-
 ទ្ធារាមតា អត្ថំ អរហតោ សង្កណិកាមតាតិ ។
 ន ហេរិ វត្ថុទ្ធ ។ អត្ថំ អរហតោ សង្កណិកា-
 រាមតាតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថំ អរហតោ រតោ
 កាមរតោ កាមរាគបរិយុដ្ឋានំ កាមរាគសញ្ញាជំនំ
 កាមោយោ កាមយោតោ កាមច្ចន្ធនីវរណានិ ។ ន
 ហេរិ វត្ថុទ្ធ ។ បេ ។

[២៥២] បរិហាយតិ អរហា អរហត្ថាតិ ។
 អាមន្តា ។ អរហា អរហត្ថា បរិហាយមាដោ កី
 បរិយុដ្ឋិតោ បរិហាយតីតិ ។ រាគបរិយុដ្ឋិតោ បរិហាយ-
 តីតិ ។ បរិយុដ្ឋានំ កី បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អនុសយំ
 បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អត្ថំ អរហតោ អនុសយាតិ ។

[២៥១] ព្រះអរហន្ត មានសេចក្តីត្រេកអរក្នុងការងារដែរ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត មានសេចក្តីត្រេកអរក្នុង
 ការងារ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មានរតៈ កាមរតៈ កាមរាគបរិ-
 យុដ្ឋាន កាមរាគសញ្ញាជនៈ កាមោយៈ កាមយោគៈ កាមច្ចន្ធនីវរណៈ
 ដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត មាន
 សេចក្តីត្រេកអរក្នុងការងារច្រើន ។ ព្រះអរហន្ត មានសេចក្តីត្រេកអរក្នុងការ
 ដេកលក់ ព្រះអរហន្ត មានសេចក្តីត្រេកអរក្នុងពួកបទប្ប ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ព្រះអរហន្ត មានសេចក្តីត្រេកអរក្នុងពួក
 បទប្ប ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មានរតៈ កាមរតៈ កាមរាគបរិ-
 យុដ្ឋាន កាមរាគសញ្ញាជនៈ កាមោយៈ កាមយោគៈ កាមច្ចន្ធនីវរ-
 ណៈដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥២] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ថ ។ អើ ។
 ព្រះអរហន្ត កាលសាបសូន្យចាកអរហត្ថ តើគ្របសង្កត់អ្វី ទើបបាន
 សាបសូន្យ ។ ព្រះអរហន្ត គ្របសង្កត់រតៈ ទើបបានសាបសូន្យ ។
 បរិយុដ្ឋានក្តីលេស អាស្រ័យ អ្វី ទើបកើតឡើងបាន ។ អាស្រ័យនូវ
 អនុស័យ ទើបកើតឡើងបាន ។ ព្រះអរហន្ត មានអនុស័យ ។

ន ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។ អត្ថំ អរហតោ
 អនុសយាតិ ។ អាមត្តា ។ អត្ថំ អរហតោ
 កាមរាតានុសយោ បដិយានុសយោ នាវានុសយោ
 ធិដ្ឋានុសយោ វិចិត្តានុសយោ កវរាតានុសយោ
 អវិជ្ជានុសយោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។
 នោសបរិយុដ្ឋិតោ បរិហាយតីតិ ។ បេ ។ មោហា-
 បរិយុដ្ឋិតោ បរិហាយតីតិ ។ បរិយុដ្ឋានំ កី បដិច្ច
 ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អនុសយំ បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតីតិ ។
 អត្ថំ អរហតោ អនុសយាតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វ
 ។ បេ ។ អត្ថំ អរហតោ អនុសយាតិ ។ អាមត្តា ។
 អត្ថំ អរហតោ កាមរាតានុសយោ ។ បេ ។ អ-
 វិជ្ជានុសយោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វ ។ បេ ។

[២៥៣] បរិហាយតិ អរហា អរហត្ថាតិ ។
 អាមត្តា ។ អរហតោ អរហត្ថា បរិហាយមាណស្ស
 កី ឧបធម៌ កច្ចតីតិ ។ រាតោ ឧបធម៌ កច្ចតីតិ ។
 សក្កាយធិដ្ឋំ ឧបធម៌ កច្ចតីតិ ។ វិចិត្តា ឧប-
 ធម៌ កច្ចតីតិ ។ សីលព្វតបរាមាសោ ឧបធម៌

អរហន្តោ យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានអនុស័យឬ ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត មានកាមរាតានុស័យ បដិយានុស័យ មាណុ-
 ស័យ ធិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តានុស័យ កវរាតានុស័យ អវិជ្ជានុស័យ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត គ្រប
 សន្តត៍ចោល ទើបបានសាបសូន្យឬ ។ បេ ។ គ្របសន្តត៍មោហា
 ទើបបានសាបសូន្យឬ ។ បរិយុដ្ឋានក្តិលេស អាស្រ័យអ្វី ទើបកើត
 ឡើងបាន ។ អាស្រ័យ អនុស័យ ទើបកើតឡើងបាន ។ ព្រះអរហន្ត
 មានអនុស័យឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរ-
 ហន្ត មានអនុស័យឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មានកាមរាតានុស័យ
 ។ បេ ។ អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥៣] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្តឬ ។ អើ ។
 កាលព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត តើអ្វីដែលនៅសេសសល់ឡើង ។
 រាតៈដែលនៅសេសសល់ឡើង ។ សក្កាយធិដ្ឋំ ដែលនៅសេសសល់
 ឡើងឬ ។ វិចិត្តា ដែលនៅសេសសល់ឡើងឬ ។ សីលព្វតបរាមាសៈ

កង្កែប ។ ឆ ហេវី វត្តព្វ ។ បេ ។ មោសា ឧ-
បចយី កង្កែប ។ បេ ។ មោសា ឧបចយី កង្កែ-
ប ។ សក្កាយទិដ្ឋិ ឧបចយី កង្កែប ។ វិចិ-
ក្កិត្តា ឧបចយី កង្កែប ។ សីលព្វតបកមាសា
ឧបចយី កង្កែប ។ ឆ ហេវី វត្តព្វ ។ បេ ។

[២៥២] បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
អាមត្តា ។ អរហា អបចិណតិ ។ ឆ ហេវី វត្តព្វ
។ បេ ។ អរហា អបចិណតិ ។ ឆ ហេវី វត្តព្វ
។ បេ ។ អរហា បដិហតិ ។ ឆ ហេវី វត្តព្វ
។ បេ ។ អរហា ឧបាទិយតិ ។ ឆ ហេវី វត្តព្វ
។ បេ ។ អរហា វិសិណតិ ។ ឆ ហេវី វត្តព្វ
។ បេ ។ អរហា ឧស្សិណតិ ។ ឆ ហេវី វត្តព្វ
។ បេ ។ អរហា វិជ្ជបេតិ ។ ឆ ហេវី វត្តព្វ
។ បេ ។ អរហា សន្ធិបេតិ ។ ឆ ហេវី វត្តព្វ
។ បេ ។ ឆ អរហា ឆេវិណតិ ឆ អបចិណតិ
អបចិណតិ វិសេតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ អរហា
ឆេវិណតិ ឆ អបចិណតិ អបចិណតិ វិសេ បេ

ដល់នូវការដុះដាលឡើងវិញ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
។ បេ ។ គោសៈដល់នូវការដុះដាលឡើងវិញ ។ បេ ។ ហេហា
ដល់នូវការដុះដាលឡើងវិញ ។ សក្កាយទិដ្ឋិ ដល់នូវការដុះដាលឡើង
វិញ ។ វិចិក្កិត្តា ដល់នូវការដុះដាលឡើងវិញ ។ សីលព្វតបកមាសា
ដល់នូវការដុះដាលឡើងវិញ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥២] ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហន្ត ។ អើ ។
ព្រះអរហន្តសន្សំ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
ព្រះអរហន្ត ប្រាសចាកការសន្សំ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
។ បេ ។ ព្រះអរហន្តលះបង់ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
។ បេ ។ ព្រះអរហន្តប្រកាន់ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត កកាយចេញ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
នេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត កៀរគរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
នេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត កំចាត់ចេញ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រមូលមក ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្តមិនសន្សំ មិនប្រាសចាកការ
សន្សំ បិតនៅនឹង ព្រះប្រាសចាកការសន្សំ ។ អើ ។ បើព្រះ
អរហន្តមិនសន្សំ មិនប្រាសចាកការសន្សំ បិតនៅនឹង ព្រះ

វត រេ វត្ថុព្យោ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 នន្ទ អរហា លេវ បដិមាតិ ន ឧបាធិយតិ បដ-
 មាត្វា មិគោតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ អរហា លេវ
 បដិមាតិ ន ឧបាធិយតិ បដមាត្វា មិគោ លោ
 វត រេ វត្ថុព្យោ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។
 នន្ទ អរហា លេវ វិសិដេតិ ន ឧស្ស័ដេតិ វិសិដិទ្វា
 មិគោតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ អរហា លេវ វិ-
 សិដេតិ ន ឧស្ស័ដេតិ វិសិដិទ្វា មិគោ លោ វត
 រេ វត្ថុព្យោ បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។ នន្ទ
 អរហា លេវ វិជ្ជបេតិ ន សន្ធិបេតិ វិជ្ជបេត្វា មិគោ-
 តិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ អរហា លេវ វិជ្ជបេតិ ន
 សន្ធិបេតិ វិជ្ជបេត្វា មិគោ លោ វត រេ វត្ថុព្យោ
 បរិហាយតិ អរហា អរហត្តាតិ ។

ប្រាសចាកការសន្សំ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត
 សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នេះទេ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត មិនលះបង់
 មិនប្រកាន់ បិតនៅនឹង ព្រោះលះបង់ឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត
 មិនលះបង់ មិនប្រកាន់ បិតនៅនឹង ព្រោះលះបង់ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន
 អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នេះទេ ។
 ក្រែងព្រះអរហន្ត មិនកកាយចេញ មិនកៀរគរ បិតនៅនឹង ព្រោះក-
 កាយចេញឬ ។ អើ ។ បើព្រះអរហន្ត មិនកកាយចេញ មិនកៀរគរ
 បិតនៅនឹង ព្រោះកកាយចេញ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា
 ព្រះអរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នេះទេ ។ ក្រែងព្រះអរហន្ត
 មិនកំចាត់ចេញ មិនប្រមូលមក បិតនៅនឹង ព្រោះកំចាត់ចេញឬ ។
 អើ ។ បើព្រះអរហន្ត មិនកំចាត់ចេញ មិនប្រមូលមក បិតនៅ
 នឹង ព្រោះកំចាត់ចេញ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ព្រះ
 អរហន្ត សាបសូន្យចាកអរហត្ត ដូច្នេះទេ ។

ព្រហ្មចរិយកថា

[២៩៥] ធន្តិ ទេវេស្ស ព្រហ្មចរិយកំសោតិ ។
 អាមន្តា ។ សព្វេ ទេវំ ជន្មា ឯន្សម្ភតា អវិញ្ញា
 ហត្ថសំវាចិត្តា ន បដិពលា សុភាសិតទុក្ខាសិតានំ
 អត្ថមញ្ញាតំ សព្វេ ទេវំ ន ពុទ្ធេ បសន្នា ន
 ធម្មេ បសន្នា ន សង្ឃេ បសន្នា ន ពុទ្ធិំ ភក្កវន្តំ
 បយ័រុចាសន្តិ ន ពុទ្ធិំ ភក្កវន្តំ បញ្ចំ បុច្ឆន្តិ ន
 ពុទ្ធេន ភក្កវតា បញ្ចា វិសង្ខិតេ អត្ថមនា សព្វេ
 ទេវំ កម្មាវរណេន សមន្នាគតា កិលេសាវរណេន
 សមន្នាគតា វិចាកាវរណេន សមន្នាគតា អស្សុទ្ធា
 អន្ធន្តិកា ទុប្បញ្ញា អភញ្ញា និយាមំ ឱក្កមិកុំ កុ-
 សលេសុ ធម្មេសុ សម្មត្ថំ សព្វេ ទេវំ មាតុយា-
 តកា បិតុយាតកា អវហន្តយាតកា រុហិរុប្បាទកា
 សង្ឃកេទកា សព្វេ ទេវំ ចាលានិចារិទោ អធិដ្ឋា-
 នាយិទោ កាមេសុ មិច្ឆាចារិទោ មុសាវាទិទោ បិសុ-
 ណាវាទា ឝរុសាវាទា សម្មប្បលាបិទោ អភិជ្ឈាលុទោ

ព្រហ្មចរិយកថា

[២៩៥] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌^(១) ក្នុងពួកទេវតា មិន
 មានឧទ្ធ ។ អើ ។ ពួកទេវតាទាំងអស់ ស្ម័គ្រតែងតែ ល្ងើ បិណ្ឌេ
 ដឹង ប្រកបដោយការពាល ដោយវដ្ត (ដូចបុរុស្សត) បិណ្ឌេ
 រាច ដើម្បីដឹងទូរសេចក្តីនៃសុភាសិតនិងទុក្ខាសិតបាន ពួកទេវតាទាំង
 អស់ មិនជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ មិនជ្រះថ្លាក្នុងព្រះធម៌ មិនជ្រះថ្លាក្នុងព្រះ
 សង្ឃ មិនចូលទៅអង្គុយជិតព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ មិនសួរទូរប្រស្នា
 នឹងព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ កាលបើប្រស្នាដែលព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគដោះ
 ស្រាយហើយ មិនរីករាយ ពួកទេវតាទាំងអស់ ប្រកបដោយកម្មជាន់រាំង
 ប្រកបដោយគិលេសជាន់រាំង ប្រកបដោយវិបាកជាន់រាំង មិនមានសង្ខារ
 មិនមានធន្ទៈ មិនមានប្រាជ្ញា មិនគួរចុះកាន់សម្មត្ថនិយាម ក្នុងកុសល-
 ធម៌ទាំងឡាយ ពួកទេវតាទាំងអស់ ជាអ្នកសម្លាប់មាតា សម្លាប់បិតា
 សម្លាប់ព្រះអវហន្ត ជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិតរបស់ព្រះពុទ្ធ ឲ្យកើតឡើង
 ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ ពួកទេវតាទាំងអស់ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វ ជាអ្នកកាន់
 យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ជា
 អ្នកពោលពាក្យកុហក ជាអ្នកមានវចាសិកស្សៀត ជាអ្នកមានវចាពាក្រក៏
 ជាអ្នកពោលពាក្យរោយរាយន៍តប្រយោជន៍ ជាអ្នកមានអភិជ្ឈាជាប្រក្រតី

១ មាន ២ ធំៗម្រឹមមគ្គ ១ បព្វដ្ឋា ១ ។ អដ្ឋកថា ។

ព្យាបន្តចិត្តា មិច្ឆាទិដ្ឋិកាតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្យ
 ។ បេ ។ ននុ អត្ថិ ទេវា អនន្តរា អនន្តរ-
 មូតា វិញ្ញា ន ហត្ថសំវាចិត្តា បដិគលា សុភា-
 សិតទុក្ខាសិតានំ អត្តមញ្ញាតុំ អត្ថិ ទេវា ពុទ្ធ
 បសដ្ឋា ធម្មេ បសដ្ឋា សង្ឃេ បសដ្ឋា ពុទ្ធិ កកវន្តិ
 បយ័រុចាសន្តិ ពុទ្ធិ កកវន្តិ បញ្ញំ បុច្ឆន្តិ ពុទ្ធេន
 កកវតា បញ្ញា វិសដ្ឋិតេ អត្តមជា ហោន្តិ អត្ថិ
 ទេវា ន កម្មាវរណេន សមដ្ឋាគតា ន កិលេ-
 សាវរណេន សមដ្ឋាគតា ន វិហាកាវរណេន ស-
 មដ្ឋាគតា សដ្ឋា ធម្មិកា បញ្ញាវត្ថោ កញ្ញា និយាមិ
 ឡិក្កមិត្តុំ កុសលេសុ ធម្មេសុ សម្មត្តំ អត្ថិ ទេវា
 ន មាតុរោគកា ន បិតុរោគកា ន អរហន្តយា-
 តកា ន រុហិរុប្បនកា ន សង្ឃគេនកា អត្ថិ
 ទេវា ន ចាណាតិចាតិចោ ន អនិច្ចាធាយិចោ ន
 កាមេសុ មិច្ឆាចារិចោ ន មុសាវាទិចោ ន មិសុ-
 ណាវាចា ន ជរុសាវាចា ន សម្មប្បធាយិចោ ន
 អភិជ្ឈាណេន អព្យាបន្តចិត្តា សម្មាទិដ្ឋិកាតិ ។

ជាអ្នកមានចិត្តព្យាបាទ ជាអ្នកមិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ អ្នកបិបត្តរោគា យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងពួកទេវតា មិនល្ងង់ មិនខ្សោ ចេះរើស
 មិនប្រកបដោយការពោលដោយដៃ (ដូចមនុស្សគេទេ) អាចដើម្បី
 ដឹងខ្លួនសេចក្តីនៃសុភាសិតនិងទុក្ខាសិតបាន ពួកទេវតា ជ្រះថ្លាក្នុង
 ព្រះពុទ្ធ ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះធម៌ ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះសង្ឃ តែងចូលទៅអង្គុយ
 ជិតព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ សួរខ្ញុំប្រស្នា និងព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ កាលបើ
 ប្រស្នា ដែលព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគដោះស្រាយហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយ
 ពួកទេវតា មិនប្រកបដោយកម្មជាន់រាន់ មិនប្រកបដោយគិលេសជា
 រាន់ មិនប្រកបដោយវិបាកជាន់រាន់ មានសុទ្ធ មានឆន្ទៈ មាន
 បញ្ញា គួរដើម្បីចុះកាន់សម្មត្តនិយាម ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ពួក
 ទេវតា មិនសម្លាប់មាតា មិនសម្លាប់បិតា មិនសម្លាប់ព្រះអរហន្ត
 មិនធ្វើព្រះលោហិតរបស់ព្រះពុទ្ធឱ្យកើតឡើង មិនបំបែកសង្ឃ ពួក
 ទេវតា មិនសម្លាប់សត្វ មិនកាន់យកខ្លូចព្រាហ្មណ៍ដែលគេមិនបានឱ្យ មិន
 ប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ មិនពោលពាក្យកុហក មិនមានវេចា
 សិកសៀត មិនមានវេចាកាត្រក់ មិនពោលពាក្យពេយពយឥតប្រ-
 យោជន៍ មិនមានអភិជ្ឈាជាប្រក្រតី មានចិត្តមិនព្យាបាទ ជាសម្មាទិដ្ឋិ ។

អាមត្តា ។ ហត្ថិ អត្ថិ ទេវា អជ្ឈា អនេន្ទ្រម្បតា
 វិញ្ញា ន ហត្ថសិវាចិត្តា បដិពលា សុភាសិតទុក្ខា-
 សិតានំ អត្តមញ្ញាតុំ ។ បេ ។ អត្ថិ ទេវា តុន្ទ
 បសុញ្ញា ។ ប ។ សម្មាទិដ្ឋតា នោ វត វេ វត្ថុព្វ
 នត្ថិ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវសោតិ ។

[២៥៦] អត្ថិ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវសោតិ ។

អាមត្តា ។ អត្ថិ តត្ថ បព្វជ្ជា មុណ្ឌិយំ កាសា-
 វិជារណា បត្តិជារណា ទេវេសុ សម្មាសម្ពុត្តា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ បច្ចេកសម្ពុត្តា ឧប្បជ្ឈន្តិ សាវកយុត្តិ
 ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វ ។ បេ ។

[២៥៧] ទេវេសុ បព្វជ្ជា នត្ថិតិ ។ នត្ថិ

ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវសោតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ អត្ថិ
 បព្វជ្ជា តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយវសោ យត្ថ នត្ថិ បព្វ-
 ជ្ជា នត្ថិ តត្ថ ព្រហ្មចរិយវសោតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វ ។ បេ ។ យត្ថ អត្ថិ បព្វជ្ជា តត្ថេវ

ហើ ។ ហើត្ថកទេវតា មិនល្ងង់ មិនខ្សោ ចេះដឹង មិនប្រកបដោយ
 ការពោលដោយវែង (ដូចជាមនុស្សនោះ) អាចដើម្បីដឹងនូវសេចក្តីនៃ
 សុភាសិតនិងទុក្ខាសិត ។ បេ ។ ត្ថកទេវតា ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ
 ។ បេ ។ ជាសម្មាទិដ្ឋិ ម្ចាស់អ្នកដឹងចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ការប្រ-
 ព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងទេវលោក មិនមាន ដូច្នេះឡើយ ។

[២៥៦] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងត្ថកទេវតា មានឬ ។
 អើ ។ បព្វជ្ជា ភាពនៃបុគ្គលមានក្បាលត្រដាល ការទ្រទ្រង់សំពត់
 កាសាវៈ ការទ្រទ្រង់បាត្រ ក្នុងត្ថកទេវតានោះ មានឬ ព្រះសម្មា-
 សម្ពុទ្ធាងឡាយ ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធាងឡាយ ក្នុងសាវក កើតក្នុង
 ត្ថកទេវតា មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥៧] បព្វជ្ជា ក្នុងត្ថកទេវតា មិនមានទេឬ ។ ការប្រ-
 ព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងត្ថកទេវតា មិនមានទេឬ ។ អើ ។ បព្វជ្ជា
 មានក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មានក្នុងទីនោះដែរ បព្វជ្ជា
 មិនមានក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បព្វជ្ជា មាន
 ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ

ព្រហ្មចរិយវាសោ យត្ថ នត្ថិ បព្វជ្ជា នត្ថិ តត្ថ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោតិ ។ អាមន្តា ។ យោ បព្វជ្ជតិ តស្ស
 ព្រហ្មចរិយវាសោ យោ ន បព្វជ្ជតិ នត្ថិ តស្ស
 ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២៥៨] ទេវេស្ម មុណ្ឌិយំ នត្ថិតិ ។ នត្ថិ
 ទេវេស្ម ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ
 អត្ថិ មុណ្ឌិយំ តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយវាសោ យត្ថ នត្ថិ
 មុណ្ឌិយំ នត្ថិ តត្ថ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ យត្ថ អត្ថិ មុណ្ឌិយំ តត្ថេវ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោ យត្ថ នត្ថិ មុណ្ឌិយំ នត្ថិ តត្ថ
 ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមន្តា ។ យោ មុណ្ឌា
 ហោតិ តស្ស ព្រហ្មចរិយវាសោ យោ មុណ្ឌា
 ន ហោតិ នត្ថិ តស្ស ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន
 ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

បព្វជ្ជា មិនមានក្នុងវិណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមានក្នុងវិហារ
 ដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណាមួយ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះមាន បុគ្គលណា មិនមួយ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះមិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥៨] ភាពនៃបុគ្គលមានក្បាលត្រងោល មិនមាន ក្នុងពួក
 ទៅតាមឬ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មិនមាន ក្នុងពួកទៅតាមឬ ។
 អើ ។ ភាពនៃបុគ្គលមានក្បាលត្រងោល មានក្នុងវិណា ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មានក្នុងវិហារដែរ ភាពនៃបុគ្គលមានក្បាលត្រងោល
 មិនមាន ក្នុងវិណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងវិហារ
 ដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ភាពនៃបុគ្គលមាន
 ក្បាលត្រងោល មានក្នុងវិណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មានក្នុង
 វិហារដែរ ភាពនៃបុគ្គលមានក្បាលត្រងោល មិនមានក្នុងវិណា ការ
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងវិហារដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 ណា មានក្បាលត្រងោល ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ ក៏មានដែរ បុគ្គលណា មិនមានក្បាលត្រងោល ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រហ្មចរិយធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៥៩] ទេវេស្ស កាសាវជារណា នត្ថិតិ ។
 នត្ថិ ទេវេស្ស ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមន្តា ។
 យត្ថ អត្ថិ កាសាវជារណា តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយវា-
 សោ យត្ថ នត្ថិ កាសាវជារណា នត្ថិ តត្ថ ព្រហ្មចរិ-
 យវាសោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ យត្ថ
 អត្ថិ កាសាវជារណា តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយវាសោ យត្ថ
 នត្ថិ កាសាវជារណា នត្ថិ តត្ថ ព្រហ្មចរិយវាសោ-
 តិ ។ អាមន្តា ។ យោ កាសាវំ ជារេតិ តស្សេវ
 ព្រហ្មចរិយវាសោ យោ កាសាវំ ន ជារេតិ នត្ថិ
 តស្សេវ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។

[២៦០] ទេវេស្ស បត្តជារណា នត្ថិតិ ។ នត្ថិ
 ទេវេស្ស ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ
 អត្ថិ បត្តជារណា តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយវាសោ យត្ថ

[២៥៩] ការទ្រទ្រង់សំរាប់កាសាវៈ ក្នុងពួកទេវតា មិនមាន
 ទេឬ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកទេវតា មិនមានទេឬ ។
 អើ ។ ការទ្រទ្រង់សំរាប់កាសាវៈ មានក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ ការទ្រទ្រង់សំរាប់កាសាវៈ មិនមាន
 ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អ្នកមិនគួរកោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ការទ្រទ្រង់សំរាប់កាសាវៈ
 មាន ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ ការ
 ទ្រទ្រង់សំរាប់កាសាវៈ មិនមាន ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌
 ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា ទ្រទ្រង់សំរាប់
 កាសាវៈ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មាន បុគ្គល
 ណា មិនទ្រទ្រង់សំរាប់កាសាវៈ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនមានទេឬ ។ អ្នកមិនគួរកោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៦០] ការទ្រទ្រង់បាត្រ មិនមាន ក្នុងពួកទេវតាទេឬ ។
 ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មិនមាន ក្នុងពួកទេវតាឬ ។ អើ ។ ការទ្រទ្រង់
 បាត្រ មាន ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ

នត្ថំ បត្តជារណា នត្ថំ តត្ថំ ព្រហ្មចរិយាសោតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ យត្ថ អត្ថំ បត្តជារណា
 តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយាសោ យត្ថ នត្ថំ បត្តជារណា
 នត្ថំ តត្ថំ ព្រហ្មចរិយាសោតិ ។ អាមត្តា ។ យោ
 បត្តំ ជារតិ តស្សេវ ព្រហ្មចរិយាសោ យោ បត្តំ
 ន ជារតិ នត្ថំ តស្សេវ ព្រហ្មចរិយាសោតិ ។ ន
 ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

(២៦០) ទេវេសុ សម្មាសម្ពុទ្ធា នុប្បជ្ឈន្តិ ។
 នត្ថំ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយាសោតិ ។ អាមត្តា ។
 យត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធា នុប្បជ្ឈន្តិ តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយ-
 ាសោ យត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធា នុប្បជ្ឈន្តិ នត្ថំ តត្ថំ
 ព្រហ្មចរិយាសោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 យត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធា នុប្បជ្ឈន្តិ តត្ថេវ ព្រហ្មចរិយ-
 ាសោ យត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធា នុប្បជ្ឈន្តិ នត្ថំ តត្ថំ
 ព្រហ្មចរិយាសោតិ ។ អាមត្តា ។ លុម្ពិធិយា កកា

ការទ្រទ្រង់បាត្រ មិនមាន ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន
 មាន ក្នុងទីនោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ការទ្រទ្រង់បាត្រ មាន ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន
 ក្នុងទីនោះដែរ ការទ្រទ្រង់បាត្រ មិនមាន ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះដែរ ។ អើ ។ បុគ្គលណា
 ទ្រទ្រង់បាត្រ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មាន បុគ្គល
 ណា មិនទ្រទ្រង់បាត្រ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
 មិនមានទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២៦១) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធានំឡាយ មិនកើត ក្នុងភ្នកទៅតា
 ទេ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មិនមាន ក្នុងភ្នកទៅតាទេ ។ អើ ។
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធានំឡាយ កើត ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌
 ក៏មាននៅ ក្នុងទីនោះដែរ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធានំឡាយ មិនកើត
 ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះដែរ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធានំឡាយ
 កើត ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធានំឡាយ មិនកើត ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌
 ក៏មិនមានក្នុងទីនោះដែរ ។ អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ប្រសូតក្នុងលុម្ពិធិ

ជាតោ តោធិយា មូលេ មភិសម្ពុទ្ធោ ពាពណាសិយំ
 ភកវតា ធម្មចក្កំ បវត្ថិតំ តត្ថ តត្ថេវ ព្រហ្មចរិ-
 យវាសោ នត្ថញ្ញត្រ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន ហោរិ
 វត្ថុឲ្យ ។ បេ ។

[២២២] ធម្មេកសម្ពុទ្ធោ នុប្បជ្ឈន្តិតំ ។
 នត្ថ ធម្មេកសម្ពុទ្ធោ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។
 យត្ថ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ នុប្បជ្ឈន្តិតតត្ថេវ ព្រហ្មចរិយ-
 វាសោ យត្ថ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ នុប្បជ្ឈន្តិត នត្ថ តត្ថ
 ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន ហោរិ វត្ថុឲ្យ ។ បេ ។
 យត្ថ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ នុប្បជ្ឈន្តិតតត្ថេវ ព្រហ្មចរិយ-
 វាសោ យត្ថ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ នុប្បជ្ឈន្តិត នត្ថ តត្ថ
 ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។ មជ្ឈិមសុ ជន-
 បទេសុ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ នុប្បជ្ឈន្តិតតត្ថេវ ព្រហ្មចរិ-
 យវាសោ នត្ថញ្ញត្រ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន
 ហោរិ វត្ថុឲ្យ ។ បេ ។

(វត្ថុកំ) ហើយគ្រាស់ដឹងទៀបគល់ពោធិព្រឹក្ស ព្រះមារព្រះរាជ
 (អង្គនោះ) ជ្រងំញ៉ាងធម្មចក្រ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងក្រុងពាពណាសី ហេ
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះ ។ ដែរ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ក្នុងទីដទៃ មិនមានទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[២២២] ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធានំឡាយ មិនកើត ក្នុងពួកទេវតា
 ទេ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកទេវតា មិនមានទេ ។ តើ ។
 ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធានំឡាយ កើត ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌
 ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធានំឡាយ មិនកើត ក្នុងទីណា
 ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងទីនោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធានំឡាយ កើត ក្នុងទីណា
 ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងទីនោះដែរ ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធានំ
 ឡាយ មិនកើត ក្នុងទីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុង
 ទីនោះដែរ ។ តើ ។ ព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធានំឡាយ កើត ក្នុងមជ្ឈិម-
 ផនបទ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មានតែក្នុងទីនោះឯង ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងទីដទៃ មិនមានទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៣] ទេវេស្ស សាវកយុកំ ទុប្បជ្ឈតីតិ ។
 នត្ថំ ទេវេស្ស ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។
 យត្ថ សាវកយុកំ ទុប្បជ្ឈតិ តត្ថវ ព្រហ្មចរិយវា-
 សោ យត្ថ សាវកយុកំ ទុប្បជ្ឈតិ នត្ថំ តត្ថ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ យត្ថ
 សាវកយុកំ ទុប្បជ្ឈតិ តត្ថវ ព្រហ្មចរិយវាសោ
 យត្ថ សាវកយុកំ ទុប្បជ្ឈតិ នត្ថំ តត្ថ ព្រហ្មចរិយ-
 វាសោតិ ។ អាមត្តា ។ មគទេស្ស សាវកយុកំ
 ទុប្បជ្ឈ តត្ថវ ព្រហ្មចរិយវាសោ នត្តញ្ញត្រ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២២៤] អត្ថំ ទេវេស្ស ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 អាមត្តា ។ សព្វទេវេស្ស អត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២២៥] អត្ថំ មនុស្សេស្ស ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 អាមត្តា ។ សព្វមនុស្សេស្ស អត្ថំ ព្រហ្មចរិយ-
 វាសោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២២៦] គ្លីនសាវកំ មិនកើត ក្នុងតួករវេត្តាទេ ។ ការ
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងតួករវេត្តា មិនមានទេ ។ អើ ។
 គ្លីនសាវកំ កើត ក្នុងជីណា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន
 ក្នុងជីនោះដែរ គ្លីនសាវកំ មិនកើត ក្នុងជីណា ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងជីនោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ គ្លីនសាវកំ កើត ក្នុងជីណា ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ក្នុងជីនោះដែរ គ្លីនសាវកំ មិនកើត ក្នុងជីណា
 ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មិនមាន ក្នុងជីនោះដែរ ។ អើ ។
 គ្លីនសាវកំ កើត ក្នុងវេទមគ្គធម៌ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មានតែក្នុង
 វេទមគ្គធម៌នោះឯង ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងវិធិទៀត មិនមាន
 ទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៧] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងតួករវេត្តា មានឬ ។
 អើ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មាន ក្នុងតួករវេត្តាទាំងអស់ឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៨] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មាន ក្នុងតួកមនុស្សឬ ។
 អើ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មាន ក្នុងមនុស្សទាំងអស់ឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២២] អត្ថិ ទេវេស្ស ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 អាមន្តា ។ អសញ្ញាសត្តេស្ស ទេវេស្ស អត្ថិ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២២៣] អត្ថិ មនុស្សេស្ស ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 អាមន្តា ។ បច្ចុដ្ឋិមេស្ស ជនមទេស្ស អត្ថិ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោ មិលក្ខុស្ស អវិញ្ញាតារេស្ស យត្ថ នត្ថិ
 តតិ ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនំ ឧបាសកានំ ឧបាសកា-
 នន្តិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២២៤] អត្ថិ ទេវេស្ស ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 អត្ថិ យត្ថ អត្ថិ អត្ថិ យត្ថ នត្ថិ ។ អសញ្ញាសត្តេស្ស
 ទេវេស្ស អត្ថិ យត្ថ អត្ថិ អត្ថិ យត្ថ នត្ថិ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោ សញ្ញាសត្តេស្ស^(១) ទេវេស្ស អត្ថិ យត្ថ
 អត្ថិ អត្ថិ យត្ថ នត្ថិ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ន
 ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ ទេវេស្ស អត្ថិ យត្ថ អត្ថិ
 អត្ថិ យត្ថ នត្ថិ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមន្តា ។
 កត្ថត្ថិ កត្ថ នត្ថិ ។ អសញ្ញាសត្តេស្ស ទេវេស្ស
 នត្ថិ ព្រហ្មចរិយវាសោ សញ្ញាសត្តេស្ស^(១) ទេវេស្ស

១ ឧ. អសញ្ញាសត្តេស្ស ។

[២២៥] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មាន ក្នុងពួកទេវតា ។
 បើ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មាន ក្នុងពួកទេវតា ពេញដោយ
 អសញ្ញាសត្តវដ្ឋេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៦] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មាន ក្នុងពួកបុព្វបុរ្រ ។
 អើ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកមិលក្ខុដទៃ ជាអ្នកមិនចេះរឹង
 ក្នុងបច្ចុដ្ឋិមដទៃ ដែលជាដទៃមិនមានគតិរបស់ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ។ បុ-
 សក ទេវាសិកាទេ តើមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៧] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកទេវតា មានឬ ។
 ប្រទេសដែលពួកទេវតាប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ប្រទេសដែល
 ពួកទេវតាមិនប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មានឬ ។ ទេវតាជាទ័សញ្ញាសត្ត
 មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះ មិនមានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះ
 ពួកទេវតាជាទ័សញ្ញាសត្ត មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះ មិនមានការ
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្នុង
 ពួកទេវតា មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះ មិនមានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ខ្លះឬ ។ អើ ។ ចុះមានក្នុងទីណា មិនមានក្នុងទីណា ។ ទេវតា
 ជាទ័សញ្ញាសត្ត មិនមានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ទេវតាជាទ័សញ្ញាសត្ត

អត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អសញ្ញាសត្តេស្មំ ទេវេស្មំ
 ធនត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។ សញ្ញាសត្តេស្មំ^(១)
 ទេវេស្មំ ធនត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ធន ហេរិ វត្តោ ។
 សញ្ញាសត្តេស្មំ^(២) ទេវេស្មំ អត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 អាមត្តា ។ អសញ្ញាសត្តេស្មំ ទេវេស្មំ អត្ថំ ព្រហ្មចរិ-
 យវាសោតិ ។ ធន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[២៦៩] អត្ថំ មនុស្សេស្មំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 អត្ថំ យត្ថ អត្ថំ អត្ថំ យត្ថ ធនត្ថំ ។ បច្ចុន្តិមេស្មំ
 ជនបទេស្មំ អត្ថំ យត្ថ អត្ថំ អត្ថំ យត្ថ ធនត្ថំ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោ មិលក្ខេស្មំ អវិញ្ញាតារេស្មំ យត្ថ ធនត្ថំ
 កតិ ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនំ ឧបាសកានំ ឧបាសកានំ
 មជ្ឈិមេស្មំ ជនបទេស្មំ អត្ថំ យត្ថ អត្ថំ អត្ថំ យត្ថ
 ធនត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ធន ហេរិ វត្តោ ។

[២៧០] មនុស្សេស្មំ អត្ថំ យត្ថ អត្ថំ អត្ថំ
 យត្ថ ធនត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមត្តា ។
 កត្តត្ថំ កត្តត្ថំ ធនត្ថំ ។ បច្ចុន្តិមេស្មំ ជនបទេស្មំ
 ធនត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោ មិលក្ខេស្មំ អវិញ្ញាតារេស្មំ
 យត្ថ ធនត្ថំ កតិ ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនំ ឧបាសកានំ

មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។ ទៅតាមវិញ្ញាណសត្វ មិនមាន
 ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។ អើ ។ ទៅតាមវិញ្ញាណសត្វ មិន
 មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ ទៅតាមវិញ្ញាណសត្វ មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។
 អើ ។ ទៅតាមវិញ្ញាណសត្វ មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៦៩] ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកមនុស្ស មានឬ ។
 ប្រទេសដែលពួកមនុស្ស ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មាន ប្រទេស
 ដែលពួកមនុស្ស មិនប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក៏មានឬ ។ ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកមិលក្ខេន ជាអ្នកមិនចេះដឹង មិនមានក្នុងបច្ចុន្តិ-
 មជ្ឈបទ ដែលជាជនបទមានគតិរបស់ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា
 មួយទៀត ក្នុងមជ្ឈមជ្ឈបទ មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះ មិនមាន
 ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

[២៧០] ក្នុងពួកមនុស្ស មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះ មិនមាន
 ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ខ្លះឬ ។ អើ ។ ចុះមានក្នុងវិញ្ញាណ មិនមានក្នុងវិញ្ញាណ ។
 ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកមិលក្ខេន ជាអ្នកមិនចេះដឹង
 មិនមានក្នុងបច្ចុន្តិមជ្ឈបទ ដែលជាជនបទមិនមានគតិរបស់ភិក្ខុ ភិក្ខុនី

ឧបាសិកាធំ បដ្ឋិមេសុ ជនបទេសុ អត្ថំ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោតិ ។ បច្ឆន្តិមេសុ ជនបទេសុ ធន្តំ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោតិ មិលក្ខុសុ អវិញ្ញាតារេសុ យត្ថ ធន្តំ
 ភតិ ភិក្ខុធំ ភិក្ខុធំធំ ឧបាសិកាធំ ឧបាសិកា-
 ធន្តំ ។ អាមន្តា ។ មដ្ឋិមេសុ ជនបទេសុ ធន្តំ
 ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ឧ ហេវំ វត្តោ ។ មដ្ឋិមេសុ
 ជនបទេសុ អត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អាមន្តា ។
 បច្ឆន្តិមេសុ ជនបទេសុ អត្ថំ ព្រហ្មចរិយវាសោ មិ-
 លក្ខុសុ អវិញ្ញាតារេសុ យត្ថ ធន្តំ ភតិ ភិក្ខុធំ
 ភិក្ខុធំធំ ឧបាសិកាធំ ឧបាសិកាធន្តំ ។ ឧ ហេវំ
 វត្តោ ។ បេ ។

[២៧០] អត្ថំ ទេវេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។
 អាមន្តា ។ ឧទុ វត្តំ ភក្កវតា ភិក្ខុវេ ហេនេហិ
 ជម្ពុជីបកា មនុស្សា ឧត្តរក្សុកេ ច មនុស្ស
 អធិក្កណ្ឌន្តំ ទេវេ ច តាវត្ថីសេ ។ កតមេហិ ភិក្ខុវេ ។
 ស្វា សតិមន្តោ វេ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ អត្ថុវ
 សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ធន្តំ ទេវេសុ
 ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ សាវត្ថិយំ វត្តំ ភក្កវតា វេ

ឧបាសក ឧបាសិកា ក្នុងបដ្ឋិមជនបទ មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌
 ឬ ។ ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកមិលក្ខុជន ជាអ្នកមិនចេះដឹង
 មិនមាន ក្នុងបច្ឆន្តិមជនបទ ដែលជាជនបទមិនមានគតិ របស់ពួកភិក្ខុ
 ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា ។ អើ ។ ក្នុងមដ្ឋិមជនបទ មិនមានការ
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ក្នុង
 មដ្ឋិមជនបទ មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។ អើ ។ ការ
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកមិលក្ខុជន ជាអ្នកមិនចេះដឹង មានក្នុង
 បច្ឆន្តិមជនបទ ដែលជាជនបទមានគតិ របស់ពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក
 ឧបាសិកា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧១] ក្នុងពួកទេវតា មានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ។
 អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្ស
 នៅក្នុងដម្ពុជីប គ្របសង្កត់ នូវពួកមនុស្សនៅក្នុងទុក្ខក្សេមជន នូវពួក
 ទេវតាជាងការក្តីជឿជន ដោយហេតុព្យ យ៉ាង ។ ហេតុទាំង ៣ នោះ
 តើដូចម្តេច ។ ក្នុងដម្ពុជីបនេះ ពួកមនុស្សជាអ្នកភ្លៀវក្លា ១ មានសតិ ១
 ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រពិត ។
 អើ ។ បើដូច្នោះ ក្នុងពួកទេវតា មិនមានការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌
 ទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ក្នុងក្រុងសាវត្ថិថា ការប្រព្រឹត្តិ

ព្រះបណ្ឌិត ៗ អាមត្តា ៗ សាវត្ថិយៈញាតិ
 ព្រះបណ្ឌិត ៗ ឧត្តមត្រ ព្រះបណ្ឌិត ៗ
 ឧ ហេរី វត្តព្វ ៗ អនាគាមិស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ចោ-
 រម្ភាគិយានិ សញ្ញាជនានិ បហីនានិ បញ្ចុទ្ធភ្នា-
 គិយានិ សញ្ញាជនានិ អប្បហីនានិ ឥតោ ចុតស្ស
 តត្ថ ឧប្បន្នស្ស កុហី ដលុប្បត្តិ ៗ តត្ថ ៗ
 ហត្ថិ អនាគាមិស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ចោរម្ភាគិយានិ
 សញ្ញាជនានិ បហីនានិ បញ្ចុទ្ធភ្នាគិយានិ សញ្ញាជ-
 នានិ អប្បហីនានិ ឥតោ ចុតស្ស តត្ថ ឧប្បន្នស្ស
 តហី ដលុប្បត្តិ ឆោ វត រេ វត្តព្វ ឧត្ថិ ឆេវេសុ
 ព្រះបណ្ឌិត ៗ អនាគាមិស្ស បុគ្គលស្ស
 បញ្ចោរម្ភាគិយានិ សញ្ញាជនានិ បហីនានិ បញ្ចុទ្ធភ្នា-
 គិយានិ សញ្ញាជនានិ អប្បហីនានិ ឥតោ ចុតស្ស
 តត្ថ ឧប្បន្នស្ស កុហី ការេហាវណិ កុហី ទុក្ខ-
 បរិញាតិ កុហី កិលេសប្បហានំ កុហី ជិរេជ-
 សច្ចិកិរិយា កុហី អកុប្បប្បដិវេជនាតិ ៗ តត្ថ ៗ

ព្រះបណ្ឌិត ៗ មាន ក្នុងក្រុងសាវត្ថិយៈ ដូច្នេះវេទនា ៗ ហើ ៗ
 ចុះការប្រព្រឹត្តិព្រះបណ្ឌិត ៗ មាន ក្នុងក្រុងសាវត្ថិយៈ ក្នុងវិជ្ជា
 ទៀត មិនមានការប្រព្រឹត្តិព្រះបណ្ឌិត ៗ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ៗ អនាគាមិបុគ្គល បានលះសញ្ញាជនៈ ដាច់ណែកខាង
 ក្រោម ៥ មិនទាន់លះសញ្ញាជនៈ ដាច់ណែកខាងលើ ៥ លុះច្បាប់
 ចាកអត្តភាពនេះ ទៅកើតក្នុងដាន់សុទ្ធាវសនោះ ចុះការកើតឡើងនៃ
 ផល ក្នុងជីវិត ៗ ការកើតឡើងនៃផល ក្នុងសុទ្ធាវសនោះឯង ៗ
 បើអនាគាមិបុគ្គល បានលះសញ្ញាជនៈ ដាច់ណែកខាងក្រោម ៥ មិន
 ទាន់លះសញ្ញាជនៈ ដាច់ណែកខាងលើ ៥ លុះច្បាប់ចាកអត្តភាពនេះ
 ទៅ បានទៅកើតក្នុងដាន់សុទ្ធាវសនោះ ការកើតឡើងនៃផល ក៏ក្នុង
 សុទ្ធាវសនោះឯង ម្ចាស់អ្នកដឹងម្រើម អ្នកមិនគួរពោលថា ការប្រព្រឹត្តិ
 ព្រះបណ្ឌិតមិនមាន ក្នុងក្រុងសាវត្ថិយៈ ដូច្នេះទេ ៗ អនាគាមិបុគ្គល
 បានលះសញ្ញាជនៈ ដាច់ណែកខាងក្រោម ៥ មិនទាន់លះសញ្ញាជនៈ
 ដាច់ណែកខាងលើ ៥ លុះច្បាប់ចាកអត្តភាពនេះទៅ បានទៅកើតក្នុង
 ដាន់សុទ្ធាវសនោះ ចុះការដាក់ចុះនូវការកើតឡើង ការកើតឡើងនៃផល ក៏ក្នុង
 ក្នុងជីវិត ការលះលិលសក្នុងជីវិត ការធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់នូវនិរោធន៍ ក្នុង
 ជីវិត ការចាកចុះនូវធម៌មិនកើតក្នុងជីវិត ៗ ក្នុងសុទ្ធាវសនោះឯង ៗ

ធាតុ អនាគាមិស្ស បុគ្គលស្ស បញ្ចោរម្ភាគិយានិ
 សញ្ញាជនានិ បហីនានិ បព្ភានុម្ភាគិយានិ សញ្ញា-
 ជនានិ អប្បហីនានិ ឥតោ ចុតស្ស តត្ថ ឧប្បន្ន-
 ស្ស តហី អកុប្បប្បដិវេនោ ឆោ វត វេ វត្ថុព្វ
 នត្ថិ ធនេវេសុ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ អនាគាមិស្ស
 បុគ្គលស្ស បញ្ចោរម្ភាគិយានិ សញ្ញាជនានិ បហី-
 នានិ បព្ភានុម្ភាគិយានិ សញ្ញាជនានិ អប្បហីនានិ
 ឥតោ ចុតស្ស តត្ថ ឧប្បន្នស្ស តហី ដលុប្បត្តិ
 តហី កាហោហារណំ តហី ធុត្ថបរិញ្ញាតិ តហី តិ-
 លេសប្បហានំ តហី និរោធសច្ចិតិវិយា តហី
 អកុប្បប្បដិវេនោ កេនដ្ឋេន វេនេសិ នត្ថិ ធនេវេសុ
 ព្រហ្មចរិយវាសោតិ ។ ហន្ត ហិ អនាគាមី បុគ្គ-
 លោ ឥធន ការិភេន មក្កេន តត្ថ ដលំ សច្ចិ-
 ករោតិ ។

បើអនាគាមិបុគ្គល បានលះសញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥
 មិនទាន់លះសញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាងលើ ៥ លុះច្យុតចាកអត្តភាព
 នេះទៅ បានទៅកើត ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះ ការត្រាស់ដឹងនូវធម៌
 មិនកម្រើក ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះ ម្ចាស់អ្នកដឹងចម្រើន អ្នកបិទគួរ
 ពោលថា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ មិនមាន ក្នុងពួកទេវតា ដូច្នេះ
 ទេ ។ អនាគាមិបុគ្គល បានលះសញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាង
 ក្រោម ៥ មិនទាន់លះសញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាងលើ ៥ លុះ
 ច្យុតចាកអត្តភាពនេះទៅ បានទៅកើត ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះ ការ
 កើតឡើងនៃផល ក៏ក្នុងទីនោះ ការដាក់ចុះនូវការៈ ក្នុងទីនោះ ការ
 កំណត់ដឹងនូវទុក្ខ ក្នុងទីនោះ ការលះគិលេស ក្នុងទីនោះ ការធ្វើឱ្យ
 ដាក់ច្បាស់នូវនិរោធន៍ ក្នុងទីនោះ ការចាក់ចុះនូវធម៌មិនកម្រើក ក្នុងទីនោះ
 អ្នកនិយាយថា ការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងពួកទេវតា មិនមាន
 ដូច្នេះ តើដោយសេចក្តីដូចម្តេច ។ បើដូច្នោះមានតែ អនាគាមិ-
 បុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងមនុស្សលោកនេះ ធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់
 នូវផល ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះ ។

(២៧២) អនាគតបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងលោកនេះ

មក្រុង តត្ថ ដល់ សង្ឃិករោត្តិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបដ្ឋា បុគ្គល តត្ថ ភាវិតេន មក្រុង តត្ថ ដល់ សង្ឃិករោត្តិ ។ ឈ ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ អនាគតបុគ្គល តត្ថ ភាវិតេន មក្រុង តត្ថ ដល់ សង្ឃិករោត្តិ ។ អាមន្តា ។ សក្កនាតាមី បុគ្គល តត្ថ ភាវិតេន មក្រុង តត្ថ ដល់ សង្ឃិករោត្តិ ។ ឈ ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ សក្កនាតាមី បុគ្គល តត្ថ ភាវិតេន មក្រុង តត្ថ ដល់ សង្ឃិករោត្តិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតបុគ្គល តត្ថ ភាវិតេន មក្រុង តត្ថ ដល់ សង្ឃិករោត្តិ ។ ឈ ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ សក្កនាតាមី បុគ្គល តត្ថ ភាវិតេន មក្រុង តត្ថ ដល់ សង្ឃិករោត្តិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតបុគ្គល តត្ថ ភាវិតេន មក្រុង តត្ថ ដល់ សង្ឃិករោត្តិ ។ ឈ ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

(២៧៣) អនាគតបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងលោកនេះ

ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផល ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះឬ ។ អើ ។ សោតាបដ្ឋបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផល ក្នុងលោកនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគតបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងមនុស្សលោកនេះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផល ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះឬ ។ អើ ។ សក្កនាតាមីបុគ្គល ជាបុគ្គលបរិនិព្វាន ក្នុងលោកនេះ មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផល ក្នុងលោកនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបដ្ឋបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផល ក្នុងលោកនេះឬ ។ អើ ។ អនាគតបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផល ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សក្កនាតាមីបុគ្គល ជាបុគ្គលបរិនិព្វាន ក្នុងលោកនេះ មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផល ក្នុងលោកនេះឬ ។ អើ ។ អនាគតបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផល ក្នុងជាន់សុទ្ធាវសានោះដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២៧៣) ឥធិ វិហាយនិដ្ឋស្ស បុគ្គលស្ស
 មក្កោ ច ភាវិយតិ ន ច តិលេសា បហ័យន្តិ-
 តិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបត្តិដលសន្និកិរិយាយ
 បដិបទ្ធស្ស បុគ្គលស្ស មក្កោ ច ភាវិយតិ ន ច
 តិលេសា បហ័យន្តិ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។
 ឥធិ វិហាយនិដ្ឋស្ស បុគ្គលស្ស មក្កោ ច ភាវិយតិ
 ន ច តិលេសា បហ័យន្តិ ។ អាមន្តា ។ សកគា-
 តាមិដលសន្និកិរិយាយ បដិបទ្ធស្ស បុគ្គលស្ស ។ បេ ។
 អរហត្តសន្និកិរិយាយ បដិបទ្ធស្ស បុគ្គលស្ស មក្កោ
 ច ភាវិយតិ ន ច តិលេសា បហ័យន្តិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។

(២៧៤) សោតាបត្តិដលសន្និកិរិយាយ បដិ-
 បទ្ធស្ស បុគ្គលស្ស អប្បច្ចំ អចរិមិ មក្កោ ច ភាវិ-
 យតិ តិលេសា ច បហ័យន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ឥធិ វិហាយនិដ្ឋស្ស បុគ្គលស្ស អប្បច្ចំ អចរិមិ
 មក្កោ ច ភាវិយតិ តិលេសា ច បហ័យន្តិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។ សកគាតាមិដល-
 សន្និកិរិយាយ បដិបទ្ធស្ស បុគ្គលស្ស ។ បេ ។

(២៧៥) បុគ្គល ដែលសម្រេចដោយការលះ ក្នុងលោកនេះ
 គ្រាន់តែចម្រើនមគ្គ តែមិនទាន់លះកិលេសឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិ-
 បត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ឲ្យសោតាបត្តិដល គ្រាន់តែចម្រើនមគ្គ តែមិន
 ទាន់លះកិលេសឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល
 សម្រេចដោយការលះ ក្នុងលោកនេះ គ្រាន់តែចម្រើនមគ្គ តែមិនទាន់
 លះកិលេសឬ ។ អើ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ឲ្យ
 សកគាតាមិដល ។ បេ ។ បុគ្គល ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ឲ្យ
 អរហត្ត គ្រាន់តែចម្រើនមគ្គ តែមិនទាន់លះកិលេសឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២៧៦) បុគ្គល ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ឲ្យសោតា-
 បត្តិដល ចម្រើនមគ្គផង លះកិលេសផង ដំណាលគ្នាឬ ។ អើ ។
 បុគ្គលសម្រេចដោយការលះ ក្នុងលោកនេះ ចម្រើនមគ្គផង លះកិលេស
 ផង ដំណាលគ្នាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 បុគ្គល ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ឲ្យសកគាតាមិដល ។ បេ ។

អរហន្តជលសង្ខតិវិយាយ បដិមជ្ឈស្ស បុគ្គលស្ស
 អប្បុរ្នំ អចរិមំ មន្តោ ច ភាវិយតិ តិលេសា ច
 បហ័យន្តីតិ ។ អាមន្តា ។ វេទ វិហាយនិជ្ឈស្ស
 បុគ្គលស្ស អប្បុរ្នំ អចរិមំ មន្តោ ច ភាវិយតិ
 តិលេសា ច បហ័យន្តីតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២៧៥] អនាគាមី បុគ្គលោ កតករណីយោ
 ភាវិតភាវិយោ តត្ថ ឧបបជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។ អ-
 រហា ឧបបជ្ឈតីតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អរហា
 ឧបបជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។ អន្តិ អរហតោ បុណ្ណ-
 វេតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អន្តិ អរហតោ
 បុណ្ណវេតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា កវេន កវិ
 កច្ឆតិ កតិយា កតិ កច្ឆតិ សំសារេន សំសារិ
 កច្ឆតិ ឧបបត្តិយា ឧបបត្តិ កច្ឆតីតិ ។ ន ហេរិ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២៧៦] អនាគាមី បុគ្គលោ កតករណីយោ
 ភាវិតភាវិយោ អនោបាដកាវេ តត្ថ ឧបបជ្ឈតីតិ ។
 អាមន្តា ។ ភាវេហារណាយ បុណ្ណ មក្កំ ភាវិតីតិ ។
 ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

បុគ្គលប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យដាក់ច្បាប់ ខ្ញុំអរហន្ត ចម្រើនបុគ្គល លះ
 តិលេសផង ដំណាលគ្នា ។ អើ ។ បុគ្គលសម្រេចដោយការលះ
 គង់លោកនេះ ចម្រើនបុគ្គល លះតិលេសផង ដំណាលគ្នា ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៧] អនាគាមីបុគ្គល មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មាន
 ភាវិតាអប់រំហើយ កើតឡើង ក្នុងដាន់សុទ្ធាវសានោះឬ ។ អើ ។
 ព្រះអរហន្ត កើតទៀតដែរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងណានេះទេ
 ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត កើតទៀតឬ ។ អើ ។ ភព្វនៃព្រះអរហន្ត
 មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ភព្វនៃព្រះ
 អរហន្ត មានឬ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ទៅកាន់ភពដោយភព ទៅ
 កាន់គតិដោយគតិ ទៅកាន់សំសារដោយសំសារ ទៅកាន់ទបបត្តិដោយ
 ទបបត្តិ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៨] អនាគាមីបុគ្គល មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មាន
 ភាវិតាអប់រំហើយ តែមានការមិនទាន់ដាក់ចុះ ទៅកើត ក្នុងដាន់
 សុទ្ធាវសានោះឬ ។ អើ ។ អនាគាមីបុគ្គល ចម្រើនបុគ្គលទៀត ដើម្បី
 ដាក់ចុះខ្ញុំការឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៧៧] អនាគាមី បុគ្គលោ គតតករណីយោ
 ភាវិតភាវនោ អបរិញ្ញាតទុក្ខោ អប្បហំនក្កិលសោ
 អសច្ចិកតនិរោធនោ អប្បដិវិជ្ជាគុប្បោ តត្ថ ឧបបដ្ឋ-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។ អកុប្បប្បដិវេជាយ បុន មក្កិ
 ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២៧៨] អនាគាមី បុគ្គលោ គតតករណីយោ
 ភាវិតភាវនោ អនោបាដភារោ តត្ថ ឧបបដ្ឋតីតិ ន
 ច ភារោហរណាយ បុន មក្កិ ភាវេតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ អនោបាដភារោ ច តត្ថ បរិជំព្វាយតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ អនាគាមី បុគ្គលោ គតតករ-
 ណីយោ ភាវិតភាវនោ អបរិញ្ញាតទុក្ខោ អប្បហំ-
 នក្កិលសោ អសច្ចិកតនិរោធនោ អប្បដិវិជ្ជាគុប្បោ
 តត្ថ ឧបបដ្ឋតិ ន ច អកុប្បប្បដិវេជាយ បុន មក្កិ
 ភាវេតីតិ ។ អាមន្តា ។ អប្បដិវិជ្ជាគុប្បោ ច
 តត្ថ បរិជំព្វាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២៧៩] អនាគាមិបុគ្គល មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មាន
 ភាវនាអប់រំហើយ តែមានទុក្ខមិនទាន់កំណត់ដឹង មានកិលេសមិនទាន់
 លះ មាននិរោធមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ មានអកុប្បធម៌ មិនទាន់
 ចាក់ចុះ រមែងកើតឡើង ក្នុងជាន់សុទ្ធាភវនានោះឬ ។ អើ ។ អនាគា-
 មិបុគ្គល ចម្រើនមគ្គទៀត ដើម្បីចាក់ចុះ ទូរអកុប្បធម៌ឬ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨០] អនាគាមិបុគ្គល មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មានភាវនា
 អប់រំហើយ តែមានភារៈមិនទាន់ដាក់ចុះ កើតឡើង ក្នុងជាន់សុទ្ធាភវ-
 នោះ តែមិនទាន់ចម្រើនមគ្គទៀត ដើម្បីដាក់ចុះទូរភារៈទេឬ ។ អើ ។ ចុះ
 អនាគាមិបុគ្គល មានភារៈមិនទាន់ដាក់ចុះ តើបរិនិព្វាន ក្នុងជាន់សុទ្ធា-
 ភវនានោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អនាគាមិបុគ្គល
 មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មានភាវនាអប់រំហើយ តែមានទុក្ខមិនទាន់
 កំណត់ដឹង មានកិលេសមិនទាន់លះ មាននិរោធមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ មានអកុប្បធម៌ មិនទាន់ចាក់ចុះ រមែងកើត ក្នុងជាន់សុទ្ធាភវ-
 នោះ តែមិនបានចម្រើនមគ្គទៀត ដើម្បីត្រាស់ដឹងទូរអកុប្បធម៌ឬ ។
 អើ ។ ចុះអនាគាមិបុគ្គល មានអកុប្បធម៌ មិនទាន់ត្រាស់ដឹង តើបរិ-
 និព្វាន ក្នុងជាន់សុទ្ធាភវនានោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

យថា មិគោ សល្លោ វិទ្យា ទ្វាម្បិ គន្ធា កាលំ
 ករោតិ ឯវមេវ មនាតាមី បុគ្គលោ ឥធិ កាវិភេទ
 មក្កេន តត្ថ ដលំ សច្ចិករោតិ ។ យថា មិគោ
 សល្លោ វិទ្យា ទ្វាម្បិ គន្ធា សសល្លោវ កាលំ
 ករោតិ ឯវមេវ មនាតាមី បុគ្គលោ ឥធិ កាវិភេទ
 មក្កេន តត្ថ សសល្លោវ បរិវិទ្យាយតិ ។ ន ហេវ
 វត្ថុញ ។ បេ ។

ព្រហ្មចរិយកថា ។

ឧបិសោកថា

[២៧៧] ឧបិសោកថា កាលេសេ ជហតិ ។
 អាមត្តា ។ សោតាបត្តិវលសច្ចិករិយាយ បដិបន្នោ
 បុគ្គលោ ទុក្ខទស្សនេន កី ជហតិ ។ សក្កា-
 យទិដ្ឋិ វិចិត្តិ ភិក្ខុភិក្ខុ សីលព្វតបរមាសំ តទេកដ្ឋេ ធិ
 កាលេសេ ឯកទេសេ ជហតិ ។ ឯកទេសំ
 សោតាបន្នោ ឯកទេសំ ន សោតាបន្នោ ឯក-
 ទេសំ សោតាបត្តិវលប្បត្តោ បដិបន្នោ មនិក្ខេតា
 សច្ចិករោ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ កាយេន ឧសិទ្ធា

សត្វប្រឹត ដែលត្រូវសម្រេច បោលទៅកាន់វិទ្យាយ ហើយស្លាប់ទៅហើយ
 ណា អនាតាមិបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងមនុស្សលោកនេះ ធ្វើ
 ឲ្យដាក់ច្បាស់នូវផល ក្នុងដាន់សុទ្ធាភស្តុភារនោះ ក៏យ៉ាងនេះដែរ ។ សត្វ
 ប្រឹត ដែលត្រូវសម្រេច បោលទៅកាន់វិទ្យាយ ហើយស្លាប់ទាំងសរ
 យ៉ាងណា អនាតាមិបុគ្គល មានមគ្គចម្រើនហើយ ក្នុងលោកនេះ
 ហើយបរិនិព្វាន ក្នុងដាន់សុទ្ធាភស្តុភារ ដូចជាប្រឹតស្លាប់ទាំងសរ យ៉ាង
 នោះដែរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ ព្រហ្មចរិយកថា ។

ឧបិសោកថា

[២៧៨] បុគ្គលលះកិលេស ដោយចំណែក ។ ឬ ។ ភេ ។
 បុគ្គល ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ នូវសោតាបត្តិវល តើលះអ្វី
 ដោយការឃើញនូវទុក្ខ ។ លះសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តិ ភិក្ខុភិក្ខុ សីលព្វតប-
 រមាសៈ នឹងកិលេស ដែលជាចំណែកមួយ តាំងនៅក្នុងវិជ្ជាមួយនឹង
 សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តិ នឹងសីលព្វតបរមាសៈនោះ ។ សោតាបន្នបុគ្គល
 ចំណែកមួយ មិនមែនសោតាបន្នបុគ្គល ចំណែកមួយ បុគ្គលដល់
 នូវសោតាបត្តិវល ដែលបានចំពោះ បានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យ
 ដាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាក្យត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ

វិហារតិ ឯកទេសំ ន កាយេន ធុសិត្វា វិហារតិ
 ឯកទេសំ សត្តកុត្តិបរមោ កោលំកោលោ ឯក-
 រីដិ ពុទ្ធេ អវេទប្បសានេន សមដ្ឋានតោ ធម្មេ ។ បេ ។
 សង្ឃេ ។ បេ ។ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមដ្ឋាន-
 តោ ឯកទេសំ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ ន សមដ្ឋា-
 នតោតិ ។ ន ហេរិ វត្តេ ។ បេ ។ សមុទយ-
 ទស្សនេន កី ជហតីតិ ។ សក្កាយទិដ្ឋិ ជហតិ
 វិចិត្តិច្ឆំ សីលព្វតបរមាសំ តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ
 ឯកទេសេ ជហតីតិ ។ ឯកទេសំ សោតាបដ្ឋោ
 ឯកទេសំ ន សោតាបដ្ឋោ ។ បេ ។ ឯកទេសំ
 អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមដ្ឋានតោ ឯកទេសំ
 អរិយកន្តេហិ សីលេហិ ន សមដ្ឋានតោតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តេ ។ បេ ។ ទិវេនទស្សនេន កី ជហតី-
 តិ ។ វិចិត្តិច្ឆំ ជហតិ សីលព្វតបរមាសំ តទេកដ្ឋេ
 ច កិលេសេ ឯកទេសេ ជហតីតិ ។ ឯកទេសំ
 សោតាបដ្ឋោ ឯកទេសំ ន សោតាបដ្ឋោ ។ បេ ។
 ឯកទេសំ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមដ្ឋានតោ

ដែលបិទពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ សត្តកុត្តិបរមបុគ្គល
 កោលំកោលបុគ្គល ឯករីដិបុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាវិវា-
 កម្រិត ក្នុងព្រះក្ខន្ធ ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃ ។ ហេ ។
 ប្រកបដោយអរិយកន្តសីល ចំណែកមួយ មិនប្រកបដោយអរិយកន្ត-
 សីល ចំណែកមួយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវសមុទយសច្ច ។ លះសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិ-
 កិត្តា និងសីលព្វតបរមាសៈ តាំងលះពួកកិលេស ដែលជាចំណែកមួយ
 តាំងនៅជាមួយនឹងសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តិត្តា និងសីលព្វតបរមាសៈនោះ ។
 សោតាបដ្ឋបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែនសោតាបដ្ឋបុគ្គល ចំណែកមួយ
 ។ បេ ។ បុគ្គលប្រកបដោយអរិយកន្តសីល ចំណែកមួយ បុគ្គលមិន
 ប្រកបដោយអរិយកន្តសីល ចំណែកមួយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវនិរោធសច្ច ។
 លះវិចិត្តិត្តា និងសីលព្វតបរមាសៈ តាំងលះកិលេស ដែលជាចំណែក
 មួយ តាំងនៅជាមួយនឹងវិចិត្តិត្តា និងសីលព្វតបរមាសៈនោះ ។ សោ-
 តាបដ្ឋបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែនសោតាបដ្ឋបុគ្គល ចំណែកមួយ
 ។ បេ ។ បុគ្គលប្រកបដោយអរិយកន្តសីល ចំណែកមួយ បុគ្គល

ឯកទេសំ អរិយកន្តោហិ សីលេហិ ឆ សមញ្ញក-
 តោតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ មក្ខនស្សនេន
 កី ជហតីតិ ។ សីលព្វតបរមាសំ តទេកដ្ឋេ ច
 កិលេសេ ជហតីតិ ។ ឯកទេសំ សោតាបញ្ញា
 ឯកទេសំ ន សោតាបញ្ញា ឯកទេសំ សោតាបត្តិ-
 ដលប្បត្តោ បដិលោកោ អនិកតោ សច្ចិកតោ ឧប-
 សុម្មជ្ឈ វិហរតិ កាយេន ដុសិត្វា វិហរតិ ឯក-
 ទេសំ ន កាយេន ដុសិត្វា វិហរតិ ឯកទេសំ
 សត្តក្ខត្តិបរមោ កោលំកោលោ ឯកវិដី តុទ្ធ
 អវេច្ចប្បសារនេន សមញ្ញកតោ ឆម្ម ។ បេ ។ សង្ខ
 ។ បេ ។ អរិយកន្តោហិ សីលេហិ សមញ្ញកតោ ឯ-
 កទេសំ អរិយកន្តោហិ សីលេហិ ន សមញ្ញ-
 កតោតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២៨០] សកទាតាមិដលសច្ចិកិរិយាយ បដិ-
 បញ្ញា បុគ្គលោ ធុត្តនស្សនេន កី ជហតីតិ ។
 ធុឡាវកំ កាមរាគំ ជហតិ ធុឡាវកំ ព្យាបាទំ
 តទេកដ្ឋេ ច កិលេសេ ឯកទេសេ ជហតីតិ ។
 ឯកទេសំ សកទាតាមិ ឯកទេសំ ន សកទាតាមិ

ព័ណ្ឌកម្មយ ចំណែកមួយ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ តើលក្ខណ៍ ដោយការឃើញម្យ៉ាងណា ។
 លះសីលព្វតបរមាសៈ ទាំងលះព្វតកិលេស ដែលរាំងនៅក្នុងមួយកំរិត
 សីលព្វតបរមាសៈនោះ ។ សោតាបន្តបុគ្គល ចំណែកមួយ ចំណែក
 សោតាបន្តបុគ្គល ចំណែកមួយ បុគ្គល បានដល់ម្យ៉ាងណា ឃើញថា
 បានចំពោះ បានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ សម្រេច អាច
 ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ ដែលមិនកាលត្រូវ ដោយនាម
 កាយ ចំណែកមួយ សត្តកត្តិបរមបុគ្គល កោលំកោលបុគ្គល វាគឺជា
 បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាមិនកម្រិត ក្នុងព្រះក្មេង ក្នុងព្រះ
 ធម៌ ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃ ។ បេ ។ ដែលប្រកបដោយកំណែកម្ម
 សីល ចំណែកមួយ បុគ្គលមិនប្រកបដោយអរិយកន្តសីល ចំណែក
 មួយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨០] បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ នូវសកទាតាមិដល់
 តើលក្ខណ៍ ដោយការឃើញនូវទុក្ខសច្ច ។ លះកាមរាគដ៏គ្រោតគ្រោត ព្រះ
 ព្យាបាទ ដ៏គ្រោតគ្រោត ទាំងលះព្វតកិលេស ដែលជាចំណែកមួយ រាំង
 នៅជាមួយនឹងកាមរាគ នឹងព្យាបាទនោះ ។ សកទាតាមិបុគ្គល ចំណែក
 មួយ មិនមែនជាសកទាតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ បុគ្គលបានដល់ម្យ៉ាង

១ ហេរី វត្តព្វេ ។ បេ ។ មក្កុនស្សនេន ក៏ ជហ-
 ត៌តិ ។ ឡឡាវិកំ ព្យាបាទំ ជហតិ (១) តទេកដ្ឋេ
 ច កលេស ជហត៌តិ ។ ឯកទេសំ សកទា-
 តាមី ឯកទេសំ ន សកទាតាមី ឯកទេសំ សក-
 ទាតាមីដលឡត្តោ បដិលទ្ធោ អធិគតោ សច្ច្ហគតោ
 ឧបសម្បជ្ជ វិហាតិ កាយេន ដុសិត្វា វិហាតិ
 ឯកទេសំ ន កាយេន ដុសិត្វា វិហាត៌តិ ។ ន
 ហេរី វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២៨០] អនាគាមិដលសច្ចិកិរិយាយ បដិបន្តោ
 បុគ្គលោ ធុត្តនស្សៈនន កី ជហតីតិ ។ អណ្ត-
 សហគតិ កាមរាគី ជហតិ អណ្តសហគតិ ព្យាបា-
 នំ តទេកដ្ឋេ ច កាលេសេ ឯកទេសេ ជហតីតិ ។
 ឯកទេសំ អនាគាមី ឯកទេសំ ន អនាគាមី ឯកទេ-
 សំ អនាគាមិដលប្បត្តោ បដិលន្តោ អធិគតោ សច្ចិក-
 តោ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ កាយេន ដុសិត្វា វិហ-
 រតិ ឯកទេសំ ន កាយេន ដុសិត្វា វិហរតិ ឯក-
 ទេសំ អន្តរា បរិនិព្វាយី ឧបហត្ថ បរិនិព្វាយី

១ ឆ. ឧទ្ទាហិត ព្យាបាទ ធិហត្ថិ ៨ ទិស្សត្ថិ ។

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ លេ ។ គឺលេខៗ ដោយលេខពីរពុទ្ធិមគ្គសូច ។ លះព្យាបាទ ដ៏គ្រោតគ្រោត ទាំងលះភ្នកកិលេសដែលតាំងនៅជាមួយនឹងព្យាបាទនោះ ។ សកទាតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយមិនមែនសកទាតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ បុគ្គល បានដល់នូវសកទាតាមិផល បានចំពោះ បានគ្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ ដែលមិនពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ លេ ។

[២៨១] បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអនាគាតិផល
 តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវទុក្ខសង្ខារ ។ លះកាមពគ ដ៏ស្រាលស្ដើង
 លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្ដើង ទាំងលះភ្នកកិលេសដែលជាចំណែកមួយ
 តាំងនៅជាមួយនឹងកាមពគនិងព្យាបាទនោះ ។ អនាគាមិបុគ្គល ចំណែក
 មួយ មិនមែនអនាគាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ បុគ្គល បានដល់នូវអនា-
 គាមិផល បានចំពោះ បានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច
 ពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ ដែលមិនពាល់ត្រូវ ដោយ
 នាមកាយ ចំណែកមួយ អន្តកបរិនិព្វាយិបុគ្គល ទបហច្ចបរិនិព្វាយិ-

អសង្ខារបរិនិព្វាយី សសង្ខារបរិនិព្វាយី ឧទ្ធច្ច័សោតា
 អកកិដ្ឋតាមី ឯកទេសំ ន ឧទ្ធច្ច័សោតា អកកិដ្ឋ-
 តាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ សមុទយ-
 ទស្សនេន កី ជហតីតិ ។ អណុសហតតំ កាម-
 រាគំ ជហតិ អណុសហតតំ ព្យាបាទំ តទេកកដ្ឋ
 ច កិលេសេ ឯកទេសេ ជហតីតិ ។ ឯកទេសំ
 អនាតាមី ឯកទេសំ ន អនាតាមី ។ បេ ។ ឯក-
 ទេសំ ឧទ្ធច្ច័សោតា អកកិដ្ឋតាមី ឯកទេសំ ន
 ឧទ្ធច្ច័សោតា អកកិដ្ឋតាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។ និរោធនស្សនេន កី ជហតីតិ ។ អណុ-
 សហតតំ ព្យាបាទំ ជហតិ តទេកកដ្ឋ ច កិលេសេ
 ឯកទេសេ ជហតីតិ ។ ឯកទេសំ អនាតាមី ឯក-
 ទេសំ ន អនាតាមី ។ បេ ។ ឯកទេសំ អកកិដ្ឋ-
 តាមី ឯកទេសំ ន ឧទ្ធច្ច័សោតា អកកិដ្ឋតាមីតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ មគ្គទស្សនេន កី ជហ-
 តីតិ ។ តទេកកដ្ឋ ច កិលេសេ ជហតីតិ ។
 ឯកទេសំ អនាតាមី ឯកទេសំ ន អនាតាមី

បុគ្គល អសង្ខារបរិនិព្វាយីបុគ្គល សសង្ខារបរិនិព្វាយីបុគ្គល ឧទ្ធច្ច័សោត-
 អកកិដ្ឋតាមីបុគ្គល ចំណែកមួយ ដែលមិនមែនជា ឧទ្ធច្ច័សោតអកកិដ្ឋ-
 តាមីបុគ្គល ចំណែកមួយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវសមុទយសច្ច ។ លះតាមរាគ ដ៏ស្រាល
 ស្តើង លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្តើង តាំងលះពួកកិលេសដែលជាចំណែក
 មួយ តាំងនៅជាមួយនឹងតាមរាគ និងព្យាបាទនោះ ។ អនាតាមិ-
 បុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែនអនាតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ ។ បេ ។
 ឧទ្ធច្ច័សោតអកកិដ្ឋតាមីបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែនឧទ្ធច្ច័សោតអកកិដ្ឋតា-
 មីបុគ្គល ចំណែកមួយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវនិរោធសច្ច ។ លះព្យាបាទ ដ៏ស្រាល
 ស្តើង តាំងលះពួកកិលេសដែលជាចំណែកមួយ តាំងនៅជាមួយនឹងព្យា-
 បាទនោះ ។ អនាតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែនអនាតាមិបុគ្គល
 ចំណែកមួយ ។ បេ ។ អកកិដ្ឋតាមីបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនមែន
 ឧទ្ធច្ច័សោតអកកិដ្ឋតាមីបុគ្គល ចំណែកមួយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវមគ្គសច្ច ។ លះពួក
 កិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយនឹងព្យាបាទនោះ ។ អនាតាមិបុគ្គល
 ចំណែកមួយ មិនមែនអនាតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ បុគ្គល បាន

ឯកទេសំ អនាគាមិដលប្បត្តោ បដិលទ្ធោ អនិគតោ
 សច្ចិកតោ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ កាយេន ដុសិត្វា
 វិហារតិ ឯកទេសំ ន កាយេន ដុសិត្វា វិហារតិ
 ឯកទេសំ អន្តរា បរិទិព្វាយី ឧបហច្ច បរិទិព្វាយី
 អសង្ខារបរិទិព្វាយី សសង្ខារបរិទិព្វាយី ឧទ្ធិសោតោ
 អកកិដ្ឋតាមី ឯកទេសំ ន ឧទ្ធិសោតោ អកកិដ្ឋ-
 តាមីតិ ។ ន ហេវំ វត្តទ្វេ ។ បេ ។

[២៨២] អរហត្តសច្ចិកិរិយាយ បដិបទ្ធោ បុគ្គ-
 លោ ធុត្តនស្សៈនន កី ជហតីតិ ។ រូបរាគំ អរូ-
 បរាគំ មាណំ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជំ តទេតោដ្ឋ ច កិលេសេ
 ឯកទេសេ ជហតីតិ ។ ឯកទេសំ អរហា ឯក-
 ទេសំ ន អរហា ឯកទេសំ អរហត្តប្បត្តោ បដិ-
 លទ្ធោ អនិគតោ សច្ចិកតោ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ
 កាយេន ដុសិត្វា វិហារតិ ឯកទេសំ ន កាយេន
 ដុសិត្វា វិហារតិ ឯកទេសំ វីតរាតោ វីតនោសោ
 វីតមោហោ កតតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្ត-
 សទត្តោ បរិក្ខិណាភវសញ្ញាជនោ សម្មទត្តា វិមុ-
 ត្តោ ឧត្តិក្កបលីយោ សង្កិណ្ឌបរិទោ អន្ទុដ្ឋសិកោ

ដល់នូវវេទនាឯកសិល បានចំពោះ បានគ្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេច ពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ ដែលមិនពាល់
 ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ អន្តរាបរិទិព្វាយិបុគ្គល ឧបហច្ច-
 បរិទិព្វាយិបុគ្គល អសង្ខារបរិទិព្វាយិបុគ្គល សសង្ខារបរិទិព្វាយិបុគ្គល
 ឧទ្ធិសោតអកកិដ្ឋតាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ មិនបែបឧទ្ធិសោតអកកិដ្ឋ-
 តាមិបុគ្គល ចំណែកមួយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨២] បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអរហត្ត
 តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវទុក្ខសម្ម ។ លះរូបរាគៈ អរូបរាគៈ មានៈ
 ទទួចៈ អវិជ្ជា និងតួកកិលេសដែលជាចំណែកមួយ តាំងនៅជាមួយ
 នឹងធម៌ទាំងនោះ ។ ព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ មិនមែនព្រះអរហន្ត
 ចំណែកមួយ បុគ្គល បានដល់នូវអរហត្ត បានចំពោះ បានគ្រាស់ដឹង
 បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែក
 មួយ ដែលមិនពាល់ត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ បុគ្គលមាន
 រាគៈទៅប្រាស មានទោសៈទៅប្រាស មានរាហៈទៅប្រាស មាន
 ករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មានការដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់
 ខ្លួន ដល់ហើយ ដោយលំដាប់ មានភក្ខនិងសញ្ញាជនៈអស់ហើយ
 មានចិត្តច្រសឡះហើយ ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ មានសន្ទុះទ្វារគឺអវិជ្ជា
 បើកហើយ មានត្មាទម្លាយហើយ មានសសរឡើងដកឡើងហើយ

ឱវត្តឡោ អវិយោ ចន្ទទូដោ ចន្ទកាកោ វិសញ្ញត្តោ
 សុវិជិតវិជយោ ធិត្តន្តស្ស បរិញ្ញាតិ សមុទយោ
 បហំនោ ឱវេនោ សច្ចិកាតោ មគ្គោ ការិកោ
 អភិញ្ញាយ្យំ អភិញ្ញាតិ បរិញ្ញាយ្យំ បរិញ្ញាតិ បហា-
 តត្ថំ បហំនំ ការេតត្ថំ ការិកំ សច្ចិកាតត្ថំ សច្ចិកាតំ
 ឯកានេសំ សច្ចិកាតត្ថំ សច្ចិកាតំ ឯកានេសំ សច្ចិ-
 កាតត្ថំ ន សច្ចិកាតត្ថំ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ។
 សមុទយនស្សនេន តី ជហតីតិ ។ រូបរាគំ អរូ-
 បរាគំ ជហតិ មាដំ ធិត្តន្តំ អវិជ្ជំ តនេកដ្ឋេ ន
 តិលេសេ ឯកានេសេ ជហតីតិ ។ ឯកានេសំ
 អរហា ឯកានេសំ ន អរហា ។ បេ។ ឯកានេសំ
 សច្ចិកាតត្ថំ សច្ចិកាតំ ឯកានេសំ សច្ចិកាតត្ថំ

មិនមានអង្គៈទ្វារ ជាព្រះករិយៈ មានទង់ដាក់ពុះហើយ មានការងារពុះ
 ហើយ មិនប្រកបដោយកិលេស មានដំនេះឈ្នះដោយប្រពៃហើយ បុគ្គល
 នោះ បានកំណត់ដឹងនូវមុត្តសច្ចហើយ លះបង់នូវសមុទយសច្ច ធ្វើឲ្យ
 ដាក់ច្បាស់នូវវិភេទសច្ច ចម្រើននូវមុត្តសច្ច ធម្មជាតិដែលគួរត្រាស់ដឹង
 បុគ្គលនោះ បានត្រាស់ដឹងហើយ ធម្មជាតិដែលគួរកំណត់ដឹង បុគ្គល
 នោះ បានកំណត់ដឹងហើយ ធម្មជាតិដែលគួរលះបង់ បុគ្គលនោះ
 បានលះបង់ហើយ ធម្មជាតិដែលគួរអប់រំ បុគ្គលនោះ បានអប់រំ
 ហើយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យដាក់
 ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ បុគ្គល
 នោះ បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើ
 ឲ្យដាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ មិនធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ។ តើលះអ្វី ដោយការ
 ឃើញនូវសមុទយសច្ច ។ លះរូបរាគៈ អរូបរាគៈ មានៈ ទុក្ខច្នៈ
 អវិជ្ជា និងពួកកិលេសដែលជាចំណែកមួយ តាំងនៅជាមួយនឹងធម៌តាំង
 នោះ ។ ព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ មិនមែនព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ
 ។ បេ។ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់
 ហើយ ចំណែកមួយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ

ន សង្ខតតន្ត្រី ។ ន ហេវី វត្ថុព្យា ។ បេ ។ និរោធន-
 ធស្សនេន កី ជហត្ថតិ ។ មាជំ ជហតិ ឧទ្ធច្ចំ
 អវិជ្ជំ តទេតកេដ្ឋ ច កិលេសេ ឯកទេសេ ជហ-
 ត្ថតិ ។ ឯកទេសំ អរហា ឯកទេសំ ន អរហា
 ។ បេ ។ ឯកទេសំ សង្ខតាតទ្ធំ សង្ខតាតំ ឯកទេសំ
 សង្ខតាតទ្ធំ ន សង្ខតតន្ត្រី ។ ន ហេវី វត្ថុព្យា ។ បេ ។
 មក្កនស្សនេន កី ជហត្ថតិ ។ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជំ តទេ-
 កេដ្ឋ ច កិលេសេ ជហត្ថតិ ។ ឯកទេសំ អរ-
 ហា ឯកទេសំ ន អរហា ឯកទេសំ អរហត្ថប្បត្តោ
 បដិលទ្ធោ អធិកតោ សង្ខតតោ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហរតិ កាយេន ធុសិត្វា វិហរតិ ឯកទេសំ
 ន កាយេន ធុសិត្វា វិហរតិ ឯកទេសំ វីតរកោ
 វីតទោសោ វីតមោហោ កតករណីយោ ធុរិត-
 ការោ អនុប្បត្តសទត្តោ បរិក្ខីណាភវសញ្ញាជនោ

មិនធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ តើលះអ្វី ដោយការឃើញនូវនិរោធសព្វ ។
 លះមានៈ ឧទ្ធច្ចៈ និងអវិជ្ជា តាំងលះពួកកិលេសដែលជាចំណែក
 មួយ តាំងនៅជាមួយនឹងធម៌នោះ ។ ព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ
 មិនមែនព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ ។ បេ ។ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យ
 ដាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ
 ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ មិនធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ
 ចំណែកមួយឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ តើលះអ្វី
 ដោយការឃើញនូវមគ្គសច្ច លះឧទ្ធច្ចៈ អវិជ្ជា និងពួកកិលេសដែល
 តាំងនៅជាមួយនឹងធម៌នោះ ។ ព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ មិនមែន
 ព្រះអរហន្ត ចំណែកមួយ បុគ្គលបានដល់នូវអរហត្ត បានចំពោះ
 បានគ្រាន់ដឹង បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ សម្រេច ពាលត្រូវ ដោយ
 នាមកាយ ចំណែកមួយ មិនពាលត្រូវ ដោយនាមកាយ ចំណែកមួយ
 បុគ្គល មានរកៈទៅប្រាស មានទោសៈទៅប្រាស មានមោហៈទៅ
 ប្រាស មានករណីយកិច្ចធ្វើហើយ មានភារៈផ្អាកចុះហើយ មានប្រ-
 យោជន៍របស់ខ្លួនដល់ហើយ ដោយលំដាប់ មានកតនិងសញ្ញាជនៈ

សមុទត្តា វិមុត្តា ទុក្ខត្ថបលិយោ សន្តិណ្ឌបរិ-
 ទោ អនុទ្បេសិកោ និរុត្តន្តោ អរិយោ បន្ទទូ-
 ដោ បន្ទកាហោ វិសញ្ញត្តោ សុវិជិតវិជយោ ទុក្ខ-
 ន្តស្ស បរិញ្ញាតំ សមុទយោ បហំនោ និរោធា
 សច្ចិកាតោ មត្តោ ការិកោ អភិញ្ញាយ្យំ អភិញ្ញាតំ
 បរិញ្ញាយ្យំ បរិញ្ញាតំ បហាតត្ថំ បហំនំ ការីតត្ថំ
 ការិកំ សច្ចិកាតត្ថំ សច្ចិកាតំ ឯកានេសំ សច្ចិកា-
 តត្ថំ សច្ចិកាតំ ឯកានេសំ សច្ចិកាតត្ថំ ន សច្ចិ-
 កតត្ថំ ។ ន ហោរំ វត្ថុឲ្យ ។ បេ ។

[២៨៣] ន វត្ថុត្ថំ ឱនិសោនិសោ កិលេសេ

ជហតីតិ ។ អាមត្តា ។ នន្ទ វត្ថំ កកវតា

អសំហើយ មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ ពោ
 សន្ទុះទ្វារគឺអវិជ្ជាបើកហើយ មានគូនម្យាយហើយ មានសសររៀងដក
 ឡើងហើយ មិនមានគន្លឹះទ្វារ ជាព្រះអរិយៈ មានទង់ដាក់ចុះហើយ
 មានការដាក់ចុះហើយ មិនប្រកបដោយកិលេស មានដំនេះឈ្នះហើយ
 ដោយប្រពៃ បុគ្គលនោះ បានកំណត់ដឹងនូវទុក្ខសច្ច លះបង់នូវសមុទ-
 យសច្ច ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់នូវនិរោធសច្ច ចាម្រើនូវមគ្គសច្ច ធម្មជាតិ
 ដែលគួរត្រាស់ដឹង បុគ្គលនោះ បានត្រាស់ដឹងហើយ ធម្មជាតិដែលគួរ
 កំណត់ដឹង បុគ្គលនោះកំណត់ដឹងហើយ ធម្មជាតិដែលគួរលះបង់ បុគ្គល
 នោះ បានលះបង់ហើយ ធម្មជាតិដែលគួរអប់រំ បុគ្គលនោះបានអប់រំ
 ហើយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យដាក់
 ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ បុគ្គល
 នោះ បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ ធម្មជាតិដែលគួរធ្វើ
 ឲ្យដាក់ច្បាស់ បុគ្គលនោះ មិនបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ចំណែកមួយ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨៣] អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល លះពួកកិលេស ជា

ចំណែកៗ ដូច្នេះឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

អនុបុត្រ មេធាវី ដោតិ ដោតិ ខណ្ឌ ខណ្ឌ

កម្មាភារ វេទនាស្ស ធិន្ទមេ មលបត្តនោតិ

អត្ថេ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន វត្ថុញ្ចំ

ឌីធិសោធិសោ តិលេសេ ជហតីតិ ។

[២៨២] ឌីធិសោធិសោ តិលេសេ ជហតីតិ ។

អាមត្តា ។ ននុ វត្ថុតិ កកវតា

សហាវស្ស ធិស្សនសម្បជាយ

តយស្ស ធម្មា ជហិតា កវត្ថុ

សក្កាយធិន្ទ វិចិត្តិតញ្ច

សីលព្វតំ វាបិ យធន្តិ តិញ្ច

ចត្វាហចាយហិ ច វិប្បមុត្តោ

ធន ចាតិហិធានិ អករញ្ច កាតុន្តិ

អត្ថេ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន

វត្ថុញ្ចំ ឌីធិសោធិសោ តិលេសេ ជហតីតិ ។

[២៨៣] ឌីធិសោធិសោ តិលេសេ ជហតីតិ ។

អកប្រាជ្ញ គប្បីកំចាត់បង់ នូវមន្ទិលរបស់ខ្លួន បន្តិចម្តងៗ

រាល់ៗ ខណៈ តាមលំដាប់ ដូចជាធិមាស កាលដេញ

ចោលនូវមន្ទិលនៃមាស ដូច្នោះដែរ ។

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រប្ត ។ អើ ។ បើដូច្នោះ បុគ្គលមិន

គួរពោលថា បុគ្គលលះពួកកិលេស ជាចំណែកៗ ដូច្នេះឡើយ ។

[២៨៤] បុគ្គលលះពួកកិលេស ជាចំណែកៗ ឬ ។ អើ ។

ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា

ធម៌ ព្វ យ៉ាង គឺ សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តិត្តា និងសីលព្វត-

ហមាសៈ ណាមួយ គឺសោតាបន្នបុគ្គលនោះ បានលះ

ហើយ ជាមួយនឹងទស្សនសម្បត្តិ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ម្យ៉ាង

ទៀត សោតាបន្នបុគ្គល ផុតស្រឡះហើយ ចាកអបាយ

ទាំង ៤ ហើយមិនគួរធ្វើខ្វែងចេញ ដ៏ពាក្យកំណត់ ៦ (គឺ

អនន្តរិយកម្ម ៥ និងការស្ថិតចិត្តក្នុងកាសីសាសនាដ៏ទៃឡើយ)

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រប្ត ។ អើ ។ បើដូច្នោះ បុគ្គលមិន

គួរពោលថា បុគ្គលលះពួកកិលេស ជាចំណែកៗ ដូច្នេះឡើយ ។

[២៨៥] បុគ្គល លះពួកកិលេស ជាចំណែកៗ ឬ ។

អាមន្តា ។ នន្ទ វុត្តំ កតវតា យស្មី ភិក្ខុវេ
 សមយេ អរិយស្សាវតស្ស វិវដំ វីតមលំ ធម្មចត្តុ
 ឧទទាទិ យំ តតិញ្ចំ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ ជិរោធន
 ធម្មន្តំ សហ នស្សនុប្បាទា ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវ
 តស្ស តីណិ សញ្ញាជនាធិ បហ័យន្តំ សក្កាយ
 ទិន្នំ វិចិត្តិញ្ចា សីលព្វតបកមាសោតិ អត្តោ សុត្ត
 លោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន វត្តត្បំ ឌុំធិសោ
 ធិសោ កកលេសេ ជហតីតិ ។

ឌុំធិសោតា ។

ជិហតិកបិ

[២៨៦] ជហតិ បុថុជ្ឈនោ តាមរាគទ្យាចា
 នន្តិ ។ អាមន្តា ។ អច្ចន្តំ ជហតិ អនវសេសំ
 ជហតិ អប្បដិសន្ធិយំ ជហតិ សម្មលំ ជហតិ
 សត្តន្តំ ជហតិ សានុសយំ ជហតិ អរិយេន ញា
 ណោន ជហតិ អរិយេន មក្កេន ជហតិ អកុប្ប
 បដិវដ្ឋន្តោ ជហតិ អនាតាមិដលំ សច្ចិករោត្តោ
 ជហតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តត្បោ ។ មេ ។

អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 សម័យណា អរិយសាវ័ក មានធម្មចត្តុ ប្រាសចាកចូល ប្រាសចាក
 មន្ទិល កើតឡើង ក្នុងសម័យនោះ ធម្មជាតិណាមួយ ដែលមានការ
 កើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ តែងលេចទៅវិញជាធម្មតា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សំយោជនៈ ៣ យ៉ាង គឺ សក្កាយទិន្នំ វិចិត្តិញ្ចា
 និងសីលព្វតបកមាសៈ ព្រះអរិយសាវ័ក បានលះបង់ហើយ ជាមួយ
 នឹងការកើតឡើងនៃទស្សនសម្បត្តិ គឺសោតាបត្តមគ្គ ពាក្យដូច្នេះ មាន
 ក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
 លះពួកកិលេស ដាច់ណែក ។ ដូច្នេះឡើយ ។

ចប់ ឌុំធិសោតា ។

ជិហតិកបិ

[២៨៦] បុថុជ្ឈន លះកាមពន្ធ និងព្យាបាទ ។ អើ ។
 ចុះលះជ្រះស្រឡះ លះមិនឱ្យមានសេសសល់ លះមិនឱ្យមានបដិសន្ធិ
 លះព្រមទាំងបូស លះព្រមទាំងគណ្ណា លះព្រមទាំងអនុស័យ លះ
 ដោយអរិយញ្ញាណ លះដោយអរិយមគ្គ កាលត្រាស់ដឹងនូវអកុប្បធម៌
 ទើបលះ កាលធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិផល ទើបលះបូ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ មេ ។

[២៨៧] វិក្កុម្ពេតិ បុព្វជ្ឈនោ កាមរាគព្យាបា-
 ទន្តំ ។ អាមត្តា ។ អច្ចន្តំ វិក្កុម្ពេតិ អនវសេសំ
 វិក្កុម្ពេតិ អប្បដិសន្ធិយំ វិក្កុម្ពេតិ សម្មលំ វិក្កុម្ពេតិ
 សត្តន្តំ វិក្កុម្ពេតិ សាទុសយំ វិក្កុម្ពេតិ អរិយេន
 ញ្ញាលោ វិក្កុម្ពេតិ អរិយេន មក្កេន វិក្កុម្ពេតិ
 អកុប្បំ បដិវិជ្ឈន្តោ វិក្កុម្ពេតិ អនាគាមិដលំ សច្ចិ-
 ករោត្តោ វិក្កុម្ពេតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២៨៨] ជហតិ អនាគាមិដលសច្ចិកិរិយាយ
 បដិបន្នោ បុគ្គលោ កាមរាគព្យាបាទំ សោ ច
 អច្ចន្តំ ជហតិ អនវសេសំ ជហតិ ។ បេ ។ អនា-
 គាមិដលំ សច្ចិករោត្តោ ជហតិ ។ អាមត្តា ។
 ជហតិ បុព្វជ្ឈនោ កាមរាគព្យាបាទំ សោ ច អច្ចន្តំ
 ជហតិ អនវសេសំ ជហតិ ។ បេ ។ អនាគាមិ-
 ដលំ សច្ចិករោត្តោ ជហតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។

[២៨៧] បុព្វជ្ឈន សន្តត្ថសន្តិនកាមរាគនិព្វាបាទ ។ អើ ។
 សន្តត្ថសន្តិនជ្រះស្រឡះ សន្តត្ថសន្តិនមិនឲ្យមានសេសសល់ សន្តត្ថសន្តិន
 មិនឲ្យមានបដិសន្ធិ សន្តត្ថសន្តិនព្រមទាំងឫស សន្តត្ថសន្តិនព្រមទាំង
 តណ្ហា សន្តត្ថសន្តិនព្រមទាំងអនុស័យ សន្តត្ថសន្តិន ដោយអរិយញ្ញាណ
 សន្តត្ថសន្តិន ដោយអរិយមគ្គ កាលត្រាស់ដឹងនូវអកុប្បធមិ រើប
 សន្តត្ថសន្តិន កាលធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិដល រើបសន្តត្ថសន្តិន
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨៨] បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិដល
 លះកាមរាគនិព្វាបាទ បុគ្គលនោះ លះជ្រះស្រឡះ លះមិនឲ្យមាន
 សេសសល់ ។ បេ ។ កាលធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិដល រើបលះ
 ឬ ។ អើ ។ បុព្វជ្ឈន លះកាមរាគនិព្វាបាទ បុព្វជ្ឈននោះ លះ
 ជ្រះស្រឡះ លះមិនឲ្យមានសេសសល់ ។ បេ ។ កាលធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់
 នូវអនាគាមិដល រើបលះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៨៩] វិក្កុម្ពេតិ អនាតាមិដលសច្ចិកិរិយាយ
 បដិបន្នោ បុគ្គលោ កាមរាគព្យាបាទំ សោ ច
 អច្ចន្តំ វិក្កុម្ពេតិ អនវសេសំ វិក្កុម្ពេតិ ។ បេ ។
 អនាតាមិដលំ សច្ចិករោន្តោ វិក្កុម្ពេតិ ។ អាមត្តា ។
 វិក្កុម្ពេតិ បុដ្ឋជ្ឈោ កាមរាគព្យាបាទំ សោ ច
 អច្ចន្តំ វិក្កុម្ពេតិ អនវសេសំ វិក្កុម្ពេតិ ។ បេ ។
 អនាតាមិដលំ សច្ចិករោន្តោ វិក្កុម្ពេតិ ។ ន
 ហេរី វត្ថុញ ។ បេ ។

[២៩០] ជហតិ បុដ្ឋជ្ឈោ កាមរាគព្យាបាទំ
 សោ ច ន អច្ចន្តំ ជហតិ ន អនវសេសំ ជហតិ
 ន អប្បជិសន្តិយំ ជហតិ ន សម្វលំ ជហតិ ន
 សត្តន្តំ ជហតិ ន សាទុសយំ ជហតិ ន អរិ-
 យេន ញ្ញាលោន ជហតិ ន អរិយេន មក្កេន
 ជហតិ ន អកុប្បំ បដិវដ្ឋន្តោ ជហតិ ន អនា-
 តាមិដលំ សច្ចិករោន្តោ ជហតិ ។ អាមត្តា ។
 ជហតិ អនាតាមិដលសច្ចិកិរិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គ-
 លោ កាមរាគព្យាបាទំ សោ ច ន អច្ចន្តំ ជហតិ
 ។ បេ ។ ន អនាតាមិដលំ សច្ចិករោន្តោ ជហតិ ។

[២៨៩] បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល
 សន្តត្តសន្តិកាមរាគនិងព្យាបាទ បុគ្គលនោះ សន្តត្តសន្តិកាមរាគៈ
 សន្តត្តសន្តិកាមិទ្ធិមានសេសសល់ ។ បេ ។ កាលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ
 អនាតាមិដល ទើបសន្តត្តសន្តិកាម ។ អើ ។ បុដ្ឋជ្ឈន សន្តត្តសន្តិកា
 កាមរាគនិងព្យាបាទ បុដ្ឋជ្ឈននោះ សន្តត្តសន្តិកាមរាគៈ សន្តត្តសន្តិកា
 មិទ្ធិមានសេសសល់ ។ បេ ។ កាលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល
 ទើបសន្តត្តសន្តិកាម ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៩០] បុដ្ឋជ្ឈន លះកាមរាគនិងព្យាបាទ តែបុដ្ឋជ្ឈននោះ មិនលះ
 ជ្រះស្រឡះ មិនលះមិទ្ធិមានសេសសល់ មិនលះមិទ្ធិមានបដិសន្ធិ
 មិនលះព្រមទាំងឫស មិនលះព្រមទាំងតណ្ហា មិនលះព្រមទាំងអនុស័យ
 មិនលះ ដោយអរិយញ្ញាលោ មិនលះ ដោយអរិយមគ្គ កាលមិនត្រាស់
 ដឹងនូវអកុប្បធម៌ ហើយលះទេ កាលមិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវអនាតា-
 មិដល ហើយលះទេ ។ អើ ។ បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 នូវអនាតាមិដល លះកាមរាគនិងព្យាបាទ តែបុគ្គលនោះ មិនលះជ្រះ
 ស្រឡះ ។ បេ ។ មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល ទើបលះទេ ។

ន ហេរី វត្តភ្លេង ។ បេ ។

(២៩០) វិគ្គម្ពេតិ បុគ្គជ្ជោ កាមរាគព្យាបាទិ
សោ ច ន អច្ចន្តិ វិគ្គម្ពេតិ ន អនវសេសំ វិគ្គម្ពេតិ
។ បេ ។ ន អនាតាមិដលំ សច្ចិករោន្តោ វិគ្គម្ពេតិ
ត័តិ ។ អាមន្តា ។ វិគ្គម្ពេតិ អនាតាមិដលសច្ចិ-
កិរិយាយ បដិបដ្ឋោ បុគ្គលោ កាមរាគព្យាបាទិ
សោ ច ន អច្ចន្តិ វិគ្គម្ពេតិ ន អនវសេសំ វិគ្គ-
ម្ពេតិ ។ បេ ។ ន អនាតាមិដលំ សច្ចិករោន្តោ
វិគ្គម្ពេតិ ។ ន ហេរី វត្តភ្លេង ។ បេ ។

(២៩២) ដំណើរ បុគ្គជ្ជោ កាមរាគព្យាបាទិ
អាមន្តា ។ កត្តាមន មក្ខេបាតិ ។ វូចាវចរោ មក្ខេ-
បាតិ ។ វូចាវចរោ មក្ខេ ឈិយ្យានិកោ ឧយតាមី
តោធិតាមី អបចយតាមី អនាសវា អសញ្ញាជ-
និយោ អកន្តនិយោ អនោយនិយោ អយោក-
និយោ អនិវរណិយោ អបរាមដ្ឋោ អនុបាទានិយោ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២៩១) បុគ្គជ្ជន សង្កត់សង្កិនកាមរាគនិងព្យាបាទ តែបុគ្គជ្ជន
នោះ មិនសង្កត់សង្កិនជ្រះស្រឡះ មិនសង្កត់សង្កិនមិនឲ្យមានសេស
សល់ ។ បេ ។ មិនធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល ហើយសង្កត់សង្កិន
ទេឬ ។ អើ ។ បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់នូវអនាតា-
មិដល សង្កត់សង្កិនកាមរាគនិងព្យាបាទ តែបុគ្គលនោះ មិនសង្កត់
សង្កិនជ្រះស្រឡះ មិនសង្កត់សង្កិនមិនឲ្យមានសេសសល់ ។ បេ ។ មិន
ឲ្យដាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិដល ហើយសង្កត់សង្កិនទេឬ ។ អ្នកមិនគួរ
ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២៩២) បុគ្គជ្ជន លះកាមរាគនិងព្យាបាទឬ ។ អើ ។
បុគ្គជ្ជន លះដោយមគ្គដូចម្តេច ។ លះដោយច្បាប់ចម្លង ។ ច្បាប់ចម្លង
ជាគ្រឿងចេញចាកវដ្តៈ ដល់នូវការអស់ទៅ ដល់នូវការត្រាស់ដឹង
ដល់នូវការមិនសន្យាក្នុងឡើង មិនទាន់ស្រេច មិនមែនជាប្រយោជន៍
ដល់សំយោជនៈ ជាធម៌ដែលគន្លះមិនគប្បីជាតក្រង ដែលឈ្មោះមិនគប្បី
ប្រព្រឹត្តកន្លង ដែលយោគៈមិនគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង មិនជាប្រយោជន៍ដល់
និវរណៈ ដែលបរាមាសៈមិនស្តាប់អង្គលុ មិនជាប្រយោជន៍ដល់វត្ថុបាទ

អសង្ក្ខេបសិក្ខាភិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ នន្ទ
 រូបាវចរោ មត្តោ អនិយ្យាធិកោ ន ឧយតាមី ន
 ពោធិតាមី ន អបចយតាមី សាសវោ សញ្ញាជនិ-
 យោ ។ បេ ។ សង្ក្ខេបសិក្ខាភិ ។ អាមន្តា ។
 ហត្ថិ រូបាវចរោ មត្តោ អនិយ្យាធិកោ ន ឧយ-
 តាមី ន ពោធិតាមី ន អបចយតាមី សាសវោ
 សញ្ញាជនិយោ ។ បេ ។ សង្ក្ខេបសិក្ខា ធា វត
 វេ វត្ថុព្វេ ជហតិ បុព្វជ្ជនោ រូបាវចរោ មត្តោ
 កាមរាគព្យាបាទន្តិ ។

[២៩៣] ជហតិ អនាតាមិផលសង្ខតិវិយាយ
 បដិចន្នោ បុគ្គលោ អនាតាមិមត្តោ កាមរាគព្យា-
 បាទំ សោ ច មត្តោ និយ្យាធិកោ ឧយតាមី
 ពោធិតាមី អបចយតាមី អនាសវោ អសញ្ញាជនិយោ
 ។ បេ ។ អសង្ក្ខេបសិក្ខាភិ ។ អាមន្តា ។ ជហតិ
 បុព្វជ្ជនោ រូបាវចរោ មត្តោ កាមរាគព្យាបាទំ
 សោ ច មត្តោ និយ្យាធិកោ ឧយតាមី ពោធិតាមី
 អបចយតាមី អនាសវោ អសញ្ញាជនិយោ ។ បេ ។

បិទប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ។ អ្នកបិទគួរពោល ព័រវេនេវ
 ។ បេ ។ ក្រែងប្រាវចរមគ្គ បិទមែនជាគ្រឿងចេញចាកវដ្តៈ បិទដល់ប្រា-
 ការអស់ទៅ មិនដល់នូវការត្រាស់ដឹង មិនដល់នូវការមិនសន្សំកត្វន
 ឡើង ប្រកបដោយអាសវៈ ជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ ។ បេ ។
 ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ។ អើ ។ បើប្រាវចរមគ្គ មិន
 មែនជាគ្រឿងចេញចាកវដ្តៈ មិនដល់នូវការអស់ទៅ មិនដល់នូវការ
 ត្រាស់ដឹង មិនដល់នូវការមិនសន្សំកត្វនឡើង ប្រកបដោយអាសវៈ
 ជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង
 ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកបិទគួរពោលថា បុព្វជ្ជន លះកាមរាគនិងព្យាបាទ
 ដោយប្រាវចរមគ្គ ដូច្នេះឡើយ ។

[២៩៤] បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិផល
 វមែនលះកាមរាគនិងព្យាបាទ ដោយអនាតាមិមគ្គ មគ្គនោះ ជាគ្រឿង
 ចេញចាកវដ្តៈ ដល់នូវការអស់ទៅ ដល់នូវការត្រាស់ដឹង ដល់នូវការ
 មិនសន្សំកត្វនឡើង មិនមានអាសវៈ មិនជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ
 ។ បេ ។ មិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ។ អើ ។ បុព្វជ្ជនលះ
 កាមរាគនិងព្យាបាទ ដោយប្រាវចរមគ្គ មគ្គនោះ ជាគ្រឿងចេញចាក
 វដ្តៈ ដល់នូវការអស់ទៅ ដល់នូវការត្រាស់ដឹង ដល់នូវការមិនសន្សំ
 កត្វនឡើង មិនមានអាសវៈ មិនជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ ។ បេ ។

អសន្តិលេសិកោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២៩២] បុព្វជ្ជនោ វូចាវចរេន មក្កេន
កាមរាគត្យាចានំ សោ ច មត្តោ អនិយ្យានិកោ ន ខយ-
តាមី ន ពោធិតាមី ន អបចយតាមី សា-
សវោ សញ្ញាជនិយោ ។ បេ ។ សន្តិលេសិកោតិ ។
អាមត្តា ។ ជហតិ អនាតាមិផលសន្និគិរិយាយ
បដិបន្នោ បុគ្គលោ អនាតាមិមក្កេន កាមរាគត្យា-
ចានំ សោ ច មត្តោ អនិយ្យានិកោ ន ខយ-
តាមី ន ពោធិតាមី ន អបចយតាមី សាសវោ
សញ្ញាជនិយោ ។ បេ ។ សន្តិលេសិកោតិ ។
ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២៩៣] បុព្វជ្ជនោ កាមេសុ វីតរកោ សហ
ធម្មាភិសមយា អនាតាមិផលេ សណ្ឋាតីតិ ។
អាមត្តា ។ អរហត្តេ សណ្ឋាតីតិ ។ ន ហេវី
វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២៩៤] បុព្វជ្ជនោ កាមេសុ វីតរកោ សហ
ធម្មាភិសមយា អនាតាមិផលេ សណ្ឋាតីតិ ។ អាមត្តា ។

មិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
ទេ ។ បេ ។

[២៩៥] បុព្វជ្ជន លះកាមកនិនិព្វាបាទ ដោយប្រាថ្នាមគ្គ តែ
មគ្គនោះ មិនមែនជាគ្រឿងចេញចាកវដ្តៈ មិនដល់ទូកាសេសទៅ មិន
ដល់ទូកាត្រាស់ដឹង មិនដល់ទូកាមិនសន្យត្រឡប់ឡើង ប្រកបដោយ
ភាសវៈ ជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តី
សៅហ្មងឬ ។ អើ ។ បុគ្គលប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ទូកា
អនាតាមិផល ហើយលះកាមកនិនិព្វាបាទ ដោយអនាតាមិមគ្គ តែ
មគ្គនោះ មិនមែនជាគ្រឿងចេញចាកវដ្តៈ មិនដល់ទូកាសេសទៅ មិន
ដល់ទូកាត្រាស់ដឹង មិនដល់ទូកាមិនសន្យត្រឡប់ឡើង ប្រកបដោយ
ភាសវៈ ជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តី
សៅហ្មងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៩៦] បុព្វជ្ជន ប្រាសចាកកតៈ ក្នុងកាមទាំងឡាយ តាំងនៅ
ទំក្រងអនាតាមិផល ដំណាលនឹងការត្រាស់ដឹងធម៌ឬ ។ អើ ។ បុព្វជ្ជន
តាំងនៅសិបក្នុងអរហត្តឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៩៧] បុព្វជ្ជន ប្រាសចាកកតៈ ក្នុងកាមទាំងឡាយ
តាំងនៅទំក្រងអនាតាមិផល ដំណាលនឹងការត្រាស់ដឹងធម៌ឬ ។ អើ ។

អប្បត្ថំ អចរិមំ តយោ មក្កេ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្យោ ។ បេ ។ អប្បត្ថំ អចរិមំ តយោ មក្កេ ភាវេ-
 តីតិ ។ អាមត្តា ។ អប្បត្ថំ អចរិមំ តិណិ សា-
 មញ្ញាដលានិ សង្ខតរោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យោ
 ។ បេ ។ អប្បត្ថំ អចរិមំ តិណិ សាមញ្ញាដលានិ
 សង្ខតរោតីតិ ។ អាមត្តា ។ តិណ្ឌំ ជស្សានំ
 តិស្សន្នំ វេទនានំ តិស្សន្នំ សញ្ញានំ តិស្សន្នំ
 ចេតនានំ តិណ្ឌំ ចិត្តានំ តិស្សន្នំ សទ្ធានំ តិណ្ឌំ
 វិរិយានំ តិស្សន្នំ សតីនំ តិណ្ឌំ សមាធិនំ តិស្សន្នំ
 បញ្ញានំ សមោធានំ ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យោ
 ។ បេ ។

[២៩៧] បុគ្គជ្ឈនោ កាមេស្ម វីតរកោ សហ
 ធម្មាភិសមយា អនាគាមិដលេ សណ្ឋាតីតិ ។
 អាមត្តា ។ សោតាបត្តិមក្កេនាតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្យោ ។ បេ ។ សក្កនាគាមិមក្កេនាតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្យោ ។ កតមេន មក្កេនាតិ ។ អនាគាមិមក្កេនាតិ ។
 អនាគាមិមក្កេន សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តិដ្ឋិ សីលព្វត-
 បរាមាសំ ជហតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យោ ។ បេ ។

បុគ្គជ្ឈន អបរិមត្តតាំង ព ដំណាលគ្នា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គជ្ឈន អបរិមត្តតាំង ព ដំណាលគ្នា ។ អើ ។
 បុគ្គលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ខ្លួនសាមញ្ញាដលតាំង ព ដំណាលគ្នា ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គល ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ខ្លួន
 សាមញ្ញាដលតាំង ព ដំណាលគ្នា ។ អើ ។ ការប្រជុំនៃផស្សៈ ព
 វេទនា ព សញ្ញា ព ចេតនា ព ចិត្ត ព សទ្ធា ព វិរិយៈ ព
 សតិ ព សមាធិ ព បញ្ញា ព មានប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៩៧] បុគ្គជ្ឈន ព្រាសចាកភគៈ ក្នុងតាមទាំងឡាយ តាំង
 នៅមាំក្នុងអនាគាមិដល ដំណាលនឹងការគ្រោសដឹងធម៌ ។ អើ ។
 បុគ្គលលះកិលេស ដោយសោតាបត្តិមក្កេន ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលលះកិលេស ដោយសក្កនាគាមិមក្កេន ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ចុះលះដោយមគ្គណា ។ លះដោយ
 អនាគាមិមក្កេន ។ បុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តិដ្ឋិ និងសីលព្វតហ-
 មាសៈ ដោយអនាគាមិមក្កេន ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អនាគាមិមក្កេន សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តំ សីលព្វត-
 បរាមាសំ ជហតីតិ ។ អាមត្តា ។ ឈុំ តិណ្ឌិ
 សញ្ញាជនាទំ បហាណ សោតាបត្តិដលំ វុត្តំ កក-
 វតាតិ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថំ តិណ្ឌិ សញ្ញាជនាទំ
 បហាណ សោតាបត្តិដលំ វុត្តំ កកវតា ឆោ វត
 រេ វត្ថុព្វេ អនាគាមិមក្កេន សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តំ
 សីលព្វតបរាមាសំ ជហតីតិ ។ បេ ។ អនាគាមិម-
 ក្កេន ឱឡារិកំ កាមរាគំ ឱឡារិកំ ព្យាបាទំ
 ជហតីតិ ។ ឈ ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អនាគាមិ-
 មក្កេន ឱឡារិកំ កាមរាគំ ឱឡារិកំ ព្យាបាទំ
 ជហតីតិ ។ អាមត្តា ។ ឈុំ កាមរាគព្យាបាទាទំ
 តនុភាវំ សក្កាយតាមិដលំ វុត្តំ កកវតាតិ ។ អា-
 មត្តា ។ ហត្ថំ កាមរាគព្យាបាទាទំ តនុភាវំ ស-
 ក្កាយតាមិដលំ វុត្តំ កកវតា ឆោ វត រេ វត្ថុព្វេ
 អនាគាមិមក្កេន ឱឡារិកំ កាមរាគំ ឱឡារិកំ
 ព្យាបាទំ ជហតីតិ ។

បុគ្គល លះសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តំ និងសីលព្វតបរាមាសៈ ដោយ
 អនាគាមិមក្កេន ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែង
 ទូរសោតាបត្តិដល ព្រោះការលះសំយោជនៈទាំង ៣ យ៉ាងឬ ។ អើ ។
 បើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងទូរសោតាបត្តិដល ព្រោះការលះសំយោ-
 ជនៈទាំង ៣ យ៉ាង ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល
 លះសក្កាយទិដ្ឋិ វិចិត្តំ និងសីលព្វតបរាមាសៈ ដោយអនាគាមិមក្កេន
 ទេ ។ បេ ។ បុគ្គល លះកាមរាគ ដ៏ត្រោតត្រាត ព្យាបាទ
 ដ៏ត្រោតត្រាត ដោយអនាគាមិមក្កេន ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ បុគ្គល លះកាមរាគ ដ៏ត្រោតត្រាត ព្យាបាទ ដ៏ត្រោត
 ត្រាត ដោយអនាគាមិមក្កេន ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់
 សំដែងទូរសកតាមិដល ព្រោះភាពនៃកាមរាគ និងព្យាបាទ ដ៏ស្រាល
 ស្តើងឬ ។ អើ ។ បើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងទូរសកតាមិដល
 ព្រោះភាពនៃកាមរាគ និងព្យាបាទ ដ៏ស្រាលស្តើង ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន
 អ្នកមិនគួរពោលថា បុគ្គល លះកាមរាគ ដ៏ត្រោតត្រាត ព្យាបាទ
 ដ៏ត្រោតត្រាត ដោយអនាគាមិមក្កេន ដូច្នេះឡើយ ។

(២៩៨) បុត្តជ្ឈនោ កាមេស្ស វីតរកោ សហ
 ធម្មាភិសមយា អនាតាមិដលេ សណ្ណាតីតិ ។
 អាមត្តា ។ យេ កេចិ ធម្មំ អភិសមេន្តិ សព្វ
 តេ សហ ធម្មាភិសមយា អនាតាមិដលេ សណ្ណា-
 ហន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

(២៩៩) ន វត្តព្វំ ជហតិ បុត្តជ្ឈនោ កាមរក-
 ក្សាបាធន្តិ ។ អាមត្តា ។ ននុ វត្តំ កកវតា
 អហេសុន្តេ អតីតំសេ ធនសត្តារោ យសសង្ឃិចោ
 ធិរាមកន្ធា កកុលោ^(១) វិមុត្តា កាមសញ្ញោជនា
 កាមរកំ វិរាជេត្វា ព្រហ្មលោក្ខបតា អហុ
 អហេសុំ សាវកោ តេសំ អនេកានិ សតានិបិ
 ធិរាមកន្ធា កកុលោ^(២) វិមុត្តា កាមសញ្ញោជនា
 កាមរកំ វិរាជេត្វា ព្រហ្មលោក្ខបតា អហុតិ
 អន្តរំ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេឯ ហិ ជហតិ
 បុត្តជ្ឈនោ កាមរកក្សាបាធន្តិ ។

១ ឧ. ម. កុណា ។

(២៩៨) បុត្តជ្ឈនោ ព្រាសចាកកតៈក្នុងតាមទាំងឡាយ តាំងនៅ
 សិប្បក្នុងអនាតាមិដល ដំណាលនឹងការត្រាស់ដឹងធម៌ ។ អើ ។ ជន
 ណាមួយ ត្រាស់ដឹងធម៌ ជនទាំងអស់នោះ រមែងតាំងនៅសិប្ប ក្នុង
 អនាតាមិដល ដំណាលនឹងការត្រាស់ដឹងធម៌ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២៩៩) អ្នកមិនគួរពោលថា បុត្តជ្ឈនោ លះកាមរកនិងព្យាបាទ
 ឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ថា

ក្នុងចំណែក ដែលកន្លងទៅហើយ ពួកគ្រូទាំង ៦ នោះ
 ជាអ្នកមានយស មិនមានក្លិនឆ្អាប ជាអ្នករួចស្រឡះ ចាក
 តាមសំយោជនៈ ព្រោះកុណា ឡើយណាយនឹងតាមរក
 ហើយចូលទៅកើត ក្នុងព្រហ្មលោក ពួកសាវ័ករបស់គ្រូ
 ទាំង ៦ នោះ មានចំនួនច្រើនយេ មិនមានក្លិនឆ្អាប ជា
 អ្នករួចស្រឡះ ចាកតាមសំយោជនៈ ព្រោះកុណា ឡើយ
 ណាយនឹងតាមរក ហើយចូលទៅកើត ក្នុងព្រហ្មលោក
 ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ បុត្តជ្ឈនោ លះ
 កាមរកនិងព្យាបាទបានដែរឬ ។

[៣០០] ជំពូកទី៣ បុព្វដូន កាមរាគស្យាបា-
 នន្តិ ។ អាមន្តា ។ នន្ត វន្តិ កកវតា សោ រា
 ធាម កិក្ខុវេ សុនេត្តោ សន្តា ឯវិដិយាយុៈ កា
 សមាធា ឯវិចារដ្ឋិតិកោ អបរិមុត្តោ អាហាសិ
 ជាតិយា វិពមរណាធិ សោកេហិ បរិទេវេហិ
 ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ អបរិមុត្តោ
 ទុក្ខស្មាតិ វិទាមិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ ចតុន្តិ
 ធម្មានំ អននុតោធា អប្បដិវេទា ។ កតមេសំ
 ចតុន្តិ ។ អរិយស្ស សីលស្ស អននុតោធា អប្ប-
 ដិវេទា អរិយស្ស សមាធិស្ស អរិយាយ បញ្ញាយ
 អរិយាយ វិមុត្តិយា អននុតោធា អប្បដិវេទា តយិទិ
 កិក្ខុវេ អរិយំ សីលំ អនុតុន្តិ បដិវិទ្ធំ អរិយោ
 សមាធិ អនុតុន្តោ បដិវិទ្ធោ អរិយា បញ្ញា អនុ-
 តុន្តា បដិវិទ្ធា អរិយា វិមុត្តិ អនុតុន្តា បដិវិទ្ធា
 ឧច្ឆិទ្ធា កវតល្អា វិណា កវនេត្តិ នត្តិទានិ បុ-
 នត្តវាតិ

[៣០០] បុព្វដូន លះកាមរាគស្យាបាទានប្ត ។ អើ ។
 ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងគ្រូ
 ឈ្មោះសុខេត្តនោះ ដែលមានអាយុវែងយ៉ាងនេះ បិតានៅអស់កាលយូរ
 យ៉ាងនេះ គង់មិនរួច ចាត់ជាតិ ជរា មរណៈ សោក បរិទេវៈ ទុក្ខ
 ទោមនស្ស ទុក្ខយាស គឺជាគតិពោលថា មិនរួចចាកទុក្ខឡើយ ។
 ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះមិនត្រាស់ដឹង ព្រោះមិនចាក់ចុះ
 ទៅធម៌ទាំង ៤ ។ ធម៌ទាំង ៤ តើដូចម្តេច ។ ព្រោះមិនត្រាស់ដឹង មិន
 ចាក់ចុះ ទៅសីលដ៏ប្រសើរ ១ ព្រោះមិនត្រាស់ដឹង មិនចាក់ចុះ ទៅ
 សមាធិដ៏ប្រសើរ ១ ព្រោះមិនត្រាស់ដឹង មិនចាក់ចុះ ទៅបញ្ញាដ៏ប្រសើរ ១
 ព្រោះមិនត្រាស់ដឹង មិនចាក់ចុះ ទៅវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បើអរិយសីលនោះ បុគ្គលបានត្រាស់ដឹង ចាក់ចុះហើយ អរិយសមាធិ
 នោះ បុគ្គលបានត្រាស់ដឹង ចាក់ចុះហើយ អរិយបញ្ញានោះ បុគ្គល
 បានត្រាស់ដឹង ចាក់ចុះហើយ អរិយវិមុត្តិនោះ បុគ្គលបានត្រាស់
 ដឹង ចាក់ចុះហើយ កវតល្អា ក៏បុគ្គលនោះ បានផ្តាច់ផ្តិល គល្អា
 ជាគ្រឿងនាំសត្វឲ្យទៅកើតក្នុងគត នៃបុគ្គលនោះ ក៏អស់លើង គតាថ្មី
 នៃបុគ្គលនោះ ក៏មិនមាន ក្នុងកាលឥឡូវនេះទៀតឡើយ

សីលំ សមាធិ បញ្ញា ច វិមុត្តិ ច អនុត្តរ
 អនុត្តរា ឥមេ ធម្មា តោតមេន យសស្សីនា
 ឥតិ ពុរុទ្ធា អភិញ្ញាយ ធម្មមគ្គាសិ ភិក្ខុនំ
 ទុក្ខសង្គតករោ សត្វា ចក្កមា បរិជិត្តតាតិ
 អន្តរេ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ន
 វត្តតំ ជហតិ បុដ្ឋជ្ជោ កាមរាគព្យាបាទន្តិ ។

ជហតិកថា ។

សព្វមត្តិកិហា

[៣០១] សព្វមត្តិកិ ។ អាមន្តា ។ សព្វត្ថ
 សព្វមត្តិកិ ។ ន ហេវិ វត្តោ ។ សព្វមត្តិកិ ។
 អាមន្តា ។ សព្វនា សព្វមត្តិកិ ។ ន ហេវិ វត្តោ ។
 សព្វមត្តិកិ ។ អាមន្តា ។ សព្វេន សព្វមត្តិកិ ។
 ន ហេវិ វត្តោ ។ សព្វមត្តិកិ ។ អាមន្តា ។

ធម៌ទាំងនេះ គឺ សីល ១ សមាធិ ១ បញ្ញា ១ វិមុត្តិ ១
 ជាធម៌ដ៏ប្រសើរ ព្រះគាតម ព្រះអង្គមានយស បាន
 ត្រាស់ដឹងហើយ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះពុទ្ធគ្រង់ជ្រាប
 ច្បាស់ ទើបគ្រងត្រាស់ប្រាប់ធម៌នោះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ថា ព្រះសាស្តា គ្រងអ្នកធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខ មានបញ្ញាចក្ក
 បរិនិព្វានហើយ

ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរ
 ពោលថា បុគ្គជន លះកាមរាគនិងព្យាបាទបាន ដូច្នេះឡើយ ។

ចប់ ជហតិកថា ។

សព្វមត្តិកិកិហា

[៣០១] ធម្មជាតិទាំងពួង (មានបុគ្គជនជាដើម) មានឬ ។
 អើ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង មានក្នុងសីលទាំងពួងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង មានឬ ។ អើ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង
 មានសព្វកាលឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ ធម្មជាតិទាំង
 ពួង មានឬ ។ អើ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង មាន ដោយអាកាសទាំងពួង
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោលយ៉ាងនេះទេ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង មានឬ ។ អើ ។

សព្វេសុ សព្វមន្តិកា ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ សព្វ-
 មន្តិកា ។ អាមន្តា ។ អយោគន្តិ កត្វា សព្វមន្តិកា ។
 ន ហេវី វត្តព្វេ ។ សព្វមន្តិកា ។ អាមន្តា ។
 យម្មា នន្តិ តម្បិ មន្តិកា ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ សព្វ-
 មន្តិកា ។ អាមន្តា ។ សព្វមន្តិកា យា ទិដ្ឋិ សា
 ទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិកា យា ទិដ្ឋិ សា ទិដ្ឋិ សម្មាទិដ្ឋិកា
 ហេវីមន្តិកា ។ ន ហេវី វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣០២] អតីតិ មន្តិកា ។ អាមន្តា ។ នន្តិ
 អតីតិ និរុទ្ធិ វិគតិ វិបរណាតិ អត្តន្តិ អត្តន្តិកន្តិ ។
 អាមន្តា ។ ហត្ថា អតីតិ និរុទ្ធិ វិគតិ វិបរណាតិ
 អត្តន្តិ អត្តន្តិកន្តិ ធា វត រេ វត្តព្វេ អតីតិ
 មន្តិកា ។

[៣០៣] អនាគតិ មន្តិកា ។ អាមន្តា ។
 នន្តិ អនាគតិ អនាគតិ អក្ខតិ អសញ្ញាតិ អ-
 និព្វតិ អនិព្វតិ អនាគតក្ខតន្តិ ។ អាមន្តា ។

ធម្មជាតិទាំងពួង ពោធិ៍ ក្នុងធម៌ទាំងពួង ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង មានឬ ។ អើ ។ ធម្មជាតិ
 ទាំងពួង មានព្រោះធ្វើឲ្យវាក្យថា មិនគួរឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ ធម្មជាតិទាំងពួង មានឬ ។ អើ ។ ធម្មជាតិណា
 មិនមាន ធម្មជាតិទោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។
 ធម្មជាតិទាំងពួង មានឬ ។ អើ ។ ទិដ្ឋិណា (របស់អ្នក) ថា ធម្មជាតិ
 ទាំងពួង មាន ទិដ្ឋិទោះ ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិណា (របស់យើង) ថា
 ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិទោះ ជាសម្មាទិដ្ឋិ យ៉ាងនេះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០៤] រូប ជាអតីត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងរូប ជាអតីត
 លេភី ទៅប្រាស ប្រែប្រួល ដល់ខ្ញុំសេចក្តីវិនាស ដល់ខ្ញុំសេចក្តី
 វិនាសក្រែងលែងឬ ។ អើ ។ បើរូប ជាអតីត លេភី ទៅប្រាស
 ប្រែប្រួល ដល់ខ្ញុំសេចក្តីវិនាស ដល់ខ្ញុំសេចក្តីវិនាសក្រែងលែងហើយ
 ម្ចាស់អ្នកដឹងច្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាអតីតមាន ដូច្នេះទេ ។

[៣០៥] រូប ជាអនាគត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងរូប ជា
 អនាគត មិនទាន់កើត មិនទាន់មាន មិនទាន់ដុះដាល មិនទាន់លូត
 លាស់ មិនទាន់ចម្រើនចម្រើន មិនទាន់កើតឡើងប្រាកដទេឬ ។ អើ ។

ហញ្ចំ អណាតំ អជានំ អភ្នំ អសញ្ញាតំ អនិព្វតំ
 អនកំ អនិព្វតំ អហត្ថក្កំ ឆោ វត វេ វត្ថេ អណាតំ
 អភ្នំ ។

(៣០២) បច្ចុប្បន្នំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ អនិរុទ្ធំ
អវិភត្តំ អវិបរណាតិ ន អត្ថង្គតំ ន អត្ថត្ថង្គតំ ។
អាមន្តា ។ អត្ថតំ អត្ថំ អត្ថតំ អនិរុទ្ធំ អវិភត្តំ
អវិបរណាតិ ន អត្ថង្គតំ ន អត្ថត្ថង្គតំ ។ ន ហោរិ
វត្ថុញ ។ បេ ។

(៣០៥) បច្ចុប្បន្នំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ ជាតំ ក្ខតំ
សញ្ញាតំ ធិព្វតំ អភិធិព្វតំ ចាតុក្កតន្តំ ។ អាមត្តា ។
អនាគតំ អត្ថំ អនាគតំ ជាតំ ក្ខតំ សញ្ញាតំ ធិព្វតំ
អភិធិព្វតំ ចាតុក្កតន្តំ ។ ន ហោវី វត្តព្រៃ ។ បេ ។

(៣០២) អត៌តំ អត្ថំ អត៌តំ ជ្ឈំ វិតតំ
វិបវណ្ណតំ អត្ថជ្ឈតំ អត្ថត្ថជ្ឈតំ ។ អាមត្តា ។
បច្ចប្បជ្ឈំ អត្ថំ បច្ចប្បជ្ឈំ ជ្ឈំ វិតតំ វិបវណ្ណតំ
អត្ថជ្ឈតំ អត្ថត្ថជ្ឈតំ ។ ន ហេវី វត្ថុពោ ។ បេ ។

រឿង ពេលនោះ បឹងទន់កើត មិនទាន់មាន មិនទាន់ដុះដាល
 មិនទាន់ប្លែកពេល មិនទាន់ចម្រុះចម្រើន មិនទាន់កើតឡើងប្រាកដៗ
 ម្នាលអ្នកដឹងប្រើ អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាអនាគត មាន ដូច្នេះទេ ។

(៣០៤) រូប ជាច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាច្ចុប្បន្ន មិនទាន់
 លេច មិនទាន់ទៅប្រាស មិនទាន់ប្រែប្រួល មិនទាន់ដល់នូវសេចក្តី
 វិនាស មិនទាន់ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រៃលែងឬ ។ អើ ។ រូប ជា
 អតីត មាន រូប ជាអតីត មិនទាន់លេច មិនទាន់ទៅប្រាស មិនទាន់
 ប្រែប្រួល មិនទាន់ដល់នូវសេចក្តីវិនាស មិនទាន់ដល់នូវសេចក្តីវិនាស
 ក្រៃលែងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ លេ ។

(៣០៥) រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន កើត មាន ដុះដាល
លូតលាស់ ចម្រើនចម្រើន កើតឡើងប្រាកដឬ ។ អើ ។ រូប ជា
អនាគត មាន រូប ជាអនាគត កើត មាន ដុះដាល លូតលាស់ ចម្រើន
ចម្រើន កើតឡើងប្រាកដឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣០៦) រូប ជាអតីត មាន រូប ជាអតីត លេត់ ទៅប្រាស
 ប្រែប្រួល ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រៃលែងឬ ។
 តើ ។ រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន លេត់ ទៅប្រាស ប្រែ
 ប្រួល ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រៃលែងឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០៧] អនាគតំ អត្ថំ អនាគតំ អជាតំ អភូតំ

អសញ្ញាតំ អនិព្វតំ អនកិច្ចតំ អចាតុក្កតន្តំ ។

អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ អជាតំ អភូតំ

អសញ្ញាតំ អនិព្វតំ អនកិច្ចតំ អចាតុក្កតន្តំ ។

ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។

[៣០៨] អតីតំ រូបំ អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។

ននុ អតីតំ រូបំ និរុទ្ធិ វិនតំ វិបរិណាតំ អត្ថត្ថតំ

អត្ថត្ថត្ថតំ ។ អាមត្តា ។ ហេវី អតីតំ រូបំ

និរុទ្ធិ ។ បេ ។ អត្ថត្ថត្ថតំ នោ វត វេ វត្ថុព្វេ

អតីតំ រូបំ អត្ថិតិ ។

[៣០៩] អនាគតំ រូបំ អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។

ននុ អនាគតំ រូបំ អជាតំ អភូតំ អសញ្ញាតំ អ-

និព្វតំ អនកិច្ចតំ អចាតុក្កតន្តំ ។ អាមត្តា ។ ហេវី

អនាគតំ រូបំ អជាតំ ។ បេ ។ អចាតុក្កតំ នោ វត

វេ វត្ថុព្វេ អនាគតំ រូបំ អត្ថិតិ ។

[៣១០] រូប ជាអនាគត មាន រូប ជាអនាគត មិន

បានកើត មិនបានមាន មិនបានដុះដាល មិនបានលូតលាស់ មិន

បានចម្រើនចម្រើន មិនបានកើតប្រាកដថា ។ អើ ។ រូប ជាបច្ចុប្បន្ន

មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនបានកើត មិនបានមាន មិនបានដុះដាល

មិនបានលូតលាស់ មិនបានចម្រើនចម្រើន មិនបានកើតឡើងប្រាកដ

ថា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

[៣១១] រូប ជាអតីត មានថា ។ អើ ។ ក្រែង រូប ជាអតីត

លេច ទៅប្រាស ប្រែប្រួល ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ដល់នូវសេចក្តី

វិនាសក្រៃលែងហើយថា ។ អើ ។ បើរូប ជាអតីត លេច ។ បេ ។

ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រៃលែង ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា

រូប ជាអតីត មាន ដូច្នេះទេ ។

[៣១២] រូប ជាអនាគត មានថា ។ អើ ។ ក្រែង រូប

ជាអនាគត មិនបានកើត មិនបានមាន មិនបានដុះដាល មិនបានលូត

លាស់ មិនបានចម្រើនចម្រើន មិនបានកើតឡើងប្រាកដថា ។ អើ ។

បើ រូប ជាអនាគត មិនបានកើត ។ បេ ។ មិនបានកើតឡើង

ប្រាកដ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា រូប ជាអនាគត មាន

ដូច្នេះទេ ។

(៣០០) បច្ចុប្បដ្ឋិ រូបំ អត្ថំ បច្ចុប្បដ្ឋិ រូបំ

អនិរុទ្ធិ អវិគតំ អវិបរិណាតំ ន អត្តង្គតំ ន

អត្តត្ថង្គតំ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ រូបំ អត្ថំ អតីតំ

រូបំ អនិរុទ្ធិ អវិគតំ អវិបរិណាតំ ន អត្តង្គតំ ន

អត្តត្ថង្គតំ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។

(៣០១) បច្ចុប្បដ្ឋិ រូបំ អត្ថំ បច្ចុប្បដ្ឋិ រូបំ

ជាតំ ភូតំ សញ្ញាតំ និព្វតំ អភិនិព្វតំ ចាតុភូតតំ ។

អាមត្តា ។ អនាគតំ រូបំ អត្ថំ អនាគតំ រូបំ

ជាតំ ភូតំ សញ្ញាតំ និព្វតំ អភិនិព្វតំ ចាតុភូតតំ ។

ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។

(៣០២) អតីតំ រូបំ អត្ថំ អតីតំ រូបំ និរុទ្ធិ

វិគតំ វិបរិណាតំ អត្តង្គតំ អត្តត្ថង្គតំ ។ អាមត្តា ។

បច្ចុប្បដ្ឋិ រូបំ អត្ថំ បច្ចុប្បដ្ឋិ រូបំ និរុទ្ធិ វិគតំ

វិបរិណាតំ អត្តង្គតំ អត្តត្ថង្គតំ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ

។ បេ ។

(៣០០) រូប ជាបច្ចុប្បដ្ឋ មាន រូប ជាបច្ចុប្បដ្ឋ មិនទាន់

លេត់ មិនទាន់ទៅប្រាស មិនទាន់ប្រែប្រួល មិនទាន់ដល់នូវសេចក្តី

វិនាស មិនទាន់ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រែលែង ។ អើ ។ រូប ជា

អតីត មាន រូប ជាអតីត មិនទាន់លេត់ មិនទាន់ទៅប្រាស មិន

ទាន់ប្រែប្រួល មិនទាន់ដល់នូវសេចក្តីវិនាស មិនទាន់ដល់នូវសេចក្តី

វិនាសក្រែលែង ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

(៣០១) រូប ជាបច្ចុប្បដ្ឋ មាន រូប ជាបច្ចុប្បដ្ឋ កើត មាន

ដុះដាល លូតលាស់ ចម្រើនចម្រើន កើតឡើងប្រាកដ ។ អើ ។

រូប ជាអនាគត មាន រូប ជាអនាគត កើត មាន ដុះដាល លូតលាស់

ចម្រើនចម្រើន កើតឡើងប្រាកដ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។

(៣០២) រូប ជាអតីត មាន រូប ជាអតីត លេត់ ទៅ

ប្រាស ប្រែប្រួល ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រែលែង

។ អើ ។ រូប ជាបច្ចុប្បដ្ឋ មាន រូប ជាបច្ចុប្បដ្ឋ លេត់ ទៅ

ប្រាស ប្រែប្រួល ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ដល់នូវសេចក្តីវិនាសក្រែលែង

។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣០៣] អនាគតំ រូបំ អត្ថំ អនាគតំ រូបំ

អនាគតំ អក្ខតំ អសញ្ញាតំ អនិព្វតំ អនិព្វតំ

អនាគតត្ថំ ។ អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អត្ថំ

បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អនាគតំ អក្ខតំ អសញ្ញាតំ អនិព្វតំ

អនិព្វតំ អនាគតត្ថំ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣០៤] អតីតា វេទនា អត្ថំ ។ បេ ។ សញ្ញា

អត្ថំ សង្ខារ អត្ថំ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ អត្ថតិ ។

អាមត្តា ។ ននុ អតីតំ វិញ្ញាណំ និរុទ្ធិំ វិតតំ

វិបរិលាតំ អត្ថត្ថំ អត្ថត្ថត្ថំ ។ អាមត្តា ។

ហព្វំ អតីតំ វិញ្ញាណំ និរុទ្ធិំ ។ បេ ។ អត្ថត្ថត្ថំ

នោ វត វេ វត្ថុព្វេ អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្ថតិ ។

[៣០៥] អនាគតំ វិញ្ញាណំ អត្ថតិ ។

អាមត្តា ។ ននុ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អនាគតំ អក្ខតំ

អសញ្ញាតំ អនិព្វតំ អនិព្វតំ អនាគតត្ថំ ។

អាមត្តា ។ ហព្វំ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អនាគតំ

។ បេ ។ អនាគតត្ថំ នោ វត វេ វត្ថុព្វេ អនាគតំ

វិញ្ញាណំ អត្ថតិ ។

[៣១៣] រូប ជាអនាគត មាន រូប ជាអនាគត រូប

បានកើត មិនបានមាន មិនបានដុះដាល មិនបានលូតលាស់ មិន

បានចម្រើនចម្រើន មិនបានកើតឡើងប្រាកដ ។ អើ ។ រូប ជា

បច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនបានកើត មិនបានមាន មិនបាន

ដុះដាល មិនបានលូតលាស់ មិនបានចម្រើនចម្រើន មិនបានកើតឡើង

ប្រាកដ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣១៤] វេទនា ជាអតីត មាន ។ បេ ។ សញ្ញា មាន

សង្ខារ មាន ។ បេ ។ វិញ្ញាណ មាន ។ អើ ។ ក្រែង

វិញ្ញាណ ជាអតីត លេច ទៅប្រាស ប្រែប្រួល ដល់ទូរសេចក្តីវិនាស

ដល់ទូរសេចក្តីវិនាសក្រៃលែង ។ អើ ។ បើវិញ្ញាណ ជាអតីត

លេច ។ បេ ។ ដល់ទូរសេចក្តីវិនាសក្រៃលែងហើយ ម្ចាស់អ្នកដ៏

ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន ដូច្នេះទេ ។

[៣១៥] វិញ្ញាណ ជាអនាគត មាន ។ អើ ។ ក្រែង

វិញ្ញាណ ជាអនាគត មិនបានកើត មិនបានមាន មិនបានដុះដាល

មិនបានលូតលាស់ មិនបានចម្រើនចម្រើន មិនបានកើតឡើងប្រាកដ

។ អើ ។ បើវិញ្ញាណ ជាអនាគត មិនបានកើត ។ បេ ។ មិនបាន

កើតឡើងប្រាកដទេ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វិញ្ញាណ

ជាអនាគត មាន ដូច្នេះទេ ។

[៣០៦] បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ
 វិញ្ញាណំ អនិរុទ្ធិ ។ បេ ។ ន អត្តត្ថន្តតន្តិ ។
 អាមន្តា ។ អត្ថតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អត្ថតំ វិញ្ញាណំ
 អនិរុទ្ធិ ។ បេ ។ ន អត្តត្ថន្តតន្តិ ។ ន ហេវិ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣០៧] បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ
 វិញ្ញាណំ ជាតំ ភូតំ ។ បេ ។ ចាតុភូតន្តិ ។
 អាមន្តា ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អនាគតំ
 វិញ្ញាណំ ជាតំ ។ បេ ។ ចាតុភូតន្តិ ។ ន ហេវិ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣០៨] អត្ថតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អត្ថតំ វិញ្ញា-
 ណំ និរុទ្ធិ ។ បេ ។ អត្តត្ថន្តតន្តិ ។ អាមន្តា ។
 បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ និរុទ្ធិ
 ។ បេ ។ អត្តត្ថន្តតន្តិ ។ ន ហេវិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣០៩] អនាគតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អនាគតំ
 វិញ្ញាណំ អជាតំ ។ បេ ។ អចាតុភូតន្តិ ។ អាមន្តា ។
 បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អជាតំ
 អភូតំ ។ បេ ។ អចាតុភូតន្តិ ។ ន ហេវិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣១០] វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន មាន វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន លេក
 ទាន់លេក ។ បេ ។ មិនទាន់ដល់ទូរសេចក្តីវិនាសក្រៃលែងឬ ។
 អើ ។ វិញ្ញាណជាអតីត មាន វិញ្ញាណជាអតីត មិនទាន់លេក ។ បេ ។
 មិនទាន់ដល់ទូរសេចក្តីវិនាសក្រៃលែងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[៣១១] វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន មាន វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន កើត
 មាន ។ បេ ។ កើតឡើងប្រាកដឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណជាអនាគត
 មាន វិញ្ញាណជាអនាគត កើត ។ បេ ។ កើតឡើងប្រាកដឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣១២] វិញ្ញាណជាអតីត មាន វិញ្ញាណជាអតីត លេក
 ។ បេ ។ ដល់ទូរសេចក្តីវិនាសក្រៃលែងឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន
 មាន វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន លេក ។ បេ ។ ដល់ទូរសេចក្តីវិនាសក្រៃ
 លែងឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣១៣] វិញ្ញាណជាអនាគត មាន វិញ្ញាណជាអនាគត មិន
 ទាន់កើត ។ បេ ។ មិនទាន់កើតឡើងប្រាកដឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណ
 ជាបច្ចុប្បន្ន មាន វិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន មិនទាន់កើត មិនទាន់មាន ។ បេ ។
 មិនទាន់កើតឡើងប្រាកដឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣២០) បច្ចុប្បន្ននិ វា រូបនិ វា រូបនិ វា
 បច្ចុប្បន្ននិ វា បច្ចុប្បន្ន រូបំ អប្បយំ កកិក្ខា ឯសេ
 សេ ឯកដ្ឋេ សមេ សមភាកេ តជ្ជាតេតិ ។
 អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្ន រូបំ និរុជ្ឈមាជំ បច្ចុប្បន្ន-
 ភារំ ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ រូបភារំ ជហតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

(៣២១) បច្ចុប្បន្ននិ វា រូបនិ វា រូបនិ វា
 បច្ចុប្បន្ននិ វា បច្ចុប្បន្ន រូបំ អប្បយំ កកិក្ខា
 ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ សមភាកេ តជ្ជាតេតិ ។
 អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្ន រូបំ និរុជ្ឈមាជំ រូបភារំ ន
 ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នភារំ ន ជហតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ ឱនាតន្តិ វា វត្ថុន្តិ វា
 វត្ថុន្តិ វា ឱនាតន្តិ វា ឱនាតំ វត្ថុំ អប្បយំ កកិក្ខា
 ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ សមភាកេ តជ្ជាតេតិ ។
 អាមន្តា ។ ឱនាតំ វត្ថុំ រជ្ជមាជំ ឱនាតភារំ
 ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ វត្ថុភារំ ជហតីតិ ។

(៣២០) (ខ្ញុំ) ធ្វើទូរូបជាបច្ចុប្បន្ន មិនឱ្យបែកគ្នា រួមហៅ
 ថាបច្ចុប្បន្ន ឬថារូប ថារូប ឬថាបច្ចុប្បន្ន (ហើយសួរថា) កាយ
 ៖ តាំងនៅក្នុងវិជ្ជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា កើតជា
 មួយគ្នាឬ ។ អើ ។ រូបជាបច្ចុប្បន្ន កាលលេត់ តែងលះបង់ ភាព
 ជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អើ ។ រូបជាបច្ចុប្បន្ន តែងលះបង់ភាពជាបច្ចុប្បន្ន ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣២១) (ខ្ញុំ) ធ្វើទូរូបជាបច្ចុប្បន្ន មិនឱ្យបែកគ្នា រួមហៅ
 ថាបច្ចុប្បន្ន ឬថារូប ថារូប ឬថាបច្ចុប្បន្ន (ហើយសួរថា) កាយ
 ៖ តាំងនៅក្នុងវិជ្ជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា កើតជាមួយគ្នា
 ឬ ។ អើ ។ រូបជាបច្ចុប្បន្ន កាលលេត់ តែងមិនលះបង់ភាពជាបច្ចុប្ប
 ន្ន ។ អើ ។ រូបជាបច្ចុប្បន្ន តែងមិនលះបង់ភាពជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ (ខ្ញុំ) ធ្វើទូរសំពត់ស មិនឱ្យ
 បែកគ្នា រួមហៅថា ស ឬថាសំពត់ ថាសំពត់ ឬថាស (ហើយ
 សួរថា) សំពត់នេះតាំងនៅក្នុងវិជ្ជាមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែក
 ស្មើគ្នា កើតជាមួយគ្នាឬ ។ អើ ។ សំពត់ស បុគ្គល កាលជ្រលក់
 រមែងលះបង់ភាពសឬ ។ អើ ។ សំពត់ តែងលះបង់ភាពជាសំពត់ឬ ។

ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ ឱនាតន្តិ វា វត្តន្តិ វា វត្តន្តិ វា
 ឱនាតន្តិ វា ឱនាតំ វត្ថុំ អប្បយំ កាវត្វា ឯសេ
 សេ ឯកដ្ឋេ សមេ សមភាគេ តជ្ជាតេតិ ។ អា-
 មន្តា ។ ឱនាតំ វត្ថុំ រជ្ជមាធំ វត្តភារំ ន ជហតីតិ ។
 អាមន្តា ។ ឱនាតភារំ ន ជហតីតិ ។ ន ហោរំ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣២២] រូបំ រូបភារំ ន ជហតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ រូបំ និច្ចំ ធុរំ សស្សតិ អវិបរិណាម-
 ធម្មន្តិ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ រូបំ
 រូបភារំ ជហតីតិ ។ រូបំ អនិច្ចំ អធុរំ អសស្សតិ
 វិបរិណាមធម្មន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថំ រូបំ អនិច្ចំ
 អធុរំ អសស្សតិ វិបរិណាមធម្មំ ឆោ វត វេ វត្តព្វេ
 រូបំ រូបភារំ ន ជហតីតិ ។

[៣២៣] និព្វានំ និព្វានភារំ ន ជហតីតិ ។
 និព្វានំ និច្ចំ ធុរំ សស្សតិ អវិបរិណាមធម្មន្តិ ។
 អាមន្តា ។ រូបំ រូបភារំ ន ជហតីតិ ។ រូបំ និច្ចំ
 ធុរំ សស្សតិ អវិបរិណាមធម្មន្តិ ។ ន ហោរំ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ (ខ្ញុំ) ធ្វើប្រសិទ្ធភាព ហើយ
 បែកគ្នា រួមហៅថាស ឬថាសំពត់ ថាសំពត់ ឬថាស (ហើយ
 សួរថា) សំពត់ខ្លះឯង តាំងនៅក្នុងជម្ងឺមួយគ្នា ស្មើគ្នា មានចំណែក
 ស្មើគ្នា កើតជាមួយគ្នា ។ អើ ។ សំពត់ស ឬគ្គល កាលជ្រលក់
 រមែងមិនលះបង់ភាពជាសំពត់ឬ ។ អើ ។ សំពត់ តែងមិនលះបង់
 ភាពសឡេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៤] រូប មិនលះបង់ភាពជាប្រឡូ ។ អើ ។ រូប ជា
 ធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតា ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ក្រែងរូប លះបង់ភាពជាប្រ-
 ឡូ ។ រូប ជាធម្មជាតិមិនទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែង
 ប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អើ ។ បើរូប ជាធម្មជាតិមិនទៀង មិន
 ទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតា ម្ចាស់អ្នកដឹងច្រើន
 អ្នកមិនគួរពោលថា រូប មិនលះបង់ភាពជាប្រឡូ ដូច្នេះទេ ។

[៣២៥] និព្វាន មិនលះបង់ភាពជានិព្វាន ។ និព្វានជា
 ធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតា ។
 អើ ។ រូប មិនលះបង់ភាពជាប្រឡូ ។ រូប ជាធម្មជាតិទៀង ទៀង
 ទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[៣២២] រូបំ រូបការំ ន ជហតីតិ ។ រូបំ
 អនិច្ចំ អធុរំ អសស្សតំ វិបវិណាមធម្មន្តំ ។ អា-
 មន្តា ។ និព្វានំ និព្វានការំ ន ជហតីតិ ។ និព្វានំ
 អនិច្ចំ អធុរំ អសស្សតំ វិបវិណាមធម្មន្តំ ។ ន
 ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣២៣] អតីតំ អត្ថំ អតីតំ អតីតការំ ន
 ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ អត្ថំ អនាគតំ
 អនាគតការំ ន ជហតីតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។
 អតីតំ អត្ថំ អតីតំ អតីតការំ ន ជហតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ បច្ចុប្បន្នការំ ន
 ជហតីតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣២៤] អនាគតំ អត្ថំ អនាគតំ អនាគត-
 ការំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ អត្ថំ អតីតំ
 អតីតការំ ន ជហតីតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣២៥] បច្ចុប្បន្នំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ បច្ចុប្បន្ន-
 ការំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ អត្ថំ អតីតំ
 អតីតការំ ន ជហតីតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣២៦] រូប មិនលះបង់ភាពជាបុព្វ ។ រូប ជាធម្មជាតិមិន
 ទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អើ ។
 និព្វាន មិនលះបង់ភាពជានិព្វាន ។ និព្វាន ជាធម្មជាតិមិនទៀង មិន
 ទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៧] អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីត ។
 អើ ។ អនាគត មាន អនាគត មិនលះបង់ភាពជាអនាគត ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជា
 អតីត ។ អើ ។ បច្ចុប្បន្ន មាន បច្ចុប្បន្ន មិនលះបង់ភាពជាបច្ចុប្បន្ន
 ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៨] អនាគត មាន អនាគត មិនលះបង់ភាពជាអនាគត
 ។ អើ ។ អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីត ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៩] បច្ចុប្បន្ន មាន បច្ចុប្បន្ន មិនលះបង់ភាពជាបច្ចុប្បន្ន
 ។ អើ ។ អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីត ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៨] អតីតំ អត្តំ អតីតំ អតីតភារំ ន
 ជហតីតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ និច្ចំ ធុរំ សស្សតំ
 អវិបរិណាមធម្មន្តំ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 ននុ អតីតំ អនិច្ចំ អធុរំ អសស្សតំ វិបរិណាម-
 ធម្មន្តំ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថំ អតីតំ អនិច្ចំ អធុរំ
 អសស្សតំ វិបរិណាមធម្មំ ឆោ វត វេ វត្តព្វេ អតីតំ
 អត្តំ អតីតំ អតីតភារំ ន ជហតីតិ ។

[៣២៩] និព្វានំ អត្តំ និព្វានំ និព្វានភារំ ន
 ជហតីតិ ។ និព្វានំ និច្ចំ ធុរំ សស្សតំ អវិបរិណា-
 មធម្មន្តំ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ អត្តំ អតីតំ អតី-
 តភារំ ន ជហតីតិ ។ អតីតំ និច្ចំ ធុរំ សស្សតំ
 អវិបរិណាមធម្មន្តំ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៣០] អតីតំ អត្តំ អតីតំ អតីតភារំ ន
 ជហតីតិ ។ អតីតំ អនិច្ចំ អធុរំ អសស្សតំ វិបរិ-
 ណាមធម្មន្តំ ។ អាមត្តា ។ និព្វានំ អត្តំ និព្វានំ
 និព្វានភារំ ន ជហតីតិ ។ និព្វានំ អនិច្ចំ អធុរំ
 អសស្សតំ វិបរិណាមធម្មន្តំ ។ ន ហោរំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣២៨] អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីត ។
 អើ ។ អតីត ទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតា
 ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រង់អតីត មិនទៀង
 មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អើ ។
 បើអតីត មិនទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជា
 ធម្មតា ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា អតីត មាន អតីត
 មិនលះបង់ភាពជាអតីត ដូច្នេះទេ ។

[៣២៩] និព្វាន មាន និព្វាន មិនលះបង់ភាពជានិព្វាន ។
 និព្វាន ជាធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជា
 ធម្មតា ។ អើ ។ អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីត
 ។ អតីត ជាធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួល
 ជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣០] អតីត មាន អតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីត ។ អតីត
 ជាធម្មជាតិ មិនទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជា
 ធម្មតា ។ អើ ។ និព្វាន មាន និព្វាន មិនលះបង់ភាពជានិព្វាន
 ។ និព្វាន ជាធម្មជាតិ មិនទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ
 តែងប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣០] អតីតំ រូបំ អត្តំ អតីតំ រូបំ អត្តំ-

តកាវំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ រូបំ
អត្តំ អនាគតំ រូបំ អនាគតកាវំ ន ជហតីតិ ។

ន ហោវំ វត្ថុញ្ច ។ បេ ។ អតីតំ រូបំ អត្តំ អតីតំ
រូបំ អតីតកាវំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ
រូបំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ បច្ចុប្បន្នកាវំ ន ជហតីតិ ។
ន ហោវំ វត្ថុញ្ច ។ បេ ។

[៣៣២] អនាគតំ រូបំ អត្តំ អនាគតំ រូបំ

អនាគតកាវំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ រូបំ
អត្តំ អតីតំ រូបំ អតីតកាវំ ន ជហតីតិ ។ ន
ហោវំ វត្ថុញ្ច ។ បេ ។

[៣៣៣] បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អត្តំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ

បច្ចុប្បន្នកាវំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ រូបំ
អត្តំ អតីតំ រូបំ អតីតកាវំ ន ជហតីតិ ។ ន
ហោវំ វត្ថុញ្ច ។ បេ ។

[៣៣១] រូប ជាអតីត មាន រូប ជាអតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីត

ឬ ។ អើ ។ រូប ជាអនាគត មាន រូប ជាអនាគត មិនលះបង់ភាព
ជាអនាគតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប ជា
អតីត មាន រូប ជាអតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីតឬ ។ អើ ។ រូប ជា
បច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនលះបង់ភាពជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣២] រូប ជាអនាគត មាន រូប ជាអនាគត មិនលះបង់ភាព

ជាអនាគតឬ ។ អើ ។ រូប ជាអតីត មាន រូបជាអតីត មិនលះបង់
ភាពជាអតីតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣៣] រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មាន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនលះបង់

ភាពជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អើ ។ រូប ជាអតីត មាន រូប ជាអតីត មិន
លះបង់ភាពជាអតីតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣៤] អតីតំ រូបំ អត្តំ អតីតំ រូបំ អត្ត-
 តកាវំ ន ជហតីតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ រូបំ
 និច្ចំ ធុរំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មន្តំ ។ ន ហេរំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ ននុ អតីតំ រូបំ អនិច្ចំ អធុរំ អ-
 សស្សតំ វិបរិណាមធម្មន្តំ ។ អាមត្តា ។ ហត្ថិ
 អតីតំ រូបំ អនិច្ចំ ។ បេ ។ វិបរិណាមធម្មន្តំ លោ វត
 ៧ វត្ថុព្វេ អតីតំ រូបំ អត្តំ អតីតំ រូបំ អតីតកាវំ
 ន ជហតីតិ ។

[៣៣៥] និព្វានំ អត្តំ និព្វានំ និព្វានកាវំ ន
 ជហតិ និព្វានំ និច្ចំ ធុរំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មន្តំ ។
 អាមត្តា ។ អតីតំ រូបំ អត្តំ អតីតំ រូបំ អតីតកាវំ
 ន ជហតិ អតីតំ រូបំ និច្ចំ ធុរំ សស្សតំ អវិបរិ-
 ណាមធម្មន្តំ ។ ន ហេរំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៣៦] អតីតំ រូបំ អត្តំ អតីតំ រូបំ អត្ត-
 តកាវំ ន ជហតិ អតីតំ រូបំ អនិច្ចំ អធុរំ អស-
 ស្សតំ វិបរិណាមធម្មន្តំ ។ អាមត្តា ។ និព្វានំ អត្តំ
 និព្វានំ និព្វានកាវំ ន ជហតិ និព្វានំ អនិច្ចំ អធុរំ
 អសស្សតំ វិបរិណាមធម្មន្តំ ។ ន ហេរំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៣៤] រូប ជាអតីត មាន រូប ជាអតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីត
 ឬ ។ អើ ។ រូប ជាអតីត ជាធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិន
 ប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ តែង
 រូបជាអតីត ជាធម្មជាតិមិនទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែង
 ប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។ អើ ។ បើរូប ជាអតីត ជាធម្មជាតិមិនទៀង
 ។ បេ ។ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតា ម្ចាស់អ្នកដឹងចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា
 រូប ជាអតីត មាន រូប ជាអតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីតដូច្នេះទេ ។

[៣៣៥] និព្វាន មាន និព្វាន មិនលះបង់ភាពជានិព្វាន និព្វាន
 ជាធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។ អើ ។
 រូប ជាអតីត មាន រូប ជាអតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីត រូប ជាអតីត
 ជាធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣៦] រូប ជាអតីត មាន រូប ជាអតីត មិនលះបង់ភាព
 ជាអតីត រូប ជាអតីត ជាធម្មជាតិមិនទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិត
 ប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។ អើ ។ និព្វាន មាន និព្វាន មិន
 លះបង់ភាពជានិព្វាន និព្វាន ជាធម្មជាតិមិនទៀង មិនទៀងទាត់ មិន
 ពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៣៣៧] អតីតា វេទនា អត្ថំ ។ បេ ។ អតីតា
 សញ្ញា អត្ថំ ។ បេ ។ អតីតា សង្ខារ អត្ថំ ។ បេ ។

[៣៣៨] អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្ថំ អតីតំ វិញ្ញាណំ
 អតីតកាវំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ
 វិញ្ញាណំ អត្ថំ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អនាគតកាវំ ន
 ជហតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អតីតំ
 វិញ្ញាណំ អត្ថំ អតីតំ វិញ្ញាណំ អតីតកាវំ ន
 ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្ថំ
 បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ បច្ចុប្បន្នកាវំ ន ជហតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៣៩] អនាគតំ វិញ្ញាណំ អត្ថំ អនាគតំ
 វិញ្ញាណំ អនាគតកាវំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។
 អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្ថំ អតីតំ វិញ្ញាណំ អតីតកាវំ ន
 ជហតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៤០] បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ
 វិញ្ញាណំ បច្ចុប្បន្នកាវំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។
 អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្ថំ អតីតំ វិញ្ញាណំ អតីតកាវំ
 ន ជហតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៣៧] វេទនា ជាអតីត មាន ។ បេ ។ សញ្ញា ជាអតីត
 មាន ។ បេ ។ សង្ខារ ជាអតីត មាន ។ បេ ។

[៣៣៨] វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនលះ
 បដិភាពជាអតីតឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជាអនាគត មាន វិញ្ញាណ ជា
 អនាគត មិនលះបដិភាពជាអនាគតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនលះបដិ
 ភាពជាអតីតឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន
 មិនលះបដិភាពជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៣៩] វិញ្ញាណ ជាអនាគត មាន វិញ្ញាណ ជាអនាគត មិន
 លះបដិភាពជាអនាគតឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ
 ជាអតីត មិនលះបដិភាពជាអតីតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៣៤០] វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មិន
 លះបដិភាពជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជា
 អតីត មិនលះបដិភាពជាអតីតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤១] អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អតីតំ វិញ្ញាណំ
 អតីតកាវំ ន ជហតីតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ វិញ្ញាណំ
 និច្ចំ ធុរំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មន្តំ ។ ន ហេរិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ ននុ អតីតំ វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ អធុរំ
 អសស្សតំ វិបរិណាមធម្មន្តំ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថិ
 អតីតំ វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ អធុរំ អសស្សតំ វិបរិណា-
 មធម្មំ ឆោ វត វេ វត្តព្វេ អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ
 អតីតំ វិញ្ញាណំ អតីតកាវំ ន ជហតីតិ ។

[៣៤២] និព្វានំ អត្តំ និព្វានំ និព្វានកាវំ ន
 ជហតិ និព្វានំ និច្ចំ ធុរំ សស្សតំ អវិបរិណាម-
 ធម្មន្តំ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អតីតំ
 វិញ្ញាណំ អតីតកាវំ ន ជហតិ អតីតំ វិញ្ញាណំ
 និច្ចំ ធុរំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មន្តំ ។ ន ហេរិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៤៣] អតីតំ វិញ្ញាណំ អត្តំ អតីតំ វិញ្ញាណំ
 អតីតកាវំ ន ជហតិ អតីតំ វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ អធុរំ
 អសស្សតំ វិបរិណាមធម្មន្តំ ។ អាមន្តា ។ និព្វានំ អត្តំ

[៣៤១] វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជាអតីត មិន
 លះបង់ភាពជាអតីតឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជាអតីត ជាធម្មជាតិទៀង
 ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រៃវិញ្ញាណ ជាអតីត ជាធម្មជាតិមិនទៀង
 មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។ អើ ។ បើ
 វិញ្ញាណ ជាអតីត ជាធម្មជាតិមិនទៀង មិនទៀងទាត់ មិនពិតប្រាកដ
 តែងប្រែប្រួលជាធម្មតា ម្ចាស់អ្នកដឹងចម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា វិញ្ញាណ
 ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនលះបង់ភាពជាអតីត ដូច្នេះទេ ។

[៣៤២] និព្វាន មាន និព្វាន មិនលះបង់ភាពជានិព្វាន
 និព្វាន ជាធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ មិនប្រែប្រួលជាធម្មតា
 ឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនលះបង់
 ភាពជាអតីត វិញ្ញាណ ជាអតីត ជាធម្មជាតិទៀង ទៀងទាត់ ពិតប្រាកដ
 មិនប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤៣] វិញ្ញាណ ជាអតីត មាន វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនលះបង់
 ភាពជាអតីត វិញ្ញាណ ជាអតីត ជាធម្មជាតិមិនទៀង មិនទៀងទាត់
 មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតាឬ ។ អើ ។ និព្វាន មាន

និព្វានំ និព្វានភារំ ន ជហតិ និព្វានំ អនិច្ចំ អនុរំ
អសស្សតិ វិបរិណាមន្តន្តិ ។ ន ហេរំ វត្តោ ។ បេ ។

[៣២២] អត្ថតិ ទ្ធវត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ ហព្វំ
អត្ថតិ ទ្ធវត្ថ អត្ថតិ អត្ថតិ មិច្ឆា ហព្វំ វា បន
អត្ថ ព្វាត្ថតិ អត្ថ អត្ថតិ មិច្ឆា ។ អនាគតំ ទ្ធវ-
ត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ ហព្វំ អនាគតំ ទ្ធវត្ថ អនា-
គតំ អត្ថតិ មិច្ឆា ហព្វំ វា បន អត្ថ ព្វានាគតំ
អត្ថ អនាគតន្តិ មិច្ឆា ។

[៣២៥] អនាគតំ ហុត្វា បច្ចុប្បន្នំ ហោតីតិ ។
អាមត្តា ។ តញ្ញោ អនាគតំ តំ បច្ចុប្បន្នន្តិ ។ ន
ហេរំ វត្តោ ។ បេ ។ តញ្ញោ អនាគតំ តំ បច្ចុ-
ប្បន្នន្តិ ។ អាមត្តា ។ ហុត្វា ហោតិ ហុត្វា ហោតីតិ ។
ន ហេរំ វត្តោ ។ បេ ។ ហុត្វា ហោតិ ហុត្វា
ហោតីតិ ។ អាមត្តា ។ ន ហុត្វា ន ហោតិ ន
ហុត្វា ន ហោតីតិ ។ ន ហេរំ វត្តោ ។ បេ ។

និព្វាន បែបនេះយល់ថាជាដំបូង និព្វាន ជាដំបូងជាដំបូង បែបនេះ
តាត់ មិនពិតប្រាកដ តែងប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២២] អត្ថ មិនមានឬ ។ អើ ។ បើអត្ថ មិនមានទេ
ពាក្យថា អត្ថ មាន ជាពាក្យខុស មួយទៀត បើអត្ថ មិនមាន
ពាក្យថា អត្ថ មាន ជាពាក្យខុស ។ អនាគត មិនមានឬ ។ អើ ។
បើអនាគត មិនមាន ពាក្យថាអនាគត មាន ជាពាក្យខុស មួយទៀត
បើអនាគត មិនមាន ពាក្យថា អនាគត មាន ជាពាក្យខុស ។

[៣២៥] អនាគត កើតហើយ បច្ចុប្បន្ន កំពុងកើតឬ ។ អើ ។
អនាគតនោះឯង គឺបច្ចុប្បន្ននោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
។ បេ ។ អនាគតនោះឯង គឺបច្ចុប្បន្ននោះឬ ។ អើ ។ ធម្មជាតិកើត
ហើយ វែមន៍កើតឡើងនេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិកើតហើយ វែមន៍កើត
ឡើងនេះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម្មជាតិ
កើតហើយ វែមន៍កើតឡើងនេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិកើតហើយ វែមន៍
កើតឡើងនេះឬ ។ អើ ។ ធម្មជាតិមិនកើតហើយ វែមន៍មិនកើតឡើង
នេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិមិនកើតហើយ វែមន៍មិនកើតឡើងនេះឬ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៦] បច្ចុប្បន្នំ ហុត្វា អតីតំ ហោតីតិ ។
 អាមន្តា ។ តញ្ញាវ បច្ចុប្បន្នំ តំ អតីតន្តិ ។ ន
 ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ តញ្ញាវ បច្ចុប្បន្នំ តំ អតី-
 តន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហុត្វា ហោតិ ហុត្វា ហោតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ ហុត្វា ហោតិ ហុត្វា
 ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។ ន ហុត្វា ន ហោតិ
 ន ហុត្វា ន ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

[៣២៧] អនាគតំ ហុត្វា បច្ចុប្បន្នំ ហោតិ
 បច្ចុប្បន្នំ ហុត្វា អតីតំ ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។
 តញ្ញាវ អនាគតំ តំ បច្ចុប្បន្នំ តំ អតីតន្តិ ។
 ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ តញ្ញាវ អនាគតំ តំ
 បច្ចុប្បន្នំ តំ អតីតន្តិ ។ អាមន្តា ។ ហុត្វា ហោតិ
 ហុត្វា ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។
 ហុត្វា ហោតិ ហុត្វា ហោតីតិ ។ អាមន្តា ។
 ន ហុត្វា ន ហោតិ ន ហុត្វា ន ហោតីតិ ។

[៣២៦] បច្ចុប្បន្នំ កើតហើយ អតីតកើតឥឡូវនេះ ។ អើ ។
 បច្ចុប្បន្ននោះឯង គឺអតីតនោះឡ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្ននោះឯង គឺអតីតនោះឡ ។ អើ ។ ធម្មជាតិកើត
 ហើយ វែមន៍កើតឥឡូវនេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិកើតហើយ វែមន៍កើត
 ឥឡូវនេះឡ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម្មជាតិ
 កើតហើយ វែមន៍កើតឥឡូវនេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិកើតហើយ វែមន៍
 កើតឥឡូវនេះឡ ។ អើ ។ ធម្មជាតិមិនកើតហើយ វែមន៍មិនកើតឥឡូវ
 នេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិមិនកើតហើយ វែមន៍មិនកើតឥឡូវនេះឡ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣២៧] អនាគតកើតហើយ បច្ចុប្បន្នកើតឥឡូវនេះ បច្ចុប្បន្ន
 កើតហើយ អតីតកើតឥឡូវនេះឡ ។ អើ ។ អនាគតនោះឯង គឺ
 អតីតនោះឡ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគត
 នោះឯង គឺបច្ចុប្បន្ននោះ គឺអតីតនោះឡ ។ អើ ។ ធម្មជាតិកើត
 ហើយ វែមន៍កើតឥឡូវនេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិកើតហើយ វែមន៍កើត
 ឥឡូវនេះឡ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម្មជាតិកើត
 ហើយ វែមន៍កើតឥឡូវនេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិកើតហើយ វែមន៍កើត
 ឥឡូវនេះឡ ។ អើ ។ ធម្មជាតិមិនកើតហើយ វែមន៍មិនកើតឥឡូវ
 នេះ ឈ្មោះថា ធម្មជាតិមិនកើតហើយ វែមន៍មិនកើតឥឡូវនេះឡ ។

ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៤៨] អត្ថតំ ចក្កំ អត្ថំ រូបា អត្ថំ ចក្ក-
 វិញ្ញាណំ អត្ថំ អាណាគា អត្ថំ មនសិការោ
 អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថតេន ចក្កជា អត្ថតំ រូបំ
 បស្សត្ថតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថតំ
 សោតំ អត្ថំ សន្ធា អត្ថំ សោតវិញ្ញាណំ អត្ថំ
 អាគាសោ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។
 អត្ថតេន សោតេន អត្ថតំ សង្ខំ សុណាត្ថតិ ។
 ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថតំ យាទំ អត្ថំ កត្វា
 អត្ថំ យាទវិញ្ញាណំ អត្ថំ វាយោ អត្ថំ មនសិ-
 ការោ អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថតេន យាទេន
 អត្ថតំ កត្វំ យាយត្ថតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 អត្ថតា ជិហ្គំ អត្ថំ រសា អត្ថំ ជិហ្គវិញ្ញាណំ អត្ថំ
 អាចោ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។
 អត្ថតាយ ជិហ្គាយ អត្ថតំ រសំ សាយត្ថតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អត្ថតោ កាយោ អត្ថំ
 ដោដ្ឋតា អត្ថំ កាយវិញ្ញាណំ អត្ថំ បឋវី អត្ថំ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៤៨] ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ពន្លឺ មនសិការៈ ជាអតីត
 មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលឃើញរូបជាអតីត ដោយចក្កជាអតីតឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រចៀក សំឡេង សោត-
 វិញ្ញាណ អាគាស មនសិការៈ ជាអតីត មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 ស្តាប់សំឡេងជាអតីត ដោយត្រចៀកជាអតីតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ច្រមុះ ក្លិន យាទវិញ្ញាណ ខ្យល់ បឋវិការៈ
 ជាអតីត មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលហិតក្លិនជាអតីត ដោយច្រមុះជា
 អតីតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អណ្តាត រស
 ជិហ្គវិញ្ញាណ ទឹក មនសិការៈ ជាអតីត មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលលិទ្ធ
 ភូត្រសជាអតីត ដោយអណ្តាតជាអតីតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ កាយ ផ្សព្វ កាយវិញ្ញាណ ដី មនសិការៈ ជាអតីត

មនសិការោ អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថតេន កាយេន
 អត្ថតំ ជាដូច្នេះ ឧស្សត្ថតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 អត្ថតោ មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ មនោវិញ្ញាណំ អត្ថំ
 វត្ថុំ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថ-
 តេន មនេន អត្ថតំ ធម្មំ វិជានាត្ថតិ ។ ន ហេវី
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៤៩] អនាគតំ ចត្តំ អត្ថំ រូបា អត្ថំ
 ចត្តាវិញ្ញាណំ អត្ថំ អាណាគោ អត្ថំ មនសិការោ
 អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតេន ចត្តុនា អនាគតំ
 រូបំ ឧស្សត្ថតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អនាគតំ
 សោតំ អត្ថំ យាទំ អត្ថំ ជិវ្ហា អត្ថំ កាយោ អត្ថំ
 មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ មនោវិញ្ញាណំ អត្ថំ វត្ថុំ
 អត្ថំ មនសិការោ អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតេន
 មនេន អនាគតំ ធម្មំ វិជានាត្ថតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។

មានប្ប ។ អើ ។ បុគ្គលបិដកាលវត្ថុជាអតីត ដោយកាយជាអតីត
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចិត្ត ធម៌ មនោ-
 វិញ្ញាណ វត្ថុ មនសិការៈ ជាអតីត មានប្ប ។ អើ ។ បុគ្គលដឹង
 ច្បាស់នូវធម្មារម្មណ៍ជាអតីត ដោយចិត្តជាអតីតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៥០] ចត្តំ រូប ចត្តាវិញ្ញាណ ធម៌ មនសិការៈ ជា
 អនាគត មានប្ប ។ អើ ។ បុគ្គលឃើញរូបជាអនាគត ដោយចត្តុជា
 អនាគតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រចៀក ច្រមុះ
 អណ្តាត កាយ ចិត្ត ធម្មារម្មណ៍ មនោវិញ្ញាណ វត្ថុ មនសិការៈ
 ជាអនាគត មានប្ប ។ អើ ។ បុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវធម្មារម្មណ៍ជា
 អនាគត ដោយចិត្តជាអនាគតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៣៥០] បច្ចុប្បន្នំ ចក្កំ អត្ថំ រូបា អត្ថំ
 ចក្កវិញ្ញាណំ អត្ថំ អាណាគោ អត្ថំ មនសិកាហ
 អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ ចក្កំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ បស្សន្តីតិ ។
 អាមន្តា ។ អត្ថំ ចក្កំ អត្ថំ រូបា អត្ថំ ចក្កវិញ្ញាណំ
 អត្ថំ អាណាគោ អត្ថំ មនសិកាហ អត្ថំ អត្ថ-
 តេន ចក្កំ អត្ថំ រូបំ បស្សន្តីតិ ។ ន ហោរិ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ សោតំ អត្ថំ យាទំ អត្ថំ
 ជំព្វំ អត្ថំ កាយោ អត្ថំ មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ
 មនោវិញ្ញាណំ អត្ថំ វត្ថុំ អត្ថំ មនសិកាហ អត្ថំ
 បច្ចុប្បន្នំ មនេន បច្ចុប្បន្នំ ធម្មំ វិជានាតីតិ ។
 អាមន្តា ។ អត្ថំ តោ មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ មនោ-
 វិញ្ញាណំ អត្ថំ វត្ថុំ អត្ថំ មនសិកាហ អត្ថំ អត្ថ-
 តេន មនេន អត្ថំ ធម្មំ វិជានាតីតិ ។ ន ហោរិ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៥១] បច្ចុប្បន្នំ ចក្កំ អត្ថំ រូបា អត្ថំ
 ចក្កវិញ្ញាណំ អត្ថំ អាណាគោ អត្ថំ មនសិកាហ
 អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ ចក្កំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ បស្សន្តីតិ ។

[៣៥២] ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ពន្លឺ មនសិការ ជាបច្ចុ-
 ប្បន្ន បុគ្គលឃើញរូបជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចក្កជាបច្ចុប្បន្ន ។ អើ ។
 ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ពន្លឺ មនសិការ ជាអតីត បុគ្គលឃើញរូបជា
 អតីត ដោយចក្កជាអតីត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ត្រចៀក ច្រមុះ អណ្តាត តាយ ចិត្ត ធម្មាម្មណ៍ មនោវិញ្ញាណ
 វត្ថុ មនសិការ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន បុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវធម្មាម្មណ៍
 ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចិត្តជាបច្ចុប្បន្ន ។ អើ ។ ចិត្ត ធម៌ មនោ-
 វិញ្ញាណ វត្ថុ មនសិការ ជាអតីត មាន បុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវធម្មា-
 ម្មណ៍ជាអតីត ដោយចិត្តជាអតីត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៣៥៣] ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ពន្លឺ មនសិការ ជា
 បច្ចុប្បន្ន មាន បុគ្គលឃើញរូបជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចក្កជាបច្ចុប្បន្ន ។

អាមន្តា ។ អនាគតំ ចក្កំ អន្តិ រូបា អន្តិ ចក្ក-
 វិញ្ញាណំ អន្តិ អាណាគោ អន្តិ មនសិការោ
 អន្តិ អនាគតេន ចក្កុយ អនាគតំ រូបំ បស្សតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ សោតិ អន្តិ
 ។ បេ ។ ឃានំ អន្តិ ជីវិតំ អន្តិ កាយោ អន្តិ
 មនោ អន្តិ ធម្មា អន្តិ មនោវិញ្ញាណំ អន្តិ វត្ថុ
 អន្តិ មនសិការោ អន្តិ បច្ចុប្បន្នេន មនេន បច្ចុ-
 ប្បន្នំ ធម្មំ វិជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតោ
 មនោ អន្តិ ធម្មា អន្តិ មនោវិញ្ញាណំ អន្តិ វត្ថុ
 អន្តិ មនសិការោ អន្តិ អនាគតេន មនេន អនា-
 គតំ ធម្មំ វិជានាតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វ ។ បេ ។

(៣៩២) អតីតំ ចក្កំ អន្តិ រូបា អន្តិ ចក្ក-
 វិញ្ញាណំ អន្តិ អាណាគោ អន្តិ មនសិការោ អន្តិ
 ន ច អតីតេន ចក្កុយ អតីតំ រូបំ បស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ ចក្កំ អន្តិ រូបា អន្តិ ចក្ក-
 វិញ្ញាណំ អន្តិ អាណាគោ អន្តិ មនសិការោ អន្តិ ន
 ច បច្ចុប្បន្នេន ចក្កុយ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ បស្សតីតិ ។

អើ ។ ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ធម្មំ មនសិការោ ជាអនាគត មាន
 បុគ្គលឃើញរូបជាអនាគត ដោយចក្កជាអនាគតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រចៀកជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ ច្រមុះ អណ្តាត
 កាយ ចិត្ត ធម្មាម្មណ៍ មនោវិញ្ញាណ វត្ថុ មនសិការោ មាន បុគ្គល
 ដឹងច្បាស់ ទូរធម្មាម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចិត្តជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អើ ។
 ចិត្ត ធម៌ មនោវិញ្ញាណ វត្ថុ មនសិការោ ជាអនាគត មាន បុគ្គល
 ដឹងច្បាស់ ទូរធម្មាម្មណ៍ជាអនាគត ដោយចិត្តជាអនាគតឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៩២) ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ធម្មំ មនសិការោ ជា
 អតីត មាន តែបុគ្គលមិនឃើញរូបជាអតីត ដោយចក្កជាអតីតឬ ។
 អើ ។ ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ធម្មំ មនសិការោ ជាបច្ចុប្បន្ន
 មាន តែបុគ្គលមិនឃើញរូបជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចក្កជាបច្ចុប្បន្នឬ ។

ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។ អតីតំ សោតំ អត្ថិ
 ។ បេ ។ ឃានំ អត្ថិ ជីវា អត្ថិ កាយោ អត្ថិ
 ។ បេ ។ មនោ អត្ថិ ធម្មា អត្ថិ មនោវិញ្ញាណំ
 អត្ថិ វត្ថុំ អត្ថិ មនសិការោ អត្ថិ ន ច អតី-
 តេន មនេន អតីតំ ធម្មំ វិជានាតីតិ ។ មាមន្តា ។
 បច្ចុប្បន្នោ មនោ អត្ថិ ធម្មា អត្ថិ មនោវិញ្ញាណំ
 អត្ថិ វត្ថុំ អត្ថិ មនសិការោ អត្ថិ ន ច បច្ចុប្ប-
 ន្នេន មនេន បច្ចុប្បន្នំ ធម្មំ វិជានាតីតិ ។ ន
 ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។

[៣៩៣] អនាគតំ ចក្កំ អត្ថិ រូបា អត្ថិ
 ចក្កវិញ្ញាណំ អត្ថិ អាសាគោ អត្ថិ មនសិកា-
 រោ អត្ថិ ន ច អនាគតេន ចក្កនា អនាគតំ
 រូបំ បស្សតីតិ ។ មាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ ចក្កំ អត្ថិ
 រូបា អត្ថិ ចក្កវិញ្ញាណំ អត្ថិ អាសាគោ អត្ថិ
 មនសិការោ អត្ថិ ន ច បច្ចុប្បន្នេន ចក្កនា
 បច្ចុប្បន្នំ រូបំ បស្សតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។
 អនាគតំ សោតំ អត្ថិ ឃានំ អត្ថិ ជីវា អត្ថិ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រចៀកជាអតីត ។ បេ ។
 ច្រមុះ អណ្តាត កាយ ។ បេ ។ ចិត្ត ធម្មាម្មណ៍ មនោវិញ្ញាណ
 វត្ថុ មនសិការៈ មាន តែបុគ្គលមិនដឹងច្បាស់ ខ្វះធម្មាម្មណ៍ជាអតីត
 ដោយចិត្តជាអតីតឬ ។ អើ ។ ចិត្ត ធម៌ មនោវិញ្ញាណ វត្ថុ មន-
 សិការៈ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន តែបុគ្គលមិនដឹងច្បាស់ ខ្វះធម្មាម្មណ៍ជា
 បច្ចុប្បន្ន ដោយចិត្តជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។

[៣៩៣] ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ពន្លឺ មនសិការៈ ជា
 អនាគត មាន តែបុគ្គលមិនឃើញរូបជាអនាគត ដោយចក្កជាអនាគត
 ឬ ។ អើ ។ ចក្កំ រូប ចក្កវិញ្ញាណ ពន្លឺ មនសិការៈ ជាបច្ចុប្បន្ន
 មាន តែបុគ្គលមិនឃើញរូបជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចក្កជាបច្ចុប្បន្នឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ត្រចៀក ច្រមុះ អណ្តាត

កាយោ អត្ថំ ។ បេ ។ មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ មនោ-
 វិញ្ញាណំ អត្ថំ វត្ថុំ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថំ ន ច
 អនាគតេន មនេន អនាគតំ ធម្មំ វិជានាតីតិ ។
 អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នោ មនោ អត្ថំ ធម្មា អត្ថំ
 មនោវិញ្ញាណំ អត្ថំ វត្ថុំ អត្ថំ មនសិការោ អត្ថំ
 ន ច បច្ចុប្បន្នេន មនេន បច្ចុប្បន្នំ ធម្មំ វិជានា-
 តីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៥២] អតីតំ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមត្តា ។
 តេន ញាណេន ញាណករណីយំ កកោតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ តេន ញាណេន ញាណ-
 ករណីយំ កកោតីតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ញាណេន
 ធុត្ថំ បរិជានាតិ សមុទយំ បដហតិ និរោជំ
 សង្ខតកោតិ មក្ខំ កាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។

[៣៥៥] អនាគតំ ញាណំ អត្ថីតិ ។ អាមត្តា ។
 តេន ញាណេន ញាណករណីយំ កកោតីតិ ។

កាយ ជាអនាគត មាន ។ បេ ។ ចិត្ត ធម្មាម្មណំ មនោវិញ្ញាណ
 វត្ថុ មនសិការៈ មាន តែបុគ្គលមិនដឹងច្បាស់ នូវធម្មាម្មណំជាអនាគត
 ដោយចិត្តជាអនាគតឬ ។ ហើ ។ ចិត្ត ធម្មាម្មណំ មនោវិញ្ញាណ
 វត្ថុ មនសិការៈ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន តែបុគ្គលមិនដឹងច្បាស់ នូវធម្មា-
 ម្មណំជាបច្ចុប្បន្ន ដោយចិត្តជាបច្ចុប្បន្នឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[៣៥២] ញាណ ជាអតីត មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលធ្វើ
 នូវអំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលធ្វើ នូវអំពើដែលគួរធ្វើដោយ
 ញាណ ព្រោះញាណនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹងនូវខុស
 លះបង់នូវសមុទ័យ ធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធ អប់រំនូវមគ្គ ដោយ
 ញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៥៥] ញាណ ជាអនាគត មានឬ ។ អើ ។
 បុគ្គលធ្វើ នូវអំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះឬ ។

ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ តេន ញាណោ ន ញាណ-
 ករណីយំ កកោតីតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ញាណោ
 ទុក្ខំ បរិជាធាតិ សមុទយំ បដហតិ និរោធំ សង្ខ-
 ករោតិ មក្កំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

(៣៥៦) បច្ចុប្បន្នំ ញាណំ អត្ថំ តេន ញាណោ
 ញាណករណីយំ កកោតីតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ
 ញាណំ អត្ថំ តេន ញាណោ ញាណករណីយំ
 កកោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ
 ញាណំ អត្ថំ តេន ញាណោ ទុក្ខំ បរិជាធាតិ
 សមុទយំ បដហតិ និរោធំ សង្ខករោតិ មក្កំ
 ភាវេតីតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតំ ញាណំ អត្ថំ តេន
 ញាណោ ទុក្ខំ បរិជាធាតិ សមុទយំ បដហតិ
 និរោធំ សង្ខករោតិ មក្កំ ភាវេតីតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ ញាណំ អត្ថំ តេន
 ញាណោ ញាណករណីយំ កកោតីតិ ។ អាមត្តា ។
 អនាគតំ ញាណំ អត្ថំ តេន ញាណោ ញាណ-
 ករណីយំ កកោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 បច្ចុប្បន្នំ ញាណំ អត្ថំ តេន ញាណោ ទុក្ខំ

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គលធ្វើ ខ្ញុំអំពើដែលគួរធ្វើ
 ដោយញាណ ព្រោះញាណនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង
 ខ្ញុំទុក្ខ លះបង់ខ្ញុំសមុទ័យ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ខ្ញុំនិរោធ អប់រំខ្ញុំមគ្គ
 ដោយញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៥៦) ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន បុគ្គលធ្វើ ខ្ញុំអំពើដែល
 គួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះឬ ។ អើ ។ ញាណ ជាអតីត
 មាន បុគ្គលធ្វើ ខ្ញុំអំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន
 បុគ្គលកំណត់ដឹងខ្ញុំទុក្ខ លះបង់ខ្ញុំសមុទ័យ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ខ្ញុំនិរោធ
 អប់រំខ្ញុំមគ្គ ដោយញាណនោះឬ ។ អើ ។ ញាណ ជាអនាគត មាន
 បុគ្គល កំណត់ដឹងខ្ញុំទុក្ខ លះបង់ខ្ញុំសមុទ័យ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ខ្ញុំនិរោធ
 អប់រំខ្ញុំមគ្គ ដោយញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន បុគ្គលធ្វើ ខ្ញុំអំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ
 ព្រោះញាណនោះឬ ។ អើ ។ ញាណ ជាអនាគត មាន បុគ្គលធ្វើ
 ខ្ញុំអំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន បុគ្គលកំណត់ដឹងខ្ញុំទុក្ខ

បរិជាធាតុ សមុទយំ បដហតិ ធិរោជំ សច្ចិករោតិ
 មក្ខំ ភារវតីតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ ញាណំ
 អត្ថំ តេន ញាណេន ទុក្ខំ បរិជាធាតុ សមុទយំ
 បដហតិ ធិរោជំ សច្ចិករោតិ មក្ខំ ភារវតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុទ្ធ ។ បេ ។

(៣៥៧) អតីតំ ញាណំ អត្ថំ ន ច តេន
 ញាណេន ញាណាករណីយំ ករោតីតិ ។ អាមន្តា ។
 បច្ចុប្បន្នំ ញាណំ អត្ថំ ន ច តេន ញាណេន
 ញាណាករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុទ្ធ
 ។ បេ ។ អតីតំ ញាណំ អត្ថំ ន ច តេន ញា-
 ណេន ទុក្ខំ បរិជាធាតុ សមុទយំ បដហតិ ធិរោជំ
 សច្ចិករោតិ មក្ខំ ភារវតីតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ
 ញាណំ អត្ថំ ន ច តេន ញាណេន ទុក្ខំ បរិ-
 ជាធាតុ សមុទយំ បដហតិ ធិរោជំ សច្ចិករោតិ
 មក្ខំ ភារវតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុទ្ធ ។ បេ ។

(៣៥៨) អនាគតំ ញាណំ អត្ថំ ន ច តេន
 ញាណេន ញាណាករណីយំ ករោតីតិ ។ អាមន្តា ។

លះបង់នូវសមុទ័យ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិនិរោធ អប់រំនូវមគ្គ ដោយ
 ញាណនោះឬ ។ អើ ។ ញាណ ជាអនាគត មាន បុគ្គល កំណត់
 ដឹងនូវទុក្ខ លះបង់នូវសមុទ័យ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិនិរោធ អប់រំនូវមគ្គ
 ដោយញាណនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៥៧) ញាណ ជាអតីត មាន តែបុគ្គលមិនធ្វើ នូវអំពើដែល
 គួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះទេឬ ។ អើ ។ ញាណ ជា
 បច្ចុប្បន្ន មាន តែបុគ្គលមិនធ្វើ នូវអំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះ
 ញាណនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ញាណ ជា
 អតីត មាន តែបុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខ មិនលះបង់នូវសមុទ័យ មិនធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិនិរោធ មិនអប់រំនូវមគ្គ ដោយញាណនោះទេឬ ។ អើ ។
 ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន តែបុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខ មិនលះបង់នូវ
 សមុទ័យ មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិនិរោធ មិនអប់រំនូវមគ្គ ដោយញាណ
 នោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៥៨) ញាណ ជាអនាគត មាន តែបុគ្គលមិនធ្វើ នូវ
 អំពើដែលគួរធ្វើដោយញាណ ព្រោះញាណនោះទេឬ ។ អើ ។

បច្ចុប្បន្ន ញាណំ អត្ថំ ន ច តេន ញាណោ
 ញាណករណីយំ កកេត្តិ ។ ន ហេវំ វត្ថុត្វ
 ។ បេ ។ អនាគតំ ញាណំ អត្ថំ ន ច តេន
 ញាណោ ទុក្ខំ បរិជាធាតិ សមុទយំ បដហតិ
 ធិរោធិ សង្ខតកេតិ មក្កំ ភាវេត្តិ ។ អាមត្តា ។
 បច្ចុប្បន្ន ញាណំ អត្ថំ ន ច តេន ញាណោ
 ទុក្ខំ បរិជាធាតិ សមុទយំ បដហតិ ធិរោធិ សង្ខ-
 តកេតិ មក្កំ ភាវេត្តិ ។ ន ហេវំ វត្ថុត្វ ។ បេ ។

[៣៥៩] អរហតោ អតីតោ រាគោ អត្ថីតិ ។
 អាមត្តា ។ អរហា តេន រាគេន សរាគោតិ ។
 ន ហេវំ វត្ថុត្វ ។ បេ ។ អរហតោ អតីតោ ធាសោ
 អត្ថីតិ ។ អាមត្តា ។ អរហា តេន ធាសេន
 សធាសោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុត្វ ។ បេ ។ អរហតោ
 អតីតោ មោហោ អត្ថីតិ ។ អាមត្តា ។ អរហា
 តេន មោហេន សមោហោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុត្វ
 ។ បេ ។ អរហតោ អតីតោ មាធា អត្ថីតិ ។
 អាមត្តា ។ អរហា តេន មាធនេន សមាធាតិ ។

ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន តែបុគ្គលប៉ុណ្ណោះ ត្រូវបានដឹងបច្ចុប្បន្ន
 ញាណ ព្រោះញាណនោះទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ញាណ ជាអនាគត មាន តែបុគ្គល មិនកំណត់ដឹងនូវទុក្ខ មិនលះបង់
 នូវសមុទ័យ មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធម មិនអប់រំនូវមគ្គ ដោយញាណ
 នោះទេ ។ អើ ។ ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន តែបុគ្គល មិនកំណត់
 ដឹងនូវទុក្ខ មិនលះបង់នូវសមុទ័យ មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធម មិន
 អប់រំនូវមគ្គ ដោយញាណនោះទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៣៦០] ព្រះអរហន្ត មានព្រះអតីតបុ ។ អើ ។ ព្រះ
 អរហន្ត ប្រកបដោយព្រះព្រះព្រះនោះ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានព្រះព្រះអតីតបុ ។ អើ ។
 ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយព្រះព្រះព្រះនោះ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានព្រះព្រះអតីតបុ ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយព្រះព្រះព្រះនោះ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានព្រះព្រះអតីតបុ ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយព្រះព្រះព្រះនោះ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានព្រះព្រះអតីតបុ ។
 អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយព្រះព្រះព្រះនោះ ។

ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។ អរហតោ អតីតា ធិដ្ឋិ
អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា តាយ ធិដ្ឋិយា សនិ-
ដ្ឋិកោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។ អរហតោ
អតីតា វិចិត្តិញ្ចា អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា
តាយ វិចិត្តិញ្ចាយ សវិចិត្តិញ្ចាតិ ។ ន ហេវំ
វត្ថុព្យ ។ បេ ។ អរហតោ អតីតំ ចំនំ អត្ថតិ ។
អាមន្តា ។ អរហា តេន ចំនេន សដ្ឋីលោតិ ។
ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។ អរហតោ អតីតំ ឧទ្ធច្ចិ
អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា តេន ឧទ្ធច្ចេន សឧទ្ធច្ចិ-
ញ្ចាតិ^(១) ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។ អរហតោ
អតីតំ អហិរិកំ អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អរហា តេន
អហិរិកេន សអហិរិកោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យ
។ បេ ។ អរហតោ អតីតំ អនោត្តប្បំ អត្ថតិ ។
អាមន្តា ។ អរហា តេន អនោត្តប្បេន សអនោត្តប្បំតិ ។
ន ហេវំ វត្ថុព្យ ។ បេ ។

១ ឧ. សទ្ធច្ចុកោតិ ។ ម. សទ្ធច្ចុកោតិ ។

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានវិជ្ជា ជា
អតីតប្ប ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយវិជ្ជា ព្រោះវិជ្ជាបរិយាយ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានវិចិត្តិញ្ចា ជា
អតីតប្ប ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយវិចិត្តិញ្ចា ព្រោះវិចិត្តិញ្ចានោះ
ប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មាន
ចំនះជាអតីតប្ប ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយចំនះ ព្រោះ
ចំនះនោះប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរ-
ហន្ត មានទទ្ធច្ចុះជាអតីតប្ប ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយ
ទទ្ធច្ចុះ ព្រោះទទ្ធច្ចុះនោះប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
ព្រះអរហន្ត មានអហិរិកៈជាអតីតប្ប ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត ប្រកប
ដោយអហិរិកៈ ព្រោះអហិរិកៈនោះប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
ទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានអនោត្តប្បៈជាអតីតប្ប ។ អើ ។ ព្រះ
អរហន្ត ប្រកបដោយអនោត្តប្បៈ ព្រោះអនោត្តប្បៈនោះប្ប ។ អ្នក
មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦០] អនាគាមិស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 អត្ថុតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមី តាយ ទិដ្ឋិយា
 សទិដ្ឋិកោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អនាគា-
 មិស្ស អតីតា វិចីកិច្ចា អត្ថុ អតីតោ សីលព្វតប-
 រាមាសោ អត្ថុ អតីតោ អណុសហគតោ កាមរ-
 តោ អត្ថុ អតីតោ អណុសហគតោ ព្យាបាទោ
 អត្ថុតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគាមី តេន ព្យាបាទេន
 ព្យាបន្នចិត្តោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៦១] សកទានាមិស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 អត្ថុតិ ។ អាមន្តា ។ សកទានាមី តាយ ទិដ្ឋិយា
 សទិដ្ឋិកោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ សក-
 ទានាមិស្ស អតីតា វិចីកិច្ចា អត្ថុ អតីតោ សីល-
 ព្វតបរាមាសោ អត្ថុ អតីតោ ឌីឡាវិកោ កាមរ-
 តោ អត្ថុ អតីតោ ឌីឡាវិកោ ព្យាបាទោ អត្ថុតិ ។
 អាមន្តា ។ សកទានាមី តេន ព្យាបាទេន ព្យា-
 បន្នចិត្តោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៦២] អនាគាមិបុគ្គល មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីតប្ប ។ អើ ។
 អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគាមិបុគ្គល មានវិចីកិច្ចា ជាអតីត
 មានសីលព្វតបរាមាសៈជាអតីត មានកាមរតៈដ៏ស្រាលស្បើង ជាអតីត
 មានព្យាបាទដ៏ស្រាលស្បើងជាអតីតប្ប ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល មាន
 ចិត្តព្យាបាទ ព្រោះព្យាបាទនោះប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៣៦៣] សកទានាមិបុគ្គល មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីតប្ប ។
 អើ ។ សកទានាមិបុគ្គល ប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះប្ប ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សកទានាមិបុគ្គល មាន
 វិចីកិច្ចា ជាអតីត មានសីលព្វតបរាមាសៈ ជាអតីត មានកាមរតៈដ៏ស្រាត
 ស្រាត ជាអតីត មានព្យាបាទដ៏ស្រាតស្រាត ជាអតីតប្ប ។ អើ ។ សក-
 ទានាមិបុគ្គល មានចិត្តព្យាបាទ ព្រោះព្យាបាទនោះប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦២] : សោតាបទ្ធស្ស អតីតា សក្កាយនិដ្ឋិ
អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ សោតាបន្នោ តាយ និដ្ឋិយា
សនិដ្ឋិតោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្យេ ។ បេ ។ សោ-
តាបទ្ធស្ស អតីតា វិចិត្តិញ្ញា អត្ថិ អតីតា សីល-
ព្វតបរាមាសោ អត្ថិ អតីតោ អចាយគមនិយោ រាតា
អត្ថិ អតីតោ អចាយគមនិយោ នោសោ អត្ថិ អតីតោ
អចាយគមនិយោ មោហោ អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។
សោតាបន្នោ តេន មោហោន សមោហោតិ ។ ន
ហេវី វត្ថុព្យេ ។ បេ ។

[៣៦៣] បុថុជ្ជនស្ស អតីតោ រាតោ អត្ថិ
បុថុជ្ជនោ តេន រាតេន សរាតោតិ ។ អាមន្តា ។
អរហតោ អតីតោ រាតោ អត្ថិ អរហា តេន រាតេន
សរាតោតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្យេ ។ បេ ។ បុថុជ្ជនស្ស
អតីតោ នោសោ អត្ថិ ។ បេ ។ អតីតំ អនោត្តប្បំ
អត្ថិ បុថុជ្ជនោ តេន អនោត្តប្បន អនោត្តប្បីតិ ។
អាមន្តា ។ អរហតោ អតីតំ អនោត្តប្បំ អត្ថិ
អរហា តេន អនោត្តប្បន អនោត្តប្បីតិ ។ ន
ហេវី វត្ថុព្យេ ។ បេ ។

[៣៦៤] សោតាបទ្ធស្ស ហរសក្កាយនិដ្ឋិ ជាអតីត ។
អើ ។ សោតាបទ្ធស្ស ប្រកបដោយនិដ្ឋិ ព្រោះនិដ្ឋិហោះ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាបទ្ធស្ស ហរវិចិត្តញ្ញា
ជាអតីត មានសីលព្វតបរាមាសាៈ ជាអតីត មានរាគៈ ជាដំណើរទៅកាន់
អបាយ ជាអតីត មានទោសៈ ជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ជាអតីត មាន
មោហៈ ជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ជាអតីត ។ អើ ។ សោតាបទ្ធស្ស
ប្រកបដោយមោហៈ ព្រោះមោហៈនោះ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៥] បុថុជ្ជន មានរាគៈ ជាអតីត បុថុជ្ជន ប្រកបដោយ
រាគៈ ព្រោះរាគៈនោះ ។ អើ ។ ព្រះអរហន្ត មានរាគៈ ជាអតីត
ព្រះអរហន្ត ប្រកបដោយរាគៈ ព្រោះរាគៈនោះ ។ អ្នកមិនគួរពោល
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុថុជ្ជន មានទោសៈ ជាអតីត ។ បេ ។ មាន
អនោត្តប្បៈជាអតីត បុថុជ្ជនមានអនោត្តប្បៈ ព្រោះអនោត្តប្បៈនោះ ។
អើ ។ ព្រះអរហន្ត មានអនោត្តប្បៈ ជាអតីត ព្រះអរហន្ត មាន
អនោត្តប្បៈ ព្រោះអនោត្តប្បៈនោះ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
នេះទេ ។ បេ ។

[៣៦២] បុគ្គជ្ជនស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 អត្ថំ បុគ្គជ្ជនោ តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិកោតិ ។
 អាមត្តា ។ អនាគាមិស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 អត្ថំ អនាគាមី តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិកោតិ ។ ន
 ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ បុគ្គជ្ជនស្ស អតីតា វិចិត្តិញ្ញា
 អត្ថំ ។ បេ ។ អតីតោ អណ្តសហគតោ ព្យាបា-
 នោ អត្ថំ បុគ្គជ្ជនោ តេន ព្យាបាទេន ព្យាបន្នចិ-
 ត្តោតិ ។ អាមត្តា ។ អនាគាមិស្ស អតីតោ អណ្ត-
 សហគតោ ព្យាបាទោ អត្ថំ អនាគាមី តេន ព្យា-
 បាទេន ព្យាបន្នចិត្តោតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៦៥] បុគ្គជ្ជនស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 អត្ថំ បុគ្គជ្ជនោ តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិកោតិ ។
 អាមត្តា ។ សក្កនាគាមិស្ស អតីតា សក្កាយ-
 ទិដ្ឋិ អត្ថំ សក្កនាគាមី តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិ-
 កោតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ បុគ្គជ្ជនស្ស
 អតីតា វិចិត្តិញ្ញា អត្ថំ ។ បេ ។ អតីតោ ធិន្ទ្រា-
 កោ ព្យាបាទោ អត្ថំ បុគ្គជ្ជនោ តេន ព្យាបាទេន

[៣៦៤] បុគ្គជ្ជន មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត បុគ្គជ្ជន ប្រកប
 ដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះឬ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល មាន
 សក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត អនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គជ្ជន មានវិចិត្តិញ្ញា
 ជាអតីត ។ បេ ។ មានព្យាបាទដ៏ស្រាលស្បើងជាអតីត បុគ្គជ្ជន មានចិត្ត
 ព្យាបាទ ព្រោះព្យាបាទនោះឬ ។ អើ ។ អនាគាមិបុគ្គល មាន
 ព្យាបាទដ៏ស្រាលស្បើង ជាអតីត អនាគាមិបុគ្គល មានចិត្តព្យាបាទ
 ព្រោះព្យាបាទនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៥] បុគ្គជ្ជន មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត បុគ្គជ្ជន ប្រកប
 ដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះឬ ។ អើ ។ សក្កនាគាមិបុគ្គល មានសក្កាយទិដ្ឋិ
 ជាអតីត សក្កនាគាមិបុគ្គល ប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុគ្គជ្ជន មានវិចិត្តិញ្ញា ជាអតីត
 ។ បេ ។ មានព្យាបាទដ៏ត្រេកត្រាត ជាអតីត បុគ្គជ្ជន មានចិត្តព្យាបាទ

ស្យាបន្ទូចិត្តោតិ ។ អាមន្តា ។ សកទាតាមិស្ស
 អតីតោ ធិន្ទ្រវិកោ ស្យាបនោ អត្ថិ សកទាតាមិ
 តេន ស្យាបនេន ស្យាបន្ទូចិត្តោតិ ។ ន ហេវិ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៦៦] បុថុជ្ជនស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ អត្ថិ
 បុថុជ្ជនោ តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិកោតិ ។ អាមន្តា ។
 សោតាបន្ទស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ អត្ថិ សោតា-
 បន្ទោ តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិកោតិ ។ ន ហេវិ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ បុថុជ្ជនស្ស អតីតា វិចិត្តិញ្ចា អត្ថិ
 ។ បេ ។ អតីតោ អចាយគមនិយោ មោហោ អត្ថិ
 បុថុជ្ជនោ តេន មោហេន សមោហោតិ ។ អា-
 មន្តា ។ សោតាបន្ទស្ស អតីតោ អចាយគមនិយោ
 មោហោ អត្ថិ សោតាបន្ទោ តេន មោហេន សមោ-
 ហោតិ ។ ន ហេវិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៦៧] អវហតោ អតីតោ វាតោ អត្ថិ
 ន ច អវហា តេន វាតេន សវាតោតិ ។
 អាមន្តា ។ បុថុជ្ជនស្ស អតីតោ វាតោ អត្ថិ

ព្រោះព្យាបាទនោះឬ ។ អើ ។ សកទាតាមិស្ស មានព្យាបាទដ៏ព្រាត
 ត្រាត ជាអតីត សកទាតាមិស្ស មានចិត្តព្យាបាទ ព្រោះព្យាបាទនោះ
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៦] បុថុជ្ជន មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត បុថុជ្ជន ប្រកប
 ដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះឬ ។ អើ ។ សោតាបន្ទបុគ្គល មាន
 សក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត សោតាបន្ទបុគ្គល ប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិ
 នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បុថុជ្ជន មាន
 វិចិត្តិញ្ចា ជាអតីត ។ បេ ។ មានមោហាៈ ជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ជា
 អតីត បុថុជ្ជន ប្រកបដោយមោហាៈ ព្រោះមោហានោះឬ ។ អើ ។
 សោតាបន្ទបុគ្គល មានមោហាៈ ជាដំណើរទៅកាន់អបាយ ជាអតីត
 សោតាបន្ទបុគ្គល ប្រកបដោយមោហាៈ ព្រោះមោហានោះឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៧] ព្រះអវហន្ត មានវាតៈ ជាអតីត តែព្រះអវហន្ត មិន
 ប្រកបដោយវាតៈ ព្រោះវាតៈនោះឬ ។ អើ ។ បុថុជ្ជន មានវាតៈ ជាអតីត

ន ច បុគ្គលនោ តេន វេនេន សវតោតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អវហតោ អតីតោ នោសោ អត្ថិ
 ។ បេ ។ អតីតំ អនោត្ថប្បំ អត្ថិ ន ច អវហា
 តេន អនោត្ថប្បេន អនោត្ថប្បីតិ ។ អាមត្តា ។
 បុគ្គលស្ស អតីតំ អនោត្ថប្បំ អត្ថិ ន ច បុគ្គល-
 នោ តេន អនោត្ថប្បេន អនោត្ថប្បីតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

(៣២៨) អនាគាមិស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 អត្ថិ ន ច អនាគាមី តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិកោតិ ។
 អាមត្តា ។ បុគ្គលស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ អត្ថិ
 ន ច បុគ្គលនោ តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិកោតិ ។ ន
 ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អនាគាមិស្ស អតីតា វិចីកិច្ចា
 អត្ថិ ។ បេ ។ អតីតោ អណ្តសហគតោ ព្យាបាដោ
 អត្ថិ ន ច អនាគាមី តេន ព្យាបាដេន ព្យាបដ្ឋ-
 ចិត្តោតិ ។ អាមត្តា ។ បុគ្គលស្ស អតីតោ អ-
 ណ្តសហគតោ ព្យាបាដោ អត្ថិ ន ច បុគ្គលនោ
 តេន ព្យាបាដេន ព្យាបដ្ឋចិត្តោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។

តៃបុគ្គលេ មិនប្រកបដោយអតៈ ព្រោះអតៈនោះឬ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត មានទោសៈ ជាអតីត
 ។ បេ ។ មានអនោត្ថប្បៈ ជាអតីត តែព្រះអរហន្ត មិនមានអនោត្ថប្បៈ
 ព្រោះអនោត្ថប្បៈនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មានអនោត្ថប្បៈ ជាអតីត
 តៃបុគ្គល មិនមានអនោត្ថប្បៈ ព្រោះអនោត្ថប្បៈនោះឬ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣២៩) អនាគាមិបុគ្គល មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត តែអនាគា-
 មិបុគ្គល មិនប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មាន
 បក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត តៃបុគ្គល មិនប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះ
 ។ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគាមិបុគ្គល
 មានវិចីកិច្ចា ជាអតីត ។ បេ ។ មានព្យាបាដដ៍ស្រាលស្តើង ជាអតីត
 តអនាគាមិបុគ្គល មិនមានចិត្តព្យាបាដ ព្រោះព្យាបាដនោះទេឬ ។
 អើ ។ បុគ្គល មានព្យាបាដដ៍ស្រាលស្តើង ជាអតីត តៃបុគ្គល
 មិនមានចិត្តព្យាបាដ ព្រោះព្យាបាដនោះទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៦៩] សកទានាមិស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 អត្ថំ ន ច សកទានាមិ តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិ-
 កោតិ ។ អាមត្តា ។ បុប្ផជ្ជនស្ស អតីតា សក្កា-
 យទិដ្ឋិ អត្ថំ ន ច បុប្ផជ្ជនោ តាយ ទិដ្ឋិយា
 សទិដ្ឋិកោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។ សកទា-
 នាមិស្ស អតីតា វិចិត្តិញ អត្ថំ ។ បេ ។ អតីតា
 ឌីឡាវិកា ព្យាបាទោ អត្ថំ ន ច សកទានាមិ
 តេន ព្យាបាទេន ព្យាបន្នចិត្តោ ។ អាមត្តា ។
 បុប្ផជ្ជនស្ស អតីតោ ឌីឡាវិកា ព្យាបាទោ អត្ថំ
 ន ច បុប្ផជ្ជនោ តេន ព្យាបាទេន ព្យាបន្នចិត្តោ-
 តិ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។

[៣៧០] សោតាបន្នស្ស អតីតា សក្កាយទិដ្ឋិ
 អត្ថំ ន ច សោតាបន្នោ តាយ ទិដ្ឋិយា សទិដ្ឋិ-
 កោតិ ។ អាមត្តា ។ បុប្ផជ្ជនស្ស អតីតា សក្កា-
 យទិដ្ឋិ អត្ថំ ន ច បុប្ផជ្ជនោ តាយ ទិដ្ឋិយា ស-
 ទិដ្ឋិកោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុញ ។ បេ ។ សោតា-
 បន្នស្ស អតីតា វិចិត្តិញ អត្ថំ ។ បេ ។ អតីតោ
 អទាយកមនិយោ មោហោ អត្ថំ ន ច សោតាបន្នោ

[៣៧១] សកទានាមិបុគ្គល មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត តែ
 សកទានាមិបុគ្គល មិនប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះទេ ។ អើ ។
 បុប្ផជ្ជន មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត តែបុប្ផជ្ជន មិនប្រកបដោយទិដ្ឋិ
 ព្រោះទិដ្ឋិនោះទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 សកទានាមិបុគ្គល មានវិចិត្តិញ ជាអតីត ។ បេ ។ មានព្យាបាទ
 ដ៏គ្រោកគ្រាត ជាអតីត តែសកទានាមិបុគ្គល មិនមានចិត្តព្យាបាទ
 ព្រោះព្យាបាទនោះទេ ។ អើ ។ បុប្ផជ្ជន មានព្យាបាទដ៏គ្រោក
 គ្រាត ជាអតីត តែបុប្ផជ្ជន មិនមានចិត្តព្យាបាទ ព្រោះព្យាបាទនោះទេ
 ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧២] សោតាបន្នបុគ្គល មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត តែសោ-
 តាបន្នបុគ្គល មិនប្រកបដោយទិដ្ឋិ ព្រោះទិដ្ឋិនោះទេ ។ អើ ។
 បុប្ផជ្ជន មានសក្កាយទិដ្ឋិ ជាអតីត តែបុប្ផជ្ជន មិនប្រកបដោយទិដ្ឋិ
 ព្រោះទិដ្ឋិនោះទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោ-
 តាបន្នបុគ្គល មានវិចិត្តិញ ជាអតីត ។ បេ ។ មានមោហាជាដំណើរ
 ទៅកាន់អបាយ ជាអតីត តែសោតាបន្នបុគ្គល មិនប្រកបដោយមោហា

តេជ មោហេន សមោហោតិ ។ អាមន្តា ។
 បុត្តជ្ជនស្ស អតីតា អនាយតមនិយោ មោហោ
 អត្ថំ ន ច បុត្តជ្ជនោ តេជ មោហេន សមោ-
 ហោតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

(៣៧១) អតីតា ហត្ថា អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។
 អតីតេសុ ហត្ថេសុ សតិ អាណនិក្ខេបនិ បញ្ញា-
 យតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អតីតា ចាតា
 អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតេសុ ចានេសុ សតិ អ-
 ភិក្កុមប្បនិក្កមា បញ្ញាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។ អតីតា បញ្ញា អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អ-
 តីតេសុ បទ្វេសុ សតិ សម្មត្ថានប្បសារណំ បញ្ញា-
 យតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អតីតោ កុច្ឆិ
 អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតស្មី កុច្ឆិស្មី សតិ ជ័យច្ឆា-
 បិចាសា បញ្ញាយតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 អតីតោ កាយោ អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតោ
 កាយោ បក្កហនិក្ខហ្មបតោ ធននគេនទ្ធមតោ កា-
 តេហិ គិដ្ឋេហិ កុលលេហិ សាធារណោតិ ។

ព្រោះហេតុនោះឡើយ ។ អើ ។ បុត្តជ្ជន ចានេនោះ ជាអតីត
 ទៅតាមរបាយ ជាអតីត តែបុត្តជ្ជន បិទប្រកបដោយហេតុ ព្រោះ
 ហេតុនោះឡើយ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៣៧១) ដៃ ជាអតីត ។ អើ ។ កាលបើដៃ ជាអតីត មាន
 ការកាន់និងការដាក់ចុះ ក៏ប្រាកដ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ ជើង ជាអតីត មាន ។ អើ ។ កាលបើជើង ជាអតីត
 មាន ការឈានទៅមុខនិងការថយក្រោយ ក៏ប្រាកដ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សន្ធាតុ ជាអតីត មាន ។ អើ ។
 កាលបើសន្ធាតុ ជាអតីត មាន ការបត់ចូលនិងការលាចេញ ក៏ប្រាកដ
 ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ពោះ ជាអតីត មាន ។
 អើ ។ កាលបើពោះ ជាអតីត មាន សេចក្តីឃ្លាននិងការស្រេក ក៏
 ប្រាកដ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយ ជាអតីត មាន
 ។ អើ ។ កាយ ជាអតីត ដែលគួរដល់ការផ្គុំឡើងនិងសង្កត់សង្កិន
 គួរដល់ការដាច់ចុះឆ្ងាយ ជាសាធារណ៍ដល់ពួកសត្វត្រក ត្រកនិងខ្វែង ។

ន ហេវំ វត្ថុព្យា ។ បេ ។ អតីតោ កាយោ វិសី កមេយ្យ
 សន្តិ កមេយ្យ អត្ថិ កមេយ្យាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យា
 ។ បេ ។ លត្តា អតីតោ កាយោ អន្តតទ្ធនេន^(១) តន្ថិ-
 ត្ថិ រជ្ជតទ្ធនេន តន្ថិត្ថិ សង្ខលិកតទ្ធនេន តន្ថិត្ថិ
 តាមតទ្ធនេន តន្ថិត្ថិ ធិកមតទ្ធនេន តន្ថិត្ថិ នករតទ្ធនេន
 តន្ថិត្ថិ ជនបទតទ្ធនេន តន្ថិត្ថិ កណ្ឌបញ្ចមេហិ
 តទ្ធនេហិ តន្ថិត្ថិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យា ។ បេ ។

[៣៧២] អតីតោ អាថោ អត្ថីតិ ។ អាមត្តា ។
 តេន អាថេន អាបករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្យា ។ បេ ។ អតីតោ តេជោ អត្ថីតិ ។ អាមត្តា ។
 តេន តេជេន តេជករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្យា ។ បេ ។ អតីតោ វាយោ អត្ថីតិ ។ អាមត្តា ។
 តេន វាយេន វាយករណីយំ ករោតីតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្យា ។ បេ ។

[៣៧៣] អតីតោ រូបក្ខន្ធា អត្ថិ អនា-
 គតោ រូបក្ខន្ធា អត្ថិ បច្ចុប្បន្នោ រូបក្ខន្ធា
 អត្ថីតិ ។ អាមត្តា ។ តាយោ រូបក្ខន្ធាតិ ។

១ ឧ. អនុតទ្ធនេន ។ ឃ. អនុតទ្ធនេន ។

អ្នកបិទ្បអរាហ យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ចំណែកឃ្លីឃ្លីឃ្លី គ្រឿង
 សស្រ្តាគឃ្លីឃ្លីឃ្លី គ្រឿងឃ្លីឃ្លីឃ្លី គ្រឿងឃ្លីឃ្លីឃ្លី ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយ ជាអតីត គួរបានជាប់ដោយ
 ចំណងគឺខ្លោះ ជាប់ដោយចំណងគឺខ្សែ ជាប់ដោយចំណងគឺច្រវាក់ ជាប់
 ដោយចំណងគឺស្រក ជាប់ដោយចំណងគឺនិគម ជាប់ដោយចំណងគឺ-
 នគរ ជាប់ដោយចំណងគឺជនបទ ជាប់ដោយចំណងគឺទ្វារ មាន
 ចំណងគឺជាគម្រប់៤ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៤] ទឹក ជាអតីត មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលធ្វើ ទ្វារអំពើ
 ដែលគួរធ្វើដោយទឹក ព្រោះទឹកនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ ភ្លើង ជាអតីត មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលធ្វើ ទ្វារអំពើដែល
 គួរធ្វើដោយភ្លើង ព្រោះភ្លើងនោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ ខ្យល់ ជាអតីត មានឬ ។ អើ ។ បុគ្គលធ្វើ ទ្វារអំពើដែលគួរធ្វើ
 ដោយខ្យល់ ព្រោះខ្យល់នោះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៥] រូបក្ខន្ធ ជាអតីត មាន រូបក្ខន្ធ ជាអនាគត មាន
 រូបក្ខន្ធ ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។ រូបក្ខន្ធ មាន ៣ ឬ ។

ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតា បញ្ចក្ខន្ធា អត្ថិ
 អនាគតា បញ្ចក្ខន្ធា អត្ថិ បច្ចុប្បន្នា បញ្ចក្ខន្ធា
 អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ បន្ទាស ទន្ធាតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៧២] អតីតំ ចក្ខុយតនំ អត្ថិ អនាគតំ
 ចក្ខុយតនំ អត្ថិ បច្ចុប្បន្នំ ចក្ខុយតនំ អត្ថិតិ ។
 អាមន្តា ។ តីណិ ចក្ខុយតនាមីតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតានិ ធានសាយតនានិ អត្ថិ
 អនាគតានិ ធានសាយតនានិ អត្ថិ បច្ចុប្បន្នានិ
 ធានសាយតនានិ អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ ធនីសា-
 យតនាមីតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៧៣] អតីតា ចក្ខុធាតុ អត្ថិ អនាគតា
 ចក្ខុធាតុ អត្ថិ បច្ចុប្បន្នា ចក្ខុធាតុ អត្ថិតិ ។
 អាមន្តា ។ តិស្សោ ចក្ខុធាតុយោតិ ។ ន ហេរិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតា អដ្ឋាស ធាតុយោ អត្ថិ
 អនាគតា អដ្ឋាស ធាតុយោ អត្ថិ បច្ចុប្បន្នា
 អដ្ឋាស ធាតុយោ អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ ចតុប្ប-
 កាស ធាតុយោតិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បញ្ចក្ខន្ធ ជាអតីត មាន បញ្ច-
 ក្ខន្ធ ជាអនាគត មាន បញ្ចក្ខន្ធ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន ប្តូ ។ ភើ ។ ១១
 មាន ១៥ ប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៤] ចក្ខុយតនៈ ជាអតីត មាន ចក្ខុយតនៈ ជាអនាគត មាន
 ចក្ខុយតនៈ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន ប្តូ ។ ភើ ។ ចក្ខុយតនៈ មាន ៣ ប្តូ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ភាយតនៈ ១២ ជាអតីត មាន
 ភាយតនៈ ១២ ជាអនាគត មាន ភាយតនៈ ១២ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន ប្តូ ។
 ភើ ។ ភាយតនៈ មាន ៣៦ ប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៥] ចក្ខុធាតុ ជាអតីត មាន ចក្ខុធាតុ ជាអនាគត មាន
 ចក្ខុធាតុ ជាបច្ចុប្បន្ន មាន ប្តូ ។ ភើ ។ ចក្ខុធាតុ មាន ៣ ប្តូ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធាតុ ជាអតីត មាន ១៨ ធាតុ
 ជាអនាគត មាន ១៨ ធាតុជាបច្ចុប្បន្ន មាន ១៨ ប្តូ ។ ភើ ។ ធាតុ
 មាន ៥៤ ប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៦] អតីតំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អត្ថំ អនាគតំ
 ចក្ខុន្ទ្រិយំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អត្ថតិ ។
 អាមត្តា ។ តិណ្ហំ ចក្ខុន្ទ្រិយានិគំ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អតីតានិ ពារីសត្ថិន្ទ្រិយានិ អត្ថំ
 អនាគតានិ ពារីសត្ថិន្ទ្រិយានិ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នានិ
 ពារីសត្ថិន្ទ្រិយានិ អត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មវដ្តិន្ទ្រិ-
 យានិគំ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៧៧] អតីតោ រាជា ចក្ខុវត្ថុំ អត្ថំ អនា-
 គតោ រាជា ចក្ខុវត្ថុំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នោ រាជា ចក្ខុវត្ថុំ
 អត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ តិណ្ហំ រាជ្ជនំ ចក្ខុវត្ថុនំ
 សម្មាសម្ពុទ្ធា ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៧៨] អតីតោ សម្មាសម្ពុទ្ធា អត្ថំ អនា-
 គតោ សម្មាសម្ពុទ្ធា អត្ថំ បច្ចុប្បន្នោ សម្មាសម្ពុទ្ធា
 អត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ តិណ្ហំ សម្មាសម្ពុទ្ធានំ
 សម្មាសម្ពុទ្ធា ហោតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៧៦] ចក្ខុន្ទ្រិយ ជាអតីត មាន ចក្ខុន្ទ្រិយ ជាអនាគត មាន
 ចក្ខុន្ទ្រិយ ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ មាន ៣ ឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វត្ថុន្ទ្រិយ ២២ ជាអតីត មាន
 វត្ថុន្ទ្រិយ ២២ ជាអនាគត មាន វត្ថុន្ទ្រិយ ២២ ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។
 វត្ថុន្ទ្រិយ មាន ៦៦ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៧] ស្តេចចក្រពត្តិ ជាអតីត មាន ស្តេចចក្រពត្តិ ជាអនាគត
 មាន ស្តេចចក្រពត្តិ ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។ ស្តេចចក្រពត្តិ ៣
 អង្គ មានក្នុងវិចីចំពោះមុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៨] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាអតីត មាន ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ជាអនាគត មាន ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ៣ ព្រះអង្គ មានក្នុងវិចីចំពោះមុខឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៩] អតីតំ អត្ថិតំ ។ អាមត្ថា ។ អត្ថិ
 អតីតន្តំ ។ អត្ថិ សិយា អតីតំ សិយា ប្លាតីតន្តំ ។
 អាជាធាហិ ឱក្ខហំ ហញ្ចំ អតីតំ អត្ថិ អត្ថិ សិយា
 អតីតំ សិយា ប្លាតីតំ តេជាតីតំ ប្លាតីតំ ប្លាតីតំ
 អតីតន្តំ យំ តត្ថ វេសិ វត្ថុញ្ច ខោ អតីតំ អត្ថិ អត្ថិ
 សិយា អតីតំ សិយា ប្លាតីតំ តេជាតីតំ ប្លាតីតំ
 ប្លាតីតំ អតីតន្តំ មិច្ឆា ឆោ ចេ បន អតីតំ ប្លាតីតំ
 ប្លាតីតំ អតីតន្តំ ឆោ វត វេ វត្ថុញ្ច អតីតំ អត្ថិ
 អត្ថិ សិយា អតីតំ សិយា ប្លាតីតន្តំ យំ តត្ថ វេសិ
 សិ វត្ថុញ្ច ខោ អតីតំ អត្ថិ អត្ថិ សិយា អតីតំ
 សិយា ប្លាតីតំ តេជាតីតំ ប្លាតីតំ ប្លាតីតំ អតីតន្តំ
 មិច្ឆា ។

[៣៨០] អនាគតំ អត្ថិតំ ។ អាមត្ថា ។ អត្ថិ
 អនាគតន្តំ ។ អត្ថិ សិយា អនាគតំ សិយា ប្លាតី-
 តន្តំ ។ អាជាធាហិ ឱក្ខហំ ហញ្ចំ អនាគតំ អត្ថិ
 អត្ថិ សិយា អនាគតំ សិយា ប្លាតីតន្តំ តេជ

[៣៧៩] អតីត មានឬ ។ អើ ។ មានអតីតឬ ។ មាន
 អតីតក៏មាន មិនមែនអតីតក៏មាន ។ ចូរអ្នកដឹងទូលំហូរចុះ បើ
 អតីតមាន មានអតីតក៏មាន មិនមែនអតីតក៏មាន ព្រោះហេតុនោះ
 អតីត ទៅជាមិនមែនអតីត មិនមែនអតីត ទៅជាអតីតវិញ បណ្តាពាក្យ
 ទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូលំហូរពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះថា
 អតីតមាន មានអតីតក៏មាន មិនមែនអតីតក៏មាន ព្រោះហេតុនោះ
 អតីត ទៅជាមិនមែនអតីត មិនមែនអតីត ទៅជាអតីតវិញ ពាក្យ
 ដូច្នេះនេះ ជាពាក្យខុស មួយទៀត បើមិនមានអតីត ទៅជាមិនមែន
 អតីត មិនមែនអតីត ទៅជាអតីតវិញ ម្ចាស់អ្នកដឹងច្រើន អ្នកមិនគួរ
 ពោលថា អតីតមាន មានអតីតក៏មាន មិនមែនអតីតក៏មាន ដូច្នេះទេ
 បណ្តាពាក្យទាំងពីរនោះ អ្នកពោលទូលំហូរពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យ
 នោះថា អតីតមាន មានអតីតក៏មាន មិនមែនអតីតក៏មាន ព្រោះ
 ហេតុនោះ អតីត ទៅជាមិនមែនអតីត មិនមែនអតីត ទៅជាអតីត
 វិញ ពាក្យដូច្នេះនេះ ជាពាក្យខុស ។

[៣៨០] អនាគត មានឬ ។ អើ ។ មានអនាគតឬ ។ មាន
 អនាគតក៏មាន មិនមែនអនាគតក៏មាន ។ អ្នកចូរដឹងទូលំហូរចុះ បើ
 អនាគតមាន មានអនាគតក៏មាន មិនមែនអនាគតក៏មាន ព្រោះហេតុនោះ

អនាគតំ ប្លាណគតំ ប្លាណគតំ អនាគតន្តំ យំ តត្ថ
 វេទសិ វត្ថុព្វេ ខោ អនាគតំ អត្ថិ អត្ថិ សិយា
 អនាគតំ សិយា ប្លាណគតំ តេន អនាគតំ ប្លាណគតំ
 ប្លាណគតំ អនាគតន្តំ មិច្ឆា នោ ថេ បន អនា-
 គតំ ប្លាណគតំ ប្លាណគតំ អនាគតន្តំ នោ វត វេ
 វត្ថុព្វេ អនាគតំ អត្ថិ អត្ថិ សិយា អនាគតំ សិយា
 ប្លាណគតន្តំ យំ តត្ថ វេទសិ វត្ថុព្វេ ខោ អនាគតំ
 អត្ថិ អត្ថិ សិយា អនាគតំ សិយា ប្លាណគតំ
 តេន អនាគតំ ប្លាណគតំ ប្លាណគតំ អនាគតន្តំ
 មិច្ឆា ។

[៣៨០] បច្ចុប្បន្នំ អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថិ
 បច្ចុប្បន្នន្តំ ។ អត្ថិ សិយា បច្ចុប្បន្នំ សិយា នោ
 បច្ចុប្បន្នន្តំ ។ អាជាធាហិ និក្កហំ ហព្វំ បច្ចុប្បន្នំ
 អត្ថិ អត្ថិ សិយា បច្ចុប្បន្នំ សិយា នោ បច្ចុប្បន្នំ
 តេន បច្ចុប្បន្នំ នោ បច្ចុប្បន្នំ នោ បច្ចុប្បន្នំ

អនាគត ទៅជាមិនមែនអនាគត មិនមែនអនាគត ទៅជាអនាគត
 វិញ បណ្តាភាគទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវភាគណា អ្នកធម្ម
 ពោលនៃភាគនោះថា អនាគត មាន មានអនាគត ក៏មាន មិនមែន
 អនាគត ក៏មាន ព្រោះហេតុនោះ អនាគត ទៅជាមិនមែនអនាគត
 មិនមែនអនាគត ទៅជាអនាគតវិញ ភាគដូច្នេះនេះ ជាភាគខុស មួយ
 ទៀត បើអនាគត មិនមាន ទៅជាមិនមែនអនាគត មិនមែនអនាគត
 ទៅជាអនាគតវិញ ម្ចាស់អ្នកដឹកជ្រូក អ្នកមិនគួរពោលថា អនាគត
 មាន មានអនាគត ក៏មាន មិនមែនអនាគត ក៏មាន ដូច្នេះទេ បណ្តា
 ភាគទាំងពីរនោះ អ្នកពោលនូវភាគណា អ្នកធម្មពោលនៃភាគនោះ
 ថា អនាគតមាន មានអនាគត ក៏មាន មិនមែនអនាគត ក៏មាន
 ព្រោះហេតុនោះ អនាគត ទៅជាមិនមែនអនាគត មិនមែនអនាគត
 ទៅជាអនាគតវិញ ភាគដូច្នេះនេះ ជាភាគខុស ។

[៣៨១] បច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ អើ ។ មានបច្ចុប្បន្នឬ ។ មាន
 បច្ចុប្បន្ន ក៏មាន មិនមែនបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន ។ អ្នកចូរដឹងនូវកំហុសចុះ
 បើបច្ចុប្បន្ន មាន មានបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន មិនមែនបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន
 ព្រោះហេតុនោះ បច្ចុប្បន្ន ទៅជាមិនមែនបច្ចុប្បន្ន មិនមែនបច្ចុប្បន្ន

បច្ចុប្បន្ននិ យំ ឥត្ត វេទសំ វត្តេ ខោ បច្ចុប្បន្និ
 អត្ថំ អត្ថំ សិយា បច្ចុប្បន្និ សិយា លោ បច្ចុប្បន្និ
 តេជ បច្ចុប្បន្និ លោ បច្ចុប្បន្និ លោ បច្ចុប្បន្និ បច្ចុ-
 ប្បន្ននិ មិច្ឆា លោ ចេ បន បច្ចុប្បន្និ លោ បច្ចុប្បន្និ
 លោ បច្ចុប្បន្និ បច្ចុប្បន្ននិ លោ វត វេ វត្តេ
 បច្ចុប្បន្និ អត្ថំ អត្ថំ សិយា បច្ចុប្បន្និ សិយា លោ
 បច្ចុប្បន្ននិ យំ ឥត្ត វេទសំ វត្តេ ខោ បច្ចុប្បន្និ
 អត្ថំ អត្ថំ សិយា បច្ចុប្បន្និ សិយា លោ បច្ចុប្បន្និ
 តេជ បច្ចុប្បន្និ លោ បច្ចុប្បន្និ លោ បច្ចុប្បន្និ
 បច្ចុប្បន្ននិ មិច្ឆា ។

(៣៨២) ធិត្វាធិ អត្ថំ ។ អាមត្តា ។ អត្ថំ
 ធិត្វាធិនិ ។ អត្ថំ សិយា ធិត្វាធិ សិយា លោ
 ធិត្វាធិនិ ។ អាជាធាហិ ធិក្កហិ ហត្ថំ ធិត្វាធិ
 អត្ថំ អត្ថំ សិយា ធិត្វាធិ សិយា លោ ធិត្វាធិ
 តេជ ធិត្វាធិ លោ ធិត្វាធិ លោ ធិត្វាធិ ធិត្វាធិនិ
 យំ ឥត្ត វេទសំ វត្តេ ខោ ធិត្វាធិ អត្ថំ អត្ថំ
 សិយា ធិត្វាធិ សិយា លោ ធិត្វាធិ តេជ

ខោ ធិត្វាធិនិ បណ្ណា ពាក្យតាំងពីដំបូង អ្នកសោយន្ត្រៃពាក្យណា
 អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បច្ចុប្បន្ន មាន មានបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន មិន
 មែនបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន ព្រោះហេតុនោះ បច្ចុប្បន្ន ទៅជាមិនមែនបច្ចុប្បន្ន
 មិនមែនបច្ចុប្បន្ន ទៅជាបច្ចុប្បន្នវិញ ពាក្យដូច្នេះនេះ ជាពាក្យខុស
 មួយទៀត បើមិនមែនបច្ចុប្បន្ន ទៅជាមិនមែនបច្ចុប្បន្ន មិនមែនបច្ចុប្បន្ន
 ទៅជាបច្ចុប្បន្នវិញ ម្ចាស់អ្នកដ៏បម្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា បច្ចុប្បន្ន មាន
 មានបច្ចុប្បន្នក៏មាន មិនមែនបច្ចុប្បន្នក៏មាន ដូច្នេះវេ បណ្ណា ពាក្យតាំងពី
 នោះ អ្នកសោយន្ត្រៃពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះថា បច្ចុប្បន្ន
 មាន មានបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន មិនមែនបច្ចុប្បន្ន ក៏មាន ព្រោះហេតុនោះ
 បច្ចុប្បន្ន ទៅជាមិនមែនបច្ចុប្បន្ន មិនមែនបច្ចុប្បន្ន ទៅជាបច្ចុប្បន្នវិញ
 ពាក្យដូច្នេះនេះ ជាពាក្យខុស ។

(៣៨២) ធិត្វាន មានឬ ។ អើ ។ មានធិត្វានឬ ។ មាន
 ធិត្វាន ក៏មាន មិនមែនធិត្វាន ក៏មាន ។ អ្នកចូរដឹងខ្លះកុហុសចុះ បើ
 ធិត្វានមាន មានធិត្វាន ក៏មាន មិនមែនធិត្វាន ក៏មាន ព្រោះហេតុនោះ
 ធិត្វាន ទៅជាមិនមែនធិត្វាន មិនមែនធិត្វាន ទៅជាធិត្វានវិញ បណ្ណា
 ពាក្យតាំងពីនោះ អ្នកសោយន្ត្រៃពាក្យណា អ្នកគប្បីពោលតែពាក្យនោះ
 ថាធិត្វានមាន មានធិត្វាន ក៏មាន មិនមែនធិត្វាន ក៏មាន ព្រោះហេតុនោះ

ធិត្វានំ នោ ធិត្វានំ នោ ធិត្វានំ ធិត្វានន្តិ មិច្ឆា នោ
 តេ បទ ធិត្វានំ នោ ធិត្វានំ នោ ធិត្វានំ ធិត្វានន្តិ
 នោ វត វេ វត្ថុព្វេ ធិត្វានំ អត្ថិ អត្ថិ សិយា
 ធិត្វានំ សិយា នោ ធិត្វានន្តិ យំ តត្ថ វេនេសិ
 វត្ថុព្វេ ទោ ធិត្វានំ អត្ថិ អត្ថិ សិយា ធិត្វានំ
 សិយា នោ ធិត្វានំ តេន ធិត្វានំ នោ ធិត្វានំ
 នោ ធិត្វានំ ធិត្វានន្តិ មិច្ឆា ។

(៣៧៣) ន វត្ថុញ្ចំ អត្ថតំ អត្ថិ អនាគតំ

អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ នទុ វត្ថំ ភកវតា យំ តត្ថំ
 ភិក្ខុវេ រូបំ អតីតាបាទតប្បច្ចប្បន្នំ អជ្ឈតំ វា តហិទ្ធា
 វា ឱទ្ធាវតំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា
 យំ ទូរេ សន្តិកេ វា អយំ វុច្ចតិ រូបក្ខន្ធា យា
 តាចិ វេនេនា ។ បេ ។ យា តាចិ សញ្ញា ។ បេ ។
 យេ តេចិ សង្ខារ ។ បេ ។ យំ តត្ថំ វិញ្ញាណំ
 អតីតាបាទតប្បច្ចប្បន្នំ អជ្ឈតំ វា តហិទ្ធា វា ឱទ្ធា-
 វតំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ
 ទូរេ សន្តិកេ វា អយំ វុច្ចតិ វិញ្ញាណក្ខន្ធាត្ថេ

ធិត្វាន ទៅជាមិនមែនធិត្វាន មិនមែនធិត្វាន ទៅជាមិនមែន ពាក្យ
 ដូច្នេះនេះ ជាពាក្យខុស ឬយចៀត បើមិនមែនធិត្វាន ទៅជាមិនមែន
 ធិត្វាន មិនមែនធិត្វាន ទៅជាមិនមែនធិត្វាន ម្នាលអ្នកដឹងម្រើម អ្នកមិនគួរ
 កោលថា ធិត្វានមាន មានធិត្វាន ក៏មាន មិនមែនធិត្វាន ក៏មាន ដូច្នេះ
 ទេ បណ្តាពាក្យទាំងនោះ អ្នកកោលនូវពាក្យណា អ្នកគប្បីកោលតែ
 ពាក្យនោះថា ធិត្វាន មាន មានធិត្វាន ក៏មាន មិនមែនធិត្វាន ក៏មាន
 ព្រោះហេតុនោះ ធិត្វាន ទៅជាមិនមែនធិត្វាន មិនមែនធិត្វាន ទៅជា
 ធិត្វានវិញ ពាក្យដូច្នេះនេះ ជាពាក្យខុស ។

[៣៧៣] អ្នកមិនគួរកោលថា អតីត មាន អនាគត មានឬ ។

អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ជ្រងំត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 រូបណាមួយ ជាអតីត អនាគត បច្ចុប្បន្ន ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី
 ត្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ខ្ពង់ខ្ពស់ក្តី រូបណា ដែលនៅ
 ក្នុងវិជ្ជាយក្តី ក្នុងវិជ្ជិតក្តី នេះហៅថា រូបក្ខន្ធ វេនេនាណាមួយ ។ បេ ។
 សញ្ញាណាមួយ ។ បេ ។ សង្ខារណាមួយ ។ បេ ។ វិញ្ញាណណា
 មួយ ជាអតីត អនាគត បច្ចុប្បន្ន ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី ត្រាត
 ក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ខ្ពង់ខ្ពស់ក្តី វិញ្ញាណណា ដែលនៅ
 ក្នុងវិជ្ជាយក្តី ក្នុងវិជ្ជិតក្តី នេះហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ ពាក្យដូច្នេះ

អត្ថោ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ
អត្ថំ អត្ថំ អនាគតំ អត្ថំ ។

[៣៨៤] អត្ថំ អត្ថំ អនាគតំ អត្ថំ ។

អាមន្តា ។ នន្ទ វុត្តិ កកវតា តយោម ភិក្ខុវេ
ជិវតិបថា អជីវចនបថា បញ្ញតិបថា អសង្កណ្ឌា
អសង្កណ្ឌបុត្វា ន សង្កយន្តិ ន សង្កយិស្សន្តិ
អប្បជក្កដា សមណោហិ ព្រាណ្ឌោហិ វិញ្ញាហិ ។
កកវេ តយោ ។ យំ ភិក្ខុវេ រូបំ អត្ថំ ជិវុទ្ធិ
វិកតំ វិបវិណាតំ អហោសីតិ តស្ស សង្ខា អហោ-
សីតិ តស្ស សមញ្ញា អហោសីតិ តស្ស បញ្ញតិ
ន តស្ស សង្ខា អត្ថំ ន តស្ស សង្ខា កវិស្ស-
តិ យា វេទនា ។ បេ ។ យា សញ្ញា ។ បេ ។
យេ សង្ខារា ។ បេ ។ យំ វិញ្ញាណំ អត្ថំ ជិវុទ្ធិ
វិកតំ វិបវិណាតំ អហោសីតិ តស្ស សង្ខា អហោ-
សីតិ តស្ស សមញ្ញា អហោសីតិ តស្ស បញ្ញតិ

មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ ហើ ។ បើប្រែប្រួល អតីត មាន អនាគត មាន ។

[៣៨៥] អតីត មាន អនាគត មាន ។ ហើ ។ ក្រែងព្រះ

មានព្រះភាគ ជ្រងំត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ព យ៉ង់នេះ
ជាគន្លងនៃពាក្យសម្រាប់និយាយគ្នា ជាគន្លងនៃពាក្យសម្រាប់ហៅ ជា
គន្លងនៃពាក្យបញ្ញតិ ជាធម៌មិនច្រឡំច្រឡំ មិនធ្លាប់ច្រឡំច្រឡំ មិន
ច្រឡំច្រឡំ ឥឡូវនេះ នឹងមិនច្រឡំច្រឡំ ក្នុងអនាគត ជាធម៌គឺអ្នក
ប្រាជ្ញទាំងឡាយ ជាសមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ មិនគំរាមលំបាក ។ ធម៌
ពយ៉ង់ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បូណា ដែលកន្លង
ទៅហើយ លេត់ទៅហើយ ទៅប្រាសហើយ ប្រែប្រួលហើយ វាចា
សម្រាប់ហៅទៅទៀតនោះថា មានហើយ ក្នុងអតីត ឈ្មោះនៃបូណានោះ
ថា មានហើយ ក្នុងអតីត បញ្ញតិនៃបូណានោះថា មានហើយ ក្នុងអតីត
វាចាសម្រាប់ហៅទៅទៀតនោះថា មិនមាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន វាចាសម្រាប់
ហៅទៅទៀតនោះថា នឹងមិនមានក្នុងអនាគត វេទនាណា ។ បេ ។
សញ្ញាណា ។ បេ ។ សង្ខារទាំងឡាយណា ។ បេ ។ វិញ្ញាណណា
ដែលកន្លងទៅហើយ លេត់ទៅហើយ ទៅប្រាសហើយ ប្រែ
ប្រួលហើយ វាចាសម្រាប់ហៅទៅវិញ្ញាណានោះថា មានហើយ ក្នុង
អតីត ឈ្មោះនៃវិញ្ញាណានោះថា មានហើយ ក្នុងអតីត បញ្ញតិ

ន តស្ស សង្ខា អត្ថិតិ ន តស្ស សង្ខា ភវិស្ស-
 ត្ថិតិ យំ ភិក្ខុវេ រូបំ អជាតំ អចាតុក្ខតំ ភវិស្សត្ថិតិ
 តស្ស សង្ខា ភវិស្សត្ថិតិ តស្ស សមញ្ញា ភវិស្ស-
 ត្ថិតិ តស្ស បញ្ញត្តិ ន តស្ស សង្ខា អត្ថិតិ ន
 តស្ស សង្ខា អរោហសីតិ យា វេទនា ។ បេ ។
 យា សញ្ញា ។ បេ ។ យេ សង្ខារ ។ បេ ។ យំ
 វិញ្ញាណំ អជាតំ អចាតុក្ខតំ ភវិស្សត្ថិតិ តស្ស សង្ខា
 ភវិស្សត្ថិតិ តស្ស សមញ្ញា ភវិស្សត្ថិតិ តស្ស បញ្ញត្តិ
 ន តស្ស សង្ខា អត្ថិតិ ន តស្ស សង្ខា អរោហ-
 សីតិ យំ ភិក្ខុវេ រូបំ ជាតំ ចាតុក្ខតំ អត្ថិតិ តស្ស
 សង្ខា អត្ថិតិ តស្ស សមញ្ញា អត្ថិតិ តស្ស បញ្ញត្តិ
 ន តស្ស សង្ខា អរោហសីតិ ន តស្ស សង្ខា
 ភវិស្សត្ថិតិ យា វេទនា ។ បេ ។ យា សញ្ញា ។ បេ ។

នៃវិញ្ញាណនោះថា មានហើយ ក្នុងអតីត វាចាសម្រាប់ហៅនូវវិញ្ញាណ
 នោះថា មិនមាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន វាចាសម្រាប់ហៅនូវវិញ្ញាណនោះថា
 នឹងមិនមាន ក្នុងអនាគត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រូបណាដែលមិនទាន់កើត
 មិនទាន់កើតប្រាកដ វាចាសម្រាប់ហៅនូវរូបនោះថា នឹងមាន ក្នុងអនា-
 គត ឈ្មោះនៃរូបនោះថា នឹងមាន ក្នុងអនាគត បញ្ញត្តិនៃរូបនោះថានឹង
 មាន ក្នុងអនាគត វាចាសម្រាប់ហៅនូវរូបនោះថា មិនមាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 វាចាសម្រាប់ហៅនូវរូបនោះថា មិនមានហើយ ក្នុងអតីត វេទនាណា
 ។ បេ ។ សញ្ញាណា ។ បេ ។ សង្ខារទាំងឡាយណា ។ បេ ។
 វិញ្ញាណា ដែលមិនទាន់កើត មិនទាន់កើតប្រាកដ វាចាសម្រាប់ហៅ
 នូវវិញ្ញាណនោះថា នឹងមាន ក្នុងអនាគត ឈ្មោះនៃវិញ្ញាណនោះថា
 នឹងមាន ក្នុងអនាគត បញ្ញត្តិនៃវិញ្ញាណនោះថា នឹងមាន ក្នុងអនាគត
 វាចាសម្រាប់ហៅនូវវិញ្ញាណនោះថា មិនមាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន វាចា
 សម្រាប់ហៅនូវវិញ្ញាណនោះថា មិនមាន ហើយក្នុងអតីត ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ រូបណា ដែលកើតហើយ កើតប្រាកដហើយ វាចាសម្រាប់
 ហៅនូវរូបនោះថា មាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឈ្មោះនៃរូបនោះថា មាន ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន បញ្ញត្តិនៃរូបនោះថា មាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន វាចាសម្រាប់ហៅ
 រូបនោះថា មិនមានហើយ ក្នុងអតីត វាចាសម្រាប់ហៅនូវរូបនោះថា
 មិនមាន ក្នុងអនាគត វេទនាណា ។ បេ ។ សញ្ញាណា ។ បេ ។

យេ សង្ខារ ។ បេ ។ យំ វិញ្ញាណំ ជាតិ
 ចាតុក្កតំ អត្ថិតិ តស្ស សង្ខា អត្ថិតិ តស្ស
 សមញ្ញា អត្ថិតិ តស្ស បញ្ញត្តិ ឯ តស្ស សង្ខា
 អហាសិតិ ឯ តស្ស សង្ខា កវិស្សត្ថិតិ វេមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ តយោ ធិរុត្ថបថា អធិវចនបថា បញ្ញត្តិបថា
 អសង្ខណ្ឌា អសង្ខណ្ឌបុត្វា ឯ សង្ខយន្តិ ឯ សង្ខ-
 យេស្សន្តិ អប្បនិក្កដា សមណោហិ ព្រាហ្មណោហិ
 វិញ្ញាហិ យេបិ តេ ភិក្ខុវេ អហេសំ ឧត្តរា
 វស្សកញ្ញា អហេតុកវាទា អភិរិយវាទា ឯត្ថិកវាទា
 តេបិ តយោ ធិរុត្ថបថេ អធិវចនបថេ បញ្ញត្តិប-
 ថេ ឯ ករហិតតំ ឯ បដិក្កោសិតតំ អមញ្ញីសុ ។
 តិ តស្ស ហេតុ ។ ធិន្ទាត្យាហេសទាឧបាស្កយាតិ
 អត្ថវេ សុត្តន្តោតិ ។ អាមន្តា ។ តេន ហិ ឯ
 វត្ថុនំ អត្ថតំ អត្ថំ អនាគតំ អត្ថិតិ ។

សត្វាតាំងឡាយណា ។ បេ ។ វិញ្ញាណណា ដែលកើតហើយ
 កើតប្រាកដហើយ វាចាសម្រាប់ហៅឲ្យវិញ្ញាណនោះថា មាន ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន ឈ្មោះវៃវិញ្ញាណនោះថា មាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន បញ្ញត្តិ
 វៃវិញ្ញាណនោះថា មាន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន វាចាសម្រាប់ហៅឲ្យវិញ្ញាណ
 នោះថា មិនមានហើយ ក្នុងអតីត វាចាសម្រាប់ហៅឲ្យវិញ្ញាណនោះថា
 នឹងមិនមាន ក្នុងអនាគត ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ធម៌ព្យាយាមនេះឯង ជា
 គន្លងនៃពាក្យសម្រាប់និយាយគ្នា ជាគន្លងនៃពាក្យសម្រាប់ហៅ ជាគន្លង
 នៃពាក្យបញ្ញត្តិ ជាធម៌មិនច្រឡកច្រឡំ មិនធ្លាប់ច្រឡកច្រឡំ មិនច្រឡក
 ច្រឡំឥឡូវនេះ នឹងមិនច្រឡកច្រឡំ ក្នុងអនាគត ជាធម៌ដែលអ្នកប្រាជ្ញ
 តាំងឡាយ ជាសមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ មិនគិតដៀលហើយ ម្ចាស់
 ភិក្ខុតាំងឡាយ បុគ្គលតាំងឡាយណា ជាអ្នកលើកខ្លួន មានពាក្យដូចជា
 ជិតភ្លៀង ជាអហេតុកវាទ ជាអភិរិយវាទ ជាទត្ថិកវាទ បុគ្គលតាំង ព
 ពួកនេះ មិនបានសំគាល់នូវពាក្យដែលគួរតែដៀល មិនបានសំគាល់នូវ
 ពាក្យដែលគួរហាមឃាត់ ក្នុងគន្លងនៃពាក្យសម្រាប់និយាយ ក្នុងគន្លងនៃ
 ពាក្យសម្រាប់ហៅ ក្នុងគន្លងនៃពាក្យបញ្ញត្តិទេ ។ ដំណើរនោះ តើព្រោះ
 ហេតុអ្វី ។ ព្រោះខ្លាចអំពីការនិទ្ទា ការបៀតបៀន និងការប្រណាំង
 ប្រជែង ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ
 អ្នកមិនគួរពោលថា អតីតមាន អនាគតមាន ដូច្នេះទេ ។

[៣៨៥] អតីតំ អតីតំ ។ អាមន្តា ។ នន្ទ
 អាយស្មា ដក្កុណា ភក្កវន្តំ ឯតទេវាត អតីតំ នុ ទោ
 តំ កន្ត ចក្កំ យេន ចក្កុណា អតីតេ តុន្ទេ បរិ-
 ធិត្ថតេ ធិន្ទបបញ្ចេ ធិន្ទវដ្តមេ បរិយាធិន្ទវដ្តេ សព្វ-
 ទុក្ខវិភិវត្តេ បញ្ចាបយមាធា បញ្ចាបេយ្យ ។ បេ ។
 អតីតំ នុ ទោ សា កន្ត ជីវ្ហំ ។ បេ ។ អតីតំ នុ
 ទោ សោ កន្ត មនោ យេន មនេន អតីតេ
 តុន្ទេ បរិធិត្ថតេ ធិន្ទបបញ្ចេ ធិន្ទវដ្តមេ បរិយាធិន្ទ-
 វដ្តេ សព្វទុក្ខវិភិវត្តេ បញ្ចាបយមាធា បញ្ចាបេ-
 យ្យាតិ ។ នតី ទោ តំ ដក្កុណា ចក្កំ យេន
 ចក្កុណា អតីតេ តុន្ទេ បរិធិត្ថតេ ធិន្ទបបញ្ចេ ធិន្ទ-
 វដ្តមេ បរិយាធិន្ទវដ្តេ សព្វទុក្ខវិភិវត្តេ បញ្ចាបយមា-
 ធា បញ្ចាបេយ្យ ។ បេ ។ នតី ទោ សា ដក្កុណា
 ជីវ្ហំ ។ បេ ។ នតី ទោ សោ ដក្កុណា មនោ
 យេន មនេន អតីតេ តុន្ទេ បរិធិត្ថតេ ធិន្ទប-
 បញ្ចេ ធិន្ទវដ្តមេ បរិយាធិន្ទវដ្តេ សព្វទុក្ខវិភិវត្តេ

[៣៨៥] អតីត មានប្ត ។ អើ ។ ត្រង់ព្រះផ្នត់ណាមានកាយ
 បានក្រាបទូលភាគនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏
 ចម្រើន កាលព្រះក្នុង ជាអតីត មានដំណើរយើងយូរកាត់បង់ហើយ មាន
 ផ្លូវកាត់បង់ហើយ មានវដ្តៈអស់ហើយ ប្រព្រឹត្តកន្លងទូក្នុងទុក្ខតាំងពួងហើយ
 ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ បុគ្គលកាលបញ្ចក្ខ គប្បីបញ្ចក្ខដោយចក្កណា ចក្ក
 នោះ មានប្ត ។ បេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ជីវ្ហនោះ មានប្ត ។ បេ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលព្រះក្នុង ជាអតីត មានដំណើរយើងយូរ
 កាត់បង់ហើយ មានផ្លូវកាត់បង់ហើយ មានវដ្តៈអស់ហើយ ប្រព្រឹត្ត
 កន្លងទូក្នុងទុក្ខតាំងពួងហើយ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ បុគ្គល កាលបញ្ចក្ខ
 គប្បីបញ្ចក្ខដោយចក្កណា ចក្កនោះ មានប្ត ។ ព្រះមានព្រះភាគព្រាស់
 ថា ម្នាលផ្នត់ណា កាលព្រះក្នុង ជាអតីត មានដំណើរយើងយូរកាត់បង់
 ហើយ មានផ្លូវកាត់បង់ហើយ មានវដ្តៈអស់ហើយ ប្រព្រឹត្តកន្លងទូក្នុង
 ទុក្ខតាំងពួងហើយ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ បុគ្គល កាលបញ្ចក្ខ គប្បីបញ្ចក្ខ
 ដោយចក្កណា ចក្កនោះ មិនមានទេ ។ បេ ។ ម្នាលផ្នត់ណា ជីវ្ហនោះ
 មិនមានទេ ។ បេ ។ ម្នាលផ្នត់ណា កាលព្រះក្នុង ជាអតីត មាន
 ដំណើរយើងយូរកាត់បង់ហើយ មានផ្លូវកាត់បង់ហើយ មានវដ្តៈអស់ហើយ
 ប្រព្រឹត្តកន្លងទូក្នុងទុក្ខតាំងពួងហើយ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ បុគ្គល កាល

បញ្ញាបយមាធា បញ្ញាបយ្យុតិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។
អាមត្តា ។ តេន ហិ ន វត្ថុញ្ញំ អតីតំ អន្តីតំ ។

[៣៨៦] អតីតំ អន្តីតំ ។ អាមត្តា ។ នន្ទ

អាយស្មា នន្ទកោ ឯតទរោក អហ បុព្វេ លោ-
កោ តទហ អកុសលំ សោ ឯតហិ នន្តិ វច្ឆេតិ
កុសលំ អហ បុព្វេ ទោសោ ។ បេ ។ អហ បុព្វេ
មោហោ តទហ អកុសលំ សោ ឯតហិ នន្តិ
វច្ឆេតិ កុសលន្តិ អត្ថេវ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។
តេន ហិ ន វត្ថុញ្ញំ អតីតំ អន្តីតំ ។

[៣៨៧] ន វត្ថុញ្ញំ អនាគតំ អន្តីតំ ។ អា-

មត្តា ។ នន្ទ វត្ថុ ភក្កវតា កតាជ្ឈីការេ ចេ
ភិក្ខុវេ អាហារេ អន្តិ រាគា អន្តិ នន្ទ អន្តិ
តណ្ហា បតិជ្ជតំ តត្ថ វិញ្ញាណំ វិរុទ្ធិំ យត្ថ បតិ-
ជ្ជតំ វិញ្ញាណំ វិរុទ្ធិំ អន្តិ តត្ថ ធាមរូបស្ស អវ-
កកតិ យត្ថ អន្តិ ធាមរូបស្ស អវកកតិ អន្តិ តត្ថ

បញ្ញា អប្បបរាត ដោយចិត្តណា ចិត្តនោះ បិទហេមេ ពាក្យ
ដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។ បើដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា
អតីតមាន ដូច្នេះទេ ។

[៣៨៦] អតីត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះទទ្ធកៈមានអាយុ

បានពោលពាក្យនេះថា លោកៈ មានហើយក្នុងកាលមុន លោកៈនោះ
ជាអកុសល លោកៈនោះ មិនមានក្នុងកាលឥឡូវនេះ នេះជាអកុសល
ទោសៈ មានហើយក្នុងកាលមុន ។ បេ ។ មោហៈ មានហើយក្នុងកាល
មុន មោហៈនោះ ជាអកុសល មោហៈនោះ មិនមានក្នុងកាលឥឡូវ
នេះ នេះជាអកុសល ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។ បើ
ដូច្នោះ អ្នកមិនគួរពោលថា អតីតមាន ដូច្នេះទេ ។

[៣៨៧] អ្នកមិនគួរពោលថា អនាគត មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះ

មានព្រះភាគប្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ បើសេចក្តីត្រេកត្រអាល
មាន សេចក្តីរីករាយមាន ចំណង់មាន ក្នុងកតាឡិកាហារ វិញ្ញាណដែល
តាំងនៅក្នុងកតាឡិកាហារនោះ ក៏លូតលាស់ឡើង វិញ្ញាណដែលតាំង
នៅក្នុងកតាឡិកាហារណា លូតលាស់ហើយ ការចុះកាន់នាមរូប ក៏មាន
ក្នុងកតាឡិកាហារនោះ ការចុះកាន់នាមរូប មានក្នុងកតាឡិកាហារណា

សម្មាសម្ពុទ្ធ វុទ្ធិ យេតុ អត្ថំ សម្មាសម្ពុទ្ធ វុទ្ធិ អត្ថំ តត្ថ
 អាយតី បុព្វត្ថវាគីនិព្វត្តិ យេតុ អត្ថំ អាយតី បុព្វត្ថ-
 វាគីនិព្វត្តិ អត្ថំ តត្ថ អាយតី ជាតិជកមរណំ យេតុ
 អត្ថំ អាយតី ជាតិជកមរណំ សសោកន្តំ^(១) ភិក្ខុវេ
 សវដ្ឋំ សឧបាយាសន្តំ វេទាមិ ជសេស្ឋ ចេ ភិក្ខុវេ
 អាហារេ... បរោសៈត្វាគយាយ ចេ ភិក្ខុវេ អាហារេ...
 វិញ្ញាណោ ចេ ភិក្ខុវេ អាហារេ អត្ថំ វាគោ អត្ថំ
 ទន្ធិ ។ បេ ។ សវដ្ឋំ សឧបាយាសន្តំ វេទាមិ អត្ថេវ
 សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន វត្ថុញ្ចេ^(២)
 អនាគតំ អត្ថិតិ ។

(៣៨៨) អនាគតំ អត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ ទន្ធិ
 វត្ថុ ភកវតា កតជ្ជីការេ ចេ ភិក្ខុវេ អាហារេ
 ទត្ថំ វាគោ ទត្ថំ ទន្ធិ ទត្ថំ តណ្ហា អប្បតិដ្ឋិតិ
 តត្ថ វិញ្ញាណំ អវិរុទ្ធិ យេតុ អប្បតិដ្ឋិតិ វិញ្ញាណំ
 អវិរុទ្ធិ ទត្ថំ តត្ថ ធាមរូបស្ស អវត្តន្តិ យេតុ

១ ឧ. សសោកន្តំ ។ ម. សសោកំ តំ ។ ២ ឧ. ន វត្ថុញ្ចំ ។ ម អយំ បាហេ ន ទំស្សតំ ។

ការចម្រើនឡើង វិសេដ្ឋវាគីនិព្វាយ ក៏មាន ក្នុងកតាច្ច័ត្តិកហារណា
 ការចម្រើនឡើង វិសេដ្ឋវាគីនិព្វាយ មាន ក្នុងកតាច្ច័ត្តិកហារណា
 ការកើតក្នុងកតាច្ច័ត្តិកហារណា ក៏មាន ក្នុងកតាច្ច័ត្តិកហារណា ការកើត
 ក្នុងកតាច្ច័ត្តិកហារណា មាន ក្នុងកតាច្ច័ត្តិកហារណា ជាតិជកមរណៈគរេវ
 ក៏មានក្នុងកតាច្ច័ត្តិកហារណា ជាតិជកមរណៈគរេវ មាន ក្នុងកតាច្ច័ត្តិ-
 កហារណា ម្នាលភិក្ខុវាគីនិព្វាយ គឺជាគតិកាលនៃកតាច្ច័ត្តិកហារណា
 ថា ប្រកបដោយសោភ ប្រកបដោយចូលី ប្រកបដោយសេចក្តីចង្អៀត
 ចង្អៀល ម្នាលភិក្ខុវាគីនិព្វាយ បើក្នុងផស្ស្សហារ... ម្នាលភិក្ខុវាគីនិ-
 ព្វាយ បើក្នុងមនោសញ្ចេតនាហារ... ម្នាលភិក្ខុវាគីនិព្វាយ បើ
 សេចក្តីត្រេកត្រកាលមាន សេចក្តីរីករាយមាន ក្នុងវិញ្ញាណាហារ ។ បេ ។
 គឺជាគតិកាលថា ប្រកបដោយចូលី ប្រកបដោយសេចក្តីចង្អៀតចង្អៀល
 ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្របូ ។ អើ ។ បើដូច្នេះ អ្នកមិនគួរពោល
 ថា អនាគត មាន ដូច្នេះទេ ។

(៣៨៨) អនាគត មានឬ ។ អើ ។ ត្រង់ព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុវាគីនិព្វាយ បើសេចក្តីត្រេកត្រកាល មិន
 មាន សេចក្តីរីករាយ មិនមាន ចំណង់ មិនមាន ក្នុងកតាច្ច័ត្តិកហារ
 វិញ្ញាណដែលមិនតាំងនៅ ក្នុងកតាច្ច័ត្តិកហារនោះ ក៏មិនលូតលាស់
 ឡើង វិញ្ញាណដែលមិនតាំងនៅ ក្នុងកតាច្ច័ត្តិកហារណា មិនលូត
 លាស់ហើយ ការចុះកាន់នាមរូប ក៏មិនមាន ក្នុងកតាច្ច័ត្តិកហារនោះ

នត្ថិ ធាមរូបស្ស អវក្កន្តិ នត្ថិ តត្ថ សង្ខារាទំ វុឡិ
 យត្ថ នត្ថិ សង្ខារាទំ វុឡិ នត្ថិ តត្ថ អាយតី បុ-
 ណត្ថវាភិណ្ឌត្ថិ យត្ថ នត្ថិ អាយតី បុណត្ថវាភិណ្ឌត្ថិ
 នត្ថិ តត្ថ អាយតី ជាតិជរាមរណំ យត្ថ នត្ថិ
 អាយតី ជាតិជរាមរណំ អសោកន្តិ ភិក្ខុវេ អរដិ
 អនុចាយាសន្តិ វនាមិ ជស្សេ ចេ ភិក្ខុវេ អាហា-
 រេ... មនោសញ្ចេតនាយ ចេ ភិក្ខុវេ អាហារេ...
 វិញ្ញាណោ ចេ ភិក្ខុវេ អាហារេ នត្ថិ រតោ នត្ថិ
 នត្ថិ ។ បេ ។ អរដិ អនុចាយាសន្តិ វនាមីតិ អត្ថវេ
 សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហំ ន វត្ថុចំ
 អនាគតំ អត្ថតិ ។

ការចុះកាន់នាមរូប មិនមាន ក្នុងកតាឡិដ្ឋាភហារណា សេចក្តីចម្រើន ៃ
 សង្ខារទាំងឡាយ ក៏មិនមាន ក្នុងកតាឡិដ្ឋាភហារនោះ សេចក្តីចម្រើន ៃ
 សង្ខារទាំងឡាយ មិនមាន ក្នុងកតាឡិដ្ឋាភហារណា ការកើតក្នុងកតាឡិដ្ឋា
 ទៅទៀត ក៏មិនមាន ក្នុងកតាឡិដ្ឋាភហារនោះ ការកើតក្នុងកតាឡិដ្ឋាទៅ
 ទៀត មិនមាន ក្នុងកតាឡិដ្ឋាភហារណា ជាតិជរាមរណៈតទៅ ក៏មិន
 មានក្នុងកតាឡិដ្ឋាភហារនោះ ជាតិជរាមរណៈតទៅទៀត មិនមាន ក្នុង
 កតាឡិដ្ឋាភហារណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតៈពាល ឲ្យកតាឡិដ្ឋា-
 ភហារនោះថា មិនប្រកបដោយសោក មិនប្រកបដោយធូលី មិនប្រកប
 ដោយសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើក្នុងផស្សៈហារ...
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើក្នុងមនោសញ្ចេតនាហារ... ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បើសេចក្តីត្រេកត្រអាល មិនមាន សេចក្តីរីករាយ មិនមាន ។ បេ ។
 ក្នុងវិញ្ញាណហារ គឺជាគតៈពាលថា មិនប្រកបដោយធូលី មិនប្រកប
 ដោយសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រប្ប ។ អើ ។
 បើដូច្នេះ អ្នកមិនគួរពាលថា អនាគត មាន ដូច្នេះទេ ។

អតីត ខន្ធចាតិកប៉ា

[៣៨៩] អតីតិ ខន្ធចាតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតិ
 អតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតិ អា-
 យតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អតីតិ អតីតិ ។ ន ហេវំ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតិ ធាតុតិ ។ អាមន្តា ។
 អតីតិ អតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អតីតិ
 ខន្ធជាតុអាមន្តនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អតីតិ អតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩០] អនាគតិ ខន្ធចាតិ ។ អាមន្តា ។
 អនាគតិ អតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនា-
 គតិ អាមន្តនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតិ អតីតិ ។
 ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ អនាគតិ ធាតុតិ ។ អា-
 មន្តា ។ អនាគតិ អតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។
 អនាគតិ ខន្ធជាតុអាមន្តនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនា-
 គតិ អតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[៣៩១] បច្ចុប្បន្និ ខន្ធចា បច្ចុប្បន្និ អតីតិ ។

អតីត ខន្ធចាតិកប៉ា

[៣៨៩] ខន្ធចាតិកប៉ាយ ជាអតីតយ្យ ។ អើ ។ អតីត
 មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយតនៈ ជា
 អតីតយ្យ ។ អើ ។ អតីត មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ ធាតុ ជាអតីតយ្យ ។ អើ ។ អតីត មានប្ប ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ខន្ធជាតុ កាយតនៈ ជាអតីត
 យ្យ ។ អើ ។ អតីត មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៩០] ខន្ធចាតិកប៉ាយ ជាអនាគតយ្យ ។ អើ ។ អនា-
 គត មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយតនៈ
 ជាអនាគតយ្យ ។ អើ ។ អនាគត មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធាតុ ជាអនាគតយ្យ ។ អើ ។ អនាគត
 មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ខន្ធជាតុ
 កាយតនៈ ជាអនាគតយ្យ ។ អើ ។ អនាគត មានប្ប ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៩១] ខន្ធចាតិកប៉ាយ ជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មានប្ប ។

[៣៩៣] អតីតំ ទន្ធិ អតីតំ នត្ថិតិ ។ អា-
 មន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ ទន្ធិ បច្ចុប្បន្នំ នត្ថិតិ ។ ន
 ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អតីតំ អាយតនំ អតីតំ
 នត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ អាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ
 នត្ថិតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អតីតំ ធាតុ
 អតីតំ នត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ ធាតុ បច្ចុប្បន្នំ
 នត្ថិតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អតីតំ ទន្ធិ-
 ធាតុអាយតនំ អតីតំ នត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុ-
 ប្បន្នំ ទន្ធិធាតុអាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ នត្ថិតិ ។ ន
 ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៩៤] អនាគតំ ទន្ធិ អនាគតំ នត្ថិតិ ។
 អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ ទន្ធិ បច្ចុប្បន្នំ នត្ថិតិ ។
 ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អនាគតំ អាយតនំ
 ។ បេ ។ អនាគតំ ធាតុ ។ បេ ។ អនាគតំ ទន្ធិ-
 ធាតុអាយតនំ អនាគតំ នត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។
 បច្ចុប្បន្នំ ទន្ធិធាតុអាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ នត្ថិតិ ។ ន
 ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៣៩៥] ខន្ធាវ័ន្ធយាយ ជាអតីត អតីត មិនមានឬ ។
 អើ ។ ខន្ធាវ័ន្ធយាយ ជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយតនៈ ជាអតីត អតីត មិន
 មានឬ ។ អើ ។ អាយតនៈ ជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មិនមាន
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធាតុ ជាអតីត
 អតីត មិនមានឬ ។ អើ ។ ធាតុ ជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មិន
 មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ខន្ធអាតុ
 អាយតនៈ ជាអតីត អតីត មិនមានឬ ។ អើ ។ ខន្ធអាតុ
 អាយតនៈ ជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[៣៩៦] ខន្ធាវ័ន្ធយាយ ជាអនាគត អនាគត មិនមាន
 ឬ ។ អើ ។ ខន្ធាវ័ន្ធយាយ ជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយតនៈ ជាអនាគត ។ បេ ។
 ធាតុ ជាអនាគត ។ បេ ។ ខន្ធអាតុ អាយតនៈ ជាអនាគត
 អនាគត មិនមានឬ ។ អើ ។ ខន្ធអាតុ អាយតនៈ ជាបច្ចុប្បន្ន
 បច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៥] អតីតំ រូបំ ទន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។
 អតីតំ រូបំ អតីតំ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។
 អតីតំ រូបំ អាយតន្តំ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ រូបំ
 អតីតំ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ អតីតំ រូបំ
 ធាតុតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ រូបំ អតីតំ ។ ន
 ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ អតីតំ រូបំ ទន្ទធាតុអាយ-
 តន្តំ ។ អាមន្តា ។ អតីតំ រូបំ អតីតំ ។ ន
 ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។

[៣៧៦] អនាគតំ រូបំ ទន្ទោតិ ។ អាមន្តា ។
 អនាគតំ រូបំ អតីតំ ។ ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។
 អនាគតំ រូបំ អាយតន្តំ ។ បេ ។ អនាគតំ រូបំ
 ធាតុ ។ បេ ។ អនាគតំ រូបំ ទន្ទធាតុអាយតន្តំ ។
 អាមន្តា ។ អនាគតំ រូបំ អតីតំ ។ ន ហេរិ
 វត្តោ ។ បេ ។

[៣៧៧] បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ទន្ទោ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អតីតំ ។
 អាមន្តា ។ អតីតំ រូបំ ទន្ទោ អតីតំ រូបំ អតីតំ ។
 ន ហេរិ វត្តោ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អាយតន្តំ ។ បេ ។

[៣៧៨] ខន្ធ ភីរូប ជាអតីតប្ប ។ អើ ។ រូប ជាអតីត
 មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយភនៈ គឺ
 រូប ជាអតីតប្ប ។ អើ ។ រូប ជាអតីត មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធាតុ ភីរូប ជាអតីតប្ប ។ អើ ។
 រូប ជាអតីត មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ ភីរូប ជាអតីតប្ប ។ អើ ។ រូប ជាអតីត
 មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៧៩] ខន្ធ ភីរូប ជាអនាគតប្ប ។ អើ ។ រូប ជាអនាគត
 មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយភនៈ
 ភីរូប ជាអនាគតប្ប ។ បេ ។ ធាតុ ភីរូប ជាអនាគត ។ បេ ។
 ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ ភីរូប ជាអនាគតប្ប ។ អើ ។ រូប ជាអនា-
 គត មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៣៨០] ខន្ធ ភីរូប ជាបច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មានប្ប ។
 អើ ។ ខន្ធ ភីរូប ជាអតីត រូប ជាអតីត មានប្ប ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយភនៈ ភីរូប ជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។

បច្ចុប្បន្នំ រូបំ នាតុ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ខន្ធ-
 នាតុកាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ អត្ថិតំ ។ អាមន្តា ។
 អត្ថិតំ រូបំ ខន្ធនាតុកាយតនំ អត្ថិតំ រូបំ អត្ថិតំ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្យេ ។ បេ ។

[៣៩៨] បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ខន្ធនាតុ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ
 អត្ថិតំ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ រូបំ ខន្ធនាតុ អនាគតំ
 រូបំ អត្ថិតំ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យេ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ
 រូបំ កាយតនំ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ នាតុ ។ បេ ។
 បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ខន្ធនាតុកាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ
 អត្ថិតំ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ រូបំ ខន្ធនាតុកាយតនំ
 អនាគតំ រូបំ អត្ថិតំ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្យេ ។ បេ ។

[៣៩៩] អត្ថិតំ រូបំ ខន្ធនាតុ អត្ថិតំ រូបំ នត្ថិតំ ។
 អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ខន្ធនាតុ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ នត្ថិតំ ។
 ន ហេវំ វត្ថុព្យេ ។ បេ ។ អត្ថិតំ រូបំ កាយតនំ ។ បេ ។

នាតុ ភីរូប ជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ ខន្ធ នាតុ កាយតនៈ ភីរូប ជា
 បច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ ភេ ។ ខន្ធ នាតុ កាយតនៈ
 ភីរូប ជាអតីត រូប ជាអតីត មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៣៩៨] ខន្ធ ភីរូប ជាបច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។
 ភេ ។ ខន្ធ ភីរូប ជាអនាគត រូប ជាអនាគត មានឬ ។ អ្នកមិន
 គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយតនៈ ភីរូប ជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។
 នាតុ ភីរូប ជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ ខន្ធ នាតុ កាយតនៈ ភីរូប ជា
 បច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មានឬ ។ ភេ ។ ខន្ធ នាតុ កាយតនៈ ភី
 រូប ជាអនាគត រូប ជាអនាគត មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

[៣៩៩] ខន្ធ ភីរូប ជាអតីត រូប ជាអតីត មិនមានឬ ។ ភេ ។
 ខន្ធ ភីរូប ជាបច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ កាយតនៈ ភីរូប ជាអតីត ។ បេ ។

អតីតំ រូបំ ធាតុ ។ បេ ។ អតីតំ រូបំ ទទ្ធជាតុ-
 អាយតនំ អតីតំ រូបំ ធន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ
 រូបំ ទទ្ធជាតុអាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ធន្តីតិ ។ ន
 ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អនាគតំ រូបំ ទទ្ធជាតុ អនាគតំ
 រូបំ ធន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ទទ្ធជាតុ
 បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ធន្តីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 អនាគតំ រូបំ អាយតនំ ។ បេ ។ អនាគតំ រូបំ
 ធាតុ ។ បេ ។ អនាគតំ រូបំ ទទ្ធជាតុអាយតនំ អ-
 នាគតំ រូបំ ធន្តីតិ ។ អាមត្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ
 ទទ្ធជាតុអាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ ធន្តីតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អតីតា វេទនា ។ បេ ។ អតីតា
 សញ្ញា ។ បេ ។ អតីតា សង្ខារ ។ បេ ។

[២០០] អតីតំ វិញ្ញាណំ ទទ្ធជាតុ ។ អាមត្តា ។
 អតីតំ វិញ្ញាណំ អតីតំ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 អតីតំ វិញ្ញាណំ អាយតនំ ។ បេ ។ អតីតំ វិញ្ញាណំ
 ធាតុ ។ បេ ។ អតីតំ វិញ្ញាណំ ទទ្ធជាតុអាយតនំ ។
 អាមត្តា ។ អតីតំ វិញ្ញាណំ អតីតំ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

ធាតុ គីរូប ជាអតីត ។ បេ ។ ទទ្ធជាតុ អាយតនៈ គីរូប ជាអតីត រូប
 ជាអតីត មិនមានឬ ។ ភេ ។ ទទ្ធជាតុ អាយតនៈ គីរូប ជា
 បច្ចុប្បន្ន រូបជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ ទទ្ធជាតុ ជាអនាគត រូប ជាអនាគត មិនមានឬ ។
 ភេ ។ ទទ្ធជាតុ ជាបច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។ អ្នក
 មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយតនៈ គីរូប ជាអនាគត
 ។ បេ ។ ធាតុ គីរូប ជាអនាគត ។ បេ ។ ទទ្ធជាតុ អាយតនៈ
 គីរូប ជាអនាគត រូប ជាអនាគត មិនមានឬ ។ ភេ ។ ទទ្ធជាតុ
 អាយតនៈ គីរូប ជាបច្ចុប្បន្ន រូប ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វេទនា ជាអតីត ។ បេ ។
 សញ្ញា ជាអតីត ។ បេ ។ សង្ខារទាំងឡាយ ជាអតីត ។ បេ ។

[២០០] ទទ្ធជាតុ វិញ្ញាណ ជាអតីតឬ ។ ភេ ។ វិញ្ញាណ ជា
 អតីត មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយ-
 តនៈ គីរិញ្ញាណ ជាអតីត ។ បេ ។ ធាតុ គីរិញ្ញាណ ជាអតីត ។ បេ ។
 ទទ្ធជាតុ អាយតនៈ គីរិញ្ញាណ ជាអតីតឬ ។ ភេ ។ វិញ្ញាណ
 ជាអតីត មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០១] អនាគតំ វិញ្ញាណំ ខន្ធគតិ ។
 អាមន្តា ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អត្ថតិ ។ ន ហេវំ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អាយតនំ ។ បេ ។
 អនាគតំ វិញ្ញាណំ ធាតុ ។ បេ ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ
 ខន្ធធាតុអាយតនន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ វិញ្ញា-
 ណំ អត្ថតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៤០២] បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ខន្ធគតិ បច្ចុប្បន្នំ
 វិញ្ញាណំ អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថតំ វិញ្ញាណំ ខន្ធគតិ
 អត្ថតំ វិញ្ញាណំ អត្ថតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អាយតនំ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ
 វិញ្ញាណំ ធាតុ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ខន្ធគតិ
 ធាតុអាយតនំ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ អត្ថតិ ។
 អាមន្តា ។ អត្ថតំ វិញ្ញាណំ ខន្ធធាតុអាយតនំ
 អត្ថតំ វិញ្ញាណំ អត្ថតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៤០៣] បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ខន្ធគតិ បច្ចុប្បន្នំ
 វិញ្ញាណំ អត្ថតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ ខន្ធគតិ
 អនាគតំ វិញ្ញាណំ អត្ថតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៤០៤] ខន្ធគតិវិញ្ញាណ ជាអនាគត ។ អើ ។ វិញ្ញាណ ជា
 អនាគត មានប្តូរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយតនៈ
 គឺវិញ្ញាណ ជាអនាគត ។ បេ ។ ធាតុ គឺវិញ្ញាណ ជាអនាគត ។ បេ ។
 ខន្ធគតិ ធាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាអនាគត ។ អើ ។ វិញ្ញាណ
 ជាអនាគត មានប្តូរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០៥] ខន្ធគតិវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន
 មានប្តូរ ។ អើ ។ ខន្ធគតិវិញ្ញាណ ជាអតីត វិញ្ញាណ ជាអតីត មានប្តូរ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជា
 បច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ ធាតុ គឺវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ ខន្ធគតិ
 អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មានប្តូរ ។ អើ ។
 ខន្ធគតិ ធាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាអតីត វិញ្ញាណ ជាអតីត មានប្តូរ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤០៦] ខន្ធគតិវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន
 មានប្តូរ ។ អើ ។ ខន្ធគតិវិញ្ញាណ ជាអនាគត វិញ្ញាណ
 ជាអនាគត មានប្តូរ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

បច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណំ អាយតនំ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្ន
 វិញ្ញាណំ ធាតុ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណំ ទទ្ធជា-
 តុអាយតនំ បច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណំ ឆត្ថតំ ។ អាមន្តា ។
 អនាគតំ វិញ្ញាណំ ទទ្ធជាតុអាយតនំ អនាគតំ
 វិញ្ញាណំ ឆត្ថតំ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២០៤] ឆត្ថតំ វិញ្ញាណំ ទទ្ធជា ឆត្ថតំ វិញ្ញា-
 ណំ នត្ថតំ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណំ ទទ្ធជា
 បច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណំ នត្ថតំ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ
 ។ បេ ។ ឆត្ថតំ វិញ្ញាណំ អាយតនំ ។ បេ ។ ឆត្ថតំ
 វិញ្ញាណំ ធាតុ ។ បេ ។ ឆត្ថតំ វិញ្ញាណំ ទទ្ធជាតុ-
 អាយតនំ ឆត្ថតំ វិញ្ញាណំ នត្ថតំ ។ អាមន្តា ។
 បច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណំ ទទ្ធជាតុអាយតនំ បច្ចុប្បន្ន
 វិញ្ញាណំ នត្ថតំ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២០៥] អនាគតំ វិញ្ញាណំ ទទ្ធជា អនាគតំ
 វិញ្ញាណំ នត្ថតំ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្ន វិញ្ញា-
 ណំ ទទ្ធជា បច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណំ នត្ថតំ ។

អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ ធាតុ គឺវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន
 ។ បេ ។ ទទ្ធជាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន
 មានឫ ។ អើ ។ ទទ្ធជាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាអនាគត វិញ្ញាណ
 ជាអនាគត មានឫ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៦] ទទ្ធជា វិញ្ញាណ ជាអតីត វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនមាន
 ឫ ។ អើ ។ ទទ្ធជា វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន
 មិនមានឫ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយតនៈ
 គឺវិញ្ញាណ ជាអតីត ។ បេ ។ ធាតុ គឺវិញ្ញាណ ជាអតីត ។ បេ ។
 ទទ្ធជាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាអតីត វិញ្ញាណ ជាអតីត មិនមាន
 ឫ ។ អើ ។ ទទ្ធជាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណ
 ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានឫ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៧] ទទ្ធជា វិញ្ញាណ ជាអនាគត វិញ្ញាណ ជាអនាគត មិនមាន
 ឫ ។ អើ ។ ទទ្ធជា វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានឫ ។

ន ហេរី វត្តព្វ ។ បេ ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ អាយតនំ
 ។ បេ ។ អនាគតំ វិញ្ញាណំ ធាតុ ។ បេ ។ អនាគតំ វិញ្ញា-
 ណំ ខន្ធធាតុអាយតនំ អនាគតំ វិញ្ញាណំ នត្ថិតិ ។
 អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ ខន្ធធាតុអាយតនំ
 បច្ចុប្បន្នំ វិញ្ញាណំ នត្ថិតិ ។ ន ហេរី វត្តព្វ ។ បេ ។

[២០៦] ន វត្តព្វំ អតីតាធាតុតា ខន្ធា ធាតុ
 អាយតនំ នត្ថិ ចេតេតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វត្តំ
 ភកវតា តយោមេ ភិក្ខុវេ និវត្តិបថា អនិវចនបថា
 បញ្ចតិបថា ។ បេ ។ វិញ្ញាហិតិ អត្ថេវ សុត្តន្តានិ ។
 អាមន្តា ។ នេន ហិ ន វត្តព្វំ អតីតាធាតុតា
 ខន្ធា ធាតុ អាយតនំ នត្ថិ ចេតេតិ ។

[២០៧] អតីតាធាតុតា ខន្ធា ធាតុ អាយតនំ
 នត្ថិ ចេតេតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ វត្តំ ភកវតា
 យំ តិញ្ចិ ភិក្ខុវេ រូបំ អតីតាធាតុតប្បច្ចុប្បន្នំ ។ បេ ។

អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ
 ជាអនាគត ។ បេ ។ ធាតុ គឺវិញ្ញាណ ជាអនាគត ។ បេ ។ ខន្ធ
 ធាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាអនាគត វិញ្ញាណ ជាអនាគត បិម
 មានឬ ។ អើ ។ ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ គឺវិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន
 វិញ្ញាណ ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[២០៦] អ្នកមិនគួរពោលថា ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ ទាំង
 នេះ ជាអតីត អនាគត មិនមានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ព្វ យ៉ាងនេះ ជា
 គន្លងនៃពាក្យសម្រាប់និយាយគ្នា ជាគន្លងនៃពាក្យសម្រាប់ហៅ ជាគន្លង
 នៃបញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មិនគិតដៀលហើយ
 ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រឬ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នក
 មិនគួរពោលថា ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ ទាំងនេះ ជាអតីត អនាគត
 មិនមាន ដូច្នេះឡើយ ។

[២០៧] ខន្ធ ធាតុ អាយតនៈ ទាំងនេះ ជាអតីត អនាគត
 មិនមានឬ ។ អើ ។ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បូណាមួយ ជាអតីត អនាគត នឹងបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។

អយំ វុត្ថុតិ រូបក្ខន្ធា យា កាចិ វេទនា ។ បេ ។
 យា កាចិ សញ្ញា ។ បេ ។ យេ កោចិ សង្ខារ
 វ ។ បេ ។ យំ កតិញ្ចំ វិញ្ញាណំ អតីតាជាកត-
 ប្បុរុប្បន្នំ ។ បេ ។ អយំ វុត្ថុតិ វិញ្ញាណក្ខន្ធាតិ
 អន្តរេ សុត្តន្តោតិ ។ អាមត្តា ។ តេន ហិ ន
 វុត្ថុតំ អតីតាជាកតា ខុទ្ទា ជាតុ អាយតនំ នត្ថំ
 បេតេតិ

អតីតំ ខន្ធពិកថា ។

ឯកប្បមត្តិកថា

(២០៨) អតីតំ អត្ថតិ ។ ឯកច្ចំ អត្ថំ ឯកច្ចំ
 នត្ថំ ។ ឯកច្ចំ និរុទ្ធិំ ឯកច្ចំ ន និរុទ្ធិំ ឯកច្ចំ
 វិកតំ ឯកច្ចំ អវិកតំ ឯកច្ចំ អត្ថង្គតំ ឯកច្ចំ ន
 អត្ថង្គតំ ឯកច្ចំ អព្ពត្ថង្គតំ ឯកច្ចំ ន អព្ពត្ថង្គតន្តិ ។
 ន ហេវំ វុត្ថុព្វេ ។ បេ ។

(២០៩) អតីតំ ឯកច្ចំ អត្ថំ ឯកច្ចំ នត្ថតិ ។
 អាមត្តា ។ អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា ឯកច្ចេ
 អត្ថំ ឯកច្ចេ នត្ថតិ ។ ន ហេវំ វុត្ថុព្វេ ។ បេ ។

នេះហៅថា រូបក្ខន្ធ វេទនាណាមួយ ។ បេ ។ សញ្ញាណាមួយ ។ បេ ។
 សង្ខារទាំងឡាយណាមួយ ។ បេ ។ វិញ្ញាណណាមួយ ជាអតីត អោសត
 និងបច្ចុប្បន្ន ។ បេ ។ នេះហៅថា វិញ្ញាណក្ខន្ធ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុង
 ព្រះសូត្រ ។ អើ ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរពោលថា ខន្ធ
 ជាតុ អាយតនៈ ទាំងនេះ ជាអតីត អនាគត មិនមាន ដូច្នេះឡើយ ។

ចប់ អតីត ខន្ធពិកថា ។

ឯកប្បមត្តិកថា

(២០៨) អតីត មានប្ត ។ មានខ្លះ មិនមានខ្លះ ។ អតីត
 លេភ័ខ្លះ មិនលេភ័ខ្លះ ទៅប្រាសខ្លះ មិនទៅប្រាសខ្លះ វិនាសខ្លះ
 មិនវិនាសខ្លះ សូន្យខ្លះ មិនសូន្យខ្លះប្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។

(២០៩) អតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះប្ត ។ អើ ។ ធម៌ទាំង
 ឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះប្ត ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០០] អតីតំ ឯកច្ចំ អត្ថំ ឯកច្ចំ ទត្ថតិ ។

អាមត្តា ។ អតីតា វិបក្កវិចារកា ធម្មា ឯកច្ចេ អត្ថំ ឯកច្ចេ ទត្ថតិ ។ ទ ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២០១] អតីតំ ឯកច្ចំ អត្ថំ ឯកច្ចំ ទត្ថតិ ។

អាមត្តា ។ អតីតា អវិចារកា ធម្មា ឯកច្ចេ អត្ថំ ឯកច្ចេ ទត្ថតិ ។ ទ ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២០២] អតីតំ ឯកច្ចំ អត្ថំ ឯកច្ចំ ទត្ថតិ ។

អាមត្តា ។ តី អត្ថំ តី ទត្ថតិ ។ អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា តេ អត្ថំ អតីតា វិបក្កវិចារកា ធម្មា តេ ទត្ថតិ ។

[២០៣] អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា តេ

អត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតា វិបក្កវិចារកា ធម្មា តេ អត្ថតិ ។ ទ ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២០៤] អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា តេ

អត្ថតិ ។ អាមត្តា ។ អតីតា អវិចារកា ធម្មា តេ អត្ថតិ ។ ទ ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២០៥] អតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អើ ។ ធម៌ចាំង

ឡាយ មានវិបាកចាស់ ជាអតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អ្នកមិន គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៦] អតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អើ ។ ធម៌ចាំង

ឡាយ មិនមានវិបាក ជាអតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អ្នកមិន គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៧] អតីត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អើ ។ អ្វីមាន អ្វីមិន

មាន ។ ធម៌ចាំងឡាយ មានវិបាកមិនខានចាស់ ជាអតីត ធម៌ចាំង នោះ តែងមាន ធម៌ចាំងឡាយ មានវិបាកចាស់ ជាអតីត ធម៌ចាំង នោះ តែងមិនមាន ។

[២០៨] ធម៌ចាំងឡាយ មានវិបាកមិនខានចាស់ ជាអតីត

ធម៌ចាំងនោះមានឬ ។ អើ ។ ធម៌ចាំងឡាយ មានវិបាកចាស់ ជាអតីត ធម៌ចាំងនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៩] ធម៌ចាំងឡាយ មានវិបាកមិនខានចាស់ ជាអតីត

ធម៌ចាំងនោះ មានឬ ។ អើ ។ ធម៌ចាំងឡាយ មិនមានវិបាក ជា អតីត ធម៌ចាំងនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៥] អតីតា វិបត្តវិចារកា ធម្មា តេ
 ធម្មតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតា អវិបត្តវិចារកា
 ធម្មា តេ ធម្មតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 អតីតា វិបត្តវិចារកា ធម្មា តេ ធម្មតិ ។ អាមន្តា ។
 អតីតា អវិចារកា ធម្មា តេ ធម្មតិ ។ ន ហេរិ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២០៦] អតីតា អវិបត្តវិចារកា ធម្មា តេ
 អតីតិ ។ អាមន្តា ។ នន្ទ អតីតា អវិបត្តវិចារកា
 ធម្មា ធម្មតិ ។ អាមន្តា ។ ហេតុ អតីតា អវិ-
 បត្តវិចារកា ធម្មា ធម្មតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ អតី-
 តា អវិបត្តវិចារកា ធម្មា ធម្មតិ ។ តេ អតីតិ ។

[២០៧] អតីតា អវិបត្តវិចារកា ធម្មា ធម្មតិ
 តេ អតីតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតា វិបត្តវិចារកា
 ធម្មា ធម្មតិ តេ អតីតិ ។ ន ហេរិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 អតីតា អវិបត្តវិចារកា ធម្មា ធម្មតិ តេ អតីតិ ។
 អាមន្តា ។ អតីតា អវិចារកា ធម្មា ធម្មតិ តេ អតីតិ ។

[២០៨] ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកចាស់ ជាអតីត ធម្មតាំង
 នោះ មិនមានឬ ។ អើ ។ ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកចាស់
 ចាស់ ជាអតីត ធម្មតាំងនោះ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកចាស់ ជាអតីត ធម្មតាំង
 នោះ មិនមានឬ ។ អើ ។ ធម្មតាំងឡាយ មិនមានវិបាក ជាអតីត
 ធម្មតាំងនោះ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២០៩] ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត ធម្ម
 តាំងនោះមានឬ ។ អើ ។ ក្រែងធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់
 ចាស់ ជាអតីត លេចហើយឬ ។ អើ ។ បើធម្មតាំងឡាយ មាន
 វិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត លេចហើយ ម្ចាស់អ្នកដឹងជ្រើស អ្នកមិន
 គួរពោលថា ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត លេច
 ហើយ ធម្មតាំងនោះមាន ដូច្នេះឡើយ ។

[២១០] ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត
 លេចហើយ ធម្មតាំងនោះមានឬ ។ អើ ។ ធម្មតាំងឡាយ មាន
 វិបាកចាស់ ជាអតីត លេចហើយ ធម្មតាំងនោះមានឬ ។ អ្នកមិនគួរ
 ពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម្មតាំងឡាយ មានវិបាក មិនទាន់ចាស់
 ជាអតីត លេចហើយ ធម្មតាំងនោះមានឬ ។ អើ ។ ធម្មតាំងឡាយ
 មិនមានវិបាក ជាអតីត លេចហើយ ធម្មតាំងនោះមានឬ ។ អ្នកមិន

ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ អតីតា វិបក្កវិចារ-
 កា ធម្មា និរុទ្ធា តេ នត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។
 អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា និរុទ្ធា តេ នត្ថិតិ ។
 ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។ អតីតា វិបក្កវិចារកា
 ធម្មា និរុទ្ធា តេ នត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតា អវិ-
 ចារកា ធម្មា និរុទ្ធា តេ នត្ថិតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ
 ។ បេ ។

[៤០៨] អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា និរុទ្ធា
 តេ អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតា វិបក្កវិចារកា
 ធម្មា និរុទ្ធា តេ នត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ អតីតា
 ឯកទេសំ វិបក្កវិចារកា ធម្មា ឯកទេសំ អវិបក្ក-
 វិចារកា ធម្មា និរុទ្ធា តេ ឯកច្ឆេ អត្ថិ ឯកច្ឆេ
 នត្ថិតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

គួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកចាស់
 ជាអតីត លេចហើយ ធម៌ទាំងនោះ មិនមានឬ ។ អើ ។ ធម៌
 ទាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត លេចហើយ ធម៌ទាំង
 នោះ មិនមានឬ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម៌ទាំង
 ឡាយ មានវិបាកចាស់ ជាអតីត លេចហើយ ធម៌ទាំងនោះ មិន
 មានឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ មិនមានវិបាក ជាអតីត លេច
 ហើយ ធម៌ទាំងនោះ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

[៤១៨] ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត
 លេចហើយ ធម៌ទាំងនោះ មានឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ
 មានវិបាកចាស់ ជាអតីត លេចហើយ ធម៌ទាំងនោះ មិនមានឬ ។
 អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកចាស់ ចំណែកមួយ ជាអតីត
 ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ចំណែកមួយ លេចហើយ ធម៌
 ទាំងនោះ មានឬ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។

(២១៩) ន វត្ថុញ្ចំ អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា
 តេ អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ ន ធុ អតីតា អវិបក្កវិ-
 ចារកា ធម្មា វិបច្ចិស្សន្តិតិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថំ
 អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា វិបច្ចិស្សន្តិ តេ ន វត្ថុ
 វេ វត្ថុញ្ចំ អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា តេ អត្ថិតិ ។
 អតីតា អវិបក្កវិចារកា ធម្មា វិបច្ចិស្សន្តិតិ កក្កា
 តេ អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ វិបច្ចិស្សន្តិតិ កក្កា បច្ចុ-
 ប្បន្នាតិ ។ ន ហេវី វត្ថុញ្ចំ ។ បេ ។ វិបច្ចិស្សន្តិតិ
 កក្កា បច្ចុប្បន្នាតិ ។ អាមន្តា ។ បច្ចុប្បន្នា ធម្មា
 ធុន្តិស្សន្តិតិ កក្កា តេ នត្ថិតិ ។ ន ហេវី
 វត្ថុញ្ចំ ។ បេ ។

(២២០) អនាគតិ អត្ថិតិ ។ ឯកញ្ចំ អត្ថិ
 ឯកញ្ចំ នត្ថិតិ ។ ឯកញ្ចំ ជាតិ ឯកញ្ចំ អជាតិ
 ឯកញ្ចំ សញ្ញាតិ ឯកញ្ចំ អសញ្ញាតិ ឯកញ្ចំ ធិព្វតិ
 ឯកញ្ចំ អធិព្វតិ ឯកញ្ចំ ចាតុក្កតិ ឯកញ្ចំ អចាតុ-
 ក្កតន្តិ ។ ន ហេវី វត្ថុញ្ចំ ។ បេ ។

(២២១) អ្នកមិនគួរពោលថា ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាក
 មិនទាន់ចាស់ ជាអតីត ធម៌ទាំងនោះមាន ដូច្នេះឬ ។ អើ ។
 ក្រែងធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាក មិនទាន់ចាស់ ជាអតីត នឹងឲ្យផល
 ក្នុងអនាគតឬ ។ អើ ។ បើធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាក មិនទាន់ចាស់
 ជាអតីត នឹងឲ្យផល ក្នុងអនាគត ម្ចាស់អ្នកដឹងម្រើម ព្រោះហេតុនោះ
 អ្នកគប្បីពោលថា ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាកមិនទាន់ចាស់ ជាអតីត
 ធម៌ទាំងនោះមាន ដូច្នេះដែរ ។ ធម៌ទាំងឡាយនោះមាន ព្រោះរោងរោង
 ធម៌ទាំងឡាយ មានវិបាក មិនទាន់ចាស់ ជាអតីត នឹងឲ្យផល ក្នុង
 អនាគត ដូច្នេះឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ជាបច្ចុប្បន្ន ព្រោះរោងថា
 នឹងឲ្យផល ក្នុងអនាគតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ធម៌ទាំងឡាយ ជាបច្ចុប្បន្ន ព្រោះរោងថា នឹងឲ្យផល ក្នុងអនាគតឬ ។
 អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនមាន ព្រោះរោងថា ធម៌ទាំងឡាយ
 ជាបច្ចុប្បន្ន នឹងលេចឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២២២) អនាគត មានឬ ។ មានខ្លះ មិនមានខ្លះ ។ កើតខ្លះ
 មិនកើតខ្លះ ដុះដាលខ្លះ មិនដុះដាលខ្លះ លូតលាស់ខ្លះ មិនលូត
 លាស់ខ្លះ កើតប្រាជ្ញខ្លះ មិនកើតប្រាជ្ញខ្លះឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(៤៤០) អនាគតំ ឯកច្ចំ អត្ថំ ឯកច្ចំ នត្ថិតិ ។

អាមន្តា ។ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា ឯកច្ចេ
អត្ថំ ឯកច្ចេ នត្ថិតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
អនាគតំ ឯកច្ចំ ។ បេ ។ អនុប្បាទិណោ ធម្មា ។ បេ ។

(៤៤១) អនាគតំ ឯកច្ចំ អត្ថំ ឯកច្ចំ នត្ថិតិ ។

អាមន្តា ។ កី អត្ថំ កី នត្ថិតិ ។ អនាគតា
ឧប្បាទិណោ ធម្មា តេ អត្ថំ អនាគតា អនុប្បាទិណោ
ធម្មា តេ នត្ថិតិ ។ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា
តេ អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ។
ធម្មា តេ អត្ថិតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
អនាគតា អនុប្បាទិណោ ធម្មា តេ នត្ថិតិ ។
អាមន្តា ។ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា តេ នត្ថិតិ ។
ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា
តេ អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អនាគតា ឧប្បាទិ-
ណោ ធម្មា អនាគតា ។ អាមន្តា ។ ហត្ថិ អនា-
គតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា អនាគតា ធម្មា វត ។
វត្ថុព្វេ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា តេ អត្ថិតិ ។

(៤៤២) អនាគត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អើ ។ ធម៌

ទាំងឡាយ ដែលប្រឆាំងនឹងកើត ជាអនាគត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។
អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគត មានខ្លះ ។ បេ ។
ធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនប្រឆាំងនឹងកើត ។ បេ ។

(៤៤៣) អនាគត មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ ។ អើ ។ អ្វីមាន អ្វី

មិនមាន ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រឆាំងនឹងកើត ជាអនាគត ធម៌ទាំងនោះ
មាន ធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនប្រឆាំងនឹងកើត ជាអនាគត ធម៌ទាំង
នោះ មិនមាន ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រឆាំងនឹងកើត ជាអនាគត ធម៌
ទាំងនោះ មានឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនប្រឆាំងនឹងកើត ជា
អនាគត ធម៌ទាំងនោះ មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
ធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនប្រឆាំងនឹងកើត ជាអនាគត ធម៌ទាំងនោះ
មិនមានឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រឆាំងនឹងកើត ជាអនាគត
ធម៌ទាំងនោះ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រឆាំងនឹងកើត ជាអនាគត ធម៌ទាំងឡាយនោះ
មានឬ ។ អើ ។ ក្រែងធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រឆាំងនឹងកើត ជាអនាគត
មិនកើតឬ ។ អើ ។ បើធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រឆាំងនឹងកើត ជាអនាគត
មិនកើតទេ ម្ចាស់អ្នកដឹងច្រើន អ្នកមិនគួរពោលថា ធម៌ទាំងឡាយ
ដែលប្រឆាំងនឹងកើត ជាអនាគត ធម៌ទាំងនោះមាន ដូច្នេះទេ ។

[២២៣] អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា អជាតា
 តេ អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតា អនុប្បាទិណោ
 ធម្មា អជាតា តេ អត្ថិតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វ
 ។ បេ ។ អនាគតា អនុប្បាទិណោ ធម្មា អជាតា
 តេ ធម្មិតិ ។ អាមន្តា ។ អនាគតា ឧប្បាទិណោ
 ធម្មា អជាតា តេ ធម្មិតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វ
 ។ បេ ។

[២២៤] ន វត្ថុញ្ចំ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា
 តេ អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ អនាគតា ឧប្បា-
 ទិណោ ធម្មា ឧប្បន្និស្សន្តិតិ ។ អាមន្តា ។ ហត្ថំ
 អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា ឧប្បន្និស្សន្តិ តេន វត
 េវ វត្ថុព្វ អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា តេ អត្ថិតិ ។

[២២៥] អនាគតា ឧប្បាទិណោ ធម្មា ឧប្បន្និ-
 ស្សន្តិតិ កត្វា តេ អត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ ឧប្បន្និ-
 ស្សន្តិតិ កត្វា បច្ចុប្បន្នាតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វ
 ។ បេ ។ ឧប្បន្និស្សន្តិតិ កត្វា បច្ចុប្បន្នាតិ ។ អាមន្តា ។

[២២៣] ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រុងនឹងកើត ជាអនាគត មិន
 កើតទេ ធម៌ទាំងនោះ មានឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែល
 មិនប្រុងនឹងកើត ជាអនាគត មិនកើតទេ ធម៌ទាំងនោះ មានឬ ។
 អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រុង
 នឹងកើត ជាអនាគត មិនកើតទេ ធម៌ទាំងនោះ មិនមានឬ ។ អើ ។
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រុងនឹងកើត ជាអនាគត មិនកើតទេ ធម៌ទាំង
 នោះ មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៤] អ្នកមិនគួរពោលថា ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រុងនឹង
 កើត ជាអនាគត ធម៌ទាំងនោះ មាន ដូច្នេះឬ ។ អើ ។ ក្រែងធម៌
 ទាំងឡាយ ដែលប្រុងនឹងកើត ជាអនាគត នឹងកើតឬ ។ អើ ។ បើ
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលប្រុងនឹងកើត ជាអនាគត នឹងកើត ម្ចាស់អ្នកដ៏
 ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកតប្បិះពោលថា ធម៌ទាំងឡាយដែលប្រុង
 នឹងកើត ជាអនាគត ធម៌ទាំងនោះ មាន ដូច្នេះដែរ ។

[២២៥] ធម៌ទាំងនោះ មាន ព្រោះអាងថា ធម៌ទាំងឡាយ ដែល
 ប្រុងនឹងកើត ជាអនាគត នឹងកើតឬ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ជាបច្ចុប្បន្ន
 ព្រោះអាងថា នឹងកើតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 ធម៌ទាំងឡាយ ជាបច្ចុប្បន្ន ព្រោះអាងថា នឹងកើត មានឬ ។ អើ ។

បច្ចុប្បន្នា ធម្មា ធិរុដ្ឋិស្សន្តីតិ កត្វា តេ ធន្តីតិ ។
ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

ឯកច្ចមន្តីតិកថា ។

សតិប្បដ្ឋានកថា

[២២២] សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។ អាមត្តា ។
សព្វេ ធម្មា សតិ សតិទ្រិយំ សតិពលំ សម្មាសតិ
សតិសម្ពោជ្ឈន្តោ ឯកាយនមគ្គោ ទយតាមី តោន-
តាមី អបចយតាមី អនុសវា អសត្តោជនិយា អគន្ធ-
និយា អនោយនិយា អយោគនិយា អនិវេណិយា
អបរមដ្ឋា អនុចាទានិយា អសន្តិលេសិកា សព្វេ
ធម្មា កុដ្ឋានុស្សតិ ធម្មានុស្សតិ សង្ខានុស្សតិ
សីលានុស្សតិ ចាតានុស្សតិ ទេវតានុស្សតិ អាណាបា-
នុស្សតិ មរណានុស្សតិ កាយភតាសតិ ឧបសមា-
នុស្សតីតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

ធម៌ទាំងនោះ មិនមាន ព្រោះគាត់ថា ធម៌ទាំងឡាយ ជាបច្ចុប្បន្ន
នឹងលក់ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ធម៌ ឯកច្ចមន្តីតិកថា ។

សតិប្បដ្ឋានកថា

[២២២] ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ឬ ។ អើ ។
ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិ សតិទ្រិយ សតិពលៈ សម្មាសតិ
សតិសម្ពោជ្ឈន្ត ដែលជាផ្លូវជាទីទៅនៃបុគ្គលម្នាក់ ដល់នូវការសេរី
ដល់នូវការត្រាស់ដឹង ដល់នូវការមិនសន្សំក្នុងច្បាប់ និង មិនមានអាសវៈ
មិនជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញាជនៈ ជាធម៌ដែលគន្លង មិនគប្បីជាតក្រង
ដែលឈ្មោះមិនគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង ដែលឈ្មោះមិនគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង មិន
ជាប្រយោជន៍ដល់និវរណៈ ជាធម៌ដែលបរាមាសៈមិនស្តាប់អង្គុល មិន
ជាប្រយោជន៍ដល់ទុក្ខទាន មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ធម៌ទាំងអស់
ឈ្មោះថា កុដ្ឋានុស្សតិ ធម្មានុស្សតិ សង្ខានុស្សតិ សីលានុស្សតិ
ចាតានុស្សតិ ទេវតានុស្សតិ អាណានុស្សតិ មរណានុស្សតិ កាយ-
ភតាសតិ ឧបសមានុស្សតិ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៧] សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាទិ ។ អា-
 មន្តា ។ ចក្ខោយតនំ សតិប្បដ្ឋានន្តិ ។ ន ហេរិ
 វត្តព្វេ ។ បេ ។ ចក្ខោយតនំ សតិប្បដ្ឋានន្តិ ។ អា-
 មន្តា ។ ចក្ខោយតនំ សតិ សតិទ្រិយំ សតិពលំ
 សម្មាសតិ សតិសម្មោជ្ឈង្គោ ឯកាយនមគ្គោ ខយ-
 តាមី តោនតាមី អបចយតាមី អនាសរំ អសញ្ញា-
 ជនិយំ ។ បេ ។ អសន្តិលេសិកំ ចក្ខោយតនំ តុទ្ធានុ-
 ស្សតិ ធម្មានុស្សតិ សង្ខានុស្សតិ សីលានុស្សតិ
 ចាតានុស្សតិ ទេវតានុស្សតិ អាណាចានុស្សតិ មរ-
 ណានុស្សតិ កាយគតាសតិ ឧបសមាទុស្សតីតិ ។
 ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សោតាយតនំ ។ បេ ។
 យានាយតនំ ជីក្កាយតនំ កាយាយតនំ ។ បេ ។
 វុទ្ធាយតនំ សុទ្ធាយតនំ កុទ្ធាយតនំ វសាយតនំ
 ដោដ្ឋព្វាយតនំ ។ បេ ។ កតោ ខោសោ មោហោ
 មាណោ ជិដ្ឋិ វិចិត្តិច្ឆា ជីនំ ឧទ្ធច្ឆិ អហិរិកំ ។ បេ ។
 អនោត្ថប្បំ សតិប្បដ្ឋានន្តិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២២៨] ធម៌វាំងរស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ឬ ។ អើ ។
 ចក្ខាយតនៈ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះ
 ទេ ។ បេ ។ ចក្ខាយតនៈ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋានឬ ។ អើ ។
 ចក្ខាយតនៈ ឈ្មោះថា សតិ សតិទ្រិយ សតិពលៈ សម្មាសតិ សតិ-
 សម្មោជ្ឈង្គ ដែលជាផ្លូវជាទី៧ នៃបុគ្គលម្នាក់ ដល់នូវការអស់ទៅ
 ដល់នូវការត្រាស់ដឹង ដល់នូវការមិនសន្សឹកពូនឡើង មិនមានអាសវៈ
 មិនជាប្រយោជន៍ដល់សំយោជនៈ ។ បេ ។ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង
 ចក្ខាយតនៈ ឈ្មោះថា តុទ្ធានុស្សតិ ធម្មានុស្សតិ សង្ខានុស្សតិ
 សីលានុស្សតិ ចាតានុស្សតិ ទេវតានុស្សតិ អាណាចានុស្សតិ មរណា-
 នុស្សតិ កាយគតាសតិ ឧបសមាទុស្សតិ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ សោតាយតនៈ ។ បេ ។ យានាយតនៈ
 ជីក្កាយតនៈ កាយាយតនៈ ។ បេ ។ វុទ្ធាយតនៈ សុទ្ធាយតនៈ កុទ្ធា-
 យតនៈ វសាយតនៈ ដោដ្ឋព្វាយតនៈ ។ បេ ។ កតៈ ខោសៈ មោហៈ
 មាណៈ ជិដ្ឋិ វិចិត្តិច្ឆា ជីនៈ ឧទ្ធច្ឆៈ អហិរិកៈ ។ បេ ។ អនោត្ថប្បៈ
 ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អនោគ្គប្បៈ សតិប្បដ្ឋានំ ។ អាមន្តា ។ អនោគ្គប្បៈ
 សតិ សតិទ្រិយំ សតិពលំ សម្មាសតិ ។ បេ ។
 កាយគតាសតិ ឧបសមាទុស្សតីតិ ។ ន ហេវិ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២២៨] សតិ សតិប្បដ្ឋានា សា ច សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ ចក្ខុយតនំ សតិប្បដ្ឋានំ តត្ថ
 សតីតិ ។ ន ហេវិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ សតិ សតិប្ប-
 ដ្ឋានា សា ច សតីតិ ។ អាមន្តា ។ សោតាយ-
 តនំ ។ បេ ។ កាយាយតនំ រូបាយតនំ ។ បេ ។
 ដោដ្ឋញ្ចាយតនំ រាគោ ធាសោ មោហោ មាធា
 ។ បេ ។ អនោគ្គប្បៈ សតិប្បដ្ឋានំ តត្ថ សតីតិ ។
 ន ហេវិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២២៩] ចក្ខុយតនំ សតិប្បដ្ឋានំ តត្ថ ន
 សតីតិ ។ អាមន្តា ។ សតិ សតិប្បដ្ឋានា សា ច
 ន សតីតិ ។ ន ហេវិ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ សោតាយ-
 តនំ ។ បេ ។ កាយាយតនំ រូបាយតនំ ។ បេ ។
 ដោដ្ឋញ្ចាយតនំ រាគោ ធាសោ មោហោ ។ បេ ។

អនោគ្គប្បៈ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ឬ ។ អើ ។ អនោគ្គប្បៈ ឈ្មោះ
 ថា សតិ សតិទ្រិយ សតិពលៈ សម្មាសតិ ។ បេ ។ កាយគតាសតិ
 ឧបសមាទុស្សតិ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៨] សតិ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន តាំងសតិប្បដ្ឋាននោះ
 ឈ្មោះថា សតិ ឬ ។ អើ ។ ចក្ខុយតនៈ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន តាំង
 សតិប្បដ្ឋាននោះ ឈ្មោះថា សតិ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ
 ។ បេ ។ សតិ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន តាំងសតិប្បដ្ឋាននោះ ឈ្មោះថា
 សតិ ឬ ។ អើ ។ សោតាយតនៈ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ រូបាយ-
 តនៈ ។ បេ ។ ដោដ្ឋញ្ចាយតនៈ រាគៈ ធាសៈ មោហៈ មានៈ ។ បេ ។
 អនោគ្គប្បៈ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន តាំងសតិប្បដ្ឋាននោះ ឈ្មោះថា
 សតិ ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៩] ចក្ខុយតនៈ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន តាំងសតិប្បដ្ឋាន
 នោះ មិនឈ្មោះថា សតិ ទេឬ ។ អើ ។ សតិ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន
 តាំងសតិប្បដ្ឋាននោះ មិនឈ្មោះថា សតិ ទេឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាង
 នេះទេ ។ បេ ។ សោតាយតនៈ ។ បេ ។ កាយាយតនៈ រូបា-
 យតនៈ ។ បេ ។ ដោដ្ឋញ្ចាយតនៈ រាគៈ ធាសៈ មោហៈ ។ បេ ។

អាណាគតប្បិ សតិប្បដ្ឋានំ វត្តា ន សតីតិ ។ អាមន្តា ។ សតិ សតិប្បដ្ឋានា សា ច ន សតីតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

[២៣០] ន វត្តា សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។ អាមន្តា ។ ននុ សព្វេ ធម្មេ អាវត្តសតិ សន្តិដ្ឋតិ ។ អាមន្តា ។ ហព្វិ សព្វេ ធម្មេ អាវត្ត សតិ សន្តិដ្ឋតិ តេន វត វេ វត្តោ សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។

[២៣១] សត្វំ ធម្មំ អាវត្ត សតិ សន្តិដ្ឋតិ សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។ អាមន្តា ។ សត្វំ ធម្មំ អាវត្ត ជស្សោ សន្តិដ្ឋតិ សព្វេ ធម្មា ជស្សប្បដ្ឋានាតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

[២៣២] សត្វំ ធម្មំ អាវត្ត សតិ សន្តិដ្ឋតិ សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។ អាមន្តា ។ សត្វំ ធម្មំ អាវត្ត វេទនា សន្តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ សញ្ញា សន្តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ ចេតនា សន្តិដ្ឋតិ ។ បេ ។ ចិត្តំ សន្តិដ្ឋតិ សព្វេ ធម្មា ចិត្តប្បដ្ឋានាតិ ។ ន ហេវំ វត្តោ ។ បេ ។

អាណាគតប្បិ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន តាំងសតិប្បដ្ឋាននោះ មិនឈ្មោះថា សតិ ទេ ។ អើ ។ សតិ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន តាំងសតិប្បដ្ឋាននោះ មិនឈ្មោះថា សតិ ទេ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣០] អ្នកមិនគួរពោលថា ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋានទេ ។ អើ ។ ក្រែងសតិកាំងនៅទីនឹង ព្រោះប្រាភូត្តនូវធម៌ទាំងអស់ ។ អើ ។ ច្រើនសតិកាំងនៅទីនឹង ព្រោះប្រាភូត្តនូវធម៌ទាំងអស់ ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ អ្នកប្បិពោលថា ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ដូច្នេះដែរ ។

[២៣១] សតិកាំងនៅទីនឹង ព្រោះប្រាភូត្តនូវធម៌ទាំងអស់ ព្រោះហេតុនោះ ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ។ អើ ។ ផស្សៈ កាំងនៅទីនឹង ព្រោះប្រាភូត្តនូវធម៌ទាំងអស់ ព្រោះហេតុនោះ ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថាជាទីកាំងនៅ នៃផស្សៈ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣២] សតិកាំងនៅទីនឹង ព្រោះប្រាភូត្តនូវធម៌ទាំងអស់ ព្រោះហេតុនោះ ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ។ អើ ។ វេទនាកាំងនៅទីនឹង ព្រោះប្រាភូត្តនូវធម៌ទាំងអស់ ។ បេ ។ សញ្ញាកាំងនៅទីនឹង ។ បេ ។ ចេតនាកាំងនៅទីនឹង ។ បេ ។ ចិត្តកាំងនៅទីនឹង ព្រោះហេតុនោះ ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថាជាទីកាំងនៃចិត្ត ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣៣] សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាទិ ។ អា-
មន្តា ។ សព្វេ សត្តា ឧបដ្ឋិតស្សតិវោ សតិយា
សមន្នាគតា សតិយា សមោហិតា សព្វេសំ សត្តានំ
សតិ បព្វបដ្ឋិតាទិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២៣៤] សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាទិ ។ អា-
មន្តា ។ នន្ទ វុត្ថំ ភកវតា អមតន្តេ ភិក្ខុវេ ន
បរិកុញ្ញន្តិ យេ កាយគតាសតី^(១) ន បរិកុញ្ញន្តិ អម-
តន្តេ ភិក្ខុវេ បរិកុញ្ញន្តិ យេ កាយគតាសតី បរិ-
កុញ្ញន្តិតិ អត្ថវេ សុត្តន្តោទិ ។ អាមន្តា ។ សព្វេ
សត្តា កាយគតាសតី បរិកុញ្ញន្តិ បដិលត្តន្តិ អា-
សេវន្តិ ភាវន្តិ តហុលីកោន្តិតិ ។ ន ហេវី វត្ថុព្វេ
។ បេ ។

[២៣៥] សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាទិ ។ អា-
មន្តា ។ នន្ទ វុត្ថំ ភកវតា ឯកាយោ អយំ
ភិក្ខុវេ មត្តា សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ
សមតិក្កមាយ ទុក្ខនោមនស្សានំ អត្តន្តមាយ ញា-
យស្ស អនិកមាយ និព្វានស្ស សង្ខតិវិយាយ យនិទំ

។ ឧ. ម. រាជវត្ថុ សុត្ត ។

[២៣៣] ធម៌តាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋានប្ប ។ អើ ។
សត្វតាំងអស់ មានសតិតាំងមាំ ប្រកបដោយសតិ ខ្ជាប់ខ្ជួនដោយសតិ
សតិរបស់សត្វតាំងអស់ ឈ្មោះថា តាំងមាំប្ប ។ អ្នកមិនគួរពាលយ៉ាង
នេះទេ ។ បេ ។

[២៣៤] ធម៌តាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋានប្ប ។ អើ ។
ត្រង់ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ពួកសត្វ
ណា មិនបរិភោគកាយគតាសតិ ពួកសត្វនោះ ឈ្មោះថាបរិភោគ
អមតៈ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ពួកសត្វណា បរិភោគកាយគតាសតិ ពួក
សត្វនោះ ឈ្មោះថាបរិភោគអមតៈ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រប្ប ។
អើ ។ សត្វតាំងអស់ បរិភោគ បានចំពោះ សេវាគប់ អប់រំ ធ្វើឱ្យ
ច្រើន ឡូកាយគតាសតិប្ប ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣៥] ធម៌តាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋានប្ប ។ អើ ។
ត្រង់ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ផ្លូវនេះឯង
សម្រាប់ជាទីទៅនៃបុគ្គលម្នាក់ ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធដោយវិសេស នៃ
សត្វតាំងឡាយ ដើម្បីកន្លង ឡូកាយគតិសាត និងសេចក្តីខ្សឹកខ្សួល
ដើម្បីលេត់ ឡូកុក និងទោមនស្សៈ ដើម្បីបាន ឡូកិយមគ្គ ប្រកប
ដោយអង្គ ៨ ប្រការ ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ ឡូព្រះនិព្វាន ផ្លូវនេះ

ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានាតិ អរោ វ សុត្តន្តោតិ ។ អា-
មត្តា ។ សត្វេ ធម្មា ឯកាយនមត្តោតិ ។ ន
ហេវំ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។

[២៣៦] សត្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានាតិ ។ អា-
មត្តា ។ នន្ទ វត្ថុ ភក្កវត្តា រត្តោ ភិក្ខុវេ ចក្ក-
វត្ថុស្ស ចាតុកាវេ សត្តន្ធិ រតនាធិ ចាតុកាវេ ហោតិ ។
កតមេសំ សត្តន្ធិ ។ ចក្កវត្តនស្ស ចាតុកាវេ
ហោតិ ហត្ថវត្តនស្ស ចាតុកាវេ ហោតិ អស្សវត្ត-
នស្ស ចាតុកាវេ ហោតិ មណិវត្តនស្ស ចាតុកា-
វេ ហោតិ ឥន្ទ្រវត្តនស្ស ចាតុកាវេ ហោតិ កហ-
បតិវត្តនស្ស ចាតុកាវេ ហោតិ បរិណាយកវត្តនស្ស
ចាតុកាវេ ហោតិ រត្តោ ភិក្ខុវេ ចក្កវត្ថុស្ស
ចាតុកាវេ ឥមេសំ សត្តន្ធិ រតនាធិ ចាតុកាវេ
ហោតិ តថាគតស្ស ភិក្ខុវេ ចាតុកាវេ អរហ-
តោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សត្តន្ធិ ពោជ្ឈង្គវត្តនាធិ
ចាតុកាវេ ហោតិ ។ កតមេសំ សត្តន្ធិ ។

តិសតិប្បដ្ឋាន ២ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រប្ប ។ អើ ។ ធម៌ទាំងអស់
ឈ្មោះថា ដូចជាទីពេទ្យនៃបុគ្គលម្នាក់ឬ ។ អ្នកមិនគួរកោល យ៉ាងនេះ
ទេ ។ បេ ។

[២៣៦] ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ឬ ។ អើ ។
ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើត
ប្រាកដ នៃគេនេះ ៧ ប្រការ ព្រោះការកើតប្រាកដ នៃស្ដេចចក្រ-
ភត្តិ ។ គេនេះ ៧ ប្រការ តើដូចម្ដេច ។ ការកើតប្រាកដនៃចក្កគេនេះ១
ការកើតប្រាកដនៃហត្ថគេនេះ១ ការកើតប្រាកដនៃអស្សគេនេះ១ ការ
កើតប្រាកដនៃមណិគេនេះ១ ការកើតប្រាកដនៃឥន្ទ្រគេនេះ១ ការកើត
ប្រាកដនៃតហបតិគេនេះ១ ការកើតប្រាកដនៃបរិណាយកគេនេះ១ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដនៃគេនេះ ៧ ប្រការនេះឯង ព្រោះ
ការកើតប្រាកដនៃព្រះរាជាចក្រភត្តិ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រា-
កដនៃពោជ្ឈង្គគេនេះ ៧ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគត អរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ការកើតប្រាកដនៃពោជ្ឈង្គ ៧ តើដូចម្ដេច ។

សតិសម្មាដ្ឋង្គន្តនស្ស ចាតុកាវេ ហោតិ ធម្មវិចយ-
 សម្មាដ្ឋង្គន្តនស្ស ចាតុកាវេ ហោតិ វិរិយសម្មា-
 ដ្ឋង្គន្តនស្ស ចាតុកាវេ ហោតិ បីតិសម្មាដ្ឋង្គន្ត-
 នស្ស ចាតុកាវេ ហោតិ បស្សន្តិសម្មាដ្ឋង្គន្តនស្ស
 ចាតុកាវេ ហោតិ សមាធិសម្មាដ្ឋង្គន្តនស្ស ចាតុ-
 កាវេ ហោតិ ឧបេក្ខាសម្មាដ្ឋង្គន្តនស្ស ចាតុកាវេ
 ហោតិ តថាគតស្ស ភិក្ខុវេ ចាតុកាវេ អរហតោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឥមេសំ សត្តន្តំ ពោជ្ឈង្គន្តនាធិ
 ចាតុកាវេ ហោតិ អន្តរេ សុត្តន្តានិ ។ អាមត្តា ។
 តថាគតស្ស ចាតុកាវេ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស
 សព្វេ ធម្មា សតិសម្មាដ្ឋង្គន្តនា ហោន្តិតិ ។ ន
 ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សព្វេ ធម្មា សតិប្បដ្ឋានានិ ។
 អាមត្តា ។ សព្វេ ធម្មា សម្មប្បដ្ឋានា ។ បេ ។
 ឥន្ទ្រិទានា ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា ។ បេ ។ តលា ។ បេ ។
 ពោជ្ឈង្គន្តនិ ។ ន ហេរិ វត្តព្វេ ។ បេ ។

សតិប្បដ្ឋានកថា ។

ការកើតប្រាកដនៃសតិសម្មាដ្ឋង្គន្តនៈ ១ ការកើតប្រាកដនៃធម្មវិចយ-
 សម្មាដ្ឋង្គន្តនៈ ១ ការកើតប្រាកដនៃវិរិយសម្មាដ្ឋង្គន្តនៈ ១ ការ
 កើតប្រាកដនៃបីតិសម្មាដ្ឋង្គន្តនៈ ១ ការកើតប្រាកដនៃបស្សន្តិសម្មា-
 ដ្ឋង្គន្តនៈ ១ ការកើតប្រាកដនៃសមាធិសម្មាដ្ឋង្គន្តនៈ ១ ការកើត
 ប្រាកដនៃឧបេក្ខាសម្មាដ្ឋង្គន្តនៈ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដ
 នៃពោជ្ឈង្គន្តនៈ ៧ នេះ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគត អរហន្ត
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ពាក្យដូច្នេះ មានក្នុងព្រះសូត្រ ។ អើ ។ ធម៌ទាំងអស់
 ឈ្មោះថា សតិសម្មាដ្ឋង្គន្តនៈ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគត
 អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ អ្នកមិនគួរកោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ ធម៌
 ទាំងអស់ ឈ្មោះថា សតិប្បដ្ឋាន ។ អើ ។ ធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថា
 សម្មប្បដ្ឋាន ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិបាទ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយ ។ បេ ។ តលា
 ។ បេ ។ ពោជ្ឈង្គន្ត ។ អ្នកមិនគួរកោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

ចប់ សតិប្បដ្ឋានកថា ។

ហេវីផ្តិតកថា

[២៣៧] អត្ថិតិ អត្ថិតិ ។ ហេវីផ្តិត ហេវី ធីត្ថិតិ ។

សេវត្ថិតិ សេវ ធីត្ថិតិ ។ ធី ហេវី វត្ថុព្វ ។ បេ ។

សេវត្ថិតិ សេវ ធីត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថុដ្ឋោ ធីត្ថុ-

ដ្ឋោ ធីត្ថុដ្ឋោ អត្ថុដ្ឋោ អត្ថុកាវេ ធីត្ថុកាវេ ធីត្ថុកា-

វេ អត្ថុកាវេ អត្ថិតិ វា ធីត្ថិតិ វា ធីត្ថិតិ វា

អត្ថិតិ វា ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ សមភាគ

តជ្ជាតេតិ ។ ធី ហេវី វត្ថុព្វ ។ បេ ។

[២៣៨] អនាគតិ អត្ថិតិ ។ ហេវីផ្តិត ហេវី

ធីត្ថិតិ ។ សេវត្ថិតិ សេវ ធីត្ថិតិ ។ ធី ហេវី វត្ថុព្វ

។ បេ ។ សេវត្ថិតិ សេវ ធីត្ថិតិ ។ អាមន្តា ។

អត្ថុដ្ឋោ ធីត្ថុដ្ឋោ ធីត្ថុដ្ឋោ អត្ថុដ្ឋោ អត្ថុកាវេ ធីត្ថុកាវេ

ធីត្ថុកាវេ អត្ថុកាវេ អត្ថិតិ វា ធីត្ថិតិ វា ធីត្ថិតិ វា

អត្ថិតិ វា ឯសេ សេ ឯកដ្ឋេ សមេ សមភាគ

តជ្ជាតេតិ ។ ធី ហេវី វត្ថុព្វ ។ បេ ។

ហេវីផ្តិតកថា

[២៣៧] អត្ថិត មានប្តូ ។ អត្ថិត មានយ៉ាងនេះ មិនមាន

យ៉ាងនេះ ។ អត្ថិតនោះមាន អត្ថិតនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានប្តូ ។ អ្នក

មិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អត្ថិតនោះមាន អត្ថិតនោះឯង

ឈ្មោះថា មិនមានប្តូ ។ អើ ។ អត្ថុថា មាន ឈ្មោះអត្ថុថា មិនមាន

អត្ថុថាមិនមាន ឈ្មោះអត្ថុថា មាន ភាពមាន ឈ្មោះថា ភាពមិនមាន

ភាពមិនមាន ឈ្មោះថា ភាពមាន ពាក្យថា មានក្តី ថា មិនមានក្តី ឬថា

មិនមានក្តី ថា មានក្តី សភាវៈទាំងនេះ មានអត្ថុតែមួយស្មើគ្នា មានចំណែក

ស្មើគ្នា មានកំណើតជាមួយគ្នា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២៣៨] អនាគត មានប្តូ ។ អនាគត មានយ៉ាងនេះ មិន

មានយ៉ាងនេះ ។ អនាគតនោះមាន អនាគតនោះឯង ឈ្មោះថា មិន

មានប្តូ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគតនោះមាន

អនាគតនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានប្តូ ។ អើ ។ អត្ថុថា មាន ឈ្មោះ

អត្ថុថា មិនមាន អត្ថុថា មិនមាន ឈ្មោះអត្ថុថា មាន ភាពមាន ឈ្មោះ

ថា ភាពមិនមាន ភាពមិនមាន ឈ្មោះថា ភាពមាន ពាក្យថា មានក្តី

(២៣៩) បច្ចុប្បន្នំ អត្ថំ ហោវត្ថំ ហោវនត្ថំ ។

សេវត្ថំ សេវនត្ថំ ។ ន ហោវវត្ថុញ ។ បេ ។

សេវត្ថំ សេវនត្ថំ ។ អាមន្តា ។ អត្ថុដ្ឋា នត្ថុ-

ដ្ឋា ។ បេ ។ សមេ សមភាកេ តជ្ជាតេតិ ។ ន

ហោវវត្ថុញ ។ បេ ។

(២៤០) អត្ថំ ហោវត្ថំ ហោវនត្ថំ ។ អាមន្តា ។

កំណត្ថំ កំណត្ថំ នត្ថំ ។ អត្ថំ អត្ថនត្ថំ ហោវត្ថំ អត្ថំ

អនាគតត្ថំ ហោវនត្ថំ អត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ ហោវ

នត្ថំ ។ សេវត្ថំ សេវនត្ថំ ។ ន ហោវវត្ថុញ

។ បេ ។ សេវត្ថំ សេវនត្ថំ ។ អាមន្តា ។

អត្ថុដ្ឋា នត្ថុដ្ឋា នត្ថុដ្ឋា អត្ថុដ្ឋា អត្ថុភារោ នត្ថុ-

ភារោ នត្ថុភារោ អត្ថុភារោ អត្ថុតិ វា នត្ថុតិ វា

នត្ថុតិ វា អត្ថុតិ វា ឯសេ សេ ឯកេដ្ឋេ សមេ

សមភាកេ តជ្ជាតេតិ ។ ន ហោវវត្ថុញ ។ បេ ។

(២៣៩) បច្ចុប្បន្នំ មានឬ ។ បច្ចុប្បន្នំ មានយ៉ាងនេះ មិនមាន

យ៉ាងនេះ ។ បច្ចុប្បន្ននោះ មាន បច្ចុប្បន្ននោះឯង ឈ្មោះថា មិន

មានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្ននោះ មាន

បច្ចុប្បន្ននោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អើ ។ អត្ថថា មាន ឈ្មោះ

អត្ថថា មិនមាន ។ បេ ។ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានកំណើត

ជាមួយគ្នាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

(២៤០) អត្ថំ មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះឬ ។ អើ ។

អត្ថំ មានដូចម្តេច មិនមានដូចម្តេច ។ អត្ថំ មានយ៉ាងនេះ គឺអត្ថំ

នៅជាអត្ថំ អត្ថំ មិនមាន យ៉ាងនេះ គឺអត្ថំ ជាអនាគត អត្ថំ មិន

មាន យ៉ាងនេះ គឺអត្ថំ ជាបច្ចុប្បន្ន ។ អត្ថំនោះ មាន អត្ថំនោះឯង

ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

អត្ថំនោះ មាន អត្ថំនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អើ ។ អត្ថ

ថា មាន ឈ្មោះអត្ថថា មិនមាន អត្ថថា មិនមាន ឈ្មោះអត្ថថា មាន

ភាពមាន ឈ្មោះថា ភាពមិនមាន ភាពមិនមាន ឈ្មោះថា ភាពមាន

ពាក្យថា មានក្តី ថា មិនមានក្តី ឬថា មិនមានក្តី ថា មានក្តី សភាវៈ

ទាំងនេះ មានអត្ថន័យ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានកំណើត

ជាមួយគ្នាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២០] អនាគតំ ហេវុត្ថំ ហេវុ ធន្តិតំ ។ អាមត្តា ។ កំណុត្តំ កំណុត្តំ ធន្តិតំ ។ អនាគតំ អនាគតន្តំ ហេវុត្ថំ អនាគតំ អតីតន្តំ ហេវុ ធន្តិតំ អនាគតំ បច្ចុប្បន្នន្តំ ហេវុ ធន្តិតំ ។ សេវុត្ថំ សេវុ ធន្តិតំ ។ ធន្តិតំ ហេវុ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សេវុត្ថំ សេវុ ធន្តិតំ ។ អាមត្តា ។ អត្ថុដ្ឋោ ធន្តុដ្ឋោ ធន្តុដ្ឋោ អត្ថុដ្ឋោ ។ បេ ។ សមេ សមគាតេ តត្ថាតេតិ ។ ធន្តិតំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២២២] បច្ចុប្បន្នំ ហេវុត្ថំ ហេវុ ធន្តិតំ ។ អាមត្តា ។ កំណុត្តំ កំណុត្តំ ធន្តិតំ ។ បច្ចុប្បន្នំ បច្ចុប្បន្នន្តំ ហេវុត្ថំ បច្ចុប្បន្នំ អតីតន្តំ ហេវុ ធន្តិតំ បច្ចុប្បន្នំ អនាគតន្តំ ហេវុ ធន្តិតំ ។ សេវុត្ថំ សេវុ ធន្តិតំ ។ ធន្តិតំ វត្តព្វេ ។ បេ ។ សេវុត្ថំ សេវុ ធន្តិតំ ។ អាមត្តា ។ អត្ថុដ្ឋោ ធន្តុដ្ឋោ ។ បេ ។ សមេ សមគាតេ តត្ថាតេតិ ។ ធន្តិតំ វត្តព្វេ ។ បេ ។

[២២១] អនាគត មាន យ៉ាងនេះ មិនមាន យ៉ាងនេះ ។ អេ ។ អនាគត មានដូចម្តេច មិនមានដូចម្តេច ។ អនាគត មាន យ៉ាងនេះ គឺអនាគត ទៅជាអនាគត អនាគត មិនមានយ៉ាងនេះ គឺអនាគត ជាអតីត អនាគត មិនមានយ៉ាងនេះ គឺអនាគត ជាបច្ចុប្បន្ន ។ អនាគតនោះមាន អនាគតនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ អនាគតនោះមាន អនាគតនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អេ ។ អត្ថុថា មាន ឈ្មោះអត្ថុថា មិនមាន អត្ថុថា មិនមាន ឈ្មោះអត្ថុថា មាន ។ បេ ។ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានកំណើតជាមួយគ្នាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២២] បច្ចុប្បន្ន មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះឬ ។ អេ ។ បច្ចុប្បន្ន មានដូចម្តេច មិនមានដូចម្តេច ។ បច្ចុប្បន្ន មានយ៉ាងនេះ គឺបច្ចុប្បន្ន ទៅជាបច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន មិនមានយ៉ាងនេះ គឺបច្ចុប្បន្ន ជាអតីត បច្ចុប្បន្ន មិនមានយ៉ាងនេះ គឺបច្ចុប្បន្ន ជាអនាគត ។ បច្ចុប្បន្ន នោះមាន បច្ចុប្បន្ននោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បច្ចុប្បន្ននោះមាន បច្ចុប្បន្ននោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អេ ។ អត្ថុថា មាន ឈ្មោះអត្ថុថា មិនមាន ។ បេ ។ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានកំណើតជាមួយគ្នាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[៤៤៣] ន វត្ថុត្វំ អត្ថតំ ហេវត្ថុ ហេវ នត្ថុ
 អនាគតំ ហេវត្ថុ ហេវ នត្ថុ បច្ចុប្បន្នំ ហេវត្ថុ ហេវ
 នត្ថុតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថតំ អនាគតន្តំ ហេវត្ថុ
 អត្ថតំ បច្ចុប្បន្នន្តំ ហេវត្ថុ អនាគតំ អត្ថតន្តំ ហេ
 វត្ថុ អនាគតំ បច្ចុប្បន្នន្តំ ហេវត្ថុ បច្ចុប្បន្នំ អត្ថតន្តំ
 ហេវត្ថុ បច្ចុប្បន្នំ អនាគតន្តំ ហេវត្ថុតិ ។ ន ហេវ
 វត្ថុព្វេ ។ បេ ។ តេន ហិ អត្ថតំ ហេវត្ថុ ហេវ
 នត្ថុ អនាគតំ ហេវត្ថុ ហេវ នត្ថុ បច្ចុប្បន្នំ ហេវត្ថុ
 ហេវ នត្ថុតិ ។

[៤៤៤] រូបំ អត្ថតិ ។ ហេវត្ថុ ហេវ នត្ថុតិ ។
 សេវត្ថុ សេវ នត្ថុតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 សេវត្ថុ សេវ នត្ថុតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថុដ្ឋោ
 នត្ថុដ្ឋោ នត្ថុដ្ឋោ អត្ថុដ្ឋោ អត្ថុភារោ នត្ថុភារោ
 នត្ថុភារោ អត្ថុភារោ អត្ថុតិ វា នត្ថុតិ វា នត្ថុតិ
 វា អត្ថុតិ វា ឯសេ សេ ឯតេជ្ជេ សមេ សម
 ភាតេ តជ្ជាតេតិ ។ ន ហេវំ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[៤៤៥] អ្នកមិនគួរពោលថា អតីត មានយ៉ាងនេះ មិនមាន
 យ៉ាងនេះ អនាគត មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះ បច្ចុប្បន្ន មាន
 យ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះឬ ។ អើ ។ អតីត មានយ៉ាងនេះ គឺអតីត
 ជាអនាគត អតីត មានយ៉ាងនេះ គឺអតីត ជាបច្ចុប្បន្ន អនាគត មានយ៉ាង
 នេះ គឺអនាគត ជាអតីត អនាគត មានយ៉ាងនេះ គឺអនាគត ជាបច្ចុប្បន្ន
 បច្ចុប្បន្ន មានយ៉ាងនេះ គឺបច្ចុប្បន្ន ជាអតីត បច្ចុប្បន្ន មានយ៉ាងនេះ គឺ
 បច្ចុប្បន្ន ជាអនាគតឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បើ
 ដូច្នោះ អតីត មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះ អនាគត មានយ៉ាងនេះ
 មិនមានយ៉ាងនេះ បច្ចុប្បន្ន មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះ ។

[៤៤៦] រូប មានឬ ។ រូប មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះ ។
 រូបនោះ មាន រូបនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូបនោះ មាន រូបនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។
 អើ ។ អត្ថថា មាន ឈ្មោះអត្ថថា មិនមាន អត្ថថា មិនមាន ឈ្មោះ
 អត្ថថា មាន ភាពមាន ឈ្មោះថា ភាពមិនមាន ភាពមិនមាន ឈ្មោះ
 ថា ភាពមាន ភាគ្យថា មានក្តី ថា មិនមានក្តី ឬថា មិនមានក្តី ថា
 មានក្តី សភាវៈទាំងនេះ មានអត្ថតែមួយ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា
 មានកំណើតជាមួយគ្នា ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ ។ បេ ។
 វិញ្ញាណំ អត្ថិតិ ។ ហេវុត្ថិ ហេវុ ធន្ថិតិ ។ សេវុត្ថិ
 សេវុ ធន្ថិតិ ។ ធន ហេវុ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។ សេវុត្ថិ សេវុ
 ធន្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ អត្ថុដ្ឋា ធន្ថុដ្ឋា ។ បេ ។ សមេ
 សមភាគេ តត្ថាតេតិ ។ ធន ហេវុ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។
 រូបំ ហេវុត្ថិ ហេវុ ធន្ថិតិ ។ អាមន្តា ។ តត្ថិតិ
 តត្ថិតិ ធន្ថិតិ ។ រូបំ រូបន្តិ ហេវុត្ថិ រូបំ វេទនាតិ
 ហេវុ ធន្ថិតិ ។ បេ ។ រូបំ សញ្ញាតិ ហេវុ ធន្ថិតិ
 ។ បេ ។ រូបំ សង្ខារតិ ហេវុ ធន្ថិតិ ។ បេ ។ រូបំ
 វិញ្ញាណន្តិ ហេវុ ធន្ថិតិ ។ សេវុត្ថិ សេវុ ធន្ថិតិ ។
 ធន ហេវុ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។ សេវុត្ថិ សេវុ ធន្ថិតិ ។
 អាមន្តា ។ អត្ថុដ្ឋា ធន្ថុដ្ឋា ។ បេ ។ សមេ
 សមភាគេ តត្ថាតេតិ ។ ធន ហេវុ វត្ថុត្វេ ។ បេ ។
 វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ ។ បេ ។

វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារោន្តិយ ។ បេ ។
 វិញ្ញាណ មានប្ត ។ វិញ្ញាណ មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះ ។
 វិញ្ញាណនោះមាន វិញ្ញាណនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានប្ត ។ អ្នកមិន
 គួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណនោះមាន វិញ្ញាណនោះឯង
 ឈ្មោះថា មិនមានប្ត ។ អើ ។ អត្ថុថា មាន ឈ្មោះអត្ថុថា មិនមាន
 ។ បេ ។ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានកំណើតជាមួយគ្នា ។
 អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូប មានយ៉ាងនេះ មិនមាន
 យ៉ាងនេះប្ត ។ អើ ។ រូប មានដូចម្តេច មិនមានដូចម្តេច ។
 រូប មានយ៉ាងនេះ គឺរូប នៅជារូប រូប មិនមានយ៉ាងនេះ គឺរូប
 ជាវេទនា ។ បេ ។ រូប មិនមានយ៉ាងនេះ គឺរូប ជាសញ្ញា រូប
 មិនមានយ៉ាងនេះ គឺរូប ជាសង្ខារ ។ បេ ។ រូប មិនមានយ៉ាងនេះ
 គឺរូប ជាវិញ្ញាណ ។ រូបនោះមាន រូបនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមាន
 ប្ត ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ រូបនោះមាន រូប
 នោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានប្ត ។ អើ ។ អត្ថុថា មាន ឈ្មោះ
 អត្ថុថា មិនមាន ។ បេ ។ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មាន
 កំណើតជាមួយគ្នា ។ អ្នកមិនគួរពាល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។
 វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារោន្តិយ ។ បេ ។

វិញ្ញាណំ ហោវត្ថុ ហោវ នត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ តិន្តត្ថ
 តិន្ត នត្ថិតិ ។ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណន្តិ ហោវត្ថុ វិញ្ញា-
 ណំ រូបន្តិ ហោវ នត្ថិតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ វេទនាតិ
 ហោវ នត្ថិតិ ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ សញ្ញាតិ ហោវ នត្ថិតិ
 ។ បេ ។ វិញ្ញាណំ សង្ខារតិ ហោវ នត្ថិតិ ។ សេ-
 វត្ថុ សេវ នត្ថិតិ ។ ន ហោវ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។
 សេវត្ថុ សេវ នត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ មត្តដ្ឋា នត្ត-
 ដ្ឋា ។ បេ ។ សមេ សមភកេ តត្ថាតេតិ ។ ន
 ហោវ វត្ថុព្វេ ។ បេ ។

[២២៥] ន វត្ថុតំ រូបំ ហោវត្ថុ ហោវ នត្ថិតិ ។
 វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារ ។ បេ ។
 វិញ្ញាណំ ហោវត្ថុ ហោវ នត្ថិតិ ។ អាមត្តា ។ រូបំ
 វេទនាតិ ហោវត្ថុ ។ បេ ។ រូបំ សញ្ញាតិ ហោវត្ថុ
 ។ បេ ។ រូបំ សង្ខារតិ ហោវត្ថុ ។ បេ ។ រូបំ វិញ្ញា-
 ណន្តិ ហោវត្ថុ វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណំ
 រូបន្តិ ហោវត្ថុ វិញ្ញាណំ វេទនាតិ ហោវត្ថុ ។ បេ ។

វិញ្ញាណ មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះឬ ។ អើ ។ វិញ្ញាណ មាន
 ដូចម្តេច មិនមានដូចម្តេច ។ វិញ្ញាណ មានយ៉ាងនេះ គឺវិញ្ញាណ ខៅជា
 វិញ្ញាណ វិញ្ញាណ មិនមានយ៉ាងនេះ គឺវិញ្ញាណ ជាវូប ។ បេ ។ វិញ្ញាណ
 មិនមានយ៉ាងនេះ គឺវិញ្ញាណ ជាវេទនា ។ បេ ។ វិញ្ញាណ មិនមានយ៉ាង
 នេះ គឺវិញ្ញាណ ជាសញ្ញា ។ បេ ។ វិញ្ញាណ មិនមានយ៉ាងនេះ គឺវិញ្ញាណ
 ជាសង្ខារ ។ វិញ្ញាណនោះមាន វិញ្ញាណនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមាន
 ឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ វិញ្ញាណនោះមាន
 វិញ្ញាណនោះឯង ឈ្មោះថា មិនមានឬ ។ អើ ។ អត្តថា មាន ឈ្មោះ
 អត្តថា មិនមាន ។ បេ ។ ស្មើគ្នា មានចំណែកស្មើគ្នា មានកំណើត
 ជាមួយគ្នាឬ ។ អ្នកមិនគួរពោល យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។

[២២៥] អ្នកមិនគួរពោលថា រូប មានយ៉ាងនេះ មិនមាន
 យ៉ាងនេះ ។ វេទនា ។ បេ ។ សញ្ញា ។ បេ ។ សង្ខារឯងឡាយ ។ បេ ។
 វិញ្ញាណ មានយ៉ាងនេះ មិនមានយ៉ាងនេះឬ ។ អើ ។ រូប មានយ៉ាង
 នេះ គឺរូប ជាវេទនា ។ បេ ។ រូប មានយ៉ាងនេះ គឺរូប ជាសញ្ញា ។ បេ ។
 រូប មានយ៉ាងនេះ គឺរូប ជាសង្ខារ ។ បេ ។ រូប មានយ៉ាងនេះ គឺរូប
 ជាវិញ្ញាណ វេទនា មានយ៉ាងនេះ គឺវេទនា ជាសញ្ញា ជាសង្ខារ ជា
 វិញ្ញាណ ជាវូប វិញ្ញាណ មានយ៉ាងនេះ គឺវិញ្ញាណ ជាវេទនា ។ បេ ។

វិញ្ញាណំ សង្ខារតិ ហេតុត្តិ ។ ន ហេតុ វត្ថុត្វ
 ។ បេ ។ តេន ហិ ភូមិ ហេតុត្តិ ហេតុ នត្តិ
 វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណំ ហេតុត្តិ ហេតុ
 នត្តិ ។

ហេតុវិជ្ជាថា ។

បរមោ មហាវិញ្ញា ។

តិស្ស ឧទ្ធច័រិ

ឧបសម្ពោ បរិហានំ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសោ ឧទិសោ បរិញ្ញា
 តាមរាគប្បហានំ សព្វត្តិ
 វាដោ អាយតនំ មត៌តា-
 នាគតេសុ ភាតោ សព្វ ធម្មា
 សតិប្បដ្ឋានា ហេតុត្តិ ហេតុ នត្តិ ។

វិញ្ញាណ មានយ៉ាងនេះ គឺវិញ្ញាណ ជាសង្ខារ ។ អ្នកមិនគួរពោល
 យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។ បើដូច្នោះ រូប មានយ៉ាងនេះ មិនមាន
 យ៉ាងនេះ វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណមាន យ៉ាងនេះ
 មិនមានយ៉ាងនេះ ។

ចប់ ហេតុវិជ្ជាថា

ចប់ មហាវិញ្ញាទី ១

ឧទ្ធចករិយិនមហាវិញ្ញាទី ១

គោលអំពីបុគ្គល ១ ការសាបសូន្យ ១ ការនៅដោយ
 ព្រហ្មចរិយៈ ១ ការលះតាមរាគ ដោយការកំណត់
 ដឹងដោយចំណែក ១ កុះចាំដឹងអស់មាន ១ អាយតនៈ
 ជាចំណែកក្នុងអតីត អនាគត ១ ធម៌ចាំដឹងអស់ ឈ្មោះថា
 សតិប្បដ្ឋាន ១ សភាវៈ មានយ៉ាងនេះ មិនមាន
 យ៉ាងនេះ ១ ។

ឈ្មោះប្រតិបត្តិ

កថាវិគ្គយ បឋមោ ភាគោ

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា	មហាបណ្ណសក្ក	អង្គ
	មហាវគ្គ	
បុគ្គលកថា		១
បរិហានិកថា		១៣៧
ព្រហ្មចរិយកថា		១៨០
ធម្មសាកថា		១៩៧
ដហតិកថា		២០៨
សព្វមគ្គិកថា		២១៨
អតីត ខន្ធាតិកថា		២៦៦
ឯកប្បមគ្គិកថា		២៧៥
សតិប្បដ្ឋានកថា		២៨២
ហៅត្ថិកថា		២៨៩

ឈ្មោះប្រតិបត្តិ

កថាវិគ្គ បឋមភាគ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	មហាបណ្ណសក្ក	ទំព័រ
	មហាវគ្គ	
បុគ្គលកថា		១
បរិហានិកថា		១៣៧
ព្រហ្មចរិយកថា		១៨០
ធម្មសាកថា		១៩៧
ដហតិកថា		២០៨
សព្វមគ្គិកថា		២១៨
អតីត ខន្ធាតិកថា		២៦៦
ឯកប្បមគ្គិកថា		២៧៥
សតិប្បដ្ឋានកថា		២៨២
ហៅត្ថិកថា		២៨៩

វិទ្យាបាលី

វិទ្យាបាលី	អវិទ្យាបាលី	អង្គ	រដ្ឋលេខាយំ
បយំ	មយំ	៦	២
នហវំ	នហវំ	៧៥	៧
វត្តត្ថោតិ ច	វត្តត្ថោតិ ។	៨២	១២
ចក្ខុន្ទ្រិយំ	ចក្ខុន្ទ្រិយំ	២៥២	៣
ឧប្បាទិនោ ។	អនុប្បាទិនោ	២៨០	១០

សម្ព័ន្ធប្រាជ្ញាបណ្ណបុគ្គល-ប្រាជ្ញ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
មិនដឹងបាន	ដឹងបាន	៦	១០
បុគ្គល	បុគ្គល ណា	៣៣	៣
គេដឹងបាន	គេមិនដឹងបាន	៧៦	៤
គេដឹងបាន	គេមិនដឹងបាន	៥៣	២
"	"	៥៤	១១
មានក្នុងបុគ្គល ឬ	មានក្នុងបុគ្គល ឬ ។	៥៥	១០
ក្នុងនរក ។	ក្នុងនរក គេដឹងបាន ឬ ។	១០៩	១៣
មិនមានការសូន្យទៅប្រាកដ ។	មិនមានការសូន្យទៅប្រាកដ ។	១២២	១២
បើព្រះអរហន្ត	ព្រះអរហន្ត	១២១	១១
ជាសមយវិមុត្ត	ជាសមយវិមុត្ត	១៦៧	១១
យ៉ាងនេះទេ ។ បេ ។	យ៉ាងនេះទេ ។	"	១២
ជាសមយវិមុត្ត	ជាសមយវិមុត្ត	១៧២	២
ដែលជាផលបទមានគតិ	ដែលជាផលបទមិនមានគតិ	១៩០	៩

សង្ខេបត្រាប័ណ្ណពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
មិនឱ្យដាក់ច្បាស់	មិនធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់	២១១	៨
អនាគតនោះឯង គឺ	អនាគតនោះឯង គឺ បច្ចុប្បន្ននោះ		
បច្ចុប្បន្ននោះឬ ។	គឺអតីតនោះឬ ។	២៣២	១២
ដ៏គ្រោកគ្រោក	ដ៏គ្រោកគ្រោក	២៥០	៧
មានឬ	មានឬ ។	២៦៧	៦
ជាសញ្ញា រូប	ជាសញ្ញា ។ រូប ។ រូប ២៧៣		១១
